FLETORJA ZYRTARE
E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

www.qbz.gov.al

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2026 – Numri: 113

Tiranë – E martë, 2 qershor 2026

PËRMBAJTJA

		Faqe
Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 381, datë 28.5.2026	Për miratimin e udhërrëfyesit për arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm, 2026–2030	10111
Udhëzim i ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë nr. 2, datë 12.5.2026	Për procedurat, rregullat, arsyet dhe mënyrën e njoftimit për pezullim nga ana e zotëruesit të lejes minerare	10166
Urdhër i ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nr. 556, datë 20.5.2026	Për marrjen e masave kufizuese për parandalimin dhe kontrollin e sëmundjes së murtajës së ruminantëve të vegjël	10167
Urdhër i ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nr. 557, datë 20.5.2026	Për marrjen e masave kufizuese, për parandalimin dhe kontrollin e sëmundjes së murtajës së ruminantëve të vegjël	10168
Urdhër i Agjencisë Shtetërore të Kadastrës nr. 449, datë 22.5.2026	Për delegim kompetence	10168
Vendim i Këshillit të Lartë Gjyqësor nr. 254, datë 20.5.2026	Për ndryshimin e vendimit nr. 136, datë 29.3.2023, të Këshillit të Lartë Gjyqësor "Për fillimin e funksionimit të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Shkodër"	10169
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 120, datë 6.5.2026	Mbi licencimin e shoqërisë "Prosol" sh.p.k. në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike	10170
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 121, datë 6.5.2026	Mbi licencimin e shoqërisë "Elenergji" sh.p.k. në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike	10172
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 122, datë 6.5.2026	Mbi fillimin e procedurës për shqyrtimin e kërkesës së shoqërisë "Premium Green Energy" sh.p.k. për licencim në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike	10174

Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 123, datë 6.5.2026	Mbi miratimin e kërkesës së shoqërisë "Erseka Solar Park 1" sh.p.k. për krijimin e llogarisë në regjistrin elektronik të garancive të origjinës dhe regjistrimin fillestar të pajisjeve të prodhimit për centralin fotovoltaik.....	10175
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 124, datë 6.5.2026	Mbi fillimin e procedurës për miratimin e disa ndryshimeve në rregulloren "Për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin ose heqjen e licencave në sektorin e gazit natyror", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 97, datë 4.7.2017.....	10177
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 125, datë 6.5.2026	Mbi fillimin e procedurës për miratimin e licencës tip për veprimtarinë e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla	10185
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 127, datë 13.5.2026	Mbi përcaktimin e çmimit të shitjes së energjisë elektrike nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit, për muajin prill 2026, për klientët e lidhur në nivelin e tensionit 35 kV.....	10192
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 128, datë 13.5.2026	Mbi licencimin e shoqërisë "Koka & Ergi Energy Peshk" sh.p.k. në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike	10194
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 129, datë 13.5.2026	Mbi licencimin e shoqërisë "Sunny Side Energy" sh.p.k. në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike	10195
Vendim i Entit Rregullator të Energjisë nr. 130, datë 13.5.2026	Mbi miratimin e kërkesës së shoqërisë "5GX Energy" sh.p.k. për krijimin e llogarisë në regjistrin elektronik të garancive të origjinës dhe regjistrimin fillestar të pajisjeve të prodhimit për centralin fotovoltaik.....	10196
Vendim i Entit Rregullator të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura nr. 12, datë 18.5.2026	Për një ndryshim në vendimin e Komisionit Kombëtar Rregullator nr. 7, datë 22.2.2023, "Për licencimin e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër sh.a.".....	10197
Vendim i Entit Rregullator të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura nr. 13, datë 18.5.2026	Për një ndryshim në vendimin e Komisionit Kombëtar Rregullator nr. 43, datë 8.11.2024, "Për licencimin e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a.", i ndryshuar.....	10198
Kërkesë e Agjencisë Shtetërore për Shpronësimin nr. 609/9, datë 29.5.2026	Për shpronësimin, për interes publik, të pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga realizimi i projektit "Zgjerim i rrugës Elbasan–Përrenjas–Qafëthanë (faza VIII)".....	10199

VENDIM
Nr. 381, datë 28.5.2026

PËR MIRATIMIN E UDHËRRËFYESIT PËR ARRITJEN E OBJEKTIVAVE TË ZHVILLIMIT TË QËNDRUESHËM, 2026–2030

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, me propozimin e zëvendëskryeministrit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e dokumentit të udhërrëfyesit për arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm, 2026–2030, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.
2. Ngarkohen Agjencia Shtetërore e Programimit Strategjik dhe Koordinimit të Ndihmës, ministritë e linjës dhe institucionet e tjera përgjegjëse, të përcaktuara në udhërrëfyes, për ndjekjen dhe zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTËR
Edi Rama

UDHËRRËFYES PËR ARRITJEN E OBJEKTIVAVE TË ZHVILLIMIT TË QËNDRUESHËM NË SHQIPËRI, 2026–2030
Agjencia Shtetërore e Programimit Strategjik dhe Koordinimit të Ndihmës (SASPAC)

Konteksti

Zbatimi i Agjendës 2030 ka qenë dhe vazhdon të jetë një përparësi e rëndësishme për Shqipërinë dhe institucionet e vendit. Shqipëria ka qenë ndër vendet e para që ka miratuar njëzëri një rezolutë të Kuvendit që konfirmon angazhimin e vendit për Agjendën 2030 dhe që ka krijuar mekanizmat institucionalë për të ndërlidhur SKZHIE si dhe strategjitë dhe politikat sektoriale me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm. Ky proces lidhet ngushtë me përparësitë e vendit: integrimi në Bashkimin Evropian, Agjendën 2030 për Zhvillim dhe me treguesit për Objektivat Zhvillimit të Qëndrueshëm për Shqipërinë, me fokus tek sektorët jetikë të zhvillimit të vendit si cilësia e shëndetësisë dhe arsimit, qeverisja e mirë dhe sundimi i ligjit, ofrimi i shërbimeve publike, dhe ringritja efektive nga pandemia e COVID-19. Gjithashtu, miratimi i Udhërrëfyesit për arritjen e OZHQ-ve është edhe si një angazhim i ndërmarrë nga Qeveria Shqiptare në kuadër të Udhërrëfyesit për Reformën në Administratën Publike 2023–2030, miratuar si një nga dy piketat hapëse të negociatave për Grupkapitullin e Themelorëve, si dhe si angazhim i reflektuar në Planin e Veprimit 2025–2027 të Strategjisë Ndërsektoriale për Reformën në Administratën Publike 2025–2030 (konkretisht masa 1.1.4.a).

Arritja e objektivave për zhvillimin e qëndrueshëm të vendit është pjesë e përmbushjes së reformave dhe angazhimeve të procesit të integrimit evropian sipas agjendës afatgjatë që ndihmon procesin e integrimit të Shqipërisë në BE brenda një kornize të qartë e të qëndrueshme strategjike. Integrimi evropian është, dhe për vitet në vijim gjatë zbatimit të Agjendës 2030, do të jetë përparësia kryesore e vendit, duke i dhënë, gjithashtu, një shtysë dhe mbështetje proceseve reformuese në të. Nga kjo pikëpamje, Plani Kombëtar për Integrim Evropian është dokument tepër i rëndësishëm për arritjen e OZHQ-ve në Shqipëri, pasi shumë nga reformat që kërkohen për integrimin në BE janë në përputhje me qëllimet e zhvillimit të qëndrueshëm.

Përafrimi i OZHQ-ve me strategjitë kombëtare bazohet në qasjen për integrimin e proceseve të planifikimit të OZHQ-ve dhe Agjendës 2030, në sistemet dhe instrumentet kombëtarë të proceseve të planifikimit të politikave dhe të strategjive e dokumenteve strategjike të vendit, duke synuar eficiencën lidhur me përdorimin e mekanizmave të sistemeve të vendit; shmangien e mbivendosjeve të proceseve planifikuese; përdorimin efektiv të burimeve njerëzore; planifikimin realist të burimeve në kuadër të Agjendës 2030, si pjesë e Agjendës zhvillimore të vendit; evitimin e raportimeve të dyfishta gjatë zbatimit të kësaj Agjende të rëndësishme për zhvillimin e vendit.

Progresi në arritjen e OZHQ-ve ka qenë i ndryshëm dhe i ndikuar nga faktorë të rëndësishëm ndër të cilët pandemia e COVID-19 ngadalësoi ndjeshëm arritjet në adresimin e sfidave të zhvillimit të vendit. Po kështu, tërmeti që goditi Shqipërinë në vitin 2019 si dhe disa kriza

globale, përfshirë atë energjetike, agresionin në Ukrainë etj. që shoqëruan periudhën e rikuperimit nga pandemia e COVID-19, efektet e të cilave janë edhe sot të pranishme në ekonominë globale, kanë pasur ndikim negativ, ndonëse të përkohshëm, në zbatimin e agjendës së zhvillimit të vendit.

Krahas faktorëve globalë, ndryshimet e rëndësishme demografike në vend gjatë dekadës së fundit shoqëruar me përkujdesjen e nevojshëm social, tranzicioni i gjelbër dhe energjetika, aftësia dhe qëndrueshmëria ndaj ndryshimeve klimatike dhe rreziqeve të paparashikueshme, përmirësimi i aftësive për punë dhe transformimi digjital për t'ju përgjigjur ndryshimeve të shpejta në tregun e punës dhe produktivitetit të biznesit, krahas mirëqeverisjes e ndërtimit të institucioneve të fuqizuara, efektive dhe transparente, përbëjnë sfida kritike me të cilat Shqipëria do të duhet të vijojë të përballet deri në vitin 2030 e më tej.

Pavarësisht sfidave të rëndësishme me të cilat përballet zhvillimi i vendit, Shqipëria rezulton se e ka të ndërtuar si duhet mekanizmin e nevojshëm për arritjen me sukses të OZHQ-ve deri në vitin 2030. Ndër faktorët kryesorë vlen të theksohet se:

i. Përtej vullnetit të qartë për zbatimin e Agjendës 2030 dhe arritjes së OZHQ-ve, Shqipëria ka ngritur mekanizmat e plotë institucionalë dhe kapacitetet e duhura për këtë proces të rëndësishëm për zhvillimin e vendit. Krahas fuqizimit dhe reformave institucionale në vend, ngritja dhe funksionimi i Komitetit Kombëtar dhe Grupit Ndërinstitucional të Punës, si dhe angazhimi i SASPAC si agjencia koordinuese shtetërore në këtë drejtim, janë pjesë e rëndësishme e këtyre mekanizmave.

ii. Është kryer një punë mjaft e mirë për përafrimin e OZHQ-ve me strategjitë kombëtare dhe identifikimin e synimeve 2030 në sektorët prioritarë për procesin e zhvillimit. Përgatitja e Raportit Bazë të OZHQ-ve, përcaktimi i objektivave afatmesëm të tyre, Raportimi Vullnetar për OZHQ-të apo ndërthurja e OZHQ-ve me SKZHIE 2030, strategjitë sektoriale apo dokumente të tjerë të rëndësishëm strategjikë dhe bashkëpunimi me partnerët tanë të zhvillimit janë pasqyrë e qasjes që Qeveria Shqiptare ka ndjekur për integrimin e proceseve të planifikimit të OZHQ-ve dhe Agjendës 2030, në sistemet dhe instrumentet kombëtarë të proceseve të planifikimit të politikave dhe të strategjive. Pjesë e këtij procesi është dhe bashkëpunimi me aktorët e tjerë si shoqërinë civile, akademinë, forumet e biznesit apo pushtetin lokal.

iii. Shqipëria ka përgatitur, miratuar dhe po zbaton një strategji të integruar kombëtare dhe afatgjatë për zhvillimin e vendit – Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian 2030 (SKZHIE 2030) – e cila shtrihet deri në vitin 2030 duke përcaktuar qartë vizionin afatgjatë për zhvillimin e vendit, prioritetet e zhvillimit të vendit, fokusin në procesin e integrimit evropian, si dhe hapat e investimet që do të kryhen deri në 2030 në të gjithë sektorët e rëndësishëm për zhvillimin e vendit. SKZHIE 2030 harmonizon zbatimin me arritjen e OZHQ-ve, si pjesë e Agjendës 2030, për të cilat Shqipëria është plotësisht e angazhuar deri në përfundimin e procesit në vitin 2030. Po kështu, 16 nga 50 treguesit e monitorimit të SKZHIE 2030 janë njëkohësisht dhe tregues globalë të OZHQ ndërkohë që rritja e numrit të treguesve me objektiva të përcaktuar do të ndihmojë në procesin e hartimit të strategjive të tjera sektoriale për vitin 2030.

iv. Integrimi evropian dhe OZHQ-të janë të ndërlidhura, me një fokus të përbashkët në zhvillimin e qëndrueshëm, përmirësimin e mirëqenies, reformat për forcimin e sundimit të ligjit dhe përmirësimin e qeverisjes dhe mbrojtjen e të drejtave dhe mjedisit. Agjenda e Gjelbër e Ballkanit Perëndimor dhe Plani Ekonomik dhe i Investimeve për Ballkanin Perëndimor 2021-2027 kanë një rol tepër të rëndësishëm në adresimin e sfidave të Shqipërisë dhe rajonit për përmbushjen e angazhimeve të Agjendës 2030 dhe procesit të integrimit evropian. Për procesin e negociatave për anëtarësimin në BE, pikëlidhjet midis OZHQ-ve dhe kapitujve dhe clusters të integrimit evropian për rastin e Shqipërisë, si dhe shtyllave të SKZHIE 2030, paraqiten në mënyrë skematike në tabelën e mëposhtme, e cila përcakton, gjithashtu, edhe prioritetet përkatëse të procesit të integrimit sipas OZHQ-ve:

Shtyllat e SKZHIE 2030	Zhvillim i Qëndrueshëm, interkonektiviteti dhe rritja e gjelbër																
	Mbështetja Sociale										Demokracia, mirëqeverisja, Institucionet						
Kapitujt e Integrimit Evropian / OZHQ	OZHQ 1: Zhdukje varfërisë	OZHQ 2: Zero Uri	OZHQ 3: Shëndet i mirë dhe mirëqenie	OZHQ 4: Arsim Cilësor	OZHQ 5: Barazia Gjinore	OZHQ 6: Ujë i pastër dhe kanalizime	OZHQ 7: Energji e e përballueshme dhe e pastër	OZHQ 8: Punë e mirë dhe rritje ekonomike	OZHQ 9: Industri, inovacion dhe infrastrukturë	OZHQ 10: Pabarazi të reduktuara	OZHQ 11: Qytete dhe komunitete të qëndrueshme	OZHQ 12: Konsum dhe prodhim i përgjegjshëm	OZHQ 13: Veprimi për klimën	OZHQ 14: Jeta nën ujë	OZHQ 15: Jeta në tokë	OZHQ 16: Paqe, drejtësi dhe institucione të forta	OZHQ 17: Partneritete për qëllimet
Kapitulli 1: Lëvizja e lirë e mallrave																	
Kapitulli 2: Lëvizja e lirë e Punëtorëve																	
Kapitulli 3: E Drejta e Vendosjes dhe Liria për të Ofruar shërbime																	
Kapitulli 4: Lëvizja e Lirë e Kapitalit																	
Kapitulli 5: Prokurimi Publik																	
Kapitulli 6: Legjislacioni për Shoqëritë Tregtare																	
Kapitulli 7: E Drejta e Pronësisë Intelektuale																	
Kapitulli 8: Politika e Konkurrencës																	
Kapitulli 9: Shërbimet Financiare																	
Kapitulli 10: Shoqëria e Informacionit dhe Media																	
Kapitulli 11: Bujqësia dhe Zhvillimi Rural																	
Kapitulli 12: Politikat e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve																	
Kapitulli 13: Peshkimi																	
Kapitulli 14: Politika e Transportit																	
Kapitulli 15: Energjia																	
Kapitulli 16: Tatimet																	
Kapitulli 17: Politika Ekonomike dhe Monetare																	
Kapitulli 18: Statistikat																	
Kapitulli 19: Politikat Sociale dhe të Punësimit																	
Kapitulli 20: Ndërmarrjet dhe Politikat Industriale																	
Kapitulli 21: Rrjetet Transevropiane																	
Kapitulli 22: Politikat Rajonale dhe Koordinimi i Instrumenteve Strukturore																	
Kapitulli 23: Gjyqësori dhe të Drejtat Themelore																	
Kapitulli 24: Drejtësia, Liria dhe Siguria																	
Kapitulli 25: Shkenca dhe Kërkimi Shkencor																	
Kapitulli 26: Arsimi dhe Kultura																	
Kapitulli 27: Mjedisi																	
Kapitulli 28: Mbrojtja e Konsumatorit dhe Shëndetit Publik																	
Kapitulli 29: Bashkimi Doganor																	
Kapitulli 30: Marrëdhëniet me Jashtë																	
Kapitulli 31: Politika e Jashtme, e Sigurisë dhe e Mbrojtjes																	
Kapitulli 32: Kontrolli Financiar																	
Kapitulli 33: Dispozitat Financiare dhe Buxhetore																	
Kapitulli 34: Institucionet																	
Kapitulli 35: Çështje të Tjera																	

Ngjyra e theksuar për prioritetet më të larta

Grupkapitujt e Integrimit në BE
Themeloret / 1) Funksionimi i Institucioneve Demokratike; 2) Kriteri Ekonomik; 3) Reforma në Administratën Publike
Tregu i Brendshëm
Konkurrueshmëri dhe Rritje Gjithëpërfshirëse
Agjenda e Gjelbër dhe Ndërlidhja e Qëndrueshme
Burimet, Bujqësia dhe Kohezioni
External Relations

v. Zbatimi i Agjendës 2030 realizohet mbi një kuadër fiskal të mishëruar në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike. Strategjia e tretë e Menaxhimit të Financave Publike, si pjesë e rëndësishme e kuadrit strategjik për investimet dhe shpenzimet publike në sektorët prioritarë të Agjendës 2030, shtrihet deri në vitin 2030 dhe orienton politikat e reformave në menaxhimin e financave publike duke synuar të sigurojë një sistem financiar publik që promovon transparencën, llogaridhënien, disiplinën fiskale dhe efikasitetin në menaxhimin dhe përdorimin e burimeve publike për përmirësimin e ofrimit të shërbimeve dhe zhvillimin ekonomik në vend, përfshirë financimin gjinor.

vi. Arritja e objektivave të Agjendës 2030 realizohet në kushtet e një konsolidimi të favorshëm fiskal që mundëson realizimin e objektivave afatmesëm të vendit. Borxhi publik i Shqipërisë për herë të parë që nga viti 2011 ka rënë nën nivelin e 60% të PBB dhe pritet të vijojë zvogëlimin edhe gjatë viteve në vijim, ndërsa balanca primare u rikthye në pozitive dhe u shënua një përmirësim i ndjeshëm i bilancit të llogarisë korrente, ndikuar kryesisht nga performanca e sektorit të turizmit dhe shërbimeve të lidhura me këtë sektor, si edhe investimeve të huaja direkte që gjatë vitit 2023 arritën në rreth 1.5 miliardë euro.

vii. Zbatimi i Agjendës 2030 po kryhet në kontekstin e një bashkëpunimi më të suksesshëm rajonal, krahasuar me periudhën kur kjo Agjendë nisi zbatimin e saj, gjë që e ka vendosur Shqipërinë në një rol aktiv dhe të rëndësishëm në promovimin e paqes dhe bashkëpunimit rajonal duke mundësuar më shumë zhvillimin e projekteve rajonale dhe atyre të financuara nga BE, veçanërisht në ndërlidhje dhe infrastrukturë, klimë dhe mjedis, energji etj.

viii. Së fundi, po jo më pak e rëndësishme, Shqipëria është e angazhuar në zbatimin e Agjendës 2030 duke qenë, gjithashtu, aktive me rolin e saj në zhvillimet ndërkombëtare, me kontribut modest, të njohur dhe në rritje në drejtim të thellimit të bashkëpunimit ndërkombëtar dhe forcimit të paqes e demokracisë kudo në botë. Kuadri i Bashkëpunimit për Zhvillim të Qëndrueshëm 2022 – 2026, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Organizatës së Kombeve të Bashkuara, lidhet drejtpërdrejt me përparësitë e vendit: integrimin në Bashkimin Evropian, Agjendën 2030 për Zhvillim dhe treguesit për Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm për Shqipërinë si dhe katër rezultate të bashkëpunimit që kontribuojnë në prioritetet strategjike të vendit: a) Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian 2030 me synime dhe objektiva për OZHQ-të; b) prioritetet e vizionit të qeverisë 'Shqipëria 2030': ofrimi i shërbimeve, inovacioni, rimëkëmbja e pandemisë dhe tërmeteve, turizmi, bujqësia dhe energjia; c) anëtarësimi në Bashkimin Evropian, sikurse përcaktohet në Planin Kombëtar për Integrimin Evropian, 2020–2027; d) Programi i Reformave Ekonomike.

Udhërrëfyesi për arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm deri në vitin 2030 për Shqipërinë bazohet në:

i. Analizën e progresit të deritanishëm të Shqipërisë në zbatimin e Agjendës 2030 duke marrë si pikënisje të procesit Raportin Bazë të hartuar në vitin 2017, të dhënat e siguruara nga institucionet shtetërore, përfshirë INSTAT, si dhe publikimet ndërkombëtare që monitorojnë ecurinë e zbatimit të Agjendës 2030 nga të gjitha vendet pjesëmarrëse në proces.

ii. Përcaktimin e synimeve të matshme për vitin 2030 për të gjithë treguesit e disponueshëm të OZHQ-së, sipas metodologjisë së miratuar nga Kombet e Bashkuara për çdo tregues global dhe bazuar në vlerësimet apo parashikimet e institucioneve sipas fushave përkatëse si dhe përcaktimet e këtyre objektivave në dokumente politikash sektoriale të miratuara ose në proces miratimi. Gjatë procesit të përgatitjes së këtij udhërrëfyesi, në bashkëpunim të ngushtë me të gjitha institucionet e përfshira në të, u arrit të përcaktohen synimet për vitin 2030 për 66 tregues globalë të OZHQ – **ose 26.6% të treguesve globalë OZHQ**, të shpërndarë për secilin OZHQ sipas grafikut të mëposhtëm:

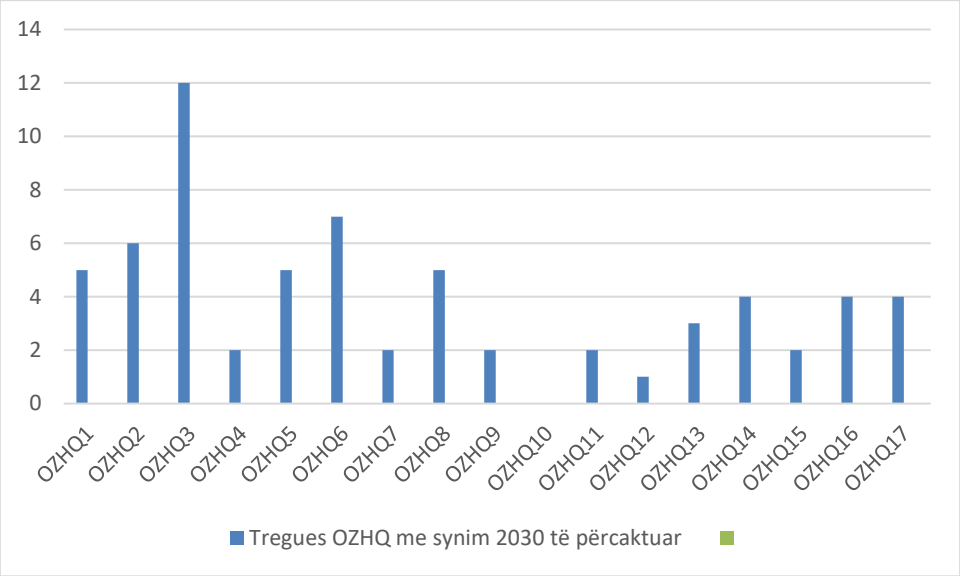

iii. Treguesit për të cilët janë përcaktuar objektiva të matshëm për vitin 2030, i përkasin 52 synimeve OZHQ, nga 169 të tilla, ose për 31% të tyre.

iv. Konsiderimin e metodologjive alternative që mundësojnë vlerësimin e treguesve globalë të rëndësishëm për kontekstin shqiptar për rastet kur kjo nuk mund të realizohet si më sipër.

v. Analizën e strategjive sektoriale dhe dokumenteve të politikës sipas sektorëve përkatës si dhe lidhjet me procesin e integrimit evropian.

vi. Vlerësimin e lidhjeve midis synimeve dhe treguesve të OZHQ deri në vitin 2030.

vii. Përparësitë në objektivat e përcaktuar.

viii. Vlerësimin e përgjithshëm financiar mbi arritjen e synimeve të përcaktuara për vitin 2030.

ix. Përcaktimin e afateve kohore dhe përgjegjësive institucionale për objektivat e përcaktuar.

Pjesë e analizës në udhërrëfyes është dhe Raporti i Zhvillimit të Qëndrueshëm i vitit 2024, si një instrument i paanshëm monitorimi global që tregon se Shqipëria përgjithësisht ka kryer një progres të dukshëm në ndjekjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm. Rezultati i përgjithshëm i Indeksit të OZHQ-ve për Shqipërinë është 75/100. Gjatë vitit të fundit ka pasur një përmirësim të ndjeshëm në renditjen globale të Shqipërisë, me një rritje prej 12 vendesh në vendin e 42-të nga 163 vende (viti paraardhës, gjithashtu, kishte një rritje prej 7 vendesh). Në rajonin e Ballkanit Perëndimor, progresi i kryer e vendos Shqipërinë përpara Maqedonisë së Veriut, Bosnjë-Hercegovinës dhe Malit të Zi.

Pavarësisht progresit të kryer, mbeten ende sfida në OZHQ2 (Zero uri), OZHQ4 (Arsim cilësor) dhe OZHQ8 (Punë e denjë dhe rritje ekonomike). Këta objektiva kërkojnë vëmendje dhe përpjekje të përbashkëta për të përshpejtuar progresin. Përparim i mirë raportohet në OZHQ3 (Shëndet dhe mirëqenie e mirë), OZHQ5 (Barazia gjinore) dhe OZHQ6 (Uji i pastër dhe kanalizimi). Për sa i përket dinamikës, sipas raportit Shqipëria është në rrugën e duhur për të përmbushur OZHQ-të 1, 7, 9 dhe 10, por sfida mbeten ende veçanërisht në OZHQ 11, 12, 13,14, 15, 16 dhe 17.

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 1: Zhdukje e varfërisë

OZHQ1 ka si objektiv parësor zhdukjen e varfërisë në të gjitha format e saj në gjithë botën, duke përfshirë synimet e mëposhtme:

1.1 Deri në vitin 2030, zhdukja e varfërisë së skajshme për të gjithë njerëzit në gjithë botën, e matur për njerëzit që jetojnë me më pak se 1.25 dollarë në ditë;

1.2 Deri në vitin 2030, ulja, të paktën deri në 50%, e numrit të burrave, grave dhe fëmijëve të të gjitha moshave që jetojnë në varfëri, në të gjitha përmasat e saj, sipas përkufizimeve kombëtare;

1.3 Zbatimi kombëtar i sistemeve të duhura të mbrojtjes sociale dhe masave për të gjithë, duke përfshirë nivelin bazë dhe arritje e mbulimit themelor të të varfërve dhe personave në nevojë deri në vitin 2030;

1.4 Deri në vitin 2030, sigurimi i të drejtave të barabarta për të gjithë burrat dhe gratë, veçanërisht të varfrit dhe të pambrojturit, për burimet ekonomike, si dhe akses te

shërbimet bazë, pronësinë dhe kontrollin mbi tokën dhe forma të tjera të pronës, trashëgimia, teknologjitë e reja të përshtatshme dhe shërbimet financiare, përfshirë mikrofinancën;

1.5 Deri në vitin 2030, ndërtimi i qëndrueshmërisë së të varfërve dhe personave në situata të pambrojtura dhe zvogëlimi i ekspozimit dhe cenueshmërisë së tyre ndaj ngjarjeve ekstreme të lidhura me klimën, goditjet dhe fatkeqësitë e tjera ekonomike, sociale dhe mjedisore, si dhe katastrofat;

1.a Sigurimi i mobilizimit domethënës të të ardhurave nga një sërë burimesh, duke përfshirë zgjerimin e bashkëpunimit për zhvillim, në mënyrë që të sigurohen mjete të përshtatshme dhe të parashikueshme për vendet në zhvillim, në veçanti për vendet më pak të zhvilluara, për zbatimin e programeve dhe politikave për t'i dhënë fund varfërisë në të gjitha përmasat e saj;

1.b Krijimi i kornizave të politikave të shëndosha në nivel kombëtar, rajonal dhe ndërkombëtar, bazuar në strategjitë e zhvillimit në favor të të varfërve dhe me ndjeshmëri ndaj çështjeve gjinore, për të mbështetur investimin e përshpejtuar në masat për zhdukjen e varfërisë.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm[1] i vitit 2024 tregon se ecuria e Shqipërisë në arritjen e OZHQ1 rezulton pozitive dhe më e kënaqshme se në të gjitha OZHQ-të e tjera. Raporti tregon se Shqipëria e ka arritur objektivin për OZHQ 1 dhe se është në progres të mirë për të ruajtur këtë rezultat për vitin 2030. Raporti i referohet dy treguesve për matjen e nivelit të varfërisë për frymë, 2.15US$ dhe 3.65US$ në ditë, për të cilët Shqipëria rezulton respektivisht në nivelin 0.6% dhe 0.98%, me prirje uljeje gjatë dekadës së fundit dhe objektiv (sipas synimit OZHQ 1.1) vlerën 0% për vitin 2030.

Kuadri thelbësor strategjik: Edhe pse Shqipëria rezulton me objektiv të përmbushur në adresimin e zhdukjes së varfërisë në kuadër të Agjendës 2030, ka ende për të bërë për trajtimin e kësaj problematike në të ardhmen, veçanërisht për shtresat më të margjinalizuara të shoqërisë *(leave no one behind).* Zhdukja e varfërisë në vend arrihet përmes një rritjeje të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse, shoqëruar me zhvillimin e kapitalit njerëzor dhe funksionimin e sistemit të mbrojtjes sociale. Qasja e SKZHIE 2030 synon adresimin e varfërisë në vend deri në vitin 2030, duke rritur shënjestrimin e individëve, fëmijëve dhe familjeve të varfra, si dhe integrimin social të tyre, duke rritur në 50 për qind pjesën e përfituesve të përfshirë në skemat e punësimit, duke e kthyer nga një skemë pasive në një skemë aktive.

Vizioni i Strategjisë Kombëtare të Mbrojtjes Sociale 2024-2030 synon mbrojtje sociale në një mjedis mundësues dhe fuqizues për çdo individ në nevojë, duke garantuar jetesë dinjitoze përgjatë ciklit të jetës, dhe realizohet përmes zbutjes së varfërisë për çdo individ në nevojë dhe përmirësimi i jetesës për personat me aftësi të kufizuara përmes mbështetjes me skemat financiare dhe përfitimeve të përshtatshme, të përgjegjshme gjinore, transparente, të afta për përballimin e rreziqeve e krizave (Qëllimi i politikës A) dhe zgjerimit të shërbimeve sociale të integruara, të aksesueshme e cilësore dhe të përgjegjshme gjinore, si dhe avancimi i deinstitucionalizimit të kujdesit rezidencial, në partneritet me pushtetin vendor dhe aktorët e tjerë (Qëllimi i politikës B). Strategjia Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë 2023-2030 synon që Shqipëria të jetë më e sigurt, e qëndrueshme, e aftë për të zvogëluar risqet e fatkeqësive natyrore dhe efektet e ndryshimeve klimatike, për të përgatitur, përballuar dhe për t'u rimëkëmbur, integruar në të gjithë sektorët me kapacitete të zhvilluara për të siguruar parandalimin e risqeve të reja dhe menaxhimin e riskut të mbetur, që të gjitha së bashku të ndihmojnë në forcimin e aftësisë ripërtëritëse dhe si rezultat në arritjen e zhvillimit të qëndrueshëm të shoqërisë.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

1.2.1 Përqindja e popullsisë që jeton nën kufirin kombëtar të varfërisë, sipas gjinisë dhe moshës.

Synimi për këtë tregues është zvogëlimi me mesatarisht 0.3% në vit deri në vitin 2030. Ky tregues i varfërisë deri në vitin 2030 synohet të reduktohet në 20.8% në shkallë kombëtare (21.4% në 2027) dhe 27.3% (27.9% në 2027) për fëmijët e moshës 0-17 vjeç.

[1] https://dashboards.sdgindex.org/profiles/albania: Raporti i Zhvillimit të Qëndrueshëm (i quajtur më parë dhe Indeksi dhe Paneli i SDG) është një vlerësim global i progresit të vendeve drejt arritjes së Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm dhe shoqëron treguesit zyrtarë të OZHQ dhe Rishikimet Vullnetare Kombëtare. Sachs, J.D., Lafortune, G., Fuller, G. (2024). The SDGs and the UN Summit of the Future. Sustainable Development Report 2024. Paris: SDSN, Dublin: Dublin University Press. 10.25546/108572.

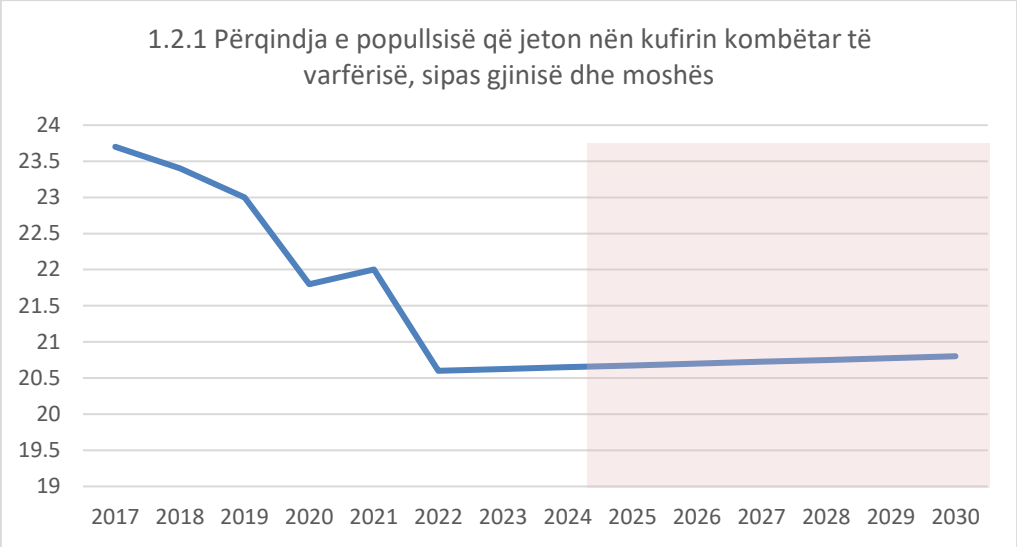

1.5.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejt nga fatkeqësitë për 100,000 banorë

Falë masave të marra, treguesi synohet të zvogëlohet me rreth 10% deri në vitin 2030, duke arritur vlerën 146.8, nga 163.15 që ishte në vitin 2018.

1.5.3 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë strategji kombëtare për reduktimin e rrezikut nga fatkeqësitë në përputhje me Kuadrin Sendai për Reduktimin e Rrezikut nga Fatkeqësitë 2015–2030

Shqipëria e ka të miratuar strategjinë kombëtare deri në vitin 2030 ndaj treguesi rezulton i arritur.

1.5.4 Përqindja e qeverive vendore që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë lokale të reduktimit të rrezikut nga fatkeqësitë në përputhje me strategjitë kombëtare për reduktimin e rrezikut nga fatkeqësitë

Objektivi është që në vitin 2030 të gjitha (100%) njësitë e qeverive vendore të miratojnë dhe zbatojnë strategjitë lokale të reduktimit të rrezikut nga fatkeqësitë në përputhje me strategjinë kombëtare.

1.a.2 Përqindja e shpenzimeve totale të qeverisë për shërbimet thelbësore (arsim, shëndetësi dhe mbrojtje sociale)

Referuar SKZHIE 2030 dhe kuadrit makroekonomik, shpenzimet totale të qeverisë për shërbimet thelbësore (arsim, shëndetësi dhe mbrojtje sociale) për vitin 2030 do të arrijnë në 20% të PBB-së.

Sfida dhe mundësi

Ndryshimet demografike në vend dhe lëvizjet migratore brenda dhe jashtë vendit paraqesin sfida reale që mund të ndikojnë së tepërmi në tregun e punës, sistemin e pensioneve dhe varfërinë në vend. Referuar Censit të Popullsisë dhe Banesave 2023, popullsia banuese në Republikën e Shqipërisë në Shtator 2023 rezultonte 2,402,113 banorë, krahasuar me Censin e vitit 2011, sipas të cilit popullsia banuese ishte 2,821,977 banorë me një rënie prej rreth 420 mijë banorë.

Varfëria është ende e pranishme, veçanërisht në zonat rurale ku qasja në shërbime bazë është e kufizuar. Situata e pandemisë ka përkeqësuar gjendjen ekonomike të shumë familjeve shqiptare, duke rritur papunësinë dhe pasigurinë ekonomike. Pabarazia e zhvillimit dhe mundësive midis zonave urbane dhe rurale është një sfidë e madhe për uljen e varfërisë në shkallë vendi e veçanërisht në zonat rurale. Ndërkohë që të ardhurat për frymë janë rritur, kostot e jetesës, përfshirë çmimet e konsumit dhe strehimit janë rritur me ritme shpesh edhe më të shpejta, veçanërisht në qytetet kryesore. Kjo ndikon negativisht në standardet e jetesës dhe shton presionin mbi familjet me të ardhura të ulëta.

Transformimet dinamike të strukturës së ekonomisë dhe tregut të punës nga njëra anë përmes rritjes së produktivitetit e modernizimit në bujqësi, zhvillimit të shpejtë të turizmit dhe të shërbimeve teknologjike e digjitale dhe nga ana tjetër precipitimit të aktiviteteve prodhuese të industrisë së fasonëve që ende kontribuon në punësim, kërkojnë një qasje efektive në përgatitjen dhe mbështetjen e kapitalit njerëzor që t'i përshtatet këtij procesi transformues dhe sigurojë punësim të denjë në Shqipëri. Informaliteti i lartë në punësim, pa mbrojtje sociale apo të drejta të punës ndikon në pasigurinë ekonomike dhe varësinë nga punësimi i paqëndrueshëm.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ1:

Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale
Ministria e Financave
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
Ministria e Mbrojtjes
Bashkitë
Shërbimi Social Shtetëror
Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijëve
Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 2, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 16.

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla III: Mbështetja Sociale

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 11: Bujqësia dhe Zhvillimi Rural; Kapitulli 17: Politika Ekonomike dhe Monetare; Kapitulli 19: Politikat Sociale dhe të Punësimit

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 2: Zero uri

OZHQ2 ka si objektiv parësor zhdukjen e urisë, arritjen e sigurisë ushqimore dhe përmirësimin e ushqyerjes, si dhe nxitjen e bujqësisë së qëndrueshme përmes synimeve të mëposhtme:

2.1 Deri në vitin 2030, dhënia fund urisë dhe sigurimi i aksesit në ushqim të sigurt, me vlera ushqyese dhe të mjaftueshëm gjatë gjithë vitit për të gjithë njerëzit, në veçanti të varfrit dhe njerëzit në nevojë, përfshirë foshnjat.

2.2 Deri në vitin 2030, dhënia fund të gjitha formave të kequshqyerjes, duke përfshirë arritjen deri në vitin 2025 të objektivave të rënë dakord ndërkombëtarisht për parandalimin e mungesës së zhvillimit të duhur dhe humbjes së fëmijëve nën moshën 5 vjeç, dhe trajtimin e nevojave ushqimore të vajzave adoleshente, grave shtatzëna dhe gjidhënëse, si dhe personave të moshuar.

2.3 Deri në vitin 2030, dyfishimi i prodhueshmërisë bujqësore dhe i të ardhurave të prodhuesve të ushqimit në sasi të vogël, në veçanti të grave, popujve indigjenë, fermerëve familjarë, blegtorëve dhe peshkatarëve, edhe nëpërmjet aksesit së sigurt dhe të barabartë te toka, burimet e tjera prodhuese dhe ushqimi, njohuritë, shërbimet financiare, tregjet dhe mundësitë për shtimin e vlerës dhe punësimin jashtë sektorit bujqësor.

2.4 Deri në vitin 2030, sigurimi i sistemeve të qëndrueshme të prodhimit të ushqimit dhe zbatimi i praktikave të qëndrueshme bujqësore që rrisin produktivitetin dhe prodhimin, ndihmojnë ruajtjen e ekosistemeve, forcojnë kapacitetin për përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike, motit ekstrem, thatësirës, përmbytjeve dhe fatkeqësive të tjera dhe përmirësojnë në mënyrë progresive cilësinë e tokës dhe dherave.

2.5 Deri në vitin 2030, ruajtja e varieteteve gjenetike të farërave, bimëve të kultivuara, kafshëve të kultivuara dhe të zbutura dhe specieve të egra që lidhen me to, edhe nëpërmjet menaxhimit të mirë dhe të larmishëm të farërave dhe bankave bimore në nivel kombëtar, rajonal dhe ndërkombëtar, dhe promovimi i aksesit dhe ndarjes së barabartë të përfitimeve që rrjedhin nga shfrytëzimi i burimeve gjenetike dhe njohurive tradicionale shoqëruese, siç është rënë dakord ndërkombëtarisht.

2.a Rritja e investimeve, edhe nëpërmjet zgjerimit të bashkëpunimit ndërkombëtar në infrastrukturën rurale, kërkimet bujqësore dhe shërbimet e ekstensionit, zhvillimin e teknologjisë dhe bankat e gjeneve bimore dhe blegtorale, për rritjen e kapacitetit prodhues bujqësor në vendet në zhvillim, veçanërisht në vendet më pak të zhvilluara.

2.b Korrigjimi dhe parandalimi i kufizimeve tregtare dhe deformimeve të tregjeve botërore bujqësore, duke përfshirë heqjen paralelisht të të gjitha formave të subvencioneve të eksporteve bujqësore dhe të gjitha masave të eksportit me efekt të njëjtë, në përputhje me mandatin e Rrjetit të Zhvillimit të Dohas.

2.c Miratimi i masave për të siguruar funksionimin e duhur të tregjeve të mallrave ushqimore dhe derivateve të tyre dhe për të lehtësuar aksesin në kohë tek informacionet e tregut, përfshirë rezervat e ushqimit, në mënyrë që të ndihmohet kufizimi i luhatshmërisë ekstreme të çmimeve të ushqimeve.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se ecuria e Shqipërisë në arritjen e OZHQ2 rezulton pozitive por ende me sfida të rëndësishme për t'u përballur deri në vitin 2030. Raporti tregon se referuar treguesve të monitorimit Shqipëria ka arritur rezultatin dhe është në rrugën e duhur për disa aspekte të objektivit (përhapja e mosushqimit dhe pafuqisë tek fëmijët, produktiviteti në prodhim drithërash) por ka ende për të bërë në disa aspekte problematike të tij (obeziteti dhe zhvillimi tek fëmijët etj.) për vitin 2030.

Kuadri thelbësor strategjik: Duke mos qenë problem i përhapur në Shqipëri, çështja e urisë nuk trajtohet në mënyrë specifike nga strategjitë kombëtare, përfshirë SKZHIE 2030. Prodhimi bujqësor, siguria e ushqimit dhe ajo ushqimore janë pjesë e strategjive sektoriale – Strategjisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Peshkimit 2021–2027 dhe Strategjisë Kombëtare të Sigurisë Ushqimore 2023–2027. Strategjia e parë ka si funksion kryesor sigurimin e ushqimit duke synuar

që zonat rurale dhe sektorët e bujqësisë, agroindustrisë dhe peshkimit, të zhvillohen në mënyrë të qëndrueshme, të efektshme, bazuar në inovacion dhe në digjitalizim, që të përballojnë më mirë presionet e tregut kombëtar dhe ndërkombëtar, si edhe sfidat që lidhen me ndryshimet klimatike, biodiversitetin, dhe ekonominë e gjelbër, nëpërmjet menaxhimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore, duke kontribuar në përmirësimin e cilësisë të jetës së banorëve dhe rritur atraktivitetin ndaj zonave rurale. E dyta bazohet në parimin se shëndeti i njerëzve është i lidhur ngushtë me shëndetin e bimëve, kafshëve dhe mjedisin e përbashkët dhe se një politikë e qartë kombëtare për sigurinë agroushqimore është themeli për zbatimin efektiv të parimeve të *"One Health"* përmes zinxhirit ushqimor nga ferma në tavolinë. Të dyja strategjitë janë nën ombrellën e SKZHIE 2030 si pjesë e bujqësisë dhe zhvillimit rural, në shtyllën e dytë të SKZHIE 2030. Aspekte të mirushqimit nën këtë OZHQ, nga këndvështrimi i *leave-no-one-behind* trajtohen dhe nga dokumente të tjerë strategjikë si Agjenda Kombëtare për të Drejtat e Fëmijëve 2021-2026.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

2.2.1 Prevalenca e moszhvillimit (lartësia për moshën <-2 devijimi standard nga mesatarja e Standardeve të Rritjes së Fëmijëve të Organizatës Botërore të Shëndetësisë (OBSH)) te fëmijët nën 5 vjeç.

Referuar nivelit 11% të matur në vitin 2018, ky tregues synohet të reduktohet në 6% deri në vitin 2030.

2.2.2 Prevalenca e kequshqyerjes (pesha për gjatësi >+2 ose <-2 devijimi standard nga mesatarja e Standardeve të Rritjes së Fëmijëve të OBSH-së) tek fëmijët nën 5 vjeç, sipas llojit (nën dhe mbipeshë)

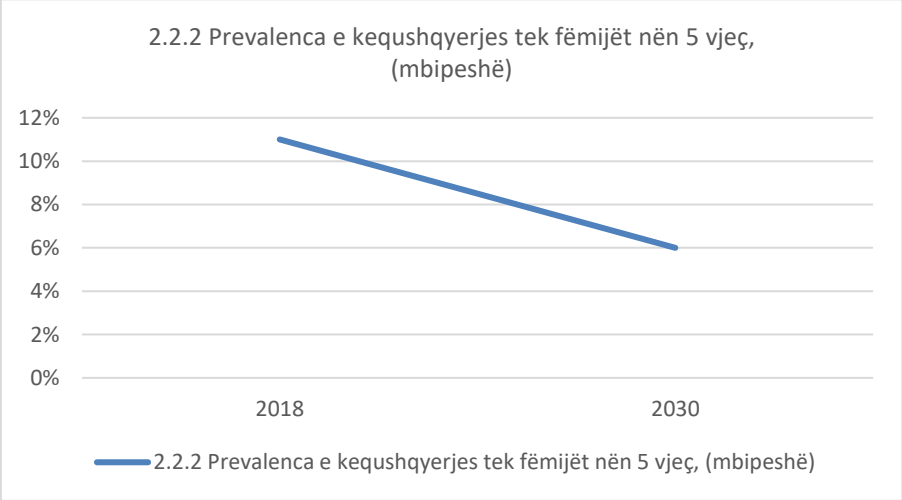

Duke qenë se në kontekstin e Shqipërisë mbipesha paraqet një problem shqetësues, ky tregues, për mbipeshën e fëmijëve, synohet të reduktohet në 11% në vitin 2030 nga 16% i raportuar në vitin 2018.

2.3.1 Sasia e prodhimit për njësi të punës sipas madhësisë së ndërmarrjes bujqësore/ baritore/ pyjore

Për fermat bujqësore, ky tregues parashikohet të arrijë në 111.9 Euro në vitin 2030, bazuar në pritshmëritë e ecurisë së produktivitetit bujqësor dhe të dhënat e punës në fermë sipas censusit bujqësor të realizuar në vitin 2017.

2.5.2 Përqindja e racave lokale të klasifikuara në rrezik zhdukjeje

Nga 26 raca/ekotipa autoktone në vend, në vitin 2019 rezultuan se 13 prej tyre ose 50% klasifikohen si në gjendje kritike ose rrezik zhdukjeje. Për vitin 2030, ky tregues mendohet të arrijë në 65.4%.

2.a.1 Indeksi i orientimit për bujqësi i shpenzimeve të qeverisë

Të dhënat e INSTAT-it tregojnë se ky tregues në vitin 2022 ishte 0.13. Duke pasur parasysh rritjen e buxhetit për bujqësinë, treguesi do të arrijë në 0.17 në vitin 2030.

2.b.1 Subvencionet e eksportit bujqësor

Shqipëria është e angazhuar pranë OBT për të mos përdorur subvencione eksporti në bujqësi. Një praktikë e tillë nuk është përdorur asnjëherë dhe do të vijojë të mos përdoret në të ardhmen.

Sfida dhe mundësi

Bujqësia është e dominuar nga ferma të vogla (madhësia mesatare prej 1.2 ha) dhe të fragmentuara, të cilat janë shpesh jo produktive dhe kanë akses të kufizuar në teknologji moderne, farëra dhe inpute bujqësore cilësore. Megjithatë, fermat e vogla luajnë rol të rëndësishëm për sigurimin e ushqimit të popullsisë shqiptare, si dhe për uljen e varfërisë në zonat rurale, por janë të integruar në mënyrë të pamjaftueshme në zinxhirët e shkurtër të furnizimit. Investimet në sektorin e bujqësisë dhe peshkimit, modernizimi i sektorit dhe rritja e produktivitetit, punësimi i lartë dhe potenciali ende i pashfrytëzuar sa duhet, shoqëruar me mbështetjen në rritje të sektorit, paraqesin mundësi të mira për zhvillimin e tij dhe forcimin e sigurisë së ushqimit në vend.

Fermerët, veçanërisht në zonat rurale, shpesh përballen me vështirësi në qasjen në tregje për të tregtuar produktet e tyre. Infrastruktura e dobët, mungesa e kapaciteteve të përpunimit dhe ruajtjes së produkteve ushqimore, dhe infrastruktura e pazhvilluar e transportit janë disa nga sfidat që ndikojnë negativisht në këtë aspekt. Shumë fermerë kanë vështirësi në sigurimin e financimeve për të investuar në aktivitetet e tyre bujqësore. Kreditimi i kufizuar dhe politikat e pamjaftueshme mbështetëse shpesh i pengojnë fermerët të zhvillojnë plotësisht potencialin e tyre. Shumë të rinj dhe të aftë për punë po migrojnë nga zonat rurale drejt qyteteve ose jashtë vendit në kërkim të mundësive më të mira ekonomike. Kjo çon në plakjen e popullsisë bujqësore dhe në një forcë punëtore më pak produktive në sektorin bujqësor.

Degradimi i tokës, erosioni, zjarret, dhe ndotja paraqesin sfida madhore për bujqësinë në Shqipëri. Ndryshimet klimatike përfshirë pasojat me përmbytjet, thatësirat, dhe ndryshimet në rënien e reshjeve po krijojnë sfida të reja për fermerët, të cilët duhet të përshtaten me kushtet e reja klimatike për të siguruar prodhimtarinë.

Ndërsa uria e skajshme nuk është një problem kryesor, ekzistojnë sfida të tjera që lidhen me sigurinë ushqimore dhe ushqyerjen, siç janë mbipesha dhe obeziteti, sidomos në zonat urbane. Dieta jo e balancuar dhe qasja në ushqim të shëndetshëm janë çështje të rëndësishme që duhet të adresohen edhe më shumë në të ardhmen.

Promovimi dhe fuqizimi i bujqësisë së qëndrueshme, përmirësimi i aksesit të fermerëve në financim dhe tregje, përmirësimi i menaxhimit të tokës dhe burimeve natyrore, dhe adresimi i ndikimeve të ndryshimeve klimatike në bujqësi janë drejtimet në të cilat duhet të arrihet përmbushja e OZHQ2.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ2:

Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale
Instituti i Shëndetit Publik

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 3, 4, 5, 8, 12.

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla II: Bujqësia dhe zhvillimi rural

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 11: Bujqësia dhe Zhvillimi Rural; Kapitulli 12: Politikat e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve; Kapitulli 13: Peshkimi

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 3: Shëndet i mirë dhe mirëqenie

OZHQ3 ka si objektiv parësor sigurimin e jetës së shëndetshme dhe promovimin e mirëqenies për të gjithë në të gjitha moshat përmes synimeve të mëposhtme:

3.1 Deri në vitin 2030, ulja e raportit global të vdekshmërisë së nënave në më pak se 70 për 100,000 lindje të gjalla.

3.2 Deri në vitin 2030, dhënia fund vdekjeve të parandalueshme të të sapolindurve dhe fëmijëve nën moshën pesë vjeç, me të gjitha shtetet të synojnë të ulin vdekshmërinë foshnjore në të paktën deri në 12 për 1,000 lindje të gjalla dhe vdekshmërinë e fëmijëve nën 5 vjeç deri në të paktën 25 për 1,000 lindje të gjalla.

3.3 Deri në vitin 2030, dhënia fund e epidemive të AIDS-it, tuberkulozit, malaries dhe sëmundjeve tropikale të neglizhuara dhe luftimi i hepatitit, sëmundjeve të mbartura nga uji dhe sëmundjeve të tjera të transmetueshme.

3.4 Deri në vitin 2030, ulja me një të tretën e vdekshmërisë së parakohshme nga sëmundjet e patransmetueshme, nëpërmjet parandalimit dhe trajtimit e promovimit të shëndetit mendor dhe të mirëqenies.

3.5 Forcimi i parandalimit dhe trajtimit të abuzimit me substancat, duke përfshirë abuzimin me drogën dhe përdorimin e dëmshëm të alkoolit.

3.6 Deri në vitin 2030, përgjysmimi i numrit global të vdekjeve dhe dëmtimeve nga aksidentet në trafikun rrugor.

3.7 Deri në vitin 2030, sigurimi i aksesit universal te shërbimet e kujdesit të shëndetit seksual dhe riprodhues, përfshirë planifikimin familjar, informimin dhe arsimimin dhe integrimin e shëndetit riprodhues në strategjitë dhe programet kombëtare.

3.8 Arritja e mbulimit shëndetësor universal, duke përfshirë mbrojtjen nga rreziqet financiare, aksesin te shërbimet cilësore bazë të kujdesit shëndetësor dhe akses të sigurt, efektiv, cilësor dhe të përballueshëm tek medikamentet dhe vaksinat bazë për të gjithë.

3.9 Deri në vitin 2030, zvogëlimi i ndjeshëm i numrit të vdekjeve dhe sëmundjeve nga kimikatet e rrezikshme dhe ndotja e ajrit, ujit dhe dherave.

3.a Fuqizimi i zbatimit të Konventës Kuadër të Organizatës Botërore të Shëndetësisë mbi Kontrollin e Duhanit në të gjitha vendet, sipas rastit;

3.b Mbështetja e kërkimit dhe zhvillimit të vaksinave dhe medikamenteve për sëmundjet ngjitëse dhe jo-ngjitëse që prekin kryesisht vendet në zhvillim, ofrimi i aksesit në ilaçe dhe vaksina të përballueshme, në përputhje me Deklaratën e Dohas mbi Marrëveshjen e TRIPS-it dhe Shëndetin Publik, e cila pohon të drejtën e vendeve në zhvillim që të përdorin plotësisht dispozitat e Marrëveshjes për Aspektet Tregtare të të Drejtave të Pronësisë Intelektuale lidhur me fleksibilitetin për mbrojtjen e shëndetit publik dhe, në veçanti, ofrimin e aksesit në medikamente për të gjithë;

3.c Rritja e ndjeshme e financimit të shëndetësisë dhe rekrutimi, zhvillimi, trajnimi dhe mbajtja e fuqisë punëtore në sektorin e shëndetësisë në vendet në zhvillim, veçanërisht në vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla ishullore në zhvillim;

3.d Forcimi i kapaciteteve të të gjitha vendeve, në veçanti të vendeve në zhvillim, për paralajmërimin e hershëm, zvogëlimin e rrezikut dhe menaxhimin e rreziqeve kombëtare dhe globale të shëndetit.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i viti 2024 tregon se ecuria e Shqipërisë në arritjen e OZHQ3 rezulton pozitive por ende me sfida të rëndësishme për t'u përballur deri në vitin 2030. Shqipëria rezulton se i ka arritur objektivat e Agjendës 2030 për një pjesë të madhe të treguesve të monitorimit të OZHQ3, përfshirë ato të vdekshmërisë amtare, vdekshmërisë foshnjore dhe fëmijëve nën 5 vjeç, rasteve të reja me HIV etj. Për disa nga treguesit Shqipëria i ka plotësuar me kohë objektivat e Agjendës 2030, p.sh. synimi 3.1 përcakton deri në vitin 2030, uljen e raportit global të vdekshmërisë së nënave në më pak se 70 për 100,000 lindje të gjalla, ndërkohë që të dhënat tregojnë se ky tregues për Shqipërinë ka qenë nën 15 për 100,000 lindje të gjalla gjatë dekadave të fundit, ndonëse ka ende vend për përmirësime krahasuar me vendet e tjera. Raporti tregon se mbetet ende punë për t'u kryer për arritjen e objektivave në tregues si incidenca e tuberkulozit, shkalla e vdekjeve nga ndotja e ajrit dhe aksidentet rrugore, jetëgjatësia e pritshme etj.

Kuadri thelbësor strategjik: Sistemi i fortë dhe më i aksesueshëm i kujdesit shëndetësor është pjesë e shtyllës së tretë (Kohezioni Social) të SKZHIE 2030 që synon një qasje të integruar të funksionimit në të gjitha nivelet e sistemit, duke vendosur në qendër shëndetin e qytetarëve. Tri shtylla kryesore përbëjnë vizionin 2030 për sektorin e shëndetësisë: i. Kujdes shëndetësor universal; ii. Modernizim i infrastrukturës dhe teknologjisë shëndetësore; dhe iii. Fuqizimin e burimeve njerëzore. Strategjia Kombëtare e Shëndetësisë 2021-2030 është dokumenti kryesor strategjik sektorial që shtjellon reformat dhe ecurinë e sektorit të shëndetësisë në vend deri në vitin 2030. Një numër i konsiderueshëm strategjish dhe planesh veprimi, specifike për nënsektorë dhe trajtimin e sëmundjeve të ndryshme, plotësojnë kuadrin strategjik të sektorit.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

3.1.1 Vdekshmëria amtare

Të dhënat tregojnë se mesatarja e këtij treguesi në Shqipëri gjatë dekadës së fundit është nën 5 për 100,000 dhe në vitin 2022 ishte zero (asnjë rast) duke rezultuar shumë më kënaqshëm se objektivi global i Agjendës 2030 (70 për 100,000). Objektivi i vitit 2030 për këtë tregues në Shqipëri është 1.5 për 100,000.

3.1.2 Përqindja e lindjeve të ndjekura nga personel i kualifikuar shëndetësor

Të dhënat tregojnë se ky tregues gjatë viteve të fundit në Shqipëri ka qenë 100% dhe objektivi për vitin 2030 është që të jetë mbi 99%.

3.2.1 Shkalla e vdekshmërisë nën 5 vjeç

Treguesi ka pasur vlerën 9 për 100,000 në fillimin e Agjendës 2030 (2015) dhe ka arritur në 7.6 në vitin

2022. Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të mbahet nën 11 për 100,000.

3.2.2 Shkalla e vdekshmërisë foshnjore

Treguesi ka pasur vlerën 5.2 për 100,000 në fillimin e Agjendës 2030 (2015) dhe ka arritur në 4.6 në vitin 2022. Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të mbahet nën 3.7 për 100,000.

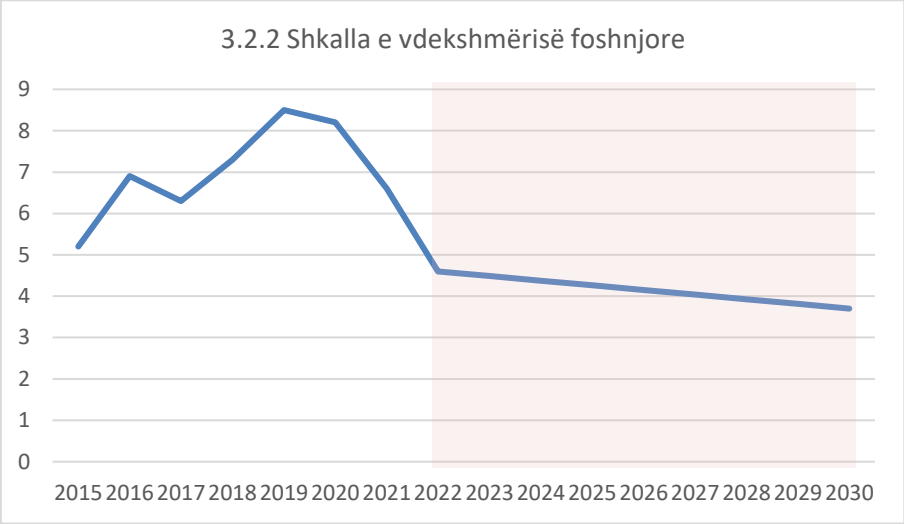

3.3.1 Numri i infeksioneve të reja me HIV për 1000 popullsi të painfektuar, sipas gjinisë, moshës dhe popullatave kryesore

Treguesi ka pasur vlerën 0.03 në fillimin e Agjendës 2030 (2015) dhe ka arritur në 0.04 në vitin 2022. Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të mbahet nën 0.045. Gjithashtu, synimi është që deri në 2030 të mos ketë asnjë fëmijë të lindur me HIV në Shqipëri.

3.3.2 Incidenca e tuberkulozit për 100,000 banorë

Treguesi (rastet e reja) ka pasur vlerën 14.5 në fillimin e Agjendës 2030 (2015) dhe ka arritur në 9.5 në vitin 2022. Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të mbahet nën 10.9.

3.3.4 Incidenca e hepatitit B për 100,000 banorë

Treguesi (rastet e reja) ka pasur vlerën 2.2 në fillimin e Agjendës 2030 (2015) dhe ka arritur në 9.6 në vitin 2022. Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të mbahet nën 14.3.

3.4.1: Shkalla e vdekshmërisë që u atribuohet sëmundjeve kardiovaskulare, kancerit, diabetit ose sëmundjeve kronike të frymëmarrjes

Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të mbahet nën 11.7.

3.4.2 Shkalla e vdekshmërisë nga vetëvrasjet

Treguesi ka pasur vlerën 7.7 për 100,000 në fillimin e Agjendës 2030 (2015) dhe ka arritur në 6.9 në vitin 2022. Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të zvogëlohet me 10% në vit duke arritur nën 115 raste (total).

3.5.2 Përdorimi i dëmshëm i alkoolit, i përcaktuar sipas kontekstit kombëtar si konsumi i alkoolit për frymë (të moshës 15 vjeç e lart) brenda një viti kalendarik në litra alkool të pastër

Për këtë tregues strategjia e shëndetësisë përcakton synimin që në vitin 2030 nën 15% e adoleshentëve të jenë dehur të paktën një herë gjatë jetës.

3.6.1 Shkalla e vdekjeve për shkak të aksidenteve në trafikun rrugor

Treguesi ka pasur vlerën 9.4 për 100,000 në fillimin e Agjendës 2030 (2015) dhe ka arritur në 5.9 në vitin 2022. Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të zvogëlohet me 20% krahasuar me vitin 2022.

3.b.1 Përqindja e popullsisë e mbuluar nga të gjitha vaksinat e përfshira në programin e tyre kombëtar

Treguesi ka pasur vlerën 98.8% në fillimin e Agjendës 2030 (2015) dhe ka arritur në 95% në vitin

2022. Objektivi për vitin 2030 është që treguesi të arrijë në 98% të popullsisë. Gjithashtu, përqindja e fëmijëve që marrin të dyja dozat e vaksinës kundër fruthit sipas kalendarit kombëtar të vaksinimit të jetë nga 95% (2019) në nivelin 97% (në vitin 2030).

Sfida dhe mundësi

Dinamika e ndryshimeve demografike gjatë viteve të fundit ka prodhuar ndryshime të rëndësishme të strukturës moshore të popullsisë, gjë që kërkon adresimin e duhur për ofrimin e shërbimit shëndetësor, fuqizimin e grupmoshave të ndryshme dhe promovimin e jetëgjatësisë. Ndërsa qasja në kujdesin shëndetësor është përmirësuar në vitet e fundit, ende ekzistojnë pabarazi midis zonave urbane dhe rurale. Në zonat rurale dhe të largëta, qasja në shërbime shëndetësore cilësore, përfshirë mjekët dhe teknologjinë moderne, është e kufizuar. Reduktimi i pabarazive shëndetësore është një nga sfidat kryesore në krijimin e kushteve për një nivel të lartë në cilësinë e jetës, ku do të jetë e nevojshme të përmirësohet gjendja shëndetësore e popullatës në të gjitha rajonet, veçanërisht e të moshuarve, komuniteteve të margjinalizuara shoqërore dhe atyre më pak të arsimuara.

Menaxhimi i pandemisë COVID-19 vuri përballë një prove të vështirë çdo hallkë të sistemit shëndetësor, duke mundësuar, gjithashtu, përshtatjen më të mirë ndaj krizave të ngjashme që mund të shfaqen në të ardhmen, forcuar kapacitetet parandaluese, diagnostikuese dhe trajtimin sipas protokolleve më të mira shëndetësore në të gjithë strukturat publike. Modernizimi i mëtejshëm i shërbimeve dhe konsolidimi i infrastrukturës digjitale në sistemin shëndetësor përbën, gjithashtu, një domosdoshmëri për të ardhmen.

Ndërsa është bërë progres në trajtimin e disa sëmundjeve infektive, sëmundjet kronike si diabeti, hipertensioni, dhe sëmundjet kardiovaskulare janë në rritje. Menaxhimi i këtyre sëmundjeve kërkon një qasje të qëndrueshme dhe shërbime të specializuara. Shëndeti mendor mbetet një sfidë e rëndësishme, me qasje të kufizuar në kujdesin e ndaj tij dhe një nivel të lartë stigme sociale ndaj problemeve të krijuara. Mungesa e mbështetjes dhe ndërgjegjësimit për shëndetin mendor përkeqëson gjendjen për ata që kanë nevojë për ndihmë. Megjithëse janë bërë përparime në përmirësimin e shëndetit të nënave dhe fëmijëve, ka ende sfida në sigurimin e kujdesit prenatal dhe neonatal të cilësisë së lartë, sidomos në zonat rurale.

Sistemi shëndetësor përballet me problematikën e largimit nga vendi të mjekëve dhe punonjësve shëndetësorë, në kërkim të kushteve më të mira pune jashtë vendit, duke krijuar një mungesë të burimeve njerëzore në shëndetësi. Kjo krijon një ngarkesë më të madhe për stafin e mbetur dhe ndikon në cilësinë e shërbimeve.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ3:

Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale
Ministria e Punëve të Brendshme
Instituti i Shëndetit Publik
Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17.

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla III: Sistem i fortë dhe më i aksesueshëm i kujdesit shëndetësor

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 28: Mbrojtja e Konsumatorit dhe Shëndetit Publik

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 4: Arsim cilësor

OZHQ4 ka si objektiv parësor sigurimin e arsimit përfshirës dhe të barabartë dhe promovimin e mundësive të të nxënit gjatë të gjithë jetës për të gjithë, përmes synimeve të mëposhtme:

4.1 Deri në vitin 2030, sigurimi që të gjitha vajzat dhe djemtë ta përfundojnë arsimin bazë tërësisht pa pagesë, të barabartë dhe cilësor, i cili çon në rezultate të përshtatshme dhe efektive të të nxënit.

4.2 Deri në vitin 2030, sigurimi që të gjitha vajzat dhe të gjithë djemtë të kenë akses te zhvillimi cilësor në fëmijërinë e hershme, te kujdesi dhe arsimi parashkollor, në mënyrë që të jenë gati për arsimin bazë

4.3 Deri në vitin 2030, sigurimi i aksesit të barabartë për të gjitha gratë dhe burrat në arsim të përballueshëm cilësor, teknik, profesional dhe të lartë, përfshirë universitetin

4.4 Deri në vitin 2030, rritja thelbësore e numrit të të rinjve dhe të të rriturve të cilët kanë aftësi, përfshirë aftësitë teknike dhe profesionale, për punësim, punë të denja dhe sipërmarrje

4.5 Deri në vitin 2030, zhdukja e pabarazive gjinore në arsim dhe sigurimi i aksesit të barabartë në të gjitha nivelet e arsimit dhe trajnimit profesional për personat në nevojë, përfshirë dhe personat me aftësi të kufizuara, popullsitë indigjene dhe fëmijët në situata të cenueshme

4.6 Deri në vitin 2030, sigurimi se të gjithë të rinjtë dhe një përqindje e konsiderueshme e të rriturve, gra dhe burra, arrijnë të shkruajnë, lexojnë dhe numërojnë

4.7 Deri në vitin 2030, sigurimi se të gjithë nxënësit i marrin njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për promovimin e zhvillimit të qëndrueshëm, duke përfshirë ndërmjet të tjerash, arsimin për zhvillim të qëndrueshëm dhe stile jetese të qëndrueshme, të drejtat e njeriut, barazinë gjinore, promovimin e kulturës së paqes dhe mospërdorimit të dhunës, qytetarisë globale dhe vlerësimit të diversitetit kulturor, si dhe kontributit të kulturës në zhvillimin e qëndrueshëm

4.a Ndërtimi dhe përmirësimi i objekteve të arsimit që janë të ndjeshëm ndaj fëmijës, aftësive të kufizuara dhe gjinisë dhe që sigurojnë mjedise të sigurta të nxëni, jo të dhunshme, gjithëpërfshirëse dhe efektive për të gjithë

4.b Deri në vitin 2030, shtrirje domethënëse në nivel global e numrit të bursave në dispozicion të vendeve në zhvillim, në veçanti për vendet më pak të zhvilluara, shtetet e vogla ishullore në zhvillim dhe vendet afrikane, për t'u regjistruar në arsimin e lartë, duke përfshirë trajnimin profesional dhe teknologjitë e informacionit dhe komunikimit, programet teknike, inxhinierike dhe shkencore, në vendet e zhvilluara dhe vendet e tjera në zhvillim

4.c Deri në vitin 2030, rritje e ndjeshme e mësuesve të kualifikuar, nëpërmjet bashkëpunimit ndërkombëtar për trajnimin e mësuesve në vendet në zhvillim, veçanërisht në vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla ishullore në zhvillim

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i viti 2024 tregon se ecuria e Shqipërisë në arritjen e OZHQ4 rezulton pozitive por ende me sfida për t'u përballur deri në vitin 2030. Shqipëria rezulton se i ka arritur objektivat e Agjendës 2030 për tre nga katër treguesit e monitorimit të këtij raporti (pjesëmarrja në arsimin parashkollor, dhe ciklin e ulët, si dhe shkalla e leximit) ndërkohë që rezulton ende në nivel të ulët në pjesëmarrjen neto në arsimin bazë.

Kuadri thelbësor strategjik: Arsimi cilësor për të gjithë është komponenti i parë i shtyllës së tretë (Kohezioni Social) të SKZHIE 2030 që synon një sistem arsimor gjithëpërfshirës të bazuar në parimet e barazisë dhe mësimit gjatë gjithë jetës, që mundëson formimin cilësor të të gjithë individëve, duke kontribuar në mirëqenien personale të tyre, si dhe në forcimin e demokracisë dhe integrimin e vendit në Bashkimin Evropian. Strategjia Kombëtare për Arsimin 2021–2026 dhe Plani i Veprimit për Zbatimin e saj, Strategjia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive 2023–2030 dhe Plani i Veprimit për zbatimin e saj, Strategjia Kombëtare për Kërkimin Shkencor, Teknologjinë dhe Inovacionin 2023–2030 dhe të Planit të Veprimit për zbatimin e saj si dhe Dokumenti i Politikave të Arsimit të Lartë 2030 dhe të Planit të Veprimit për zbatimin e saj, janë dokumentet kryesore që plotësojnë kuadrin strategjik në këtë sektor të rëndësishëm.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

4.b.1 Flukset zyrtare të asistencës zhvillimore për bursat sipas sektorëve dhe llojit të studimit.

Mbështetja e drejtpërdrejtë e nxënësve në arsimin parauniversitar gjatë vitit 2024 është rreth 2.3 mld lekë (transport nxënës dhe mësues 1.2 mld lekë, tekstet shkollore falas 890 mln lekë, bursa 225 mln lekë). Në po të njëjtin nivel është dhe mbështetja në arsimin e lartë (bursa, paga minimale në sektorë prioritare, akomodimi, reduktim tarife). Vlerësohet që ky financim do të jetë në të njëjtën masë edhe në vitin 2030 pasi ndryshimi i inflacionit është i njëjtë me ndryshimin e numrit të nxënësve dhe studentëve.

4.c.1 Përqindja e mësuesve në arsimin: a) parashkollor; b) fillor; c) i mesëm i ulët; dhe d) arsimi i mesëm i lartë të cilët kanë marrë të paktën trajnimin minimal të organizuar të mësuesve (p.sh. trajnimi pedagogjik) para shërbimit ose gjatë shërbimit të kërkuar për mësimdhënie në nivelin përkatës në një vend të caktuar.

Më poshtë paraqitet përqindja e mësuesve që kanë marrë të paktën trajnimin minimal, për vitin 2023 dhe 2030:

Përqindja e mësuesve që kanë marrë të paktën trajnimin minimal		
Cikli i arsimit	*2023*	*2030*
Parashkollor	65%	80%
Fillor	60%	75%
I mesëm i ulët	65%	75%
I mesëm i lartë	65%	75%

Sfida dhe mundësi

Sistemi arsimor në Shqipëri ndodhet në epiqendër të sfidave me të cilat përballet vendi, përfshirë ato demografike me ndryshimet e vrullshme të strukturës së popullsisë, vështirësitë e krijuara dhe mbartura nga periudha e COVID-19, nevojat për punësim dhe dinamikat e tregut të punës e orientimit drejt teknologjive të reja, dhe

transformimet e mësimnxënies dhe institucioneve arsimore në vend. Një sistem arsimor i fuqizuar dhe i aftë për t'iu përgjigjur këtyre sfidave është çelësi kryesor për formimin e kapitalit njerëzor dhe të ardhmen e zhvillimit të vendit. Pabarazitë në qasjen ndaj arsimit ndërmjet zonave urbane dhe rurale përbëjnë një nga sfidat kryesore të arsimit pasi fëmijët në zonat rurale kanë shpesh më pak akses në shkolla cilësore, mësues të kualifikuar dhe burime edukative, duke përforcuar pabarazitë ekzistuese në formimin e tyre dhe cilësinë e arsimit që ata marrin.

Ndërkohë që përfshirja në arsimin fillor dhe të mesëm, është e lartë, cilësia e edukimit mbetet ende një sfidë për t'u adresuar në të ardhmen. Cilësia e mësimdhënies, trajnimet e vazhdueshme për mësuesit, infrastruktura arsimore e vjetruar ose e pamjaftueshme, mungesa e ambienteve të përshtatshme, pajisjeve moderne, dhe teknologjisë ndikon negativisht në cilësinë e arsimit dhe përvojën e nxënësve, veçanërisht në zonat rurale. Qasja e kufizuar në internet, kompjuterë dhe burime të tjera teknologjike në të gjitha shkollat ndikon në hendekun digjital dhe pengon nxënësit të përgatiten për tregun e punës.

Fëmijët nga komunitetet rome dhe egjiptiane, si dhe fëmijët me aftësi të kufizuara, përballen me sfida të mëdha për të përfituar një arsim cilësor. Braktisja e shkollës mbetet një problem, veçanërisht në zonat rurale dhe në grupet e margjinalizuara. Faktorët ekonomikë, socialë dhe kulturorë shpesh detyrojnë nxënësit të largohen nga shkolla, duke i privuar ata nga mundësitë për një të ardhme më të mirë.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ4:

Ministria e Arsimit

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 2, 4, 5, 8, 10.

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla III: Arsim cilësor për të gjithë

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 26: Arsimi dhe Kultura

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 5: Barazi gjinore

OZHQ5 ka si objektiv parësor arritjen e barazisë gjinore dhe fuqizimin e të gjitha grave dhe vajzave, përmes synimeve të mëposhtme:

5.1 Dhënia fund të gjitha formave të diskriminimit ndaj grave dhe vajzave kudo;

5.2 Zhdukja e të gjitha formave të dhunës kundër të gjitha grave dhe vajzave në sferat publike dhe private, duke përfshirë trafikimin, shfrytëzimin dhe llojet e tjera të shfrytëzimit;

5.3 Zhdukja e praktikave të dëmshme, të tilla si martesat e hershme të fëmijëve dhe ato me detyrim, dhe gjymtimi gjenital i femrave;

5.4 Njohja dhe vlerësimi i kujdesit të papaguar dhe punës në shtëpi nëpërmjet ofrimit të shërbimeve publike, infrastrukturës dhe politikave të mbrojtjes sociale, dhe promovimi i përgjegjësive të përbashkëta brenda banesës sipas specifikave kombëtare;

5.5 Sigurimi i pjesëmarrjes së plotë dhe efektive të grave dhe mundësive të barabarta në pozicione drejtuese në të gjitha nivelet e vendimmarrjes në jetën politike, ekonomike dhe publike;

5.6 Sigurimi i aksesit universal në shëndetin seksual dhe riprodhues dhe të drejtat riprodhuese, siç është rënë dakord me Programin e Masave të Konferencës Ndërkombëtare mbi Popullsinë dhe Zhvillimin dhe Platformën e Pekinit për Veprim dhe dokumentet e rezultateve të konferencave për rishikimin e tyre;

5.a Kryerje e reformave për t'u dhënë grave të drejta të barabarta mbi burimet ekonomike, si dhe akses te pronësia dhe kontrolli mbi tokën dhe format e tjera të pronës, te shërbimet financiare, trashëgimia dhe burimet natyrore, në përputhje me ligjet kombëtare;

5.b Rritja e përdorimit të teknologjisë mundësuese, në veçanti e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, për të promovuar fuqizimin e grave;

5.c Miratimi dhe forcimi i politikave të shëndosha dhe legjislacionit detyrues për promovimin e barazisë gjinore dhe fuqizimin e të gjitha grave dhe vajzave në të gjitha nivelet.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se me gjithë progresin e arritur, Shqipëria ka ende sfida të rëndësishme për t'u përballur në arritjen e OZHQ5 deri në vitin 2030. Raporti tregon se Shqipëria rezulton se i ka arritur objektivat e Agjendës 2030 për pjesëmarrjen e femrave në tregun e punës, krahasuar me meshkujt, por në tre tregues të rëndësishëm – numri i grave deputete, raporti meshkuj/femra sipas arsimimit dhe përqindja e femrave që përdorin mjete moderne të planifikimit familjar, rezulton ende e ulët krahasuar me objektivin 2030. Sidoqoftë, angazhimi i vajzave dhe grave në punët e shtëpisë i vendos ato në pozita jo të barabarta me meshkujt, sikurse dhe rezultatet pozitive në treguesit e arsimimit të tyre, jo detyrimisht përkthehen në pjesëmarrje më të lartë e aktive në të gjithë sektorët e ekonomisë.

Shqipëria ka bërë progres të rëndësishëm në zhvillimin e politikave dhe legjislacionit që synojnë promovimin e barazisë gjinore dhe fuqizimin e grave. Megjithatë, mbeten ende sfida në realizimin e plotë të potencialit të treguesit OZHQ 5.c. Është krijuar një kuadër ligjor i fortë, duke përfshirë buxhetimin gjinor dhe përpjekjet për të harmonizuar politikat kombëtare me konventat ndërkombëtare si CEDAW. Pavarësisht këtij progresi, zbatimi i këtyre politikave shpesh ndeshet me kufizime institucionale dhe burimore, duke kufizuar efektivitetin e tyre në nivele të ndryshme të qeverisjes. Shqipëria renditet ndër të paktat vende që ndjekin Treguesin OZHQ 5.c.1, sipas bazës së të dhënave të OZHQ. Megjithatë, nevojiten veprime të mëtejshme për të forcuar sistemet e monitorimit dhe zbatimit për të siguruar që politikat e barazisë gjinore të financohen vazhdimisht dhe të zbatohen në mënyrë efektive në të gjithë sektorët.

Veçanërisht njohja dhe vlerësimi i kujdesit të papaguar dhe punës shtëpiake është thelbësor për arritjen e OZHQ 5.4. Veprimet duhet të fokusohen në zhvillimin e shërbimeve publike dhe infrastrukturës që mbështesin rolet e kujdesit, së bashku me politikat e mbrojtjes sociale që promovojnë përgjegjësitë e përbashkëta brenda familjeve. Kjo përfshin rritjen e aksesit në kujdesin e përballueshëm të fëmijëve dhe promovimin e politikave miqësore me familjen për të lehtësuar barazinë gjinore në përkujdesje. Përpjekjet duhet të synojnë të rrisin ndërgjegjësimin për vlerën ekonomike të punës së papaguar, duke nxitur një zhvendosje kulturore drejt përgjegjësive të përbashkëta të brendshme.

Kuadri thelbësor strategjik: SKZHIE 2030 e trajton barazinë gjinore në kuadër të shtyllës së tretë (Kohezioni social), nën fuqizimin e mbrojtjes shoqërore dhe sigurimeve shoqërore, duke synuar një shoqëri e cila vlerëson barazinë dhe drejtësinë gjinore si kushte të domosdoshme drejt zhvillimit të qëndrueshëm social, ekonomik e politik të vendit, fuqizon të gjithë individët për të gëzuar të drejta dhe mundësi të barabarta në të gjitha fushat e jetës, nuk lejon që askush të mbetet pas, si dhe mbështetet në parimin e tolerancës zero kundër praktikave të dëmshme, dhunës me bazë gjinore e dhunës në familje, duke ndështkuar dhunuesit dhe duke mbrojtur, rehabilituar e riintegruar personat e dhunuar. Strategjia Kombëtare për Barazinë Gjinore 2021–2030 është dokumenti kryesor strategjik që pasqyron politikat mbi barazinë gjinore deri në vitin 2030 përmes katër qëllimeve parësore: i. Përmbushja e të drejtave ekonomike dhe sociale nga të gjitha grupet; ii. Përmbushja e të drejtave të të gjitha grupeve, për pjesëmarrje, përfaqësim dhe udhëheqje të barabartë në vendimmarrjen politike e publike; iii. Zvogëlimi i të gjitha formave të praktikave të dëmshme, dhunës me bazë gjinore dhe dhunës në familje; dhe iv. zbatimi i integrimit gjinor si mjeti kryesor për arritjen e barazisë dhe drejtësisë gjinore në shoqëri.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

5.2.1 Përqindja e grave dhe vajzave partnere të moshës 15 vjeç e lart, që kanë pësuar dhunë fizike, seksuale ose psikologjike nga një partner aktual ose ish-partner në 12 muajt e fundit, sipas formës së dhunës dhe moshës

Objektivi për vitin 2030 për këtë tregues është reduktimi me 5 për qind i rasteve.

5.3.1 Përqindja e grave të moshës 20–24 vjeç të martuara ose në një bashkim para moshës 15 dhe para moshës 18 vjeç

Objektivi për vitin 2030 për këtë tregues është 0 raste.

5.4.1 Përqindja e kohës së shpenzuar në punë të papaguar në shtëpi dhe përkujdesje, sipas gjinisë, moshës dhe vendndodhjes

Objektivi për vitin 2030 për këtë tregues është 7 për qind e kohës (1.41 orë/ditë) për meshkujt dhe 17.7 për qind (4.15 orë/ditë) për gratë.

5.5.2 Përqindja e grave në poste drejtuese

Objektivi për vitin 2030 për këtë tregues është 35 për qind.

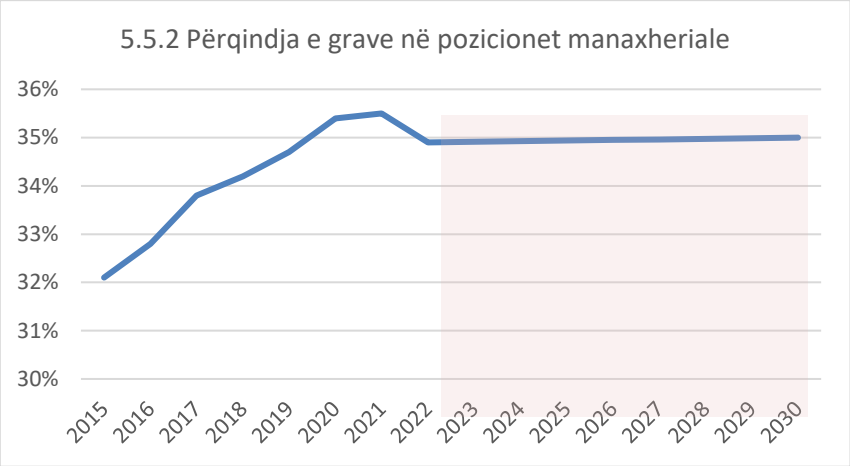

5.c.1 Përqindja e vendeve me sisteme për të gjurmuar buxhetim publik për barazinë gjinore dhe fuqizimin e grave

Shqipëria kryen buxhetimin publik mbi bazë barazinë gjinore në nivel qendror që nga viti 2016 dhe në nivel lokal që nga viti 2017, ndaj ky tregues do të vazhdojë të raportohet si i tillë nga Ministria e Financave.

Sfida dhe mundësi

Me gjithë problematikën e pasqyruar në Raportin mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm të vitit 2024, indeksi i Barazisë Gjinore e rendit Shqipërinë më mirë se mesatarja e anëtarëve të BE-së pasi zbatimi i kuotave gjinore ka rezultuar në një rritje të ndjeshme të përfaqësimit të grave në jetën politike dhe vendimmarrje, edhe pse ky proces duhet të shtrihet në të gjitha nivelet e drejtimit. Në legjislaturën 2021–2025, gratë zënë 50 mandate nga 140 gjithsej, ose 35.7 për qind, kryetarja e Kuvendit 1 grua; nënkryetare/nënkryetarë 1 grua dhe 1 burrë; nga 8 Komisione të Përhershme gjithsej 4 ose 50 për qind drejtohen nga gra; Këshilli i Ministrave aktualisht drejtohet nga: 1 Kryeministër burrë, 1 zëvendëskryeministre grua dhe përbëhet nga 17 ministre/ministër nga të cilët 9 gra. Shqipëria renditet, gjithashtu, si ndër vendet më të suksesshme në botë në promovimin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor në institucionet publike. Për të formuluar politika të efektshme dhe monitoruar progresin drejt barazisë gjinore, nevojiten statistika gjinore të besueshme dhe të përditësuara.

Dhuna me bazë gjinore, përfshirë dhunën në familje, është ende një problem, shpesh jo i raportuar sa duhet për shkak të frikës, stigmatizimit, dhe mungesës së besimit në institucionet ligjore. Shërbimet mbështetëse për viktimat e dhunës janë të kufizuara, veçanërisht në zonat rurale. Gratë në Shqipëri shpesh përballen me diskriminim në tregun e punës, duke u paguar më pak për të njëjtën punë dhe duke pasur më pak mundësi për pozita drejtuese. Normat dhe stereotipat gjinore tradicionale janë të mbrujtura në shoqërinë shqiptare dhe ndikojnë në ndarjen e punëve në familje, qasjen në edukim, dhe mundësitë për zhvillim personal dhe profesional për gratë dhe vajzat. Edukimi dhe ndërgjegjësimi i shoqërisë janë, gjithashtu, thelbësore për të krijuar një kulturë të shëndetshme të barazisë gjinore.

Pavarësisht progresit të arritur, përjashtimi me bazë gjinore mbetet problematik për shumicën e vajzave dhe grave në Shqipëri, veçanërisht në arsimim, punësim dhe pjesëmarrjen e fuqisë punëtore, aksesin dhe kontrollin e burimeve duke përfshirë tokën, apo ekzistencën e dhunës ndaj grave dhe vajzave si dhe aksesin e tyre në sistemin e drejtësisë. Përjashtimi është edhe më i theksuar në pronësinë e tokës (lidhur me OZHQ 5.a), ndërkohë që bujqësia është burimi kryesor i punësimit për gratë (41.6% krahasuar me 32.3% meshkuj). Në këtë kuadër është i nevojshëm koordinimi mes institucioneve të përfshira në monitorimin e treguesve mbi të drejtat e pronësisë (MBZHR, MD, MSHCS, INSTAT) dhe bashkëpunimi i ngushtë me organizatat, si FAO për përcaktimin e përgjegjësive institucionale mbi monitorimin e këtyre treguesve (5.a.1 dhe 5.a.2).

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ5:

Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale
Ministria e Financave
Ministria e Drejtësisë
Ministria e Punëve të Brendshme

Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
INSTAT
Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi
Këshilli Kombëtar për Barazinë Gjinore
Bashkitë

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 2, 3, 4, 8, 10, 15, 16, 17.

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla III: Fuqizimi i mbrojtjes shoqërore dhe sigurimeve shoqërore

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 19: Politikat Sociale dhe të Punësimit

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 6: Ujë i pastër dhe kanalizime

OZHQ6 ka si objektiv parësor sigurimi e aksesit në furnizimin me ujë dhe kanalizime për të gjithë, përmes synimeve të mëposhtme:

6.1 Deri në vitin 2030, arritja universale e aksesit të drejtë, të sigurt dhe të përballueshëm për të gjithë tek uji i pijshëm

6.2 Deri në vitin 2030, arritja e aksesit te shërbimet sanitare dhe higjiena e përshtatshme dhe e barabartë për të gjithë dhe zhdukja e defekimit të hapur, duke u kushtuar vëmendje të veçantë nevojave të grave dhe vajzave dhe atyre në nevojë

6.3 Deri në vitin 2030, përmirësimi i cilësisë së ujit duke ulur ndotjen, duke ndalur hedhjen e mbetjeve në mënyrë të pakontrolluar dhe minimizimi i çlirimit të kimikateve dhe materialeve të rrezikshme, duke përgjysmuar përqindjen e ujërave të zeza të patrajtuara dhe duke rritur ndjeshëm riciklimin dhe ripërdorimin e sigurt në nivel global

6.4 Deri në vitin 2030, rritje në mënyrë të ndjeshme e efikasitetit në përdorimin e ujit në të gjithë sektorët, dhe sigurimi i nxjerrjes dhe furnizimit të qëndrueshëm të ujërave të ëmbla për të zgjidhur mungesën e ujit dhe për të zvogëluar ndjeshëm numrin e njerëzve që vuajnë nga mungesa e ujit

6.5 Deri në vitin 2030, zbatimi i menaxhimit të integruar të burimeve ujore në të gjitha nivelet, duke përfshirë bashkëpunimin ndërkufitar sipas nevojës

6.6 Deri në vitin 2030, mbrojtje dhe rirregullim i ekosistemeve të lidhura me ujin, duke përfshirë malet, pyjet, ligatinat, lumenjtë, ujëmbledhësit dhe liqenet

6.a Deri në vitin 2030, zgjerimi i bashkëpunimit ndërkombëtar dhe mbështetja për ndërtimin e kapaciteteve për vendet në zhvillim në aktivitetet dhe programet e lidhura me ujin dhe kanalizimet, duke përfshirë mbledhjen e ujit, shkripëzimin, përdorimin efikas të ujit, trajtimin e ujërave të zeza, riciklimin dhe teknologjitë e ripërdorimit

6.b Mbështetje dhe forcim i pjesëmarrjes së komuniteteve lokale për përmirësimin e menaxhimit të ujit dhe kanalizimeve

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se me gjithë progresin e arritur, Shqipëria ka ende sfida të rëndësishme për t'u përballur në arritjen e OZHQ6 deri në vitin 2030. Raporti tregon se Shqipëria rezulton se i ka arritur objektivat e Agjendës 2030 për treguesit e stresit të përdorimit të ujit *(freshwater withdrawal)* dhe pajisjes me sisteme sanitare të popullsisë, por ka ende sfida për të arritur objektivin 2030 në treguesit e furnizimit me ujë të pijshëm dhe varësisë nga importet, ndërsa mbetet ende prapa objektivit për sa i përket trajtimit të ujërave të ndotura.

Kuadri thelbësor strategjik: SKZHIE 2030 e trajton furnizimin me ujë dhe kanalizimet si pjesë e veçantë e shtyllës së dytë (Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër), duke synuar furnizimin me ujë, largimin dhe trajtimin e ujërave të ndotura që plotëson nevojat për zhvillimin ekonomik dhe të shoqërisë në tërësi, duke ruajtur dhe mbrojtur mjedisin, shëndetin dhe sigurinë e popullsisë. Strategjia Kombëtare e Ujësjellës Kanalizimeve 2023 – 2030 është dokumenti kryesor strategjik i sektorit që detajon në politika konkrete vizionin e mësipërm. Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Integruar të Burimeve Ujore 2018–2027 paraqet politikat për menaxhimin e burimeve ujore në vend. Përmbushja e nevojave bazë të jetesës, konkurrueshmëria e përdorueseve dhe vendosja e përparësive drejt përfitimit ekonomik, duke marrë në konsideratë qëndrueshmërinë e ekosistemeve, përbëjnë thelbin e vizionit 2030 për sektorin.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

6.1.1 Përqindja e popullsisë që përdor shërbimet e ujit të pijshëm të menaxhuar në mënyrë të sigurt

Bazuar në strategjinë sektoriale, ky tregues parashikohet të arrijë në 90% në vitin 2030 (99% në zonat urbane dhe 85% në zonat rurale)

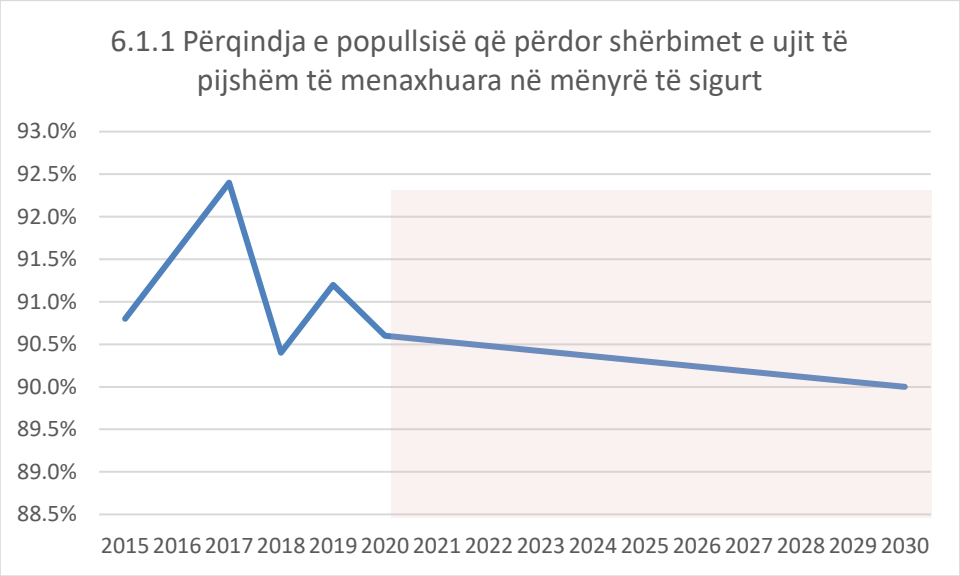

6.2.1 Përqindja e popullsisë që përdor: a) shërbime higjienike të menaxhuara në mënyrë të sigurt; dhe b) një strukturë për larjen e duarve me sapun dhe ujë.

Treguesi (b) nuk është domethënës për kontekstin e Shqipërisë, ndërsa ai (a) synohet të realizohet në vlerën 65.5% deri në vitin 2030.

6.3.2 Përqindja e trupave ujorë me cilësi të mirë të ujit të ambientit

Treguesi do të jetë në masën 100% në vitin 2030

6.4.1 Ndryshimi në efikasitetin e përdorimit të ujit me kalimin e kohës

Synimi është që treguesi të arrijë në 60% në vitin 2027.

6.4.2 Niveli i stresit ujor: tërheqja e ujërave të ëmbla si pjesë e burimeve të disponueshme të ujërave të ëmbla

Synimi është që treguesi të arrijë në 40% në vitin 2027.

6.5.1 Shkalla e menaxhimit të integruar të burimeve ujore

Strategjia përcakton se 100% e burimeve ujore do të kenë menaxhim të integruar në vitin 2030.

6.5.2 Përqindja e zonës ndërkufitare të basenit me një marrëveshje operacionale për bashkëpunimin ujorë

Në vitin 2030 të gjitha basenet ndërkufitare (100%) do të menaxhohen përmes marrëveshjeve operacionale për bashkëpunimin ujor.

Sfida dhe mundësi

Qëndrueshmëria e sistemit të furnizimit me ujë dhe kanalizimeve, eficienca e operatorëve publikë, përputhshmëria e operimit me modelin rregullator evropian, përballueshmëria e çmimeve për shërbimet e ofruara dhe transparenca në hartimin dhe zbatimin e politikave të ujit janë parimet kryesore të funksionimit të sistemit deri në vitin 2030. Me gjithë progresin në rritjen e qasjes në ujë të pijshëm, ende ekzistojnë sfida, veçanërisht në zonat rurale ku komunitetet kanë akses të kufizuar në ujë të sigurt dhe të pastër, gjë që rrit rrezikun për sëmundje të lidhura me ujin. Një pjesë e ujërave të ndotura nga aktivitetet urbane, bujqësore dhe industriale derdhen pa trajtimin e duhur në ekosisteme ujore, duke ndotur burimet dhe rrezikuar ekosistemet, shëndetin e njeriut, biodiversitetin dhe përdorimin e qëndrueshëm të këtyre burimeve në të ardhmen.

Ndryshimet klimatike po ndikojnë në disponueshmërinë dhe cilësinë e burimeve ujore në Shqipëri. Përmbytjet, thatësirat dhe ndryshimet në modelet e reshjeve janë sfida të reja që kërkojnë adaptim dhe menaxhim të qëndrueshëm të burimeve ujore. Ndërgjegjësimi për rëndësinë e kursimit të ujit dhe menaxhimit të qëndrueshëm të burimeve ujore është thelbësor për të ardhmen.

Adresimi i problematikës ekzistuese, dinamikat e zhvillimit të vendit me fokus të veçantë në sektorin e turizmit, efektet afatgjata të ndryshimeve klimatike si dhe kostot e konsiderueshme për investimet në sistem përbëjnë sfidat kryesore me të cilat përballet sektori në vitet në vijim.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ6:

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë

Agjencia Kombëtare Ujësjellës Kanalizime

Agjencia Kombëtare e Mjedisit
Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore
Enti Rregullator i Ujit

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 3, 5

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla III: Furnizimi me ujë dhe kanalizimet

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 27 Mjedisi dhe Ndryshimet Klimatike

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 7: Energji e përballueshme dhe e pastër

OZHQ7 ka si objektiv parësor sigurimi e furnizimit me energji me kosto të përballueshme, të besueshme, të qëndrueshme dhe moderne për të gjithë, përmes synimeve të mëposhtme:

7.1 Deri në vitin 2030, sigurimi i aksesit universal në shërbime energjie me kosto të përballueshme, të besueshme dhe moderne;

7.2 Deri në vitin 2030, rritja e ndjeshme e përqindjes së energjisë së rinovueshme në sasinë globale të energjisë;

7.3 Deri në vitin 2030, dyfishimi i nivelit global të përmirësimit të përdorimit të energjisë me efektshmëri;

7.a Deri në vitin 2030, rritje e bashkëpunimit ndërkombëtar për mundësimin e aksesit në kërkime dhe teknologji për energji të pastër, përfshirë energjinë e rinovueshme, dhe promovim i investimeve në infrastrukturën energjetike dhe teknologjinë për prodhimin e energjisë së rinovueshme;

7.b Deri në vitin 2030, zgjerimi i infrastrukturës dhe përmirësimi i teknologjisë për furnizimin me shërbime energjetike moderne dhe të qëndrueshme për të gjitha vendet në zhvillim, në veçanti për vendet më pak të zhvilluara, shtetet e vogla ishullore në zhvillim dhe vendet në zhvillim pa dalje në det në përputhje me programet përkatëse të mbështetjes.

Sipas Raportit mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm të vitit 2024, Shqipëria thuajse i ka arritur synimet 2030 për OZHQ7 ndonëse ka pak sfida për t'u përballur deri në përfundim të Agjendës 2030. Raporti tregon se Shqipëria rezulton se i ka arritur objektivat e Agjendës 2030 për tre tregues të rëndësishëm të OZHQ7, pjesën e popullsisë që përdor energjinë elektrike, emetimet e CO_2 për energjinë elektrike të prodhuar dhe pjesa e energjive të rinovueshme në konsumin total të energjisë. Mbetet ende për t'u arritur plotësisht treguesi i përqindjes së popullsisë që përdor për gatim lëndë djegëse të pastra dhe teknologji.

Kuadri thelbësor strategjik: SKZHIE 2030 e trajton energjinë së bashku me burimet natyrore si pjesë të shtyllës së dytë (Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër), që e konsideron sistemin e burimeve kombëtare të energjisë të aftë për të përmbushur kërkesën vendëse për energji që funksionon në një sistem rajonal të integruar dhe të diversifikuar të energjisë bazuar në parimet e tregut, dhe kontribuon për zhvillimin e qëndrueshëm të ekonomisë, duke garantuar sigurinë dhe cilësinë e furnizimit, mbrojtjen e mjedisit dhe veprimet klimatike, dhe rritjen e mirëqenies me kosto sociale minimale. Strategjia Kombëtare e Energjisë 2021-2030 shtjellon në detaje reformat që do të kryhen për të rritur sigurinë e furnizimit me burime energjetike dhe optimizimin e burimeve për mbulimin e nevojave me synim kryesor zhvillimin e qëndrueshëm të ekonomisë për të ardhmen. Plani Kombëtar për Energjinë dhe Klimën 2021-2030 përcakton objektivin kombëtar të reduktimit të Gazeve me Efekt Serë deri në vitin 2030 në përputhje me NDC.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

7.1.1 Përqindja e popullsisë me akses në energji elektrike

Objektivi për këtë tregues është që në vitin 2030 e gjithë popullsia të ketë akses në përdorimin e energjisë elektrike (100%).

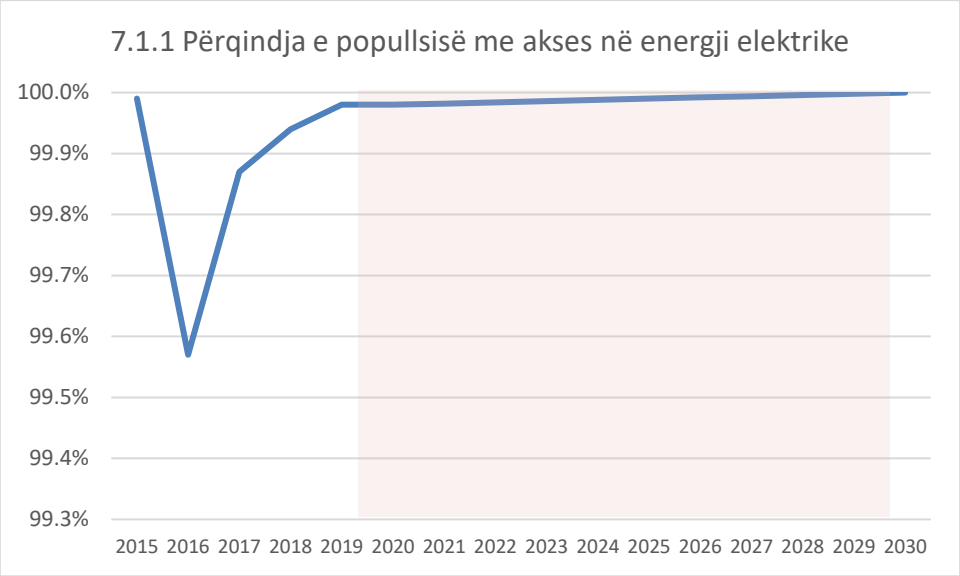

7.2.1: Pjesa e energjisë së rinovueshme në konsumin total të energjisë

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 energjia e rinovueshme të përbëjë 54% të energjisë që konsumohet në vend.

Sfida dhe mundësi

Politika energjetike mbështet stimulimin e diversifikimit të prodhimit të energjisë përmes investimeve të reja, rritjes së bashkëpunimit rajonal dhe integrimit dhe ndërlidhjes me rrjetet rajonale dhe Evropiane të energjisë elektrike dhe gazit natyror në përputhje me *acquis* të Traktatit të Komunitetit të Energjisë duke synuar: i. mbështetje për zhvillimin ekonomik; ii. rritjen e sigurisë së furnizimit me energji; iii. mbrojtjen e mjedisit. Energjia e rinovueshme, veçanërisht e ndryshme nga ajo hidro, është një zgjidhje për uljen e varësisë strategjike nga importet e energjisë dhe zbutjen e ndikimit të ndryshimeve klimatike që rezulton në prodhimin sezonal nga hidrocentralet. Suksesi i investimeve private në prodhimin e energjisë së rinovueshme, veçanërisht në PV dhe hidrocentrale mbështet zhvillimin e potencialit të lartë energjetik që Shqipëria zotëron, duke ndihmuar punësimin dhe fuqizimin e pavarësisë energjetike të vendit në të ardhmen.

Varësia e lartë nga burimet hidroenergjetike për prodhimin e energjisë elektrike e bën vendin të ndjeshëm ndaj ndryshimeve klimatike, të cilat mund të ndikojnë ndjeshëm në furnizimin me energji elektrike. Për të përmbushur OZHQ7, Shqipëria duhet të diversifikojë edhe më shumë burimet e energjisë duke investuar më shumë në burimet e rinovueshme, si energjia diellore dhe ajo e erës.

Përvoja e krizës energjetike me nisjen e agresionit në Ukrainë tregoi se përballueshmëria e energjisë është një sfidë e vazhdueshme, sidomos në periudhat e rritjes së çmimeve globale të energjisë, nga të cilat Shqipëria mbetet e varur. Infrastruktura energjetike, përfshirë rrjetin e shpërndarjes dhe transmetimit të energjisë, ka nevojë për modernizim për të minimizuar humbjet e energjisë dhe ndërprerjet e furnizimit, duke ndikuar në cilësinë e shërbimeve të sektorit.

Progresi i arritur në zhvillimin e energjive të rinovueshme do të shoqërohet me krijimin e një tregu të qëndrueshëm dhe tërheqës për investitorët në këtë fushë, gjë që do të mundësojë zhvillimin e tregut dhe rritjen e investimeve. Kuadri rregullator dhe politikat mbështetëse që nxisin investimet në burime energjie të rinovueshme do të ndërtohen mbi bazën e parimeve të tregut evropian të energjisë.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ7:

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë
Agjencia Kombëtare Burimeve Natyrore
Agjencia për Eficiencën e Energjisë
Enti Rregullator i Energjisë

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla III: Energjia dhe burimet natyrore

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 15: Energjia

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 8: Punë dinjitoze dhe rritje ekonomike

OZHQ8 ka si objektiv parësor nxitjen e rritjes ekonomike të pandërprerë, përfshirëse dhe të qëndrueshme, punësimit të plotë e produktiv dhe punës së denjë për të gjithë, përmes synimeve të mëposhtme:

8.1 Mbështetja e rritjes ekonomike për frymë në përputhje me rrethanat kombëtare dhe, në veçanti, sigurimi i të paktën 7 për qind rritjeje vjetore të produktit të brendshëm bruto në vendet më pak të zhvilluara;

8.2 Arritja e niveleve më të larta të produktivitetit ekonomik, nëpërmjet diversifikimit, modernizimit të teknologjisë dhe novacionit, dhe nëpërmjet vëmendjes ndaj sektorëve me vlerë të lartë të shtuar dhe punë intensive;

8.3 Nxitja e politikave të orientuara nga zhvillimi, që mbështesin veprimtaritë produktive, krijimin e punës së denjë, sipërmarrjen, krijimtarinë dhe novatorizmin, si dhe nxisin formalizimin dhe rritjen e NMVM-ve, edhe nëpërmjet aksesit në shërbime financiare;

8.4 Përmirësimi në mënyrë progresive, deri në vitin 2030, i efektshmërisë globale të burimeve për konsum dhe prodhim, dhe përpjekja për të ndarë rritjen ekonomike nga degradimi i mjedisit, në përputhje me Kuadrin 10-vjeçar të Programeve të Konsumit dhe Prodhimit të Qëndrueshëm, ku drejtimin e marrin vendet e zhvilluara;

8.5 Deri në vitin 2030, arritja e punësimit produktiv dhe punës së denjë për të gjitha gratë dhe burrat, përfshirë të rinjtë dhe personat me aftësi të kufizuara, si dhe paga e barabartë për punë me vlerë të barabartë;

8.6 Deri në vitin 2030, zvogëlimi i ndjeshëm i përqindjes së të rinjve që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin arsimim ose trajnim;

8.7 Marrje e masave të menjëhershme dhe efektive për të zhdukur punën e detyruar, për t'i dhënë fund skllavërisë moderne dhe trafikimit të qenieve njerëzore dhe për të siguruar ndalimin dhe zhdukjen e formave më të këqija të punës së fëmijëve, duke përfshirë rekrutimin dhe përdorimin e fëmijëve si ushtarë dhe, deri në vitin 2025, eliminimin e punës së fëmijëve në të gjitha format e saj;

8.8 Mbrojtja e të drejtave në punë dhe nxitja e mjediseve të sigurta e të siguruara të punës për të gjithë punonjësit, përfshirë punonjësit migrantë, veçanërisht, për gratë migrante dhe ato me punësim të pasigurt;

8.9 Deri në vitin 2030, hartimi dhe zbatimi i politikave për promovimin e turizmit të qëndrueshëm që krijon vende pune dhe promovon kulturën dhe produktet vendëse;

8.10 Forcimi i kapaciteteve të institucioneve financiare të brendshme për të inkurajuar dhe zgjeruar aksesin në shërbimet bankare, shërbimet e sigurimeve dhe ato financiare për të gjithë;

8.a Rritja e Ndihmës për mbështetjen e Tregtisë për vendet në zhvillim, në veçanti vendet më pak të zhvilluara, nëpërmjet Kuadrit të Integruar për Ndihmën Teknike të Tregtisë për Vendet më Pak të Zhvilluara;

8.b Deri në vitin 2030, zhvillimi dhe funksionalizimi i një strategjie globale për punësimin e të rinjve dhe zbatimin e Paktit Global të Punës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës.

OZHQ8 është një ndër 3 objektivat për të cilat Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se Shqipëria ka sfida të konsiderueshme për të përmbushur në arritjen e tyre deri në vitin 2030. Raporti tregon se Shqipëria rezulton se i ka arritur objektivat e Agjendës 2030 për dy tregues të OZHQ8, rritjen ekonomike dhe numrin e aksidenteve në punë të lidhura me importet në vend. Por nga ana tjetër raporti tregon se mbeten ende shumë sfida për arritjen e treguesve si numri i personave me llogari bankare apo që kryejnë transferta *online*, shkalla e papunësisë, apo sigurimi i plotë i të drejtave themelore në punë.

Kuadri thelbësor strategjik: OZHQ8 shtrihet në një spektër më të gjerë fushash por punësimi i denjë për të gjithë është objekti parësor. Rritja e mundësive të punësimit është pjesë e shtyllës së dytë (Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër) së SKZHIE 2030, që synon punësim cilësor dhe aftësim të vijueshëm për të gjithë duke u fokusuar në zhvillimin e aftësive dhe lidhje më e mirë e kërkesës me ofertën në tregun e punës për punësim më të lartë, dhe mundësimin e punësimit të denjë nëpërmjet zbatimit të politikave gjithëpërfshirëse të tregut të punës. Strategjia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive 2023–2030 plotëson kuadrin strategjik mbi punësimin, duke detajuar politikat dhe reformat që do të kryhen deri në vitin 2030.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

8.1.1 Norma vjetore e rritjes së PBB-së reale për frymë

SKZHIE 2030 përcakton se Shqipëria do të synojë të mbajë një rritje reale vjetore të PBB-së prej 4% deri në vitin 2030.

8.3.1 Përqindja e punësimit informal në punësimin jo-bujqësor, sipas gjinisë

Sipas gjinisë, shkalla e punësimit informal në punësimin jo-bujqësor në vitin 2030 synohet të arrijë në 29.6% për meshkujt dhe 18.2% për femrat.

8.5.2 Shkalla e papunësisë, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara

Synimi për vitin 2030 është që shkalla e papunësisë së të rinjve të grup-moshës 15-24 vjeç të jetë nga 24.5% në vitin 2023 në 22% në vitin 2026 dhe 18.3% në vitin 2030. Sipas gjinisë, për këtë kategori, shkalla e papunësisë së të rinjve meshkuj do të zvogëlohet nga 22.7% në vitin 2023, në 17.5% në vitin 2030, ndërsa për të rejat, shkalla e papunësisë do të zvogëlohet nga 27.2% në vitin 2023, në 20.5% në vitin 2030.

8.6.1 Përqindja e të rinjve (të moshës 15–24 vjeç) jo në arsim, punësim ose trajnim

Synimi për vitin 2030 është që treguesi të ulet nga vlera e fillimit të Agjendës 2030 duke u ulur në 15%.

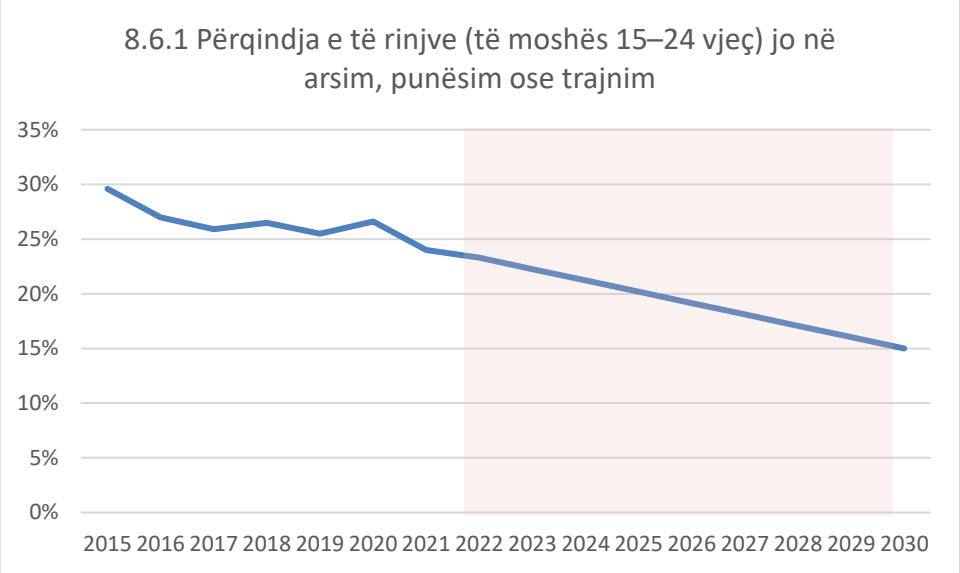

8.9.1 PBB-ja direkte e turizmit në raport me PBB-në totale dhe në normën e rritjes

Projeksioni i kontributit të turizmit në PBB në vitin 2030, sipas SKZHIE 2030 synohet të arrijë në vlerën 24%.

Sfida dhe mundësi

Shkalla e papunësisë në tremujorin e katërt të vitit 2025 është 8.3%, nivel i cili konsiderohet më i ulti në vitet e fundit, me një rënie të konsiderueshme. Që nga viti 2020, niveli i papunësisë ka rënë me 3.2 pikë përqindje. Për arsye të arritjes së nivelit më të ulët historik të papunësisë, ky tregues nuk mund të konsiderohet si sfidë, por si një rezultat pozitiv që duhet të vijojë të përmirësohet në vitet në vazhdim. Referuar të dhënave më të fundit nga INSTAT-i, niveli i papunësisë së të rinjve të moshës 15-24 vjeç është ulur ndjeshëm që nga viti 2021, konkretisht nga 27.1% në vitin 2021 në 22.8% në vitin 2024. Megjithëse shkalla e punësimit është përmirësuar në vitet e fundit ajo mbetet pas mesatares së Bashkimit Evropian. Niveli i papunësisë së të rinjve të moshës 15–24 vjeç është ulur ndjeshëm që nga viti 2021, konkretisht nga 27.1% në vitin 2021 në 22.8% në vitin 2024. Ndryshimet demografike, migrimi jashtë vendit, rritja e moshës së popullsisë dhe rënia e lindjeve të reja përbëjnë sfida të rëndësishme edhe për funksionimin e tregut të punës në vend. Po kështu, pabarazia gjinore në punësim mbetet problematike, pasi sipas të dhënave të INSTAT-it, hendeku gjinor në punësim në vitin 2024 është 12.5%. Po kështu, ekonomia informale përbën një pjesë të konsiderueshme të ekonomisë shqiptare dhe punësimi në sektorin informal shpesh është i pasigurt dhe i pambrojtur, me mungesë të të drejtave të punës dhe mbrojtjes sociale duke ndikuar negativisht në produktivitetin e punës dhe në rritjen ekonomike të qëndrueshme.

Përmirësimi i aftësive për punë dhe inovacioni është një nga tri shtyllat për fuqizimin e konkurrueshmërisë së ekonomisë shqiptare, së bashku me përmirësimin e klimës së biznesit dhe investimeve, dhe funksionimin e një mbrojtjeje efektive sociale. Sektorët e turizmit, teknologjisë së informacionit, energjisë dhe bujqësisë mundësojnë punësim më të vrullshëm për shqiptarët dhe ku niveli i produktivitetit krijon premisa për rritje të nivelit të mirëqenies së qytetarëve përmes investimeve dhe zhvillimit të sektorit privat, është e nevojshme që tek aftësimi i të rinjve dhe të rejave, si dhe atyre të angazhuar në punë t'u paraprijë kërkesave që këta sektorë do të kenë për tregun e punës në përputhje me stadin e zhvillimit të tyre.

Garancia Rinore, si program i posaçëm që zbatohet në Shqipëri sipas modelit të suksesshëm në shtetet e BE-së dhe Ballkanin Perëndimor, synon të mbështesë integrimin e të rinjve në tregun e punës, me fokus të veçantë në grupet e të rinjve nga shtresat në nevojë. Skema e Garancisë Rinore mbështet të rinjtë e papunë, të cilët aplikojnë për t'u bërë pjesë e Garancisë Rinore përmes *e-Albania*, të marrin nga zyrat e punës, brenda një periudhe 4-mujore, një ofertë cilësore për punësim, arsim apo trajnim profesional.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ8:

Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit

Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive

Inspektorati Shtetëror i Punës dhe Shërbimeve Shoqërore

Ministria e Arsimit

Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale

Agjencia Kombëtare e Rinisë

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 2, 3, 4, 5, 10, 12, 16, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla III: Rritja e mundësive të punësimit

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 19: Politikat Sociale dhe të Punësimit

Kapitulli 20: Ndërmarrjet dhe Politikat Industriale

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 9: Industria, inovacioni dhe infrastruktura

OZHQ9 ka si objektiv parësor ndërtimin e një infrastrukture rezistuese, promovimin e industrializimit të qëndrueshëm dhe të inovacionit, përmes synimeve të mëposhtme:

9.1 Zhvillimi i një infrastrukture cilësore, të besueshme, të qëndrueshme dhe elastike, përfshirë infrastrukturën rajonale dhe ndërkufitare, në mbështetje të zhvillimit ekonomik dhe mirëqenies njerëzore, duke u përqendruar tek përdorimi i drejtë dhe me kosto të përballueshme për të gjithë;

9.2 Promovimi i industrializimit përfshirës dhe të qëndrueshëm dhe deri në vitin 2030, rritje e ndjeshme e përfshirjes së industrisë në punësim dhe në prodhimin e brendshëm bruto, në përputhje me veçoritë kombëtare, dhe dyfishimi i pranisë së saj në vendet më pak të zhvilluara;

9.3 Rritja e aksesit të ndërmarrjeve të vogla industriale dhe ndërmarrjeve të tjera, në veçanti në vendet në zhvillim, te shërbimet financiare, duke përfshirë kreditimin e përballueshëm dhe integrimin e tyre në tregje dhe zinxhirë vlere;

9.4 Deri në vitin 2030, përmirësimi i infrastrukturës dhe industrive, për t'i bërë ato të qëndrueshme, me rritje të efikasitetit në shfrytëzimin e burimeve dhe përdorim më të madh të teknologjive dhe proceseve industriale të pastra e të sigurta mjedisore, ku të gjitha vendet veprojnë në përputhje me kapacitetet e tyre përkatëse;

9.5 Rritja e kërkimit shkencor, rritja e kapaciteteve teknologjike të sektorëve industrialë në të gjitha vendet, veçanërisht në vendet në zhvillim, duke përfshirë, deri në vitin 2030, inkurajimin e novacionit dhe duke rritur në mënyrë të konsiderueshme numrin e punonjësve të kërkimit dhe zhvillimit për 1 milion njerëz dhe shpenzimet publike dhe private për kërkim dhe zhvillim;

9.a Mundësimi i zhvillimit të qëndrueshëm dhe fleksibël të infrastrukturës në vendet në zhvillim nëpërmjet rritjes së mbështetjes financiare, teknologjike dhe teknike në vendet afrikane, vendet më pak të zhvilluara, vendet në zhvillim pa dalje në det dhe shtetet e vogla ishullore në zhvillim;

9.b Mbështetja e zhvillimit të teknologjive vendëse, kërkimit dhe novacionit në vendet në zhvillim, duke përfshirë sigurimin e një mjedisi të favorshëm politikash, ndër të tjera, për diversifikimin industrial dhe shtimin e vlerës së mallrave;

9.c Rritja e ndjeshme e aksesit ndaj teknologjisë së informacionit dhe komunikimit dhe përpjekje për ofrim aksesi universal dhe të përballueshëm në internet në vendet më pak të zhvilluara deri në vitin 2030.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se Shqipëria ka ende sfida për përmbushjen e synimeve të saj në kuadër të OZHQ9. Sipas të dhënave të raportit, Shqipëria rezulton se i ka arritur objektivat e Agjendës 2030 në drejtim të përmirësimit të infrastrukturës rrugore rurale, përdorimin e internetit dhe *broadband*-it. Por nga ana tjetër raporti tregon se mbetet ende për t'u

kryer në drejtim të përmirësimit të infrastrukturës në tërësi, përmirësimin e cilësisë së arsimit të lartë dhe nivelit akademik të pasqyruar në kontributet në botimet prestigjoze. Raporti tregon se shpenzimet për kërkim shkencor si pjesë e PBB janë në nivel të ulët, ndonëse shifrat e referuara si më të fundit i përkasin një periudhe të largët (vitit 2008).

Kuadri thelbësor strategjik: OZHQ9 shtrihet në një spektër të gjerë fushash që përfshijnë industrializimin, zhvillimin e infrastrukturës dhe promovimin e teknologjive e inovacionit. Industrializimi në kontekstin e Shqipërisë nuk është konsideruar si pjesë specifike e SKZHIE 2030 por qeveria ka miratuar një dokument të posaçëm - Dokumenti i Strategjisë për Industrinë Joushqimore 2016-2025, i cili paraqet vizionin për nxitjen e zhvillimin e degëve që sigurojnë shfrytëzimin më racional të potencialeve natyrore e njerëzore, konkurruese në treg, sigurojnë të ardhura maksimale në dobi të vendit, nëpërmjet një politike mbështetëse, lehtësuese, monitoruese, për veprimtari prodhuese të sigurt për shëndetin e mjedisin, në përshtatje me eksperiencat bashkëkohore, e legjislacionin e BE-së, sipas një strategjie të mirëharmonizuar me të gjithë aktorët e faktorët ndikues në arritjen e këtij qëllimi. Komponentët e tjerë të OZHQ9 janë pjesë e shtyllës së dytë (Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër) së SKZHIE 2030, konkretisht si "Infrastruktura e ndërlidhjeve: transporti dhe telekomunikacioni" me synim zhvillimi i infrastrukturës në mënyrë të qëndrueshme, inteligjente, si edhe të integruar me rrjetet Evropiane dhe rajonale, bazuar në shfrytëzimin e gjelbër të burimeve, si edhe duke siguruar nxitje të zhvillimit ekonomik dhe shërbime me cilësi për qytetarët; dhe "Zgjerimi i kërkimit shkencor dhe inovacionit" që synon krijimin e një sistemi kërkimor dhe inovator të aftë të përballojë me sukses sfidat e ardhshme të zhvillimit të vendit të tilla si, rritja e kapaciteteve të burimeve njerëzore, çështje të energjisë, çështje mjedisore, çështje të shëndetit publik, çështje të inovacionit, dhe të kohezionit social. Strategjia Kombëtare e Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit plotëson kuadrin strategjik për pjesën e inovacionit ndërsa Plani Kombëtar për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Infrastrukturës Digjitale, Broadband 2020–2025 shtjellon zhvillimin e sektorit deri në vitin 2025.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

9.1.2 Transporti i pasagjerëve dhe mallrave, sipas mënyrës së transportit

Objektivi për transportin ajror të pasagjerëve është që numri i tyre të arrijë në 4,327,000 nga 4,197,000 që ishte në vitin 2022, ndërsa volumi i mallrave të arrijë në 6,302,000 ton, nga 5,473,000 që ishte në vitin 2022.

9.c.1 Përqindja e popullsisë së mbuluar nga një rrjet celular, sipas teknologjisë

Në vitin 2030, e gjithë popullsia (100%) synohet të jetë e mbuluar nga shërbimi të paktën 4G.

Sfida dhe mundësi

Shqipëria përballet me sfida të rëndësishme për përmbushjen e OZHQ9, përfshirë ndërtimin e rrjetit rrugor kombëtar e lidhjen e tij sipas standardeve evropiane me korridoret që kalojnë përmes vendit, duke siguruar akses të barabartë për të gjithë qytetarët, ndërtimin e infrastrukturës për transportin elektrik, përmirësimin e sigurisë rrugore, reformimin e transportit ndër dhe brenda qyteteve, rivitalizimin dhe modernizimin e transportit hekurudhor e detar apo ndërtimin e infrastrukturës së nevojshme për zhvillimin e këtij transporti. Zhvillimi i teknologjive të reja *mobile* e *broadband*-it, siguria e rrjeteve dhe aksesi i barabartë mbeten sfidat kryesore për sektorin deri në vitin 2030.

Në kuadër të përmbushjes së OZHQ9 është i nevojshëm adresimi i pabarazive në infrastrukturë midis zonave urbane që kanë përfituar nga përmirësimet infrastrukturore, dhe atyre rurale që shpesh mbeten të izoluara dhe me qasje të kufizuar në rrugë të mira, furnizim me energji elektrike dhe shërbime të tjera bazë. Industrializimi është i ngadalshëm dhe i varur nga sektorë tradicionalë si bujqësia dhe turizmi. Mungesa e diversifikimit dhe zhvillimit të sektorëve të rinj industrialë kufizon kapacitetet e vendit për të krijuar vende të reja pune dhe për të siguruar rritje ekonomike të qëndrueshme. Tregu i brendshëm është relativisht i vogël, gjë që kufizon kërkesën për produkte industriale dhe kufizon eksportet në një gamë të ngushtë produktesh me vlerë të ulët të shtuar duke e bërë ekonominë të cenueshme ndaj luhatjeve në tregjet ndërkombëtare.

Ndryshimet klimatike dhe sfidat mjedisore, si ndotja dhe degradimi i burimeve natyrore, ndikojnë në infrastrukturën dhe zhvillimin industrial.

Menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve dhe adaptimi ndaj ndryshimeve klimatike janë të nevojshme për të siguruar që zhvillimi industrial të jetë i qëndrueshëm dhe i rezistueshëm ndaj sfidave të së ardhmes.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ9:

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë

Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare

Agjencia Kombëtare e Kërkimit Shkencor, dhe Inovacionit

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 2, 8, 11, 13, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla II: Infrastruktura e ndërlidhjeve: transporti dhe telekomunikacioni; Zgjerimi i kërkimit shkencor dhe inovacionit

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 14: Politika e Transportit

Kapitulli 20: Ndërmarrjet dhe Politikat Industriale

Kapitulli 25: Shkenca dhe Kërkimi Shkencor

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 10: Zvogëlim i pabarazive

OZHQ10 ka si objektiv parësor uljen e pabarazive brenda dhe mes vendeve, përmes synimeve të mëposhtme:

10.1 Deri në vitin 2030, arritja në mënyrë progresive dhe ruajtja e rritjes së të të ardhurave për 40 përqindëshin më të ulët të popullsisë me një ritëm më të lartë se mesatarja kombëtare;

10.2 Deri në vitin 2030, fuqizimi dhe promovimi i përfshirjes sociale, ekonomike dhe politike të të gjithëve, pavarësisht moshës, gjinisë, aftësive të kufizuara, racës, përkatësisë etnike, origjinës, fesë, gjendjes ekonomike apo gjendjeje tjetër;

10.3 Sigurimi i mundësive të barabarta dhe zvogëlimi i pabarazive në rezultate, duke përfshirë shfuqizimin e ligjeve, politikave dhe praktikave diskriminuese dhe promovimin e legjislacionit, politikave dhe veprimeve përkatëse në këtë drejtim;

10.4 Miratimi i politikave të pagave dhe të mbrojtjes sociale dhe arritja në mënyrë progresive e barazisë;

10.5 Përmirësimi i rregulloreve dhe monitorimit të tregjeve dhe institucioneve financiare globale dhe forcimi i zbatimit të këtyre rregulloreve;

10.6 Sigurimi i përfaqësimit të gjerë dhe zëdhënies së vendeve në zhvillim në vendimmarrjen e institucioneve globale ndërkombëtare ekonomike dhe financiare për të ofruar institucione më efektive, të besueshme, të përgjegjshme dhe legjitime;

10.7 Lehtësimi i migrimit të organizuar, të sigurt, të rregullt dhe të përgjegjshëm dhe lëvizshmërisë së njerëzve, duke përfshirë zbatimin e politikave të planifikuara dhe të menaxhuara mirë të migracionit;

10.a Zbatimi i parimit të trajtimit të veçantë dhe të diferencuar për vendet në zhvillim, veçanërisht për vendet më pak të zhvilluara, në përputhje me marrëveshjet e Organizatës Botërore të Tregtisë;

10.b Inkurajimi i ndihmës zyrtare për zhvillim dhe flukseve financiare, duke përfshirë investimet e huaja të drejtpërdrejta, për vendet ku nevoja është më e madhe, në veçanti në vendet më pak të zhvilluara, vendet afrikane, shtetet e vogla ishullore në zhvillim dhe vendet në zhvillim pa dalje në det, në përputhje me planet dhe programet e tyre kombëtare;

10.c Deri në vitin 2030, ulja në më pak se 3 për qind e kostove të transaksioneve për remitancat e emigrantëve dhe heqja e korridoreve të remitancave me kosto më të larta se 5 për qind.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se për OZHQ 10 Shqipëria është në rrugën e duhur për arritjen e objektivit 2030 dhe ka ende pak sfida për t'u përmbushur. Vlerësimi i raportit bazohet në dy tregues të pabarazisë, në njërin prej të cilëve (koeficiienti Gini) Shqipëria rezulton se i ka arritur objektivat e Agjendës 2030, ndërkohë që është shumë pranë arritjes së rezultatit për treguesin e dytë (faktori Palma).

Kuadri thelbësor strategjik: OZHQ10 përmbledh veprimet që kryhen në kuadër të Agjendës 2030 kryesisht për zvogëlimin e pabarazive, përfshirjen sociale dhe migrimin. SKZHIE 2030 e trajton përfshirjen sociale në kuadër të shtyllës së tretë, kohezioni social (Fuqizimi i mbrojtjes shoqërore dhe sigurimeve shoqërore) dhe migrimin si pjesë të shtyllës së parë, demokracia e fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë (menaxhimi i migracionit). Dokumenti i Politikave të Përfshirjes Sociale 2023 – 2027 është dokumenti kryesor që trajton përfshirjen sociale, me vizion garantimin e një sistemi për monitorimin dhe matjen e përfshirjes sociale në të gjitha fushat e politikave të uljes së varfërisë dhe të mbrojtjes sociale, punësimit dhe aftësive për sipërmarrjen, arsimit dhe formimit, shëndetit, strehimit, nevojave bazë dhe të drejtave të njeriut, si dhe nxitjen e transparencës dhe llogaridhënies mbi mënyrën se si matet dhe përdoret përfshirja sociale për të mbështetur me

informacione performancën e shërbimeve sociale. Strategjia Kombëtare për Migracionin 2024–2030 dhe Plani i saj i Veprimit 2024-2026 është dokumenti kryesor strategjik mbi migracionin, që synon qeverisjen e efektshme të migracionit në Shqipëri, nëpërmjet adresimit dhe menaxhimit të problematikave dhe sfidave që lindin nga lëvizjet e migratore, duke synuar rritjen e ndikimit të migracionit tek zhvillimi, në të mirë të migrantëve dhe shoqërisë shqiptare.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

Nuk ka.

Sfida dhe mundësi

Ndryshimet e rëndësishme demografike gjatë viteve të fundit, ku migracioni brenda dhe jashtë vendit ka një rol të konsiderueshëm, përbëjnë sfida të mëdha veçanërisht për tregun e punës e njëkohësisht dhe për konsumin e brendshëm, zhvillimin e biznesit vendës, qëndrueshmërinë e sistemit të pensioneve apo përballjes me problematika të sektorëve specifikë si zhvillimi i bujqësisë, turizmit etj. Parandalimi i emigrimit të parregullt të shtetasve shqiptarë në zonën Shengen dhe vende të tjera të zhvilluara, trajtimi efektiv i flukseve të përziera migratore që vijnë nga zonat e konfliktit, forcimi i mekanizmit të riintegrimit me qëllim garantimin e një kthimi të qëndrueshëm të shtetasve shqiptarë dhe integrimi i tyre dhe imigrantëve, përfshirë aksesin në shërbimet parësore, në përputhje me standardet ndërkombëtare, janë disa nga sfidat që Shqipëria do të vazhdojë të përballet gjatë zbatimit të Agjendës 2030. Mbrojtja, integrimi e gjithëpërfshirja, nëpërmjet zvogëlimit të pabarazive dhe diskriminimit për Romët dhe Egjiptianët, personat me aftësi të kufizuara, fëmijët në nivel kombëtar dhe vendor, vajzat dhe gratë viktima të dhunës, trafikimit dhe shfrytëzimit, janë, gjithashtu, aspekte të rëndësishme në arritjen e objektivit 10.

Pabarazitë midis zonave urbane dhe rurale janë të pranishme, ku zonat rurale shpesh mbeten pas në zhvillim ekonomik dhe infrastrukturor duke krijuar një hendek social dhe ekonomik që ndikon në mirëqenien e përgjithshme të popullsisë dhe pabarazi në të ardhura dhe qasje në shërbime bazë, si arsimi, shëndetësia dhe punësimi. Pavarësisht progresit, zona të caktuara janë në varfëri dhe me mundësi të kufizuara zhvillimi duke krijuar kushte të pabarabarta për qytetarët dhe përforcuar ciklet e varfërisë. Grupe të margjinalizuar, përfshirë komunitetet rome dhe egjiptiane, personat me aftësi të kufizuara, dhe grupet LGBTI+, përballen me diskriminim dhe pabarazi në qasje në arsim, punësim, dhe shërbime shëndetësore. Ndërsa qasja në arsim është përmirësuar në Shqipëri, pabarazitë në cilësinë e arsimit dhe mundësitë për punësim mbeten një sfidë. Fëmijët dhe të rinjtë nga familjet me të ardhura të ulëta dhe zonat rurale shpesh kanë më pak mundësi për arsimim cilësor dhe për të gjetur punë të mirëpaguara. Pabarazitë gjinore janë të pranishme veçanërisht në tregun e punës dhe në qasjen ndaj burimeve ekonomike. Gratë përballen me paga më të ulëta për punë të barabartë, përfaqësim të ulët në pozita drejtuese dhe diskriminim në punësim dhe arsim. Krijimi i politikave gjithëpërfshirëse dhe zbatimi efektiv i tyre, së bashku me investimet në edukim, shëndetësi dhe infrastrukturë, do të jenë thelbësore për të reduktuar pabarazitë dhe për të promovuar një shoqëri më të barabartë dhe të drejtë.

Ndryshimet klimatike kanë një ndikim disproporcional mbi komunitetet më të varfra dhe të ndjeshme, duke përkeqësuar pabarazitë ekzistuese, përfshirë ato gjinore. Përmbytjet, thatësirat dhe ndotja mjedisore prekin më shumë zonat rurale dhe popullatat e margjinalizuara, duke rritur vulnerabilitetin e tyre ekonomik dhe shoqëror.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ10:

Ministria e Punëve të Brendshme

Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale

Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit

Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 4, 5, 8, 16, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla I: Menaxhimi i migracionit

Shtylla III: Fuqizimi i mbrojtjes shoqërore dhe sigurimeve shoqërore

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 2: Lëvizja e Lirë e Punëtorëve

Kapitulli 19: Politikat Sociale dhe të Punësimit

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 11: Qytete dhe komunitete të qëndrueshme

OZHQ11 ka si objektiv parësor bërjen e qyteteve dhe vendbanimeve njerëzore përfshirëse, të

sigurta, të forta e të qëndrueshme, përmes synimeve të mëposhtme:

11.1 Deri në vitin 2030, sigurimi i aksesit në strehim të përshtatshëm, të sigurt dhe të përballueshëm dhe shërbime bazë për të gjithë dhe përmirësimi i lagjeve të varfra

11.2 Deri në vitin 2030, sigurimi i aksesit në sisteme transporti të sigurta, të përballueshme dhe të qëndrueshme për të gjithë, duke përmirësuar sigurinë rrugore, sidomos nëpërmjet shtrirjes së transportit publik, me vëmendje të veçantë ndaj nevojave të atyre që gjenden në nevojë, gra, fëmijë, persona me paaftësi dhe të moshuar

11.3 Deri në vitin 2030, rritja e urbanizimit gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm dhe kapacitetit për planifikim dhe menaxhim pjesëmarrës, të integruar dhe të qëndrueshëm të vendbanimeve njerëzore në të gjitha vendet

11.4 Forcimi i përpjekjeve për mbrojtjen dhe garantimin e trashëgimisë kulturore dhe natyrore të botës

11.5 Deri në vitin 2030, ulja e ndjeshme e numrit të vdekjeve dhe numrit të personave të prekur, si dhe zvogëlimi i ndjeshëm i humbjeve të drejtpërdrejta ekonomike nga fatkeqësitë, përfshirë fatkeqësitë që lidhen me ujin, në raport me produktin e brendshëm bruto botëror, duke u përqendruar tek mbrojtja e të varfërve dhe njerëzve në nevojë

11.6 Deri në vitin 2030, zvogëlimi i ndikimit negativ për frymë, mbi mjedisin e qyteteve, duke i kushtuar vëmendje të veçantë cilësisë së ajrit dhe menaxhimit të mbetjeve bashkiake dhe mbetjeve të tjera

11.7 Deri në vitin 2030, ofrimi i aksesit universal në hapësira të sigurta, gjithëpërfshirëse, të arritshme, të gjelbra dhe publike, veçanërisht për gratë dhe fëmijët, personat e moshuar dhe personat me paaftësi

11.a Mbështetja e lidhjeve pozitive ekonomike, shoqërore e mjedisore midis zonave urbane, pranë qyteteve dhe rurale, duke forcuar planifikimin për zhvillim kombëtar e rajonal

11.b Deri në vitin 2030, rritja e ndjeshme e numrit të qyteteve dhe vendbanimeve të njerëzve nëpërmjet miratimit dhe zbatimit të politikave dhe planeve të integruara drejt përfshirjes, efikasitetit të burimeve, zbutjes dhe përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike, elasticitetit ndaj fatkeqësive, si dhe hartimi dhe zbatimi, në përputhje me Kornizën Sendai për Uljen e Rrezikut nga Fatkeqësitë 2015-2030, i menaxhimit tërësor të rrezikut nga fatkeqësitë në të gjitha nivelet

11.c Mbështetja e vendeve më pak të zhvilluara, me ndihmë financiare dhe teknike, për ndërtimin e ndërtesave të qëndrueshme dhe elastike duke shfrytëzuar materialet lokale

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se për OZHQ 11 Shqipëria ka ende sfida të rëndësishme për të arritur objektivin 2030. Vlerësimi i raportit bazohet në ecurinë e tre treguesve të ndryshëm. Në të parin, që tregon përqindjen e personave që jetojnë në kushte të papërshtatshme dhe izoluara *(slums)* Shqipëria rezulton se e ka arritur objektivin për të eliminuar këtë fenomen brenda vitit 2030. Treguesi i dytë, që lidhet me cilësinë e ajrit (PM2.5) tregon se progresi i kryer është i pamjaftueshëm për arritjen e objektivit 2030. Treguesi i tretë, tregon përqindjen e popullsisë që përdor ujë të pijshëm nga tubacionet e ujësjellësve dhe niveli i fundit i disponueshëm (viti 2022) është i pamjaftueshëm për objektivin 2030.

Kuadri thelbësor strategjik: OZHQ11 përmbledh veprimet që kryhen në kuadër të Agjendës 2030 kryesisht për urbanizimin e qëndrueshëm dhe ruajtjes së trashëgimisë kulturore dhe natyrore. SKZHIE 2030 e trajton këtë tematikë në kuadër të shtyllës së dytë, Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër (Planifikimi hapësinor, zhvillimi i qëndrueshëm urban dhe rajonal), që synon përmirësimin e situatës socio-ekonomike dhe cilësisë së jetës të banorëve të të gjitha rajoneve të Shqipërisë nëpërmjet mobilizimit efikas të potencialeve specifike rajonale dhe territoriale dhe zhvillimit më të balancuar dhe të qëndrueshëm rajonal; dhe shtyllën e tretë, kohezioni social (Fuqizimi i artit, kulturës dhe sporteve). Plani i Përgjithshëm Kombëtar "Shqipëria 2030" është instrumenti më i lartë i planifikimit territorial në Shqipëri, i cili adreson në mënyrë të integruar çështjet e planifikimit, duke e parë territorin shqiptar si një të tërë. Në bazë të parimeve, objektivave dhe specifikimeve të tij, janë detajuar dhe vënë në zbatim Planet e Përgjithshme Vendore dhe Planet e Detajuara për Zonat e Rëndësisë Kombëtare, në përputhje me parashikimet e Planit të Përgjithshëm Kombëtar "Shqipëria 2030".

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

11.5.2 Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike që u atribuohet fatkeqësive në lidhje me produktin e brendshëm bruto (PBB)

Objektivi për këtë tregues në vitin 2030 është zvogëlimi i tij me 5% nga niveli bazë i matjes së tij në vitin 2018, kur treguesi ishte 0.36% e PBB.

11.6.1 Përqindja e mbetjeve bashkiake të grumbulluara rregullisht dhe me shkarkim përfundimtar të rregullt, nga totali i mbetjeve bashkiake të krijuara, sipas qyteteve

Objektivi për këtë tregues për vitin 2030 është që 100% e mbetjeve bashkiake dhe 90% e atyre rurale, të mblidhen dhe depozitohen rregullisht sipas përkufizimit të këtij treguesi.

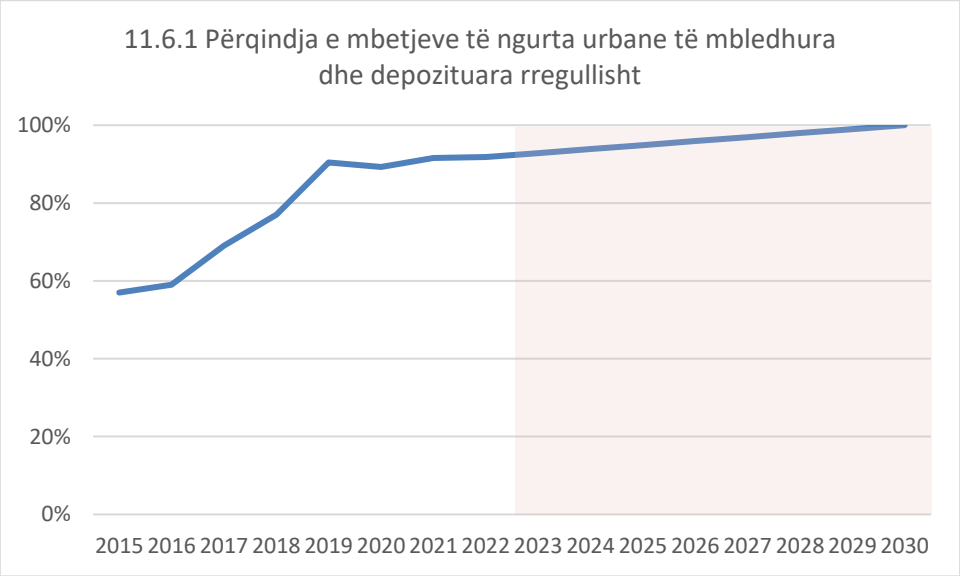

Sfida dhe mundësi

Zhvillimi rajonal i bazuar tek vendi dhe i nxitur nga partneriteti në Shqipëri do të fokusohet tek zhvillimi policentrik, i cili synon në mënyrë specifike të sigurojë shpërndarjen e përfitimeve në rrethinat e largëta të zonave të identifikuara të zhvillimit të rajoneve. Vetëm mjedisi i ndërtuar me cilësi të lartë nuk mjafton për të mbajtur popullatën dhe për të tërhequr vizitorë dhe investitorë dhe duhet të plotësohet me jetë komunitare-kulturore, sociale, etj. Fokusi tek komunitetet etnike synon në veçanti ndërtimin e strukturës shoqërore në rajone dhe përdorimin e larmisë kulturore dhe etnike si një mjet për të pasuruar cilësinë e jetës për të gjithë. Fokus i veçantë do t'i kushtohet veçanërisht tek të moshuarit nga të kuptuarit se popullsisë tashmë të moshuar të rajoneve duhet t'u ofrohet mbështetje për të ofruar cilësi më të mirë të jetës, por, gjithashtu, nga mënyra se si përvoja e tyre mund të përdoret për të pasuruar jetën e të rinjve.

Gjatë tranzicionit, vendi ka përjetuar një urbanizim të shpejtë dhe të pakontrolluar që ka sjellë shpesh zhvillim të parregullt të qyteteve, me ndërtime informale dhe mungesë të planifikimit urban. Qytetet përballen me sfida në infrastrukturë, përfshirë rrugët e dëmtuara, kanalizimet e pamjaftueshme, dhe furnizimin me ujë. Këto probleme përkeqësohen në zonat ku infrastruktura nuk arrin të përmbushë kërkesat e popullsisë në rritje. Sistemet e transportit publik janë të kufizuara dhe joefikase, duke sjellë një përdorim të tepruar të automjeteve private, dhe shkaktuar trafik të rënduar, ndotje të ajrit dhe probleme të parkimit. Shqipëria është një vend i prekshëm nga tërmetet dhe përmbytjet. Mungesa e një planifikimi urban të mirë dhe ndërtimet informale rrisin rrezikun e dëmeve të mëdha gjatë fatkeqësive natyrore.

Ruajtja dhe integrimi i trashëgimisë kulturore në zhvillimin urban është një tjetër sfidë e rëndësishme zhvillimi me të cilën përballet zhvillimi urban në vend. Pa investime të mëdha në transportin publik, strehimin e përballueshëm, hapësirat e gjelbra dhe infrastrukturën e qëndrueshme, do të jetë e vështirë që përmbushja e OZHQ11 të realizohet brenda Agjendës 2030.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ11:

Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë
Ministria e Turizmit, Kulturës dhe Sportit
Ministria e Mjedisit
Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit
Agjencia Kombëtare Ujësjellës Kanalizime Bashkitë

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 3, 4, 9, 13, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla II: Planifikimi hapësinor, zhvillimi i qëndrueshëm urban dhe rajonal

Shtylla III: Fuqizimi i artit, kulturës dhe sporteve

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 22, Politikat Rajonale dhe Koordinimi i Instrumenteve Strukturore.

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 12: Konsum dhe prodhim i përgjegjshëm

OZHQ12 ka si objektiv parësor konsumin dhe prodhimin e përgjegjshëm, përmes synimeve të mëposhtme:

12.1 Zbatimi i Kuadrit 10-vjeçar të Programeve për Modelet e Qëndrueshme të Konsumit dhe Prodhimit, ku të merren masa nga të gjitha vendet, dhe vendet e zhvilluara të udhëheqin procesin duke marrë parasysh zhvillimin dhe kapacitetet e vendeve në zhvillim;

12.2 Deri në vitin 2030, arritja e menaxhimit të qëndrueshëm dhe përdorimit eficient të burimeve natyrore;

12.3 Deri në vitin 2030, përgjysmimi i shpërdorimit të ushqimeve në nivel global, në nivel shitjesh me pakicë dhe konsumatori, si dhe ulja e humbjeve të ushqimit përgjatë zinxhirëve të prodhimit dhe furnizimit, duke përfshirë dhe humbjet pas mbledhjes së të mbjellave;

12.4 Deri në vitin 2030, arritje e menaxhimit të shëndoshë mjedisor të kimikateve dhe të të gjitha mbetjeve gjatë gjithë ciklit të tyre, në përputhje me kornizat e miratuara ndërkombëtare dhe zvogëlimi në mënyrë të konsiderueshme i çlirimit të tyre në ajër, ujë dhe tokë, në mënyrë që të minimizohen ndikimet negative mbi shëndetin e njeriut dhe mjedis;

12.5 Deri në vitin 2030, ulja e ndjeshme e gjenerimit të mbetjeve nëpërmjet parandalimit, uljes së sasisë, riciklimit dhe ripërdorimit;

12.6 Subjektet tregtare, përfshirë shoqëritë evropiane dhe grupimet ekonomike me interes evropian, detyrohen të integrojnë standarde të qëndrueshmërisë në veprimtarinë e tyre ekonomike dhe në raportimin vjetor, duke siguruar transparencë mbi ndikimin mjedisor dhe social, veçanërisht gjatë proceseve të shndërrimit, bashkimit apo ndarjes, me qëllim garantimin e rritjes ekonomike në përputhje me standardet e Bashkimit Evropian;

12.7 Promovimi i praktikave të prokurimeve publike që janë të qëndrueshme, në përputhje me politikat dhe përparësitë kombëtare;

12.8 Deri në vitin 2030, sigurimi që njerëzit, kudo, të kenë informacionin dhe ndërgjegjësimin e duhur për zhvillimin e qëndrueshëm dhe mënyrën e jetesës në harmoni me natyrën;

12.a Mbështetja e vendeve në zhvillim për të forcuar kapacitetet e tyre shkencore dhe teknologjike për të lëvizur drejt modeleve më të qëndrueshme të konsumit dhe prodhimit;

12.b Hartimi dhe zbatimi i instrumenteve të monitorimit për ndikimet e zhvillimit të qëndrueshëm, për një turizëm të qëndrueshëm, që krijon vende pune e promovon kulturën e produktet vendëse;

12.c Racionalizimi i subvencioneve joefikase të lëndëve djegëse fosile që inkurajojnë konsumimin e tepërt duke shmangur deformimet e tregut, në përputhje me rrethanat kombëtare, duke përfshirë heqjen graduale të subvencioneve të dëmshme, aty ku ekzistojnë, për të pasqyruar ndikimet e tyre mjedisore, duke marrë parasysh plotësisht nevojat specifike dhe kushtet e vendeve në zhvillim dhe minimizimin e ndikimeve të mundshme negative mbi zhvillimin e tyre në një mënyrë që mbron të varfrit dhe komunitetet e prekura.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se për OZHQ 12 Shqipëria ka ende sfida të rëndësishme për të arritur objektivin 2030. Vlerësimi i raportit bazohet në ecurinë e shtatë treguesve të ndryshëm, nga të cilët rezulton se Shqipëria ka përmbushur dy për arritjen e objektivave 2030. Këta tregues përfshijnë nivelin e emetimeve të nitrogjenit që lidhet me importet dhe sasinë për frymë të eksportit të mbetjeve plastike. Në katër tregues të tjerë Shqipëria ka ende për të bërë për arritjen e objektivit dhe këtu përfshihet sasia e mbetjeve që trajtohen nga bashkitë, mbetjet e pajisjeve elektronike, ndotja e ajrit nga importet dhe niveli i nitrogjenit që lidhet me proceset prodhuese në vend. Së fundi, në një tregues të rëndësishëm, ndotjen e ajrit nga aktivitetet prodhuese në vend, Shqipëria rezulton ende larg arritjes së objektivit 2030.

Kuadri thelbësor strategjik: OZHQ12 përfshin synime komplekse në kuadër të Agjendës 2030 që përfshijnë konsumin e përgjegjshëm, ushqimor dhe industrial, menaxhimin e mbetjeve dhe kimikateve, ekonominë qarkulluese dhe promovimin e modeleve të qëndrueshme të biznesit. SKZHIE 2030 e përfshin këtë tematikë në kuadër të shtyllës së dytë, Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër (Menaxhimi i integruar i mbetjeve dhe ekonomia qarkulluese), duke synuar përmirësimi e cilësisë së mjedisit dhe shëndetit të qytetarëve përmes përmirësimit të menaxhimit të mbetjeve në përputhje me kërkesat ligjore të planifikimit dhe harmonizimit të kuadrit ligjor me BE e siguruar financimin e qëndrueshëm të menaxhimit të

mbetjeve, por dhe duke fuqizuar ekonominë qarkulluese mbështetur në kërkim, inovacione dhe përmirësime teknologjike e menaxhimi, dhe angazhimeve të tjera të Shqipërisë në kuadër të Deklaratës së Sofies mbi Agjendën e Gjelbër për Ballkanin Perëndimor. Dokumenti i Politikave Strategjike të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2020-2035 është dokumenti kryesor strategjik që detajon politikat për trajtimin e mbetjeve duke synuar krijimin e kuadrit strategjik dhe rregullator në Shqipëri, për të ulur sasinë e mbetjeve të gjeneruara dhe menaxhuar në mënyrë të integruar mbetjet e gjeneruara në linjë me objektivat e Direktivës Kuadër të Mbetjeve të BE dhe marrëveshjet ndërkombëtare.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

12.5.1 Shkalla kombëtare e riciklimit, materiale të ricikluara (ton)

Synimi për këtë tregues është që shkalla kombëtare e riciklimit në vitin 2030 të arrijë në 30%.

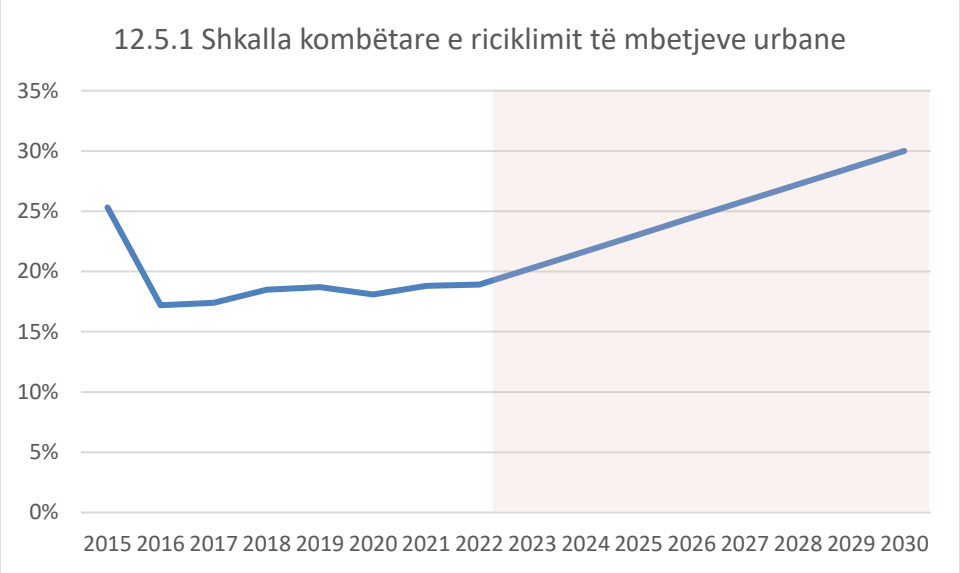

Sfida dhe mundësi

Tranzicioni i gjelbër do të sjellë zhvendosjen graduale të ekonomisë shqiptare dhe punësimit nga sektorë si industria minerare apo ndërtimi, drejt aktiviteteve më produktive si turizmi i mbështetur në mbrojtjen e ekosistemeve dhe biodiversitetit, bujqësia produktive e bazuar në metodat e qëndrueshme të prodhimit ushqimor, traditën dhe vlerat e veçanta të prodhimit vendës, promovimin e ekonomisë qarkulluese, si dhe trajtimin efektiv të mbetjeve, ndotjes së ajrit, ujit dhe tokës apo kontributit në reduktimin e emetimeve përmes investimeve në energjitë e rinovueshme. Mbrojtja e mjedisit dhe reduktimi i mbetjeve do të jenë në thelb të funksionimit të ekonomisë qarkulluese mbështetur veçanërisht në kërkim, inovacione dhe përmirësime teknologjike e menaxhimi, si një ndër angazhimet e Shqipërisë në kuadër të Deklaratës së Sofies mbi Agjendën e Gjelbër për Ballkanin Perëndimor. Mbështetja në ekonominë qarkulluese do të ndihmojë bizneset vendëse të integrohen natyrshëm në zinxhirët e vlerës së produkteve që prodhohen dhe tregtohen në rajon dhe BE.

Menaxhimi i mbetjeve është një sfidë e rëndësishme, me infrastrukturë të kufizuar për grumbullimin, trajtimin dhe riciklimin e tyre. Shkalla e ulët e riciklimit bën që shumica e mbetjeve të riciklueshme të përfundojnë në landfille, dhe ndërgjegjësimi i publikut për rëndësinë e riciklimit është ende i ulët. Shumë biznese përdorin teknologji të vjetruara dhe praktika jo të qëndrueshme që çojnë në ndotje të madhe dhe konsum të lartë të energjisë dhe burimeve natyrore gjë që kërkon investime në teknologji më të pastërta dhe praktika të qëndrueshme prodhimi. Për të arritur modele të qëndrueshme të prodhimit dhe konsumit, është e nevojshme përfshirja e sektorit privat në adoptimin e praktikave të qëndrueshme. Për këtë gjë, bizneset përballen me sfida në kalimin drejt metodave më të qëndrueshme për shkak të kostove fillestare dhe kuadrit ligjor për ofrimin e stimujve.

Shqipëria përballet me sfida në menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore, si pyjet, ujërat dhe toka. Shfrytëzimi i këtyre burimeve rrezikon degradimin e mjedisit dhe humbjen e biodiversitetit. Ndotja e ajrit, ujërave dhe tokës për shkak të aktiviteteve industriale dhe bujqësore të pakontrolluara përbën një sfidë madhore për qëndrueshmërinë e mjedisit në Shqipëri. Degradimi i mjedisit ndikon negativisht në cilësinë e jetës dhe mund të pengojë zhvillimin e qëndrueshëm. Edukimi mbi përdorimin efikas të burimeve, riciklimin dhe reduktimin e mbetjeve është i nevojshëm për të ndryshuar sjelljen e konsumatorëve dhe për të nxitur një kulturë të qëndrueshme.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ12:

Ministria e Turizmit, Kulturës dhe Sportit
Ministria e Mjedisit
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë
Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
Agjencia Kombëtare Ujësjellës Kanalizime
Agjencia Kombëtare e Ekonomisë së Mbetjeve

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 2, 3, 8, 13, 14, 15, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla II: Menaxhimi i integruar i mbetjeve dhe ekonomia qarkulluese

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 27 Mjedisi dhe Ndryshimet Klimatike

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 13: Veprim për klimën

OZHQ13 ka si objektiv parësor ndërmarrjen e veprimeve urgjente për të luftuar ndryshimin e klimës dhe efektet e tij, përmes synimeve të mëposhtme:

13.1 Forcimi i qëndrueshmërisë dhe kapacitetit përshtatës të të gjitha vendeve ndaj rreziqeve që lidhen me klimën dhe katastrofat natyrore në të gjitha vendet;

13.2 Integrimi i masave për ndryshimin e klimës në politikat, strategjitë dhe planifikimin kombëtar;

13.3 Përmirësimi i edukimit, ndërgjegjësimit dhe kapaciteteve njerëzore e institucionale për zbutjen, përshtatjen, uljen e ndikimit të ndryshimit të klimës dhe paralajmërimin e hershëm;

13.a Zbatimi i angazhimit të marrë përsipër nga vendet e zhvilluara që janë palë në Konventën Kuadër të Kombeve të Bashkuara mbi Ndryshimet Klimatike, me qëllim mobilizimin bashkërisht të 100 miliardë dollarëve në vit deri në vitin 2030 nga të gjitha burimet, për të trajtuar nevojat e vendeve në zhvillim në kuadrin e veprimeve mundësuese për zbutje dhe transparencë në zbatimin dhe funksionalizimin e plotë të Fondit të Klimës së Gjelbër nëpërmjet kapitalizimit të saj sa më shpejt që të jetë e mundur;

13.b Promovimi i mekanizmave për ngritjen e kapaciteteve për planifikim dhe menaxhim efektiv lidhur me ndryshimet klimatike në vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla ishullore në zhvillim, duke u përqendruar tek gratë, të rinjtë dhe komunitetet lokale dhe të margjinalizuara.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se për OZHQ 13 Shqipëria ka arritur progres të kënaqshëm dhe është drejt arritjes së objektivit 2030 ndonëse mbeten ende sfida të rëndësishme për t'u përballur. Vlerësimi i raportit bazohet në ecurinë e dy treguesve mjedisorë, një prej të cilëve – emetimet e CO_2 nga lëndët djegëse fosile dhe prodhimi i çimentos – Shqipëria rezulton se e ka të përmbushur, dhe i dyti që lidhet me emetimet CO_2 që vijnë nga importet (GHG) rezulton se ka ende për të kryer që të shkojë drejt objektivit zero.

Kuadri thelbësor strategjik: OZHQ13 është i fokusuar në adresimin e problematikës së ndryshimeve klimatike në kuadër të Agjendës 2030. SKZHIE 2030 e përfshin këtë tematikë në kuadër të shtyllës së dytë, Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër (Qëndresa dhe përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike), duke synuar një ekonomi të fortë dhe të qëndrueshme për Shqipërinë përmes një rruge me zero emetime dhe Rritje Ekonomike të Gjelbër. Mbrojtja Civile dhe Emergjencat nga fatkeqësitë natyrore përfshihen nën shtyllën I, demokracia e fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë, (Fuqizimi i rendit publik, mbrojtjes së vendit dhe përgatitja për rastet e emergjencave civile). Strategjia e Ndryshimeve Klimatike 2020–2030 dhe Planet e Veprimit janë dokumentet kryesore strategjike sektoriale që lidhen me ndryshime klimatike dhe arritjen e OZHQ13. Masat zbutëse, adaptimi dhe zhvillimi i qëndrueshëm janë shtyllat kryesore të strategjisë e cila synon zhvillimin drejt ekonomisë me karbon të ulët për arritjen e objektivave globalë të zbutjes dhe për të lejuar një reagim të përshtatur të brezit të ardhshëm me kosto të arsyeshme mjedisore, ekonomike dhe sociale. Strategjia Kombëtare Shqiptare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë është dokumenti kryesor strategjik që

shtjellon politikat për të zvogëluar risqet e fatkeqësive natyrore dhe efektet e ndryshimeve klimatike, si dhe për të përgatitur, përballuar dhe për t'u rimëkëmbur, integruar në të gjithë sektorët me kapacitete të zhvilluara për të siguruar parandalimin e risqeve të reja dhe menaxhimin e riskut të mbetur, që të gjitha së bashku të ndihmojnë në forcimin e aftësisë ripërtëritëse dhe si rezultat në arritjen e zhvillimit të qëndrueshëm të shoqërisë.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

13.1.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejt nga fatkeqësitë për 100,000 banorë

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 të mbahet nën 146.8, që përfaqëson një zvogëlim me 10% nga niveli bazë i vitit 2018 (163.15).

13.1.2 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë strategji kombëtare për reduktimin e rrezikut nga fatkeqësitë në përputhje me Kornizën Sendai për Reduktimin e Rrezikut nga Fatkeqësitë 2015–2030

Shqipëria e ka të miratuar një strategji të tillë ndaj treguesi është i arritur.

13.1.3 Përqindja e qeverive vendore që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë lokale të reduktimit të rrezikut nga fatkeqësitë në përputhje me strategjitë kombëtare për reduktimin e rrezikut nga fatkeqësitë

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 të gjitha bashkitë të kenë të miratuara planet/strategjitë lokale për reduktimin e rrezikut nga fatkeqësitë në përputhje me strategjinë kombëtare.

Sfida dhe mundësi

Sipas SKZHIE 2030, ndryshimet klimatike paraqesin një ndër 6 sfidat kryesore me të cilat Shqipëria përballet deri në vitin 2030, për faktin se vendi është shumë i prekshëm ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike, për shkak të katastrofave natyrore që lidhen me klimën, si përmbytjet, thatësira, zjarret etj. Skenarët klimatikë për të ardhmen në Shqipëri parashikojnë ndryshime të theksuara, si rritje të temperaturave, ulje të reshjeve dhe reduktim të burimeve ujore dhe tokës së punueshme. Reshjet në verë do të vijojnë të zvogëlohen, ndërsa muajt e dimrit parashikohet të kenë rritje, duke përfshirë rritjen e shpeshtësisë dhe intensitetit të shirave të rrëmbyeshëm. Gjithashtu, ndryshimet klimatike pritet të ndikojnë negativisht në rrjedhën e lumenjve, gjë që do të ndikojë në kapacitetin gjenerues të hidrocentraleve, në disponueshmërinë e ujit, përfshirë sektorin e bujqësisë dhe sigurinë e popullsisë për shkak të fatkeqësive të shtuara. Ndikimi i këtyre efekteve në ekonomi dhe në zhvillimin e vendit kërkon kapacitete dhe burime financiare të cilat aktualisht janë të pamjaftueshme sa duhet.

Detyrimi kombëtar për burime të përballueshme, të qëndrueshme, të gjindshme dhe të sigurta energjetike dhe ujore do të jetë, në periudhën e ardhshme të parashikuar, një nxitës kryesor i ndryshimeve të mëdha dhe zhvillimit në këta sektorë dhe në ata mbështetës. Ndryshimet klimatike ndikojnë ndjeshëm në burimet ujore, me periudha të zgjatura thatësie dhe përmbytje të shpeshta. Këto ndryshime kërkojnë menaxhim më të mirë të burimeve ujore dhe një planifikim më të kujdesshëm për të siguruar furnizim të qëndrueshëm me ujë për bujqësinë, industrinë dhe konsumatorët. Adaptimi i sektorit bujqësor ndaj kushteve të reja klimatike është thelbësor për qëndrueshmërinë e sektorit dhe sigurinë ushqimore. Ndryshimet klimatike mund të kontribuojnë në migrimin e brendshëm dhe jashtë vendit për shkak të kushteve të pafavorshme të jetesës. Shqipëria duhet të përgatitet për të adresuar këto sfida të mundshme të migrimit klimatik dhe për të siguruar mbështetje për komunitetet e prekura.

Megjithëse aktualisht vendi ka emetime të ulëta të gazrave serrë krahasuar me vendet e industrializuara, ka ende nevojë për politika për reduktimin e mëtejshëm të këtyre emetimeve përfshirë përmirësimin e efikasitetit energjetik, promovimin e burimeve të rinovueshme të energjisë dhe reduktimin e ndotjes nga sektori i transportit.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ13:

Ministria e Turizmit, Kulturës dhe Sportit
Ministria e Mjedisit
Ministria e Mbrojtjes
Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 3, 9, 11, 15, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla I: Fuqizimi i rendit publik, mbrojtjes së vendit dhe përgatitja për rastet e emergjencave civile

Shtylla II: Qëndresa dhe përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 27 Mjedisi dhe Ndryshimet Klimatike

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 14: Jeta nën ujë

OZHQ14 ka si objektiv parësor ruajtjen dhe shfrytëzimin e qëndrueshëm të oqeaneve, deteve dhe burimeve detare për zhvillim të qëndrueshëm, përmes synimeve të mëposhtme:

14.1 Deri në vitin 2027, parandalimi dhe ulja domethënëse e ndotjes ujore të të gjitha llojeve, veçanërisht nga aktivitetet tokësore, duke përfshirë mbetjet ujore dhe ndotjet nga lëndët ushqyese;

14.2 Deri në vitin 2030, menaxhimi dhe mbrojtja e qëndrueshme e ekosistemeve detare dhe bregdetare, për shmangien e efekteve të shumta negative, nëpërmjet rritjes së qëndrueshmërisë së tyre dhe ndërmarrjes së veprimeve për ripërtëritjen e tyre, për përftimin e oqeaneve të shëndetshme e prodhimtare;

14.3 Minimizimi dhe trajtimi i ndikimeve të acidifikimit të oqeaneve, duke përfshirë rritjen e bashkëpunimit shkencor në të gjitha nivelet;

14.4 Deri në vitin 2030, rregullimi efektiv i mbarështimit të peshqve dhe shmangia e peshkimit të tepërt, praktikave të peshkimit të paligjshëm, të paraportuar dhe të parregulluar dhe praktikave shkatërruese të peshkimit, dhe zbatimi i planeve të menaxhimit të bazuara në shkencë, me qëllim rikrijimin e rezervave të peshqve në kohën më të shkurtër të mundshme, të paktën në nivele që mund të prodhojnë qëndrueshmëri maksimale, siç përcaktohet nga karakteristikat e tyre biologjike;

14.5 Deri në vitin 2030, mbrojtja e të paktën 10 për qind e zonave bregdetare e detare, në përputhje me legjislacionin ndërkombëtar dhe mbështetur në informacionin më të mirë shkencor në dispozicion;

*14.6 Deri në vitin 2030, ndalimi i formave të caktuara të subvencionimit të peshkimit që kontribuojnë për tejkalimin e kapacitetit për peshkim dhe peshkimin e tepërt, heqja e subvencioneve që kontribuojnë për peshkimin e paligjshëm, të paregjistruar dhe të parregulluar dhe frenimi i prezantimit të subvencioneve të reja të këtij lloji, duke pranuar se trajtimi i veçantë dhe i diferencuar i përshtatshëm dhe efektiv për vendet në zhvillim dhe më pak të zhvilluara duhet të jenë pjesë përbërëse e negocimit nga Organizata Botërore e Tregtisë*** të subvencioneve për peshkimin;*

14.7 Deri në vitin 2030, rritja e përfitimeve ekonomike për shtetet e vogla ishullore në zhvillim dhe vendet më pak të zhvilluara nga përdorimi i qëndrueshëm i burimeve detare, duke përfshirë menaxhimin e qëndrueshëm të peshkimit, akuakulturës dhe turizmit;

14.a Rritja e njohurive shkencore, zhvillimi i kapaciteteve kërkimore dhe transferimi i teknologjisë detare, duke marrë parasysh kriteret dhe Udhëzimet e Komisionit Ndërqeveritar të Oqeanografisë për Transferimin e Teknologjisë Detare, me qëllim përmirësimin e shëndetit të oqeaneve dhe rritjen e kontributit të biodiversitetit detar në zhvillimin e vendet në zhvillim, në veçanti të shteteve të vogla ishullore në zhvillim dhe vendet më pak të zhvilluara;

14.b Sigurimi i aksesit për peshkatarët e vegjël artizanalë në burimet dhe tregjet detare;

14.c Rritja e konservimit dhe përdorimit të qëndrueshëm të oqeaneve dhe burimeve të tyre duke zbatuar të drejtën ndërkombëtare, siç reflektohet në Konventën e Kombeve të Bashkuara mbi Ligjin e Detit, e cila ofron kuadrin ligjor për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të oqeaneve dhe burimeve të tyre, sikundër nënvizohet në paragrafin 158 të "Së ardhmes që duam".

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se OZHQ 14 është një ndër tre OZHQ-ve, në të cilat Shqipëria ka arritur progres të pamjaftueshëm për të përmbushur synimet e Agjendës 2030, duke pasur sfida të rëndësishme për t'u tejkaluar deri në vitin 2030. Ky vlerësim i raportit bazohet në ecurinë e treguesve të OZHQ14. Konkretisht, në njërin prej tyre, kërcënimi i biodiversitetit ujor nga importet, Shqipëria e ka përmbushur objektivin. Në dy prej tyre ka ende punë për të bërë në arritjen e objektivit (sipërfaqja e zonave të mbrojtura të diversitetit ujor, dhe indeksi i pastërtisë së ujit të detit). Ndërsa në dy tregues të tjerë, që lidhen me peshkimin, progresi është i pamjaftueshëm (sasia e peshkimit me rrjeta të tërhequra në tabanin e detit dhe sasia e peshkimit që hidhet sërish në det).

Kuadri thelbësor strategjik: OZHQ14 është i fokusuar kryesisht në ruajtjen dhe përmirësimin e cilësisë së mjedisit të detit e liqeneve, peshkimin dhe promovimin e teknologjive të reja në këto fusha. SKZHIE 2030 e përfshin këtë tematikë në kuadër të shtyllës së dytë, Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër (Ekonomia blu), duke synuar zhvillimin dhe shndërrimin e ekonomisë detare të Shqipërisë në një kontribues kryesor të rritjes së qëndrueshme duke rikthyer traditën e lundrimit dhe mbështetur zhvillimin e turizmit detar, peshkimit, sportiv dhe argëtues me mekanizma dhe mjete të pajtueshme me mjedisin në të gjithë bregdetin. Ndonëse strategjia për ekonominë blu që është mjaft komplekse dhe trajton të gjitha aspektet e OZHQ

14 është ende në proces, Strategjia e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Peshkimit 2021–2027 është dokumenti strategjik sektorial për peshkimin.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

14.4.1 Përqindja e rezervave të peshkut brenda niveleve biologjikisht të qëndrueshme

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 rreth 70% e rezervave të peshkut të jenë brenda niveleve biologjikisht të qëndrueshme

14.5.1 Mbulimi i zonave të mbrojtura në raport me zonat detare

Synimi për vitin 2030 për këtë tregues është që të gjitha zonat detare të jenë mbrojtura (100%).

14.6.1 Shkalla e zbatimit të instrumenteve ndërkombëtare që synojnë të luftojnë peshkimin e paligjshëm, të paraportuar dhe të parregulluar

Synimi për vitin 2030 për këtë tregues është që peshkimi i paligjshëm të jetë nën 1%.

14.7.1 Peshkimi i qëndrueshëm si përqindje e PBB-së në shtetet ishuj të vegjël në zhvillim, vendet më pak të zhvilluara dhe të gjitha vendet

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 peshkimi të përbëjë 2.5% të PBB.

Sfida dhe mundësi

Sipas SKZHIE 2030, ndryshimet klimatike paraqesin një ndër 6 sfidat kryesore me të cilat Shqipëria përballet deri në vitin 2030, për faktin se vendi është shumë i prekshëm ndaj efekteve të ndryshimeve klimatike, për shkak të katastrofave natyrore që lidhen me klimën, si përmbytjet, thatësira, zjarret etj. Skenarët klimatikë për të ardhmen në Shqipëri parashikojnë ndryshime të theksuara, si rritje të temperaturave, ulje të reshjeve dhe reduktim të burimeve ujore dhe tokës së punueshme. Reshjet në verë do të vijojnë të zvogëlohen, ndërsa muajt e dimrit parashikohet të kenë rritje, duke përfshirë rritjen e shpeshtësisë dhe intensitetit të shirave të rrëmbyeshëm. Gjithashtu, ndryshimet klimatike pritet të ndikojnë negativisht në rrjedhën e lumenjve, gjë që do të ndikojë në kapacitetin gjenerues të hidrocentraleve, në disponueshmërinë e ujit, përfshirë sektorin e bujqësisë dhe sigurinë e popullsisë për shkak të fatkeqësive të shtuara.

Ndikimi i këtyre efekteve në ekonomi dhe në zhvillimin e vendit kërkon kapacitete dhe burime financiare të cilat aktualisht janë të pamjaftueshme sa duhet. Detyrimi kombëtar për burime të përballueshme, të qëndrueshme, të gjindshme dhe të sigurta energjetike dhe ujore do të jetë, në periudhën e ardhshme të parashikuar, një nxitës kryesor i ndryshimeve të mëdha dhe zhvillimit në këta sektorë dhe në ata mbështetës.

Një nga sfidat më të mëdha është ndotja e deteve nga mbetjet plastike, ujërat e patrajtuara, dhe kimikatet industriale. Ndotja nga aktivitetet bregdetare dhe turistike, gjithashtu, ndikon në cilësinë e ujit detar dhe biodiversitetin detar.

Shqipëria ka një biodiversitet të pasur detar, por shumë specie dhe habitate janë të kërcënuara nga aktivitetet njerëzore, përfshirë peshkimin e tepërt, jo të qëndrueshëm dhe me metoda të ndaluara, si dhe ndotja e ndryshimet klimatike. Ndryshimet klimatike po ndikojnë në detet e Shqipërisë, me rritje të temperaturës së ujit, acidifikimin e ujit të detit dhe ngritjen e nivelit të detit. Këto ndryshime kanë ndikime të mëdha në ekosistemet detare dhe në komunitetet bregdetare që varen nga burimet detare për jetesën e tyre.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ14:

Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
Ministria e Turizmit, Kulturës dhe Sportit
Ministria e Mjedisit

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 2, 12, 15, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla II: Ekonomia blu

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 13: Peshkimi

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 15: Jeta në tokë

Objektivi parësor i OZHQ15 është mbrojtja, rimëkëmbja dhe nxitja e shfrytëzimit të qëndrueshëm të ekosistemeve tokësore, pyjeve të menaxhuara në mënyrë të qëndrueshme, luftimi i shkretëzimit, ndalimi dhe prapësimi i procesit të degradimit të tokës, si dhe ndalimi i humbjes së biodiversitetit, përmes synimeve të mëposhtme:

15.1 Deri në vitin 2030, sigurimi që konservimi, rimëkëmbja dhe shfrytëzimi i qëndrueshëm i ekosistemeve tokësore dhe i ujërave të ëmbla dhe shërbimet e tyre, veçanërisht, në pyje, ligatina, male dhe tokë të thatë, të jenë në përputhje me detyrimet e parashikuara në marrëveshjet ndërkombëtare;

15.2 Deri në vitin 2030, promovimi i zbatimit të menaxhimit të qëndrueshëm të të gjitha llojeve të pyjeve, ndalimi i shpyllëzimit, ripërtëritja e pyjeve të degraduara dhe rritja e ndjeshme e pyllëzimit dhe ripyllëzimit globalisht;

15.3 Deri në vitin 2030, luftimi i shkretimit dhe rimëkëmbja e tokës dhe dheut të degraduar, duke përfshirë tokën e prekur nga shkretëzimi, thatësira dhe përmbytjet, si dhe përmbushja e përpjekjeve për arritjen e një bote pa degradim toke

15.4 Deri në vitin 2030, sigurimi i ruajtjes së ekosistemeve malore, përfshirë biodiversitetin e tyre, me qëllim rritjen e kapacitetit të tyre për të ofruar përfitime që janë thelbësore për zhvillimin e qëndrueshëm;

15.5 Ndërmarrja e veprimeve urgjente dhe të rëndësishme për të ulur degradimin e habitateve natyrore, për të ndaluar humbjen e biodiversitetit dhe, deri në vitin 2030, për të mbrojtur dhe parandaluar zhdukjen e specieve në rrezik;

15.6 Promovimi i ndarjes së drejtë dhe të barabartë të përfitimeve që rrjedhin nga shfrytëzimi i burimeve gjenetike dhe promovimi i aksesit të duhur në burime të tilla, siç është rënë dakord ndërkombëtarisht;

15.7 Ndërmarrja e veprimeve urgjente për t'i dhënë fund gjuetisë pa leje dhe trafikimit të specieve të mbrojtura të florës dhe faunës dhe trajtimi i kërkesës dhe ofertës së produkteve të paligjshme të kafshëve të egra;

15.8 Deri në vitin 2030, prezantimi i masave për të parandaluar futjen dhe zvogëlimin e ndjeshëm të ndikimit të specieve të panjohura invazive në ekosistemet e tokës dhe ujit, dhe kontrolli ose zhdukja e specieve prioritare;

15.9 Deri në vitin 2030, integrimi i vlerave të ekosistemit dhe biodiversitetit në planifikimin kombëtar e lokal, në proceset e zhvillimit, strategjitë dhe raportet për uljen e varfërisë;

15.a Mobilizimi dhe rritja domethënëse e burimeve financiare nga të gjitha burimet për të ruajtur dhe përdorur në mënyrë të qëndrueshme biodiversitetin dhe ekosistemet;

15.b Mobilizimi i burimeve financiare të konsiderueshme nga të gjitha burimet dhe në të gjitha nivelet për të financuar menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve dhe për të siguruar stimujt e duhur për vendet në zhvillim për të çuar më përpara një menaxhim të tillë, duke përfshirë konservimin dhe ripyllëzimin;

15.c Rritja e mbështetjes globale për luftimin kundër gjuetisë së paligjshme dhe trafikimit të specieve të mbrojtura, duke përfshirë rritjen e kapacitetit të komuniteteve lokale për të përdorur mundësi jetese të qëndrueshme.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se Shqipëria ka kryer progres të mirë për arritjen e OZHQ 15 por ka ende sfida të rëndësishme për t'u tejkaluar deri në përmbushjen e synimeve të Agjendës 2030. Ky vlerësim i raportit bazohet në ecurinë e treguesve të OZHQ15, të cilët tregojnë se katër nga pesë prej tyre janë të realizuar ose drejt realizimit të plotë deri në vitin 2030 (zonat e mbrojtura të liqeneve me rëndësi për biodiversitetin, indeksi i Listës së kuqe së specieve në mbijetim, shpyllëzimi i përhershëm dhe shpyllëzimi i importuar). Por në njërin prej treguesve – sipërfaqja e zonave të mbrojtura, me rëndësi për biodiversitetin – progresi i kryer rezulton ende i pamjaftueshëm për arritjen e objektivit 2030.

Kuadri thelbësor strategjik: OZHQ15 është i fokusuar kryesisht në ruajtjen dhe zhvillimin e qëndrueshëm të biodiversitetit në tokë. SKZHIE 2030 e përfshin këtë tematikë në kuadër të shtyllës së dytë, Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër (Zhvillim i qëndrueshëm mjedisor), duke synuar mbrojtjen e mjedisit dhe biodiversitetit në vend, zhvillimin e sektorit të turizmit dhe realizimin e veprave të rëndësishme të infrastrukturës në vend duke pasur në konsideratë të përhershme zhvillimin e qëndrueshëm, mbrojtjen e vlerave natyrore dhe biodiversitetin, si dhe pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrje. Dokumenti i Politikave Strategjike për Mbrojtjen e Biodiversitetit është dokumenti kryesor strategjik që ka për qëllim sigurimin e një zbatimi më efektiv dhe koherent të Konventës mbi Biodiversitetin në Shqipëri.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

15.1.1 Sipërfaqja pyjore në raport me sipërfaqen totale të tokës

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 sipërfaqja pyjore të përbëjë 48% të sipërfaqes totale të tokës.

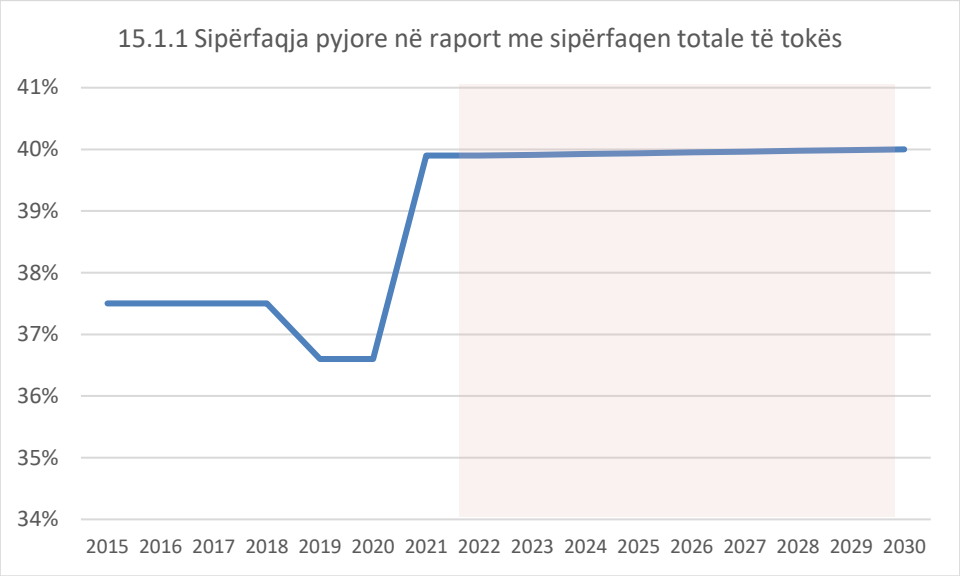

15.1.2 Përqindja e zonave të rëndësishme për biodiversitetin tokësor dhe të ujërave të ëmbla që mbulohen nga zonat e mbrojtura, sipas llojit të ekosistemit

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 përqindja e zonave të rëndësishme për biodiversitetin tokësor dhe të ujërave të ëmbla që mbulohen nga zonat e mbrojtura të jetë 30%.

Sfida dhe mundësi

Rritja e sipërfaqes së zonave të mbrojtura kërkon rritjen dhe fuqizimin e kapaciteteve të burimeve njerëzore për menaxhimin dhe monitorimin në terren të këtyre sipërfaqeve, përfshirjen e komuniteteve lokale në procesin e menaxhimit, duke mundësuar dhe promovimin e produkteve lokalë si dhe përfshirjen e zonave të mbrojtura në zhvillimin ekonomik të vendit, përfshirë paketat ekoturistike të zonave të mbrojtura si destinacione turistike duke ndikuar pozitivisht në rritje të numrit të turistëve dhe ekonominë e vendit. Mungesa e kapaciteteve të duhura për menaxhimin dhe monitorimin në terren të këtyre zonave çon në shkelje të rregullave, si gjuetia dhe shfrytëzimi i paligjshëm i burimeve natyrore, duke ndikuar negativisht në ruajtjen e biodiversitetit. Shfrytëzimi i paqëndrueshëm i burimeve natyrore, përfshirë pyjet, ujërat dhe mineralet, përbën një sfidë të madhe për qëndrueshmërinë afatgjatë të ekosistemeve tokësore.

Degradimi i tokës, shpyllëzimi dhe erozioni janë probleme të mëdha në shumë zona rurale të Shqipërisë, të cilat ndikohen nga bujqësia intensive, mbishfrytëzimi i tokës, dhe ndërtimet pa planifikim. Shqipëria ka një biodiversitet të pasur, por ai është i kërcënuar nga shpyllëzimi, ndotja, zhvillimi urban dhe ndryshimet klimatike. Ndryshimet klimatike po ndikojnë në ekosistemet tokësore, me pasoja për pyjet, tokën bujqësore dhe biodiversitetin. Ngrohja globale, thatësirat, dhe reshjet e parregullta kontribuojnë në degradimin e habitateve natyrore dhe zhdukjen e specieve.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ15:

Ministria e Turizmit, Kulturës dhe Sportit
Ministria e Mjedisit

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 3, 5, 10, 13, 14, 16
Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:
Shtylla II: Zhvillim i qëndrueshëm mjedisor

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 27: Mjedisi dhe Ndryshimet Klimatike

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 16: Paqe dhe drejtësi, institucione të forta

Objektivi i OZHQ16 është promovimi i shoqërive paqësore dhe përfshirëse për zhvillim të qëndrueshëm, ofrimi i aksesit në drejtësi për të gjithë dhe ndërtimi i institucioneve efektive, llogaridhënëse dhe gjithëpërfshirëse në të gjitha nivelet, përmes synimeve të mëposhtme:

16.1 Ulja në mënyrë të ndjeshme e të gjitha formave të dhunës dhe niveleve përkatëse të vdekjeve kudo;

16.2 Dhënia fund abuzimit, shfrytëzimit, trafikimit dhe të gjitha formave të dhunës dhe torturimit të fëmijëve;

16.3 Promovimi i shtetit të së drejtës në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar dhe sigurimi i aksesit të barabartë në drejtësi për të gjithë;

16.4 Deri në vitin 2030, zvogëlimi i ndjeshëm i prurjeve të paligjshme financiare dhe armëve, forcimi i gjetjes dhe kthimit të pasurive të vjedhura dhe luftimi i të gjitha formave të krimit të organizuar;

16.5 Ulja në mënyrë të konsiderueshme e korrupsionit dhe mitmarrjes në të gjitha format e tyre;

16.6 Zhvillimi i institucioneve efektive, llogaridhënëse dhe transparente në të gjitha nivelet;

16.7 Sigurimi i vendimmarrjes reaguese, përfshirëse, pjesëmarrëse dhe përfaqësuese në të gjitha nivelet;

16.8 Zgjerimi dhe forcimi i pjesëmarrjes së vendeve në zhvillim në institucionet e qeverisjes globale;

16.9 Deri në vitin 2030, sigurimi i identitetit ligjor për të gjithë, përfshirë regjistrimin e lindjeve;

16.10 Sigurimi i aksesit të publikut në informacion dhe mbrojtja e lirive themelore, në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe marrëveshjet ndërkombëtare;

16.a Forcimi i institucioneve përkatëse kombëtare, duke përfshirë bashkëpunimin ndërkombëtar, për ndërtimin e kapaciteteve në të gjitha nivelet, veçanërisht në vendet në zhvillim, për të parandaluar dhunën dhe për të luftuar terrorizmin dhe krimin;

16.b Promovimi dhe zbatimi i ligjeve dhe politikave jodiskriminuese për zhvillim të qëndrueshëm.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se OZHQ16 është një ndër tre objektivat e Agjendës 2030, për të cilat Shqipëria ka ende progres për të kryer e sfida të rëndësishme për t'u tejkaluar deri në përmbushjen e synimeve të Agjendës 2030. Vlerësimi i raportit bazohet në ecurinë e treguesve të OZHQ16, të cilët tregojnë se tre prej tyre janë të realizuar ose drejt realizimit të plotë deri në vitin 2030 (kontrolli efektiv mbi krimin, regjistrimet në lindje nga zyrat e gjendjes civile dhe eksporti i armëve konvencionale). Por Shqipëria ka ende progres për të kryer në arritjen e dy treguesve (numri i vrasjeve dhe fëmijët në punë) ndërkohë që sfidat janë edhe më të mëdha në arritjen e tre treguesve (indeksi i lirisë së shtypit, qasja dhe përballueshmëria e sistemit të drejtësisë, dhe kohëzgjatja e procedurave administrative). Së fundi, raporti tregon se progresi i deritanishëm është i pamjaftueshëm për arritjen synimeve 2030 në tre tregues (përqindja e të burgosurve ende të padënuar, indeksi i perceptimit të korrupsionit dhe kryerja e shpronësimeve që janë ligjore dhe të kompensuara si duhet).

Aksesi në drejtësi shihet si një nga komponentët kyç të qeverisjes shqiptare i ndërlidhur ngushtë me zbatimin e reformës në drejtësi, Strategjinë Ndërsektoriale të Drejtësisë (SND), Strategjinë Ndërsektoriale të Drejtësisë për të Mitur (SNDM), Strategjinë Ndërsektoriale të Mbrojtjes së Viktimave të Krimit (SNMVK), si dhe masat e tjera të ndërmarra nga qeveria në përmbushje të misionit të saj për një qeverisje të hapur, transparente dhe llogaridhënëse.

Në Strategjinë Ndërsektoriale të Drejtësisë 2024–2030, duke qenë se aksesi shihet si një komponent i rëndësishëm i reformës në drejtësi ky dokument synon ndër të tjera garantimin e aksesit në drejtësi për gratë dhe grupet vulnerabël si shtyllë themelore e shtetit të së drejtës dhe e barazisë gjinore. Ai parashikon rritjen e ndërgjegjësimit dhe edukimit të publikut mbi ligjin, sistemin e drejtësisë dhe të drejtat procedurale përmes fushatave informuese dhe materialeve shpjeguese, përmirësimin e komunikimit të institucioneve me qytetarët si dhe krijimin e mekanizmave që lehtësojnë aksesin në drejtësi, veçanërisht për grupet më të cenueshme. Gjithashtu, me qëllim garantimin më të gjerë të aksesit në drejtësi, rritjen e efektivitetit dhe eficiencës në ofrimin e shërbimeve juridike falas për shtetasit në nevojë si dhe optimizimin e përdorimit të burimeve buxhetore, do të ndryshohet ligji nr. 111/2017, "Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti".

Ndryshimet në ligjin e ndihmës juridike synojnë ndërtimin e një sistemi më të qartë dhe të drejtë ku rregullat e përfitimit dhe zbatimit të ndihmës juridike të jenë të unifikuara dhe të kuptueshme për qytetarët dhe institucionet. Përmes zgjerimit të aksesit në drejtësi, rritjes së mbrojtjes për grupet më të ekspozuara dhe përmirësimit të bashkërendimit institucional krijohen kushte për vendimmarrje më të përgjegjshme, përdorim më të kontrolluar të burimeve publike dhe ulje të hapësirave për trajtim të pabarabartë duke forcuar kështu besimin e publikut dhe funksionimin e qëndrueshëm dhe gjithëpërfshirës të sistemit të drejtësisë.

Lidhur me sfidën e treguesit *"përqindja e të burgosurve ende të padënuar",* duke qenë se varet nga shumë faktorë, konstatohet se referuar statistikave të datës 21.4.2026 në institucionet e paraburgimit në Shqipëri mbahen 2,391 shtetas me masë sigurie *"arrest në burg",* prej të cilëve 14 të mitur dhe 34 gra. Numri i shtetasve të dënuar me vendim të formës së

prerë është 1,965 prej të cilëve 6 të mitur dhe 33 gra. Gjithashtu, sistemi i burgjeve ka nën kujdes edhe 485 shtetas me masa mjekësore përfshirë mjekim të përkohshëm dhe mjekim të detyruar.

Gjatë dhjetë viteve të fundit numri i të paraburgosurve ka qenë më i lartë se numri i të dënuarve (në një raport 50:50 në vitin 2015), ndërsa aktualisht ky raport është 54.8% të paraburgosur dhe 45.2% të dënuar sipas të dhënave të datës 21.4.2026. Sipas të dhënave të publikuara nga *SPACE* për vitin 2024 vetëm 28% e popullatës së burgosur janë të paraburgosur.

Ky raport disproporcional ndërmjet të dënuarve dhe të paraburgosurve është krijuar për disa faktorë si:

a) Që prej vitit 2009 në Shqipëri funksionon shërbimi i provës dhe ka filluar aplikimi në masë të gjerë i dënimeve alternative;

b) Koha e qëndrimit në paraburgim është llogaritur mesatarisht 247 ditë, ndërsa gjatë këtij tremujori është 205 ditë. Kjo kohë nuk i tejkalon afatet e hetimit dhe gjykimit të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale, por konsiderohet relativisht e gjatë;

c) Faktorë të tjerë përfshijnë mbingarkesën e sistemit gjyqësor dhe të prokurorisë për shkak të mungesës së burimeve njerëzore si dhe vështirësinë e hetimit të disa veprave penale të kryera nga grupe kriminale dhe vonesat në kryerjen e ekspertizave.

Ministria e Drejtësisë e ka trajtimin e paraburgimit çështje prioritare me qëllim kufizimin e kësaj mase vetëm në raste të nevojshme dhe të domosdoshme, gjithmonë si mjet i fundit. Pavarësisht numrit të lartë të të paraburgosurve aktualisht në burgjet e vendit nuk ka mbipopullim, ku disponohen edhe 451 shtretër të lirë. Ministria e Drejtësisë/Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve ka në prioritetin e saj përmirësimin e kushteve në burgjet e Shqipërisë.

Kuadri thelbësor strategjik

OZHQ16 është ndër objektivat më të rëndësishëm dhe kompleksë të Agjendës 2030 pasi trajton rolin e institucioneve në provimin e paqes, drejtësisë dhe kryerjen e reformave për arritjen e kësaj agjende të rëndësishme për të gjitha vendet. Nga natyra komplekse dhe shumëfunksionale e OZHQ16, sektorët që mbulohen prej tij në kuadër të Agjendës 2030 trajtohen thuajse në të gjitha seksionet e shtyllës së parë të SKZHIE 2030 (Demokracia e fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë), përjashtuar disa prej tyre që lidhen me synime specifike të OZHQ-ve të tjera të përfshira në këtë udhërrëfyes. OZHQ16 trajton nevojën e forcimit të mëtejshëm të institucioneve efikase si bazë që siguron demokracinë, konkurrencën dhe zhvillimin ekonomik të vendit duke e përgatitur atë për anëtarësim në BE. Funksionimi i sistemit të drejtësisë, modernizimi i shërbimeve publike dhe digjitalizimi, arritja e standardeve të BE-së në administratën publike, lufta ndaj korrupsionit dhe sigurimi i llogaridhënies dhe transparencës në sektorin publik, zgjerimi i decentralizimit dhe demokracisë vendore si dhe përfshirja e qytetarëve dhe shoqërisë civile në këto procese mbeten përparësi kyçe të qeverisjes së mirë për Shqipërinë. Strategjia Ndërsektoriale e Drejtësisë 2024-2030, Strategjia Ndërsektoriale e Mbrojtjes së Viktimave të Krimit 2024–2030, Udhërrëfyesi për Reformën në Administratën Publike 2023-2030, Strategjia Ndërsektoriale për Reformën në Administratën Publike 2025–2030, si dhe Plani Kombëtar i Veprimit për Qeverisjen e Hapur, Udhërrëfyesin për Shtetin e së Drejtës 2023–2030, Strategjia Ndërsektoriale Kundër Korrupsionit 2024-2030, Strategjia ndërsektoriale e decentralizimit dhe qeverisjes vendore 2023-2030, Strategjia Kundër Krimit të Organizuar 2021-2025, Strategjia Kundër Terrorizmit 2021-2025, Agjenda Digjitale 2022-2026, Strategjia Kombëtare për Prokurimin Publik 2024-2030, Strategjia Ndërsektoriale e Drejtësisë për të Mitur 2022–2026 etj. janë disa prej dokumenteve të tjera strategjikë që mbulojnë fushat nën OZHQ16.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

16.1.1 Numri i viktimave të vrasjeve me dashje për 100,000 banorë, sipas gjinisë dhe moshës

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 numri i viktimave të vrasjeve me dashje për 100,000 banorë të ulet me 10% nga mesatarja e periudhës 2019-2023 (1.9/100.000)

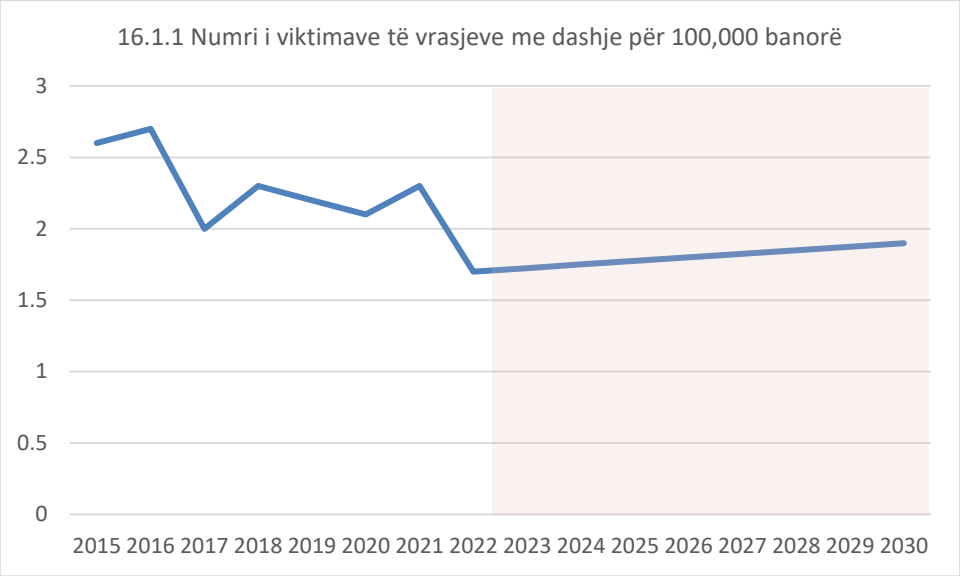

16.1.3 Përqindja e popullsisë, që u është nënshtruar: a) dhunës fizike; b) dhunës psikologjike; dhe c) dhunës seksuale në 12 muajt e mëparshëm

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 përqindja e popullsisë që i është nënshtruar dhunës seksuale në 12 muajt e mëparshëm të ulet me 10% nga mesatarja e periudhës 2019–2023 (134 raste nga 149)

16.2.1 Përqindja e fëmijëve të moshës 1–17 vjeç që kanë përjetuar ndonjë ndëshkim fizik dhe/ose agresion psikologjik nga kujdestarët gjatë muajit të kaluar

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 përqindja e fëmijëve të moshës 1-17 vjeç që kanë përjetuar ndonjë ndëshkim fizik dhe/ose agresion psikologjik nga kujdestarët gjatë muajit të kaluar të jetë sa mesatarja e periudhës 2019–2023 (46 raste ndëshkim fizik dhe 113 raste agresion psikologjik)

16.2.2 Numri i viktimave të trafikimit të qenieve njerëzore për 100,000 banorë, sipas gjinisë, moshës dhe formës së shfrytëzimit

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 numri i rasteve të evidentuara të viktimave të trafikimit të qenieve njerëzore për 100,000 banorë, sipas gjinisë, moshës dhe formës së shfrytëzimit të rritet me +2%.

Sfida dhe mundësi

Shqipëria është faktor i rëndësishëm në organizatat shumëpalëshe, duke u zgjedhur në Këshillin e Sigurimit të OKB-së për 2022-2023 dhe kryesuar atë në shtator 2023, ka bashkëpropozuar dhe bashkëdrejtuar disa nisma të rëndësishme për Ukrainën dhe është në procesin e anëtarësimit në BE. Në konkluzionet e tij të fundit, të miratuara në dhjetor 2023, Këshilli Evropian përshëndeti progresin e reformave që ka bërë vendi në vitin e kaluar, duke përfshirë përfundimin me sukses të takimeve. Këshilli pret hapjen e grupit të parë të negociatave – që mbulon kapitujt mbi gjyqësorin, të drejtat themelore dhe drejtësinë. Rëndësia e Shqipërisë në rajon vërehet edhe në takime të nivelit të lartë: Takimi i Samitit të Procesit të Berlinit u mbajt në Tiranë në tetor 2023, për herë të parë dhe nëntë vjet pas fillimit të tij.

Reforma në drejtësi ka sjellë ndryshime të rëndësishme në përcaktimet institucionale të gjyqësorit shqiptar. Institucionet ekzistuese janë transformuar dhe institucione të reja janë krijuar përmes ligjeve specifike organike. Ngritja e institucioneve të reja si dhe vënia në funksionim e institucioneve ekzistuese ka nisur të japë rezultatet e para me goditjet që i janë dhënë krimit të organizuar dhe korrupsionit në vend. Institucionet shqiptare janë angazhuar në avancimin e zbatimit të reformës më gjithëpërfshirëse të ndërmarrë në sistemin e drejtësisë. Që nga fillimi i saj, reforma në drejtësi ka synuar përputhjen me standardet më të larta të arritshme të *acquis* në fushën e shtetit të së drejtës. Udhërrëfyesi për Shtetin e së Drejtës 2023-2030 ka si mision parësor konsolidimin e mëtejshëm të arritjeve të reformës në fushën e gjyqësorit në mënyrë të qëndrueshme dhe konsistente, me synimin për të rritur më tej pavarësinë llogaridhënien, cilësinë dhe efikasitetin e drejtësisë. Udhërrëfyesi planifikon vazhdimin e kryerjes së kontrolleve të rregullta të përshtatshmërisë ligjore si

dhe miratimin e ndryshimeve ligjore të nevojshme për konsolidimin, pavarësinë, integritetin, efikasitetin dhe rritjen e besimit të qytetarëve, në përputhje me *acquis* të BE-së dhe standardet evropiane duke përforcuar në vazhdimësi parimet e reformës se vitit 2016. Përshpejtimi i reformave themelore, të përfshira në grupkapitullin "Themelorët", synon mbështetjen e procesit të anëtarësimit të Ballkanit Perëndimor në BE, përmirësimin e rritjes së qëndrueshme ekonomike dhe forcimin e stabilitetit rajonal. Progresi i mëtejshëm në rikuperimin dhe kthimin e pasurive të vjedhura mbetet i nevojshëm, duke përfshirë funksionimin e Zyrës së Rikuperimit të Aseteve. Me gjithë progresin e arritur, mbeten ende sfida në adresimin e flukseve të paligjshme financiare dhe krimit të organizuar.

Lufta ndaj korrupsionit është një nga sfidat kryesore me të cilat përballet sistemi i reformuar i drejtësisë, duke ndikuar në të gjitha nivelet e qeverisjes dhe në sektorët kryesorë të ekonomisë. Korrupsioni bren besimin e qytetarëve tek institucionet dhe pengon zhvillimin e qëndrueshëm. Dhuna dhe kriminaliteti, përfshirë krimin e organizuar dhe trafikun e drogës, mbeten një problem me ndikim të madh në ekonominë e vendit dhe në stabilitetin social, duke krijuar pasiguri dhe pengesa për zhvillim të qëndrueshëm. Ekstremizmi dhe radikalizmi, edhe pse jo problem i madh në Shqipëri, përbëjnë një sfidë që kërkon vëmendje për të parandaluar përhapjen. Investimi në edukimin dhe integrimin e të rinjve është thelbësor për të ndaluar radikalizimin dhe për të promovuar paqen dhe stabilitetin social.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ16:

Ministria e Drejtësisë

Ministria e Punëve të Brendshme

Ministri i Shtetit për Administratën Publike dhe Antikorrupsionin

Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale

Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 3, 5, 8, 10, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla I: Reformimi i sistemit të drejtësisë;

Forcimi i të drejtave të njeriut

Forcimi i proceseve legjislative dhe zgjedhore

Politika e jashtme

Lufta kundër krimit të organizuar, terrorizmit dhe trafikimit

Fuqizimi i rendit publik, mbrojtjes së vendit dhe përgatitja për rastet e emergjencave civile

Qeverisja e mirë, e hapur dhe administrimi publik

Transparenca dhe lufta kundër korrupsionit

Decentralizimi dhe fuqizimi i qeverisjes vendore

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 23: Gjyqësori dhe të Drejtat Themelore

Kapitulli 24: Drejtësia, Liria dhe Siguria

Kriteri Themelor "Reforma në Administratën Publike"

dhe Kriteri "Funksionimi i Institucioneve Demokratike"

Objektivi i Zhvillimit të Qëndrueshëm 17: Partneriteti për objektivat

Objektivi i OZHQ17 është forcimi i mjeteve të zbatimit dhe rivitalizimi i Partneritetit Global për Zhvillim të Qëndrueshëm, përmes synimeve të mëposhtme:

Financa

17.1 Forcimi i mobilizimit të burimeve të brendshme, duke përfshirë mbështetjen ndërkombëtare ndaj vendeve në zhvillim, për përmirësimin e kapacitetit të brendshëm për mbledhjen e tatimeve dhe të ardhurave;

17.2 Zbatimi plotësisht nga vendet e zhvilluara i angazhimeve zyrtare lidhur me asistencën për zhvillim, duke përfshirë angazhimin e shumë vendeve të zhvilluara për të arritur treguesin e synuar prej 0.7 përqindësh të të ardhurave kombëtare bruto për ndihmën zyrtare për zhvillim (ODA/GNI) për vendet në zhvillim, dhe 0.15 deri në 0.20 për qind të ODA-së/GNI-së për vendet më pak të zhvilluara; ofruesit e ODA-së inkurajohen të marrin parasysh përcaktimin e një objektivi për të siguruar të paktën 0.20 për qind të ODA-së/GNI-së për vendet më pak të zhvilluara;

17.3 Mobilizimi i burimeve financiare shtesë për vendet në zhvillim nga burime të shumëfishta;

17.4 Të ndihmuarit e vendeve në zhvillim për arritjen e qëndrueshmërisë afatgjatë të borxhit nëpërmjet politikave të koordinuara që kanë për qëllim nxitjen e financimit të borxhit, lehtësimin e borxheve dhe ristrukturimin e borxhit, sipas nevojës, dhe trajtimin e borxhit të jashtëm të vendeve të varfra me borxh të lartë për të ulur shqetësimet e lidhura me borxhin

17.5 Miratimi dhe zbatimi i regjimeve të nxitjes së investimeve për vendet më pak të zhvilluara.

Teknologjia

17.6 Përforcimi i bashkëpunimit Veri-Jug, Jug-Jug dhe i bashkëpunimit trekëndor rajonal dhe ndërkombëtar lidhur me shkencën, teknologjinë dhe novacionin dhe aksesin në shkencë, teknologji dhe novacion, dhe rritja e shkëmbimit të njohurive bazuar në kushtet e dakordësuara reciprokisht, duke përfshirë përmirësimin e koordinimit midis mekanizmave ekzistues, veçanërisht në nivelin e Kombeve të Bashkuara, dhe nëpërmjet një mekanizmi global mundësimi teknologjie;

17.7 Promovimi i zhvillimit, transferimit, shpërndarjes dhe përhapjes së teknologjive të shëndosha mjedisore në vendet në zhvillim bazuar në kushte të favorshme, duke përfshirë kushtet koncesionare dhe preferenciale, ashtu siç bihet dakord reciprokisht;

17.8 Bërja plotësisht funksionale e bankës së teknologjisë dhe shkencës, mekanizmit për ndërtimin e kapaciteteve shkencore, teknologjike dhe novacionit për vendet më pak të zhvilluara deri në vitin 2017, dhe rritja e përdorimit të teknologjisë mundësuese, sidomos rritja e përdorimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit.

Ndërtimi i kapaciteteve

17.9 Rritja e mbështetjes ndërkombëtare për realizimin e ndërtimit të kapaciteteve efektive dhe të synuara në vendet në zhvillim për të mbështetur planet kombëtare për zbatimin e të gjitha Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm, duke përfshirë bashkëpunimin Veri-Jug, Jug-jug dhe bashkëpunimin trekëndor.

Tregtia

17.10 Promovimi i një sistemi tregtar shumëpalësh universal, të bazuar te rregullat, të hapur, jodiskriminues dhe të barabartë, në kuadrin e Organizatës Botërore të Tregtisë, duke përfshirë përfundimin e negociatave sipas Agjendës së Zhvillimit të Dohas.

17.11 Rritja domethënëse e eksporteve të vendeve në zhvillim, në veçanti për dyfishimin e përqindjes së eksporteve globale të vendeve më pak të zhvilluara deri në vitin 2030.

17.12 Realizimi i zbatimit në kohë të aksesit në tregje pa dogana dhe pa kuota, me baza të qëndrueshme, për të gjitha vendet më pak të zhvilluara, në përputhje me vendimet e Organizatës Botërore të Tregtisë, edhe nëpërmjet sigurimit që rregullat preferenciale me origjinë të zbatueshme mbi importet nga vendet më pak të zhvilluara të jenë transparente dhe të thjeshta, dhe të kontribuojnë për lehtësimin e aksesit në treg.

Çështje sistemike

Politikat dhe përputhshmëria e logjikës institucionale

17.13 Rritja e stabilitetit global makroekonomik, duke përfshirë koordinimin e politikave dhe koherencën e politikave;

17.14 Rritja e koherencës së politikave për zhvillim të qëndrueshëm;

17.15 Respektimi i hapësirës për politika dhe udhëheqje për secilin vend, për të përcaktuar dhe zbatuar politika për zhdukjen e varfërisë dhe zhvillimin e qëndrueshëm.

Partneritetet shumëpalëshe

17.16 Rritja e Partneritetit Global për Zhvillimin e Qëndrueshëm, shoqëruar me partneritete shumëpalëshe që mobilizojnë dhe ndajnë njohuri, ekspertizë, informacion mbi teknologjinë dhe burimet financiare, për të mbështetur arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm në të gjitha vendet, veçanërisht në vendet në zhvillim;

17.17 Inkurajimi dhe promovimi i partneriteteve efektive publike, publike-private dhe me shoqërinë civile, duke u mbështetur te përvoja dhe strategjitë e burimeve të partneriteteve.

Të dhënat, monitorimi dhe llogaridhënia

17.18 Deri në vitin 2030, rritja e mbështetjes për ngritjen e kapaciteteve për vendet në zhvillim, duke përfshirë vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla ishullore në zhvillim, për të rritur ndjeshëm disponueshmërinë e të dhënave me cilësi, në kohë dhe të besueshme, të ndara sipas të ardhurave, gjinisë, moshës, statusit të migracionit, aftësisë së kufizuar, vendndodhjes gjeografike dhe karakteristikave të tjera të rëndësishme në kuadrin kombëtar;

17.19 Deri në vitin 2030, mbështetja tek iniciativat ekzistuese dhe zhvillimi i tyre për matjen e progresit të zhvillimit të qëndrueshëm, që plotësojnë produktin e brendshëm bruto dhe mbështesin ndërtimin e kapaciteteve statistikore në vendet në zhvillim.

Raporti mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm i vitit 2024 tregon se progresi i Shqipërisë me OZHQ17 është i mirë por ende mbeten sfida të rëndësishme për t'u tejkaluar deri në përmbushjen e synimeve të Agjendës 2030. Vlerësimi i raportit bazohet në ecurinë e treguesve të OZHQ17, të cilët tregojnë se Shqipëria ka realizuar ose është drejt realizimit të plotë deri në vitin 2030 për dy tregues të këtij objektivi (indeksi i performancës së statistikave dhe vlerësimi për parajsat fiskale). Por Shqipëria ka ende progres për të kryer në arritjen e tre treguesve të tjerë të këtij objektivi (shpenzimet publike për arsim dhe shëndetësi, të ardhurat e qeverisë nga taksat e tatimet, dhe indeksi i mbështetjes shumëpalëshe të Kombeve të Bashkuara).

Kuadri thelbësor strategjik:

OZHQ17 është ndër objektivat më të rëndësishëm dhe kompleksë të Agjendës 2030 pasi trajton procesin e zhvillimit të qëndrueshëm nga shumë dimensione të rëndësishme, të ndërlidhura

mes tyre dhe veçanërisht me objektivat e tjerë të Agjendës 2030. Nga natyra komplekse dhe shumëfunksionale e OZHQ17, fushat që mbulohen prej tij në kuadër të Agjendës 2030 trajtohen kryesisht në shtyllën e dytë Agjenda për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, ndërlidhjen dhe rritjen e gjelbër (Fuqizimi i sistemit financiar dhe politikës monetare, Fuqizimi i financave publike dhe stabiliteti fiskal, Zhvillimi i biznesit dhe tregtisë, mbrojtja e konkurrencës dhe promovimi i investimeve të huaja, Zgjerimi i kërkimit shkencor dhe inovacionit), si dhe statistikave që trajtohen në shtyllën e parë të SKZHIE 2030 (Demokracia e fuqizimi i institucioneve dhe qeverisjes së mirë), në seksionin qeverisja e mirë, e hapur dhe administrimi publik. Shqipëria është pjesë e *Open Government Partnership* që prej vitit 2011, duke ndërmarrë angazhime të vazhdueshme në drejtim të rritjes së transparencës, forcimit të llogaridhënies publike, pjesëmarrjes qytetare dhe qeverisjes së hapur. Në vijim të këtij angazhimi, aktualisht është në proces hartimi Plani Kombëtar i Veprimit për Partneritetin për Qeverisjen e Hapur 2026–2030, i cili synon të konsolidojë më tej mekanizmat e bashkëpunimit ndërinstitucional dhe dialogut me shoqërinë civile, si dhe të avancojë iniciativa konkrete në fushat e transparencës publike, aksesit në informacion, transformimit digjital dhe përmirësimit të ofrimit të shërbimeve publike, në përputhje me prioritetet kombëtare të zhvillimit dhe objektivat e OZHQ 17. Strategjia për Menaxhimin e Financave Publike 2023-2030 është dokumenti sektorial kryesor strategjik që detajon politikat e financave publike dhe synon të sigurojë një sistem financiar publik që promovon transparencën, llogaridhënien, disiplinën fiskale dhe efikasitetin në menaxhimin dhe përdorimin e burimeve publike për përmirësimin e ofrimit të shërbimeve dhe zhvillimin ekonomik. Programi i Statistikave Zyrtare 2022-2026 është dokumenti bazë që përcakton strategjinë e zhvillimit të statistikave zyrtare dhe Sistemit Kombëtar Statistikor për periudhën pesëvjeçare, duke synuar përmbushjen e kërkesave të përdoruesve për statistika cilësore.

Objektivat që synohen të arrihen deri në vitin 2030 sipas treguesve globalë të OZHQ-ve janë si vijon:

17.1.2 Përqindja e buxhetit të financuar nga taksat

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 rreth 65% e buxhetit të financohet nga taksat kombëtare.

17.6.2 Lidhjet fikse të internetit me brez të gjerë për 100 banorë, sipas shpejtësisë

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 rreth 30-35% e popullsisë të ketë lidhje fikse të internetit me brez të gjerë (nga 23% aktualisht).

17.8.1 Përqindja e individëve që përdorin internetin

Synimi për këtë tregues është që në vitin 2030 rreth 88-90%% e popullsisë të përdorë internetin (nga 83.1% aktualisht).

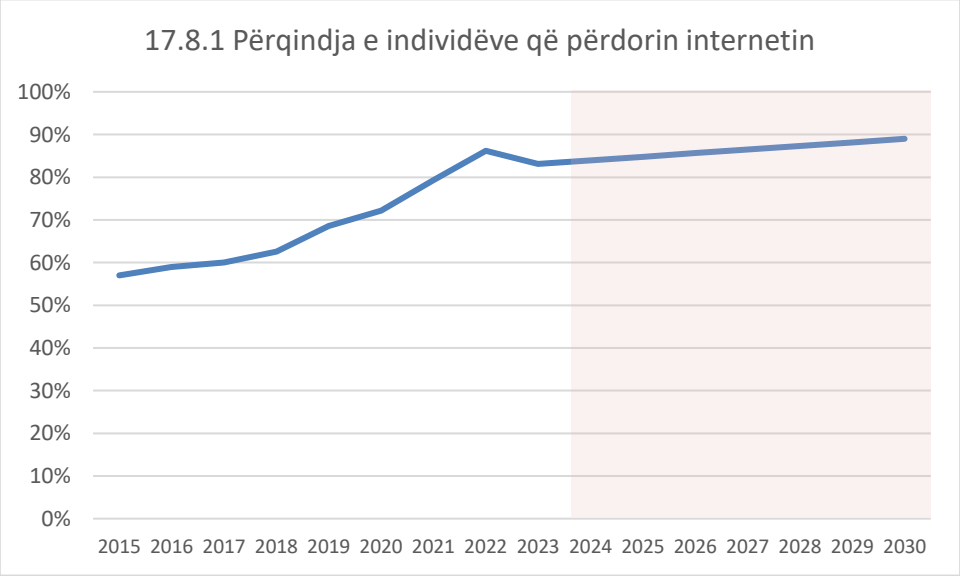

17.13.1 Paneli makroekonomik

Kuadri makroekonomik 2030, pjesërisht më poshtë, bashkëlidhur i plotë.

Treguesit kryesorë makroekonomik

Treguesit	Njësia	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 Vler.	2024 Para.	2025 Para.	2026 Para.	2027 Para.	2028 Para.	2029 Para.	2030 Para.
Popullsia	Milion	2.90	2.89	2.88	2.88	2.88	2.87	2.86	2.85	2.83	2.79	2.79	2.78	2.77	2.76	2.74	2.73	2.72	2.71
Inflacioni (mesatar)	%	1.9	1.6	1.9	1.3	2.0	2.0	1.4	1.6	2.0	6.7	4.8	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Inflacioni (fund-viti)	%	1.9	0.7	2.0	2.2	1.8	1.8	1.1	1.1	3.7	7.4	3.7	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Deflatori i PBB	%	0.3	1.5	0.6	-0.6	1.5	1.5	1.3	0.7	3.5	9.9	4.5	1.5	1.1	1.1	1.2	0.7	0.7	0.7
Kursi i këmbimit (mesatar)	Lek / USD	105.7	105.5	126.0	124.1	119.1	108.0	109.9	108.6	103.5	113.0	101.4	101.4	101.4	101.4	101.4	101.4	101.4	101.4
Kursi i këmbimit (mesatar)	Lek / Euro	140.3	140.0	139.7	137.4	134.2	127.6	123.0	123.8	122.5	119.0	109.5	109.5	109.5	109.5	109.5	109.5	109.5	109.5
Kursi i këmbimit (fund-viti)	Lek / USD	102.4	113.6	126.6	128.3	112.6	108.4	109.9	101.6	106.9	108.5	100.1	100.1	100.1	100.1	100.1	100.1	100.1	100.1
Kursi i këmbimit (fund-viti)	Lek / Euro	140.2	140.1	137.7	135.3	133.2	123.5	122.2	123.5	120.8	114.9	110.0	110.0	110.0	110.0	110.0	110.0	110.0	110.0
Faktori i Konvertimit sipas Paritetit te Fuqisë Blerese (PPP)	Lek / USD	44.1	42.9	42.7	42.4	42.3	42.3	41.1	41.3	42.5	41.5	41.5	41.0	40.8	40.5	40.3	40.1	39.8	39.6
Faktori i Konvertimit sipas Paritetit te Fuqisë Blerese (PPP)	Lek / Euro	54.8	54.0	51.7	54.8	56.0	56.9	57.1	58.3	57.8	58.0	58.3	58.5	58.8	58.9	59.0	59.2	59.4	59.9
Rritja reale e PBB	%	1.0	1.8	2.2	3.3	3.8	4.0	2.1	-3.3	8.9	4.9	3.5	3.7	3.9	4.0	3.9	4.1	3.9	3.9
Rritja nominale e PBB	%	1.3	3.4	2.8	2.7	5.3	5.6	3.4	-2.6	12.7	15.2	8.1	5.3	5.1	5.2	5.1	4.8	4.7	4.6
PBB	Lek miliardë	1,350.1	1,395.3	1,434.3	1,472.5	1,550.6	1,636.7	1,691.9	1,647.4	1,856.2	2,138.3	2,311.7	2,434.3	2,557.7	2,690.5	2,828.6	2,964.0	3,104.0	3,247.1
PBB	USD miliardë	12.8	13.2	11.4	11.9	13.0	15.2	15.4	15.2	17.9	18.9	22.8	24.0	25.2	26.5	27.9	29.2	30.6	32.0
PBB	Euro miliard	9.6	10.0	10.3	10.7	11.6	12.8	13.8	13.3	15.2	18.0	21.1	22.2	23.3	24.6	25.8	27.1	28.3	29.6
PBB për banor	Lek mijë	466.3	483.0	497.9	512.0	539.1	570.2	591.1	578.9	656.0	765.4	829.8	876.6	924.3	976.1	1,030.8	1,084.8	1,140.9	1,198.5
PBB për banor	USD	4,412.5	4,578.7	3,952.8	4,123.9	4,526.1	5,280.5	5,380.7	5,327.8	6,336.5	6,771.3	8,180.2	8,641.2	9,111.6	9,622.7	10,161.7	10,694.5	11,247.4	11,815.4
PBB për banor	Euro	3,324.5	3,450.3	3,563.0	3,727.1	4,018.3	4,469.3	4,804.9	4,677.1	5,356.4	6,433.3	7,574.9	8,001.9	8,437.4	8,910.7	9,409.8	9,903.2	10,415.2	10,941.1
PBB për banor	USD-PPP	10,571.0	11,259.3	11,658.9	12,078.8	12,757.1	13,479.6	14,366.0	14,024.0	15,433.5	18,465.9	20,017.6	21,358.0	22,678.9	24,103.2	25,565.7	27,081.6	28,645.8	30,255.8
PBB për banor	Euro-PPP	8,503.6	8,939.8	9,637.3	9,343.3	9,623.5	10,017.6	10,352.9	9,936.6	11,351.5	13,195.7	14,243.7	14,982.0	15,725.3	16,560.7	17,457.5	18,325.8	19,207.5	20,021.0
Të ardhurat e disponueshme kombetare bruto (GNDI)	Lek miliardë	1,468.7	1,509.6	1,558.8	1,609.1	1,668.2	1,750.8	1,789.2	1,743.8	1,962.4	2,232.0	2,413.4	2,535.9	2,654.7	2,786.6	2,918.8	3,050.5	3,186.9	3,325.6
Të ardhurat e disponueshme kombetare bruto (GNDI)	Euro miliard	10.5	10.8	11.2	11.7	12.4	13.7	14.5	14.1	16.0	18.8	22.0	23.1	24.2	25.4	26.6	27.8	29.1	30.4
GNDI për banor	Lek mijë	507.3	522.5	541.1	559.5	579.9	610.0	625.1	612.7	693.5	799.0	866.3	913.1	959.3	1,011.0	1,063.7	1,116.5	1,171.4	1,227.5
GNDI për banor	Euro mijë	3,616.6	3,732.8	3,872.2	4,072.9	4,323.0	4,780.6	5,081.3	4,950.6	5,662.9	6,715.3	7,908.3	8,335.6	8,757.4	9,229.0	9,710.0	10,192.0	10,693.4	11,205.7
GNDI për banor	USD	4,800.2	4,953.7	4,295.8	4,506.5	4,869.3	5,648.3	5,690.2	5,639.4	6,699.0	7,068.1	8,540.2	9,001.7	9,457.1	9,966.4	10,485.8	11,006.4	11,547.9	12,101.1
GNDI për banor	USD-PPP	11,499.9	12,181.2	12,670.5	13,199.4	13,724.3	14,418.7	15,192.4	14,844.1	16,316.4	19,275.2	20,898.7	22,249.0	23,539.0	24,964.1	26,381.0	27,871.3	29,411.0	30,987.5
GNDI për banor	Euro-PPP	9,250.9	9,671.8	10,473.5	10,210.1	10,353.2	10,715.5	10,948.4	10,517.7	12,000.9	13,774.0	14,870.6	15,607.0	16,321.6	17,152.2	18,014.3	18,860.3	19,720.5	20,505.1
Rritja e GNDI ne EUR / banor	%	0.9	3.2	3.7	5.2	6.1	10.6	6.3	-2.6	14.4	18.6	17.8	5.4	5.1	5.4	5.2	5.0	4.9	4.8
Norma e papunësisë (15-64 vjec)	%	16.1	17.9	17.5	15.6	14.1	12.8	12.0	12.2	12.0	11.3	10.6	10.2	9.8	9.5	9.3	9.0	8.8	8.6

Sfida dhe mundësi

Për të arritur OZHQ17, Shqipëria do duhet të fokusohet në forcimin e kapaciteteve institucionale, përmirësimin e bashkëpunimit ndërkombëtar dhe partneriteteve publiko-private, dhe mobilizimin efektiv të burimeve financiare dhe teknologjike. Ndërgjegjësimi publik dhe përfshirja e qytetarëve në proceset vendimmarrëse do të jenë, gjithashtu, të rëndësishme për arritjen e qëllimeve të zhvillimit të qëndrueshëm.

Shqipëria është e angazhuar plotësisht në procesin e integrimit në Bashkimin Evropian, por ky proces përballet me sfida të shumta që kërkojnë zbatimin e reformave të nevojshme për harmonizimin e legjislacionit dhe praktikave me ato të BE-së. Koordinimi efektiv ndërmjet institucioneve është thelbësor për suksesin e këtij procesi. Për të mbështetur zhvillimin e qëndrueshëm është i nevojshëm financimi i projekteve madhore dhe rajonale në infrastrukturë, energjitë e rinovueshme, telekomunikacion etj. për të cilat kërkohen investime të huaja dhe mbështetje ndërkombëtare, që mund të jenë të kufizuara.

Shqipëria ka nevojë për kuadër më të fortë rregullator dhe politika që mbështesin zhvillimin e qëndrueshëm në të gjitha sektorët. Kjo përfshin zhvillimin e legjislacionit që nxit partneritetet ndërkombëtare, mobilizimin e burimeve dhe përfshirjen e sektorit privat dhe shoqërisë civile në zbatimin e OZHQ-ve.

Institucionet më të rëndësishme të përfshira në arritjen e OZHQ17:

Ministria e Financave

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë

Ministria e Turizmit, Kulturës dhe Sportit

Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit

Ministri i Shtetit për Administratën Publike dhe Antikorrupsionin

AKEP

INSTAT

AKSHI

Ndërlidhjet më të rëndësishme në Agjendën 2030 sipas kontekstit të Shqipërisë:

OZHQ 1, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17

Lidhja kryesore me SKZHIE 2030:

Shtylla I: Qeverisja e mirë, e hapur dhe administrimi publik (statistikat)

Shtylla II: Fuqizimi i sistemit financiar dhe politikës monetare

Fuqizimi i financave publike dhe stabiliteti fiskal

Zhvillimi i biznesit dhe tregtisë, mbrojtja e konkurrencës dhe promovimi i investimeve të huaja

Zgjerimi i kërkimit shkencor dhe inovacionit

Lidhja parësore me kapitujt e integrimit evropian:

Kapitulli 17: Politika Ekonomike dhe Monetare

Kapitulli 18: Statistikat

Financimi i Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm

Përmbushja e objektivave për zbatimin e Agjendës 2030 kërkon jo vetëm vullnet për arritjen e tyre por dhe angazhim të rëndësishëm të burimeve financiare nga të gjitha vendet e përfshira në këtë proces, përfshirë Shqipërinë. Kompleksiteti i strukturës së OZHQ-ve, ndërlidhjet mes tyre dhe procesit të zhvillimit të qëndrueshëm në vend e bën të vështirë, në mos të pamundur llogaritjen e saktë të efekteve financiare për arritjen e OZHQ-ve në Shqipëri.

Njëkohësisht është e rëndësishme të theksohet se arritja e OZHQ-ve nuk është një detyrim ekskluziv i qeverisë apo i financimit publik por procesi lidhet ngushtë edhe me disa burime të ndryshme, përfshirë financimet nga donatorët ndërkombëtarë partnerë të zhvillimit, organizatat joqeveritare që janë aktive në vend, dhe veçanërisht, financimet e sektorit privat. Pjesë e rëndësishme e këtij procesi është dhe identifikimi i mjeteve dhe instrumenteve inovative për shfrytëzimin e burimeve financiare shtesë që mund të vihen në funksion të arritjes së objektivave të Agjendës 2030 përmes një strategjie kombëtare të integruar të financimit (INFF).

Nga specifikat e strukturës së ekonomisë dhe potencialit të zhvillimit të vendit, sektori privat ka një rol parësor dhe shpesh edhe më të rëndësishëm se ai publik në financimin e disa prej synimeve të Agjendës 2030. Më të rëndësishme në këtë aspekt vlerësohen investimet në sektorin energjetik dhe burimet natyrore në vend (OZHQ7), zhvillimi i infrastrukturës, transportit dhe telekomunikacionit (OZHQ9), zhvillimi i turizmit dhe punësimi i qëndrueshëm (OZHQ8), zhvillimi i sistemit arsimor (OZHQ4), bujqësia (OZHQ2) etj.

Gjatë periudhës 2015–2019, u arrit një progres i mirë në përafrimin e financave publike me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm, me rreth 85% të shpenzimeve publike të orientuara drejt këtyre objektivave. Përafrimi ishte veçanërisht i lartë në fushat e mbrojtjes sociale, arsim, shëndetësi dhe infrastrukturë, duke reflektuar prioritetet e qeverisë për reduktimin e varfërisë, zhvillimin e kapitalit njerëzor dhe të ekonomisë. Megjithatë, analiza e buxhetit gjatë kësaj periudhe identifikoi sfida në realizimin e shpenzimeve, koordinimin institucional dhe sigurimin e financimeve në fusha si veprimi për klimën, barazia gjinore dhe reformat në qeverisje. Shpenzimet për mbrojtjen sociale paraqisnin zërin kryesor në buxhet (rreth 43% të buxhetit total), kryesisht për pensione, ndihmë ekonomike dhe pagesa papunësie. Promovimi i barazisë gjinore u pasqyrua në këtë periudhë edhe në buxhet, veçanërisht përmes zbatimit të buxhetimit të ndjeshëm gjinor. Megjithatë, financimi për programet specifike gjinore mbeti minimal, duke përfaqësuar vetëm 0.03% të PBB-së. Iniciativat për fuqizimin ekonomik të grave kanë qenë të kufizuara, ndonëse përfaqësimi politik dhe pjesëmarrja në vendimmarrje njohën rritje të ndjeshme.

Gjatë kësaj kohe u krijuan premisat e duhura për një buxhetim të strukturuar dhe të harmonizuar me OZHQ-të në Shqipëri. Përvoja e fituar nga vlerësimet fillestare të shpenzimeve të lidhura me OZHQ-të dëshmoi nevojën për një koordinim më të mirë ndërinstitucional dhe mekanizma më të qëndrueshëm për ndjekjen dhe vlerësimin e shpenzimeve në funksion të OZHQ-ve. Këtu përfshihet integrimi i sistemit të shënimit të OZHQ-ve në proceset buxhetore, rialokimi i burimeve drejt objektivave më pak të financuar, si veprimi për klimën dhe barazia gjinore, si dhe shfrytëzimi i mekanizmave inovativë të financimit, obligacionet OZHQ dhe modelet e financimit publik e privat, për të reduktuar varësinë nga financimi i huaj.

Periudha pas pandemisë COVID-19 solli transformime të rëndësishme në zbatimin e financave publike të Shqipërisë, duke pasqyruar një rishikim të prioriteteve buxhetore dhe një ndryshim të dukshëm në financimin e jashtëm. Sipas të dhënave të financimit të SKZHIE 2030, identifikohen tri tendenca kryesore: investimi i vazhdueshëm në mbrojtjen sociale, intensifikimi i fokusit në rritjen ekonomike dhe zhvillimin e infrastrukturës, si dhe një reduktim gradual i rolit të financimit të jashtëm në shpenzimet publike. Gjatë periudhës 2016–2024, rreth 4.12 trilionë lekë, ose 93% e shpenzimeve totale buxhetore nga burime të brendshme dhe të jashtme, kanë kontribuar në përmbushjen e objektivave të zhvillimit të qëndrueshëm në Shqipëri.

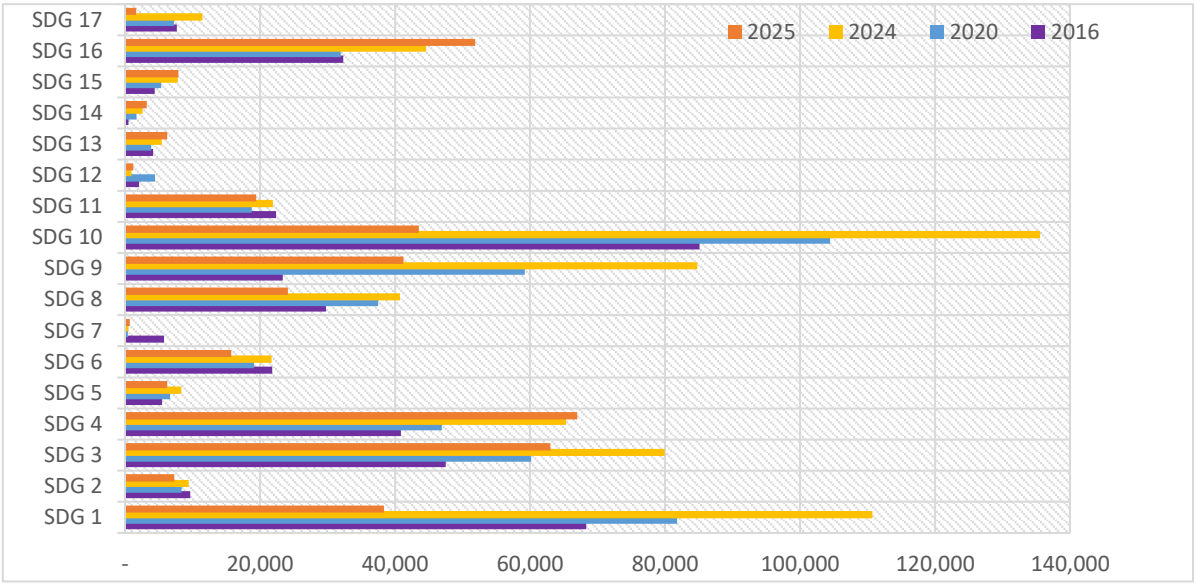

Financimet sipas OZHQ, në mil.Lekë (vlerësim paraprak)

Financimi i SKZHIE 2030 (më parë SKZHI 2016–2020) është përqendruar kryesisht tek shtylla e zhvillimit social dhe kohezionit, e cila ka përthithur më shumë se 50% të buxhetit total gjatë periudhës 2016–2025. Kjo kategori përfshin financimin e sektorëve kyç si: shëndetësia, arsimi, kultura dhe mbrojtja sociale. Rritja e qëndrueshme dhe e gjelbër, që mbulon zhvillimin ekonomik, transportin, infrastrukturën e ujit dhe mbrojtjen e mjedisit, përbën mesatarisht 30% të totalit të shpenzimeve buxhetore gjatë kësaj periudhe. Ndërkohë, shpenzimet për qeverisjen e mirë, demokracinë dhe sundimin e ligjit, duke përfshirë financimin e administratës publike dhe funksionimin e institucioneve të pavarura, zënë afërsisht 18% të buxhetit në të njëjtën periudhë.

Duke marrë parasysh shkallën e financimit të nevojshëm për të arritur OZHQ-të, financimet nga buxheti i shtetit nuk janë të mjaftueshme. Për këtë arsye Shqipëria mund të shfrytëzojë modelet e financimit të përzier për të tërhequr investime private në projekte të përafruara me OZHQ-të, duke përdorur fonde publike, financime koncesionare ose garanci për të reduktuar rreziqet për investitorët privatë. Partneritetet Publiko-Private (PPP) në infrastrukturë dhe shërbime sociale mund të zgjerojnë kapacitetet buxhetore duke përfituar nga ekspertiza e sektorit privat. Instrumente të tjera si Obligacionet OZHQ dhe Obligacionet e Gjelbra ofrojnë mundësi për të siguruar kapital nga investitorët për financimin e projekteve klimatike dhe infrastrukturës së qëndrueshme.

Së fundmi, qeveria është në proces të themelimit të Bankës së Zhvillimit, e cila pritet të ofrojë financime për sektorin privat në mbështetje të rritjes së qëndrueshme. Një tjetër mjet i rëndësishëm është prokurimi publik i gjelbër: duke përfshirë kritere të qëndrueshmërisë në politikat e prokurimit, qeveria mund të nxisë ndryshime të gjera në treg, duke promovuar prodhimin dhe konsumimin e qëndrueshëm dhe duke përforcuar prioritetet e SDG-ve në të gjithë ekonominë.

Në këtë kuadër, qeveria shqiptare dhe zyra e Kombeve të Bashkuara në Tiranë kanë krijuar Fondin e Përshpejtimit të OZHQ-ve në Shqipëri. Qeveria shqiptare është angazhuar për një kontribut vjetor prej 2 milionë dollarësh në këtë fond, të mbështetur nga partnerët e zhvillimit. Fondi ka luajtur një rol vendimtar pas vitit 2019, veçanërisht në mbështetjen e nismave të rimëkëmbjes pas tërmetit në fusha të tilla si arsimi, mbrojtja sociale, barazia gjinore, mbrojtja e fëmijëve, rimëkëmbja ekonomike, bujqësia dhe infrastruktura duke krijuar interes për pjesëmarrje në financim nga partnerët si një mjet me kosto efektive.

Përafrimi i financave publike me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm është thelbësor për mobilizimin e burimeve financiare dhe garancinë që shpenzimet publike të orientohen në mënyrë strategjike drejt projekteve dhe politikave që kontribuojnë në arritjen e OZHQ-ve. Për të maksimizuar efektivitetin e shpenzimeve buxhetore,

kërkohet një kombinim i politikave efektive fiskale, instrumenteve inovative të financimit dhe një koordinim institucional më i fortë.

Një nga mekanizmat kryesorë për të forcuar përafrimin e shpenzimeve buxhetore me OZHQ-të është pasqyrimi i qartë i prioriteteve të zhvillimit të qëndrueshëm në buxhet. Aktualisht, qeveria akordon burime të konsiderueshme për shërbimet sociale, infrastrukturën dhe programet mjedisore, megjithatë, efikasiteti dhe efektiviteti i këtyre alokimeve ndryshojnë ndjeshëm. Përmes integrimit të sistemit të shënjimit të OZHQ-ve në plan-buxhete, mund të identifikohen sektorët dhe projektet që kontribuojnë më shumë në objektivat kombëtarë të qëndrueshmërisë. Një sfidë madhore në këtë drejtim mbetet balancimi midis kufizimeve fiskale afatshkurtra dhe investimeve afatgjata në OZHQ-të. Investimet në forcimin e rezistencës ndaj ndryshimeve klimatike, sistemet arsimore dhe shëndetësore kërkojnë kosto fillestare të larta, por sjellin përfitime të mëdha ekonomike dhe sociale në afatgjatë. Për këtë arsye, kërkohet një qasje buxhetimi me vizion të gjatë, duke integruar kuadro shumëvjeçare planifikimi që balancojnë nevojat fiskale të menjëhershme me objektivat afatgjatë të zhvillimit të qëndrueshëm.

Për shkak të faktorëve të mësipërm efektet financiare për arritjen e synimeve të përcaktuara të Agjendës 2030 mbeten komplekse për t'u identifikuar si pjesë e shpenzimeve publike deri në vitin 2030. Por ka të paktën tri mënyra që ofrojnë një vlerësim mbi këtë çështje:

a) Vlerësimet globale dhe rajonale. Sipas vlerësimeve të organizatave ndërkombëtare, kostoja për arritjen e OZHQ-ve në nivel global vlerësohet të jetë në rreth 5% deri në 10% të PBB-së globale çdo vit. Ky është një vlerësim i përgjithshëm dhe mund të ndryshojë ndjeshëm në varësi të vendit dhe nivelit të tij të zhvillimit por në vendet në zhvillim, kostoja si pjesë e PBB-së mund të jetë shumë më e lartë, duke kaluar mbi 10% të PBB-së, për shkak të hendekut më të madh në këto vende në infrastrukturë, shërbimet sociale dhe fusha të tjera që kanë nevojë për investime të konsiderueshme.

b) Analiza e përvojës së viteve të kaluara. Pjesë e një analize të kryer mbi zbatimin e OZHQ-ve në Shqipëri gjatë periudhës 2015-2024, tregoi se afërsisht, në këtë periudhë, rreth 93% e buxhetit të shpenzuar (2016-2024) ishte e lidhur drejtpërdrejt me projekte konkrete në funksion të arritjes së objektivave të Agjendës 2030, ku peshën më të lartë e kanë shpenzimet publike në OZHQ 1, 3, 4, 9 dhe 10.

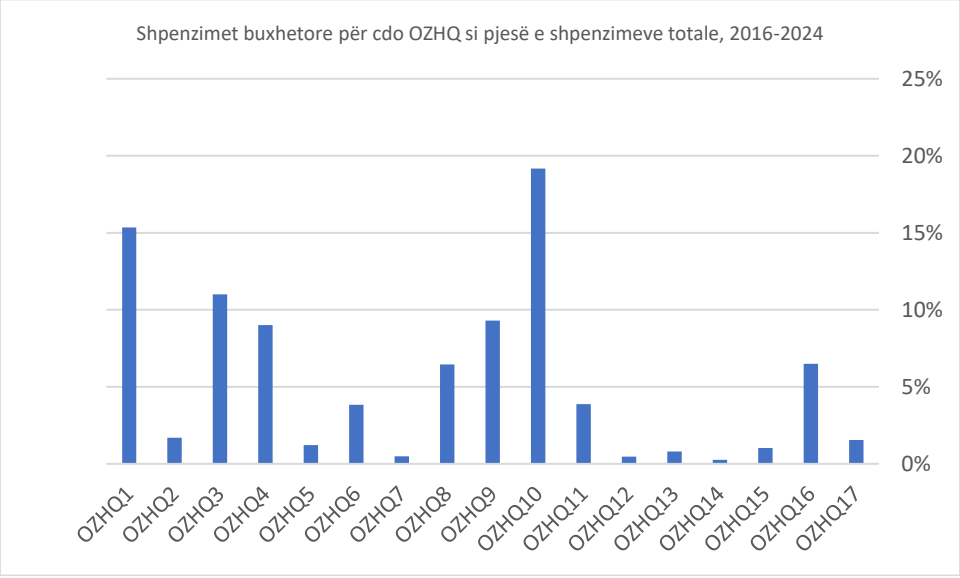

c) Vlerësimi i shpenzimeve të lidhura me OZHQ-të deri në vitin 2030. Ndonëse nuk ka një vlerësim të plotë të kostove financiare për zbatimin e SKZHIE 2030, e cila përmbledh kuadrin strategjik të vendit si dhe lidhjet përkatëse me OZHQ-të, strategjitë kryesore sektoriale dhe ndërsektoriale, një pjesë e mirë e të cilave shtrihen deri në vitin 2030, kanë të përfshira pjesën e kostimit të tyre. Nga të dhënat e disponueshme nga Dokumenti i Politikave Prioritare 2027-2029 rezulton se kosto për realizimin e objektivave të këtyre strategjive gjatë periudhës 2027–2029 është 723.9 mld lekë (ose rreth 7,4 mld euro).

Nr	Strategjia	2027	2028	2029	Totali 2027-2029 (000)
1	Strategjia Ndërsektoriale e Reformës së Administratës Publike 2025-2030, Plani i Veprimit 2025-2027	1,854,692	1,854,692	1,854,692	5,564,076
2	Strategjia Ndërsektoriale Kundër Korrupsionit 2024-2030	330,587	330,587	330,587	991,761
3	Strategjia Kombëtare e Shëndetësisë 2021-2030	44,897,500	44,897,500	44,897,500	134,692,500
4	Strategjia Kombëtare e Mbrojtjes Sociale 2024-2030	40,769,730	40,769,730	40,769,730	122,309,190
5	Strategjia Kombëtare e Rinisë 2022-2029	795,726	795,726	795,726	2,387,178
6	Strategjia Kombëtare për Shkencën, Teknologjinë dhe Inovacionin 2023-2030	3,445,161	3,445,161	3,445,161	10,335,483
7	Strategjia Ndërsektoriale për Mbrojtjen e Viktimave të Krimit 2024-2030	285,714	285,714	285,714	857,142
8	Strategjia Kombëtare e Energjisë 2018-2030	48,604,000	48,604,000	48,604,000	145,812,000
9	Strategjia Kombëtare e Ujitjes dhe Kullimit 2019-2031 dhe Plani i Veprimit	7,940,910	7,940,910	7,940,910	23,822,730
10	Strategjia Sektoriale e Punësimit dhe Aftësive 2023-2030	9,439,233	9,439,233	9,439,233	28,317,699
11	Strategjia Sektoriale e Zvogëlimit të Riskut nga Fatkeqësitë 2023-2030	23,259,160	23,259,160	23,259,160	69,777,480
12	Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2023-2030	3,353,686	3,353,686	3,353,686	10,061,058
13	Strategjia e Specializimit Inteligjent (S3) 2025-2030	20,703,321	20,703,321	20,703,321	62,109,963
14	Strategjia Kombëtare e Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Kanalizimeve 2023-2030	17,081,326	23,457,655	17,557,825	58,096,806
15	Strategjia Sektoriale e Menaxhimit të Financave Publike 2023-2030	3,310,594	3,310,594	3,310,594	9,931,782
16	Strategjia Kombëtare e Zhvillimit të Sipërmarrjes Inovative 2024-2030	262,408	262,408	262,408	787,224
17	Strategjia Ndërsektoriale e Drejtësisë, Plani i Veprimit 2024-2030	638,264	638,264	638,264	1,914,792
18	Dokumenti Politik Kombëtar për Moshimin 2025-2030	1,449,935	1,644,557	1,782,997	4,877,489
19	Dokumenti Politik për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë dhe Plani i Veprimit 2025-2030	119,379	125,363	125,363	370,105
20	Strategjia Kombëtare për Sigurinë Kibernetike 2025-2030 dhe Plani i Veprimit 2025-2027	171,509	171,509	171,509	514,527
21	Strategjia Afatgjatë e Rinovimit të Stokut të Ndërtesave	760,000	760,000	760,000	2,280,000
22	Strategjia Kombëtare për Zhvillimin e Turizmit 2025-2030	422,446	188,967	128,011	739,424
23	Strategjia Kombëtare për Mospërhapjen e Armëve të Dëmtimit në Masë 2026-2028 dhe Plani i Veprimit	4,000	4,000	4,000	12,000
24	Strategjia Kombëtare Kundër Mashtrimit për Mbrojtjen e Interesave Financiarë të Bashkimit Evropian, 2025-2030 dhe Planit të Veprimit	6,510	6,510	6,510	19,530
25	Strategjia për Modernizimin dhe Harmonizimin e Sistemeve të Informacionit Doganor Shqiptar në Përputhje me Sistemet e Informacionit Doganor të Bashkimit Evropian, për periudhën 2025-2030 dhe të Planit të Veprimit	274,400	196,000	235,200	705,600
27	Strategjia Kombëtare për Kontrollin e Armëve të Vogla, të Lehta, Municioneve dhe Eksplozivëve 2025-2030 dhe të Planit të Veprimit 2025-2028	1,038,151	1,038,151	1,038,151	3,114,452
Strategjitë sektoriale që janë akoma në proces dhe që përfundojnë në 2027					
26	Strategjia Kombëtare e Sigurisë Ushqimore 2023-2027	481,088			481,088
27	Strategjia e Menaxhimit të Integruar të Burimeve Ujore 2018-2027	21,882,600			21,882,600
28	Strategjia për Zhvillimin e Biznesit dhe Investimeve 2021-2027 dhe të Planit të saj të Veprimit	1,200,942			1,200,942
				Totali 000 (ALL)	723,966,621
				Totali 000 (€)	7,387,414

Bazuar në sa më sipër si dhe duke pasur parasysh rolin në rritje të sektorit privat në zhvillimin e vendit, një vlerësim i përgjithshëm mbi koston e arritjes së OZHQ-ve në Shqipëri deri në vitin 2030, tregon se shpenzimet do të vijojnë të mbajnë strukturë të ngjashme sipas OZHQ-ve me atë të periudhës pararendëse 2015–2025, ndërkohë që do të kërkojë angazhimin e shpenzimeve publike vjetore në masën rreth 12% deri 15% të PBB-së.

Raportimi i dytë Vullnetar i Shqipërisë mbi arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm.

Agjenda 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm kërkon nga shtetet pjesëmarrëse të "kryejnë rishikime të rregullta dhe gjithëpërfshirëse të progresit në nivelet kombëtare dhe lokale, të cilat udhëhiqen nga vendi dhe drejtohen nga vendi" (paragrafi 79). Këto raportime kombëtare, janë pjesë e mekanizmit të rishikimit dhe matjes së progresit të zbatimit të Agjendës 2030 dhe shërbejnë si bazë për rishikimet e rregullta nga forumi politik i nivelit të lartë pranë Kombeve të Bashkuara. Siç përcaktohet në paragrafin 84 të Agjendës 2030, rishikimet e rregullta duhet të jenë vullnetare, të udhëhequra nga shteti, të ndërmarra si nga vendet e zhvilluara ashtu edhe nga ato në zhvillim dhe të përfshijnë shumë aktorë. VNR-të, gjithashtu, synojnë të forcojnë politikat dhe institucionet e qeverive dhe të mobilizojnë mbështetjen dhe partneritetet e shumë palëve për zbatimin e OZHQ-ve.

Në vitin 2018, Shqipëria ka paraqitur Raportin e parë Vullnetar Kombëtar me temën "Transformimi

drejt shoqërive të qëndrueshme dhe elastike" mbi OZHQ-të në Forumin Politik të Nivelit të Lartë 2018 në Nju Jork. Ky forum është platforma kryesore e Kombeve të Bashkuara për zhvillimin e qëndrueshëm dhe ka një rol qendror në ndjekjen dhe rishikimin e Agjendës 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm në nivel global. Shqipëria ishte vendi i parë në rajon që zgjodhi përgatitjen e VNR-së, e cila synon të promovojë shkëmbimin e përvojave, përfshirë sukseset, sfidat dhe mësimet e nxjerra, me synimin për të përshpejtuar zbatimin e Agjendës 2030.

Raporti i parë Vullnetar Kombëtar i Shqipërisë (https://hlpf.un.org/countries/albania) është i fokusuar në progresin e kryer në kuadër të Agjendës 2030 sipas prioriteteve të qeverisë. Raporti është përgatitur me mbështetjen e Zyrës së Kombeve të Bashkuara në Tiranë dhe me pjesëmarrjen aktive të të gjitha institucioneve të përfshira në proces.

Sipas rekomandimeve të Kombeve të Bashkuara, çdo vend duhet të paraqesë të paktën dy raportime të tilla gjatë periudhës 2015-2030, ndaj viti 2026 është periudha më e mirë për paraqitjen e raportit të dytë nga Shqipëria në forumin e nivelit të lartë të OKB-së (HLPF) për 2026 që zhvillohet gjatë muajit korrik 2026.

Përgatitja e raportit të dytë të Shqipërisë do të bazohet në rishikimin e progresit të kryer në drejtim të arritjes së OZHQ-ve dhe zbatimit deri në fund të vitit 2025 të SKZHIE 2030, si dhe dokumenteve kryesore strategjike të vendit, duke analizuar më në detaje OZHQ-të që janë në fokus të diskutimit të forumit të nivelit të lartë të OKB-së. SASPAC do të koordinojë punën për përgatitjen e këtij raporti nga grupi ndërinstitucional i punës, duke u bazuar në të dhënat e raportuara nga INSTAT dhe institucionet e tjera të përfshira në proces, duke bashkëpunuar ngushtë me organizatat e Kombeve të Bashkuara në Shqipëri si dhe të gjitha organizatat aktive në këto fusha, për të përgatitur miratimin e dokumentit përfundimtar në Komitetin Ndërministror për arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm. Raporti, gjithashtu, do të paraqesë në mënyrë të përmbledhur hapat që Shqipëria do të ndjekë deri në përfundim të Agjendës 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm si dhe do të përfshijë aneksin statistikor të përgatitur nga INSTAT-i mbi ecurinë e treguesve OZHQ.

Mbështetur në përvojën e përgatitjes së raportit të parë vullnetar si dhe të raporteve të prezantuara nga vendet e tjera, propozohet që raporti i dytë vullnetar i Shqipërisë të strukturohet në përmbajtje si vijon:

A. Përshëndetje/Fjalë hyrëse (1 faqe), nga nivel i lartë qeverisës, që përmbledh arritjet kryesore të Shqipërisë në zbatim të Agjendës 2030 si dhe qasjen strategjike të ndjekur deri në përfundim me sukses të plotë të saj.

B. Përmbledhje (2 faqe). Pasqyrim i çështjeve kryesore të raportit dhe vështrim i treguesve më të rëndësishëm për Shqipërinë, bazuar në të dhënat statistikore. Evidentim i faktorëve kryesorë të suksesit apo dështimit për të arritur progresin. Vlerësime për zbatimin e parimit të moslënies së askujt pas. Shembuj ilustrues të praktikave të mira, sfidave dhe mësimeve të nxjerra që mund të jenë të rëndësishme në kontekstin rajonal e global.

C. Metodologjia (1 faqe). Përfshin shkurtimisht metodologjinë për përgatitjen e raportit, institucionet e përfshira në proces, konsultimin me të gjithë aktorët qendrorë e lokalë në vend, akademinë, biznesin apo shoqërinë civile etj.

D. Politikat e zhvillimit dhe zbatimi i tyre (rreth 15 faqe). Kjo pjesë është thelbësore në përmbajtjen e raportit dhe paraqet kuadrin strategjik, ligjor dhe politikat e zhvillimit të ndjekura nga Shqipëria për arritjen e objektivave të Agjendës 2030. Në këtë seksion do të shtjellohen:

a) Progresi i kryer që nga përgatitja e raportit të parë vullnetar të Shqipërisë;

b) Përfshirja e OZHQ-ve në kuadrin strategjik e ligjor të miratuar gjatë kësaj periudhe;

c) Ndërlidhjet dhe sinergjitë midis dimensioneve ekonomike, sociale dhe mjedisore të zhvillimit në Shqipëri;

d) Përpjekjet në kuadër të Agjendës 2030 për të mos lënë askënd prapa;

e) Funksionimi i mekanizmave institucionalë për arritjen e OZHQ-ve në Shqipëri;

f) Proceset reformuese që kanë pasur ndikim në arritjen e OZHQ-ve.

E. Progresi sipas objektivave dhe synimeve (rreth 15 faqe). Në këtë seksion do të shtjellohet një analizë cilësore, shoqëruar me tregues përkatës, mbi arritjet dhe sfidat e Shqipërisë në çdo objektiv OZHQ, dhe sipas rasteve konkrete, edhe në nivel synimi OZHQ. Analiza e këtij udhërrëfyesi shërben si një pikënisje e mirë për këtë seksion, duke mundësuar identifikimin e përparësive, progresin e arritur si dhe synimet konkrete për vitin 2030.

F. Burimet e financimit të OZHQ-ve (2–3 faqe). Në këtë seksion do të paraqitet një përmbledhje e mjeteve të financimit në funksion të arritjes së OZHQ-ve në Shqipëri, duke përdorur si të dhëna parësore buxhetet e viteve të fundit si dhe duke konsideruar rolin kyç të sektorit privat në arritjen e këtyre objektivave, përfshirë instrumentet e financimit në kuadrin e integruar kombëtar të financimit (INFF).

G. Konkluzione dhe hapat e mëtejshëm (2–3 faqe). Në këtë pjesë të raportit do të nxirren përfundimet kryesore si dhe çfarë hapash janë planifikuar për të përmirësuar zbatimin e Agjendës 2030, veçanërisht si pjesë e dekadës së veprimit për zhvillim të qëndrueshëm.

H. Anekse (6–10 faqe). Nisur nga përvoja pozitive e përgatitjes së raportit të parë, në këtë pjesë mund të përfshihet një aneks statistikor me kontributin parësor të INSTAT, ku do të paraqiten me shifra dhe grafikë progresi dhe prirjet e Shqipërisë drejt përmbushjes së Agjendës 2030 sipas fushave kryesore të zhvillimit dhe OZHQ.

Hapat kryesorë dhe afatet për përgatitjen e raportit të dytë vullnetar të Shqipërisë mbi arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm:

Mesazhet kryesore (Main Messages): 20 prill 2026

30 mars – 10 prill 2026: Mbledhja e të dhënave dhe hartimi i Mesazheve Kryesore

30 mars – 30 prill 2026: Mbledhja e të dhënave dhe hartimi i Raportit VNR (Zero Draft)

5 maj 2026: Dorëzimi i draftit fillestar (Zero Draft) të VNR 2026

Maj 2026: Konsultime dhe validim

Qershor 2026: Finalizimi i raportit

8 qershor 2026: Dorëzimi i VNR nga Qeveria

Korrik 2026: Prezantimi në High-Level Political Forum on Sustainable Development nga përfaqësuesit e Qeverisë

Monitorimi dhe raportimi

Monitorimi i zbatimit të Udhërrëfyesit për Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm deri në vitin 2030 është pjesë e zbatimit të politikave të pasqyruara në këtë dokument. Agjencia Shtetërore e Programimit Strategjik dhe Koordinimit të Ndihmës do të punojë për ngritjen e një sistemi të posaçëm monitorimi si pjesë e zbatimit të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrimin Evropian deri në vitin 2030. Standardizimi i procedurave, bashkërendimi ndërinstitucional dhe ndihma e ofruar kundrejt ministrive të linjës dhe institucioneve të tjerë të përfshira, do të jenë elementët kryesorë në monitorimin e treguesve OZHQ.

Në kuadër të monitorimit të zbatimit të SKZHIE 2030, SASPAC do të raportojë rregullisht e në mënyrë specifike për përmbushjen e objektivave OZHQ të përcaktuar në këtë dokument. SASPAC, gjithashtu, do të koordinojë në vazhdimësi miratimin e dokumenteve të tjerë të nivelit strategjik, duke siguruar që treguesit e tyre të jenë të harmonizuar me objektivat e OZHQ të përcaktuar në këtë dokument. SASPAC do të raportojë në mbledhjen e parë të çdo viti të Komitetit Ndërministror, mbi progresin e arritur, problematikën e evidentuar dhe masat e propozuara për veprim në procesin e monitorimit. SASPAC do të informojë rregullisht dhe sa herë t'i kërkohet, Nënkomisionit për Zhvillim të Qëndrueshëm pranë Kuvendit të Shqipërisë, mbi ecurinë e zbatimit të këtij udhërrëfyesi.

INSTAT-i do të vijojë të publikojë në mënyrë të rregullt të dhënat mbi treguesit kombëtarë të lidhur OZHQ, duke i dhënë edhe më përparësi atyre treguesve për të cilët janë të vendosur objektiva të matshëm për vitin 2030.

Aneks: Model për përcaktimin e synimeve të harmonizuara bazuar në treguesit OZHQ-ve

Kjo metodologji mundëson përcaktimin e synimeve konkrete për tregues specifikë OZHQ për të cilët disponohen të dhëna historike dhe të krahasueshme me vendet e tjera, duke përdorur si bazë projeksioni për vlerësimet në të ardhmen ecurinë e të njëjtit tregues, për vende që në të kaluarën kanë pasur ecuri të ngjashme me Shqipërinë (vlera përafërsisht të njëjta të treguesit), por që sot rezultojnë me një ecuri më pozitive. Në thelb, metodologjia për një tregues të caktuar krahason të dhënat e 10 viteve të fundit për Shqipërinë dhe vende që kanë pasur ecuri të ngjashme, dhe mbështetur në progresin më të mirë është arritur në këto vite, lejon projektimin e treguesit në të ardhmen, duke ndjekur të njëjtën prirje rritëse. Duke pasur në vëmendje ndryshimet në kontekstin e zhvillimit, si dhe reformat specifike që çdo vend mund të marrë, metodologjia ofron një alternativë statistikore, të mbështetur në të dhëna, për përcaktimin e synimeve të matshme në tregues OZHQ për të cilët kjo gjë nuk është e mundur me metoda të tjera vlerësimi.

Së bashku me shpjegimin, metodologjia shoqërohet me ilustrimin e tri treguesve OZHQ të përzgjedhur nga OZHQ 5, 7 dhe 16.

Vendosja e objektivit të duhur për vitin 2030 për një tregues të caktuar (kur ka të dhëna të disponueshme) mund të bëhet në disa mënyra, jo në mënyrë të plotë:

- Objektivat ndërkombëtarë (siç janë objektivat e OZH-ve);
- Vendim politik;
- Konsensusi i ekspertëve;
- Bazuar në përvojat më të suksesshme të mëparshme.

Ky shënim tregon se si mund të bëjmë përcaktime të harmonizuara të objektivave, bazuar në këtë të fundit – bazuar në përvojat më të suksesshme të kaluara të vendeve.

Meqenëse skenari më i mirë i përparimit në një variabël të caktuar zhvillimor do të ishte të thuash që një vend mund të përparojë po aq shpejt sa kanë bërë vendet më të mira të ngjashme në të kaluarën e afërt (duke treguar se një trajektore e tillë është e mundur), ne mund të sugjerojmë një metodologji të përcaktimit të objektivit të Fqinjit më të Afërt (NN) për këtë qëllim.

Skenari NN mbështetet në idenë e konvergjencës së pakushtëzuar, sipas së cilës vendet në nivele të ngjashme arritjesh në fushat tona të fokusit kanë trajektore ose shtigje rritjeje të ngjashme të mundshme në të ardhmen. Duke parë të kaluarën, disa ishin në gjendje të ecnin përpara shpejt, ndërsa disa ngecën ose madje u përkeqësuan. Literatura mbi përputhjen e fqinjëve më të afërt shpesh gjendet në temat e vlerësimit të programit, të tilla si Heckman, Ichimura dhe Todd (1998), Lechner (1999), Dehejia dhe Wahba (2002), dhe Smith & Todd (2005), por, gjithashtu, lidhet drejtpërdrejt me përdorimin e sugjeruar këtu, për të identifikuar vende të ngjashme dhe për të identifikuar praktikat e tyre pozitive, të tilla si në Abu-Ismail et al. (2015) ose në UN Economist Toolkit, i disponueshëm në internet.

Qëllimi është të identifikohen fqinjët më të afërt për Shqipërinë dhjetë vjet më parë në aspektin e arritjeve zhvillimore tregues pas treguesi. Nga NK-të, ne identifikojmë ato që kanë përparuar më shumë në dhjetë vitet e fundit. Ne e dimë që këto NK të suksesshme në përgjithësi kanë zbatuar politika të mira në dhjetë vjetët e fundit, dhe se ato, dhjetë vjet më parë, ishin më të ngjashmet me Shqipërinë, kështu që performanca e tyre e mundshme tregon një skenar të mundshëm/maksimal të performancës për Shqipërinë deri në vitin 2030, dhe si i tillë përcakton një objektiv për vitin 2030 për secilin tregues dhe një rrugë që Shqipëria mund të monitorojë. Një ushtrim i ngjashëm mund të bëhet me performuesit më të këqij, të cilët tregojnë regresin e mundshëm sipas një përzierjeje të papërshtatshme politikash ose një skenari parashikimi më të keq deri në vitin 2030. Përveç kësaj, dhe për secilin tregues të zgjedhur, qasja NK identifikon saktësisht se cilat vende duhet të kërkojmë politika që kanë funksionuar në të kaluarën dhe kanë kontribuar në progresin më të madh, me qëllim të të mësuarit nga kolegët dhe të shohim nëse ato do të funksiononin dhe mund të kontekstualizohen për Shqipërinë.

Shembull i treguesit 16.3.2: Të paraburgosurit e padënuar si përqindje e popullsisë së përgjithshme të burgjeve

Hapi 1: Shkarkoni të dhënat për të gjitha vendet dhe vitet (në këtë rast nga Baza e të Dhënave Globale të UNSTAT-it)

Hapi 2: Gjeni vlerën e vitit të fundit për Shqipërinë, e cila është viti 2022 dhe vlera për të dyja gjinitë është 56.48.

Hapi 3: Krijoni një renditje në Excel të të gjitha vendeve 10 vjet para vlerës më të fundit të Shqipërisë, pra një renditje të të gjitha vendeve nga më e mira te më e keqja në vitin 2012.

Hapi 4: Bazuar në vlerën e Shqipërisë për vitin 2022, përcaktoni 15 NN nga viti 2012 dhe llogaritni progresin e tyre mesatar vjetor nga viti 2012 deri në vitin 2022.

Hapi 5: Shqyrtoni të gjitha vendet NN dhe eliminoni çdo njërën nëse është e justifikuar për arsye specifike (ne po eliminojmë Palestinën dhe Ishujt Faroe në bazë të faktit se ato nuk kanë sovranitet të plotë dhe kapacitete të zakonshme shtetërore, gjë që për këtë tregues të veçantë do të paraqiste një sfidë)

Hapi 6: Mund të identifikohen 5 performuesit më të mirë dhe 5 më të ulët, me rezultatet e paraqitura në tabelën më poshtë, me rritjet mesatare vjetore të 5 performuesve më të mirë dhe 5 më të ulët të llogaritura, gjithashtu.

Hapi 7: Rritjet mesatare vjetore të 5 vendeve më të mira dhe 5 vendeve më të ulëta, si dhe shkalla historike e rritjes së Shqipërisë përdoren për të përcaktuar se ku mund të jetë Shqipëria në skenarin

optimal, duke ndjekur politikat e 5 vendeve më të mira, skenarin e keq, duke ndjekur politikat e 5 vendeve më të ulëta, ose thjesht duke vazhduar në trajektoren e vet (pa ndërhyrje). Ne mund t'i tregojmë të tria shtigjet e mundshme në një grafik.

Renditja në vitin 2012	Fqinji më i afërt nga viti 2012	Viti	Vlera në vitin 2012	Vlera në vitin 2022	Shkalla mesatare vjetore e rritjes	5 performuesit më të mirë	5 performuesit e fundit	Shënim
99	Hondurasi	2012	49.48	49.87	0.09%		x	Vlera për vitin 2022 nga viti 2021
100	Ishujt Faroe	2012	50	26.8	-14.44%			Vlera për vitin 2022 nga viti 2016, e eliminuar për shkak të statusit të tyre specifik.
101	Argjentinë	2012	50.27	40.78	-2.07%	x		
102	Shteti i Palestinës	2012	52.33	35.18	-3.89%			Eliminuar për shkak të statusit të tyre specifik.
103	Trinidad dhe Tobago	2012	52.78	62.27	2.09%		x	Vlera për vitin 2022 nga viti 2020
104	Uganda	2012	53.81	48.8	-0.97%			
105	Madagaskar	2012	54.54	50	-0.87%			
106	Ekuador	2012	55.47	40.17	-3.18%	x		
107	**Shqipëria 2022**	**2022**	**56.48**					
108	Bahamas	2012	57.15	25.55	-7.73%	x		
109	Belize	2012	57.78	36.36	-4.53%	x		
110	Peru	2012	58.47	37.73	-4.29%	x		
111	Filipinet	2012	62.16	65.23	0.48%		x	
112	Kamerun	2012	62.19	61.87	-0.06%		x	Vlera për vitin 2022 nga viti 2021
113	Burundi	2012	62.43	54.23	-1.40%			
114	Togo	2012	62.72	60	-0.49%		x	Vlera për vitin 2022 nga viti 2021
5 normat më të larta mesatare vjetore të rritjes:					-4.36%			
Shkalla mesatare vjetore e rritjes së 5 vendeve më të ulëta:					0.42%			

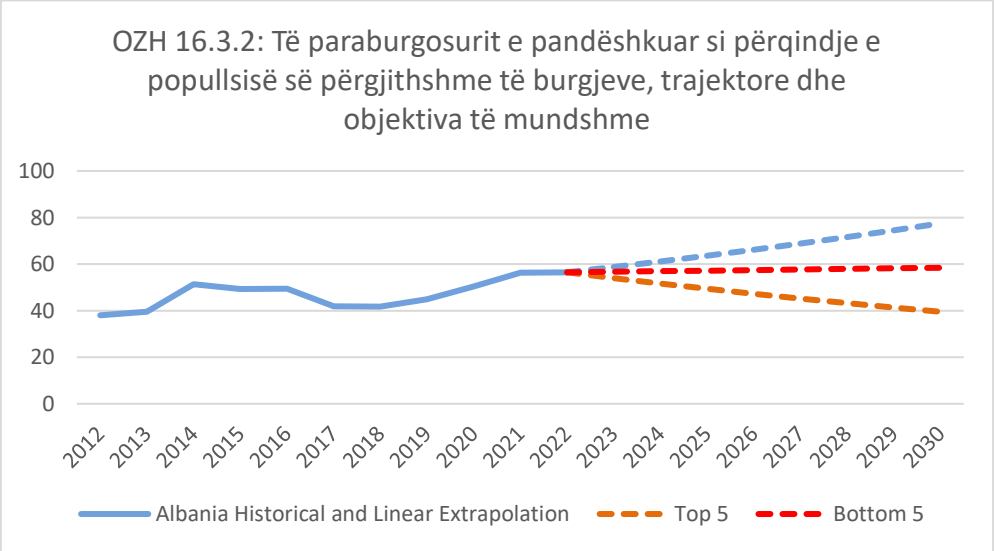

Duke ndjekur politikat e 5 vendeve me performancën më të lartë, Shqipëria mund ta ulë treguesin e të paraburgosurve të pandëshkuar si përqindje e popullsisë së përgjithshme të burgjeve nga 56% në vitin 2012 në nën 40% në vitin 2030. Politikat se si ta bëjmë këtë tashmë ekzistojnë, thjesht duhet të shohim masat që vendet që kanë arritur tashmë një reduktim të tillë kanë ndërmarrë në 10 vitet e fundit (Argjentina, Ekuadori, Bahamas, Belize dhe Peru). 40% është pra një objektiv realist për vitin 2030 për Shqipërinë, pasi bazohet në politikat që janë zbatuar tashmë dhe që kanë treguar se po funksionojnë në vende të tjera - Fqinjët më të Afërt më të suksesshëm.

Shembull i Treguesit 5.5.1, Seria: Përqindja e vendeve të mbajtura nga gratë në parlamentet kombëtare (% e numrit të përgjithshëm të vendeve)

Hapi 1: Shkarkoni të dhënat për të gjitha vendet dhe vitet (në këtë rast nga Baza e të Dhënave Globale të UNSTAT-it)

Hapi 2: Gjeni vlerën e vitit të fundit për Shqipërinë, e cila është viti 2024 dhe vlera është 35.71%.

Hapi 3: Krijoni një renditje në Excel të të gjitha vendeve 10 vjet para vlerës më të fundit të Shqipërisë, pra një renditje të të gjitha vendeve nga më e mira te më e keqja në vitin 2014.

Hapi 4: Bazuar në vlerën e Shqipërisë për vitin 2024, përcaktoni 15 NN nga viti 2014 dhe llogaritni progresin e tyre mesatar vjetor nga viti 2014 deri në vitin 2024.

Hapi 5: Shqyrtoni të gjitha vendet NN dhe eliminoni çdo njërën nëse është e justifikuar për arsye specifike (asnjë nuk duhet eliminuar)

Hapi 6: Mund të identifikohen 5 performuesit më të mirë dhe 5 më të ulët, me rezultatet e paraqitura në tabelën më poshtë, me rritjet mesatare vjetore të 5 performuesve më të mirë dhe 5 më të ulët të llogaritura, gjithashtu.

Hapi 7: Rritjet mesatare vjetore të 5 vendeve më të mira dhe 5 vendeve më të ulëta, si dhe shkalla historike e rritjes së Shqipërisë përdoren për të përcaktuar se ku mund të jetë Shqipëria në skenarin optimal. Në këtë rast, për shkak se progresi i Shqipërisë në tregues ishte një nga më të mirët, me një rritje mesatare prej gati 6% në vit, Shqipëria në fakt mund të konsiderohet si shembulli më i mirë për t'u ndjekur nga NN të tjera. Megjithatë, grafiku tregon edhe politikat e trajektores së 5 vendeve me performancën më të lartë, si dhe skenarin e keq, duke ndjekur politikat e 5 vendeve me performancën më të ulët.

Renditja në vitin 2014	Fqinji më i afërt nga viti 2012	Viti	Vlera në vitin 2014	Vlera në vitin 2024	Shkalla mesatare vjetore e rritjes	5 Performuesit më të mirë	5 Performuesit e fundit
16	Danimarka	2014	39.11	45.25	1.47%	x	
17	Holanda (Mbretëria e)	2014	38.67	38.67	0.00%		x
18	Kosta Rika	2014	38.6	47.37	2.07%	x	
19	Timori Lindor	2014	38.46	38.46	0.00%		x
20	Meksikë	2014	37.4	50.4	3.03%	x	
21	Angola	2014	36.82	38.64	0.48%		
22	Argjentinë	2014	36.58	42.41	1.49%		
23	Gjermania	2014	36.45	35.33	-0.31%		x
24	Republika e Bashkuar e Tanzanisë	2014	36	37.4	0.38%		
	Shqipëria 2024	2024	35.71				
25	Uganda	2014	34.97	33.93	-0.30%		x
26	Maqedonia e Veriut	2014	34.15	42.5	2.21%	x	
27	Zelanda e Re	2014	33.88	45.53	3.00%	x	
28	Serbia	2014	33.6	38	1.24%		
29	Grenada	2014	33.33	31.25	-0.64%		x
30	Sllloveni	2014	33.33	37.78	1.26%		
5 normat më të larta mesatare vjetore të rritjes:					2.36%		
Shkalla mesatare vjetore e rritjes së 5 vendeve më të ulëta:					-0.25%		

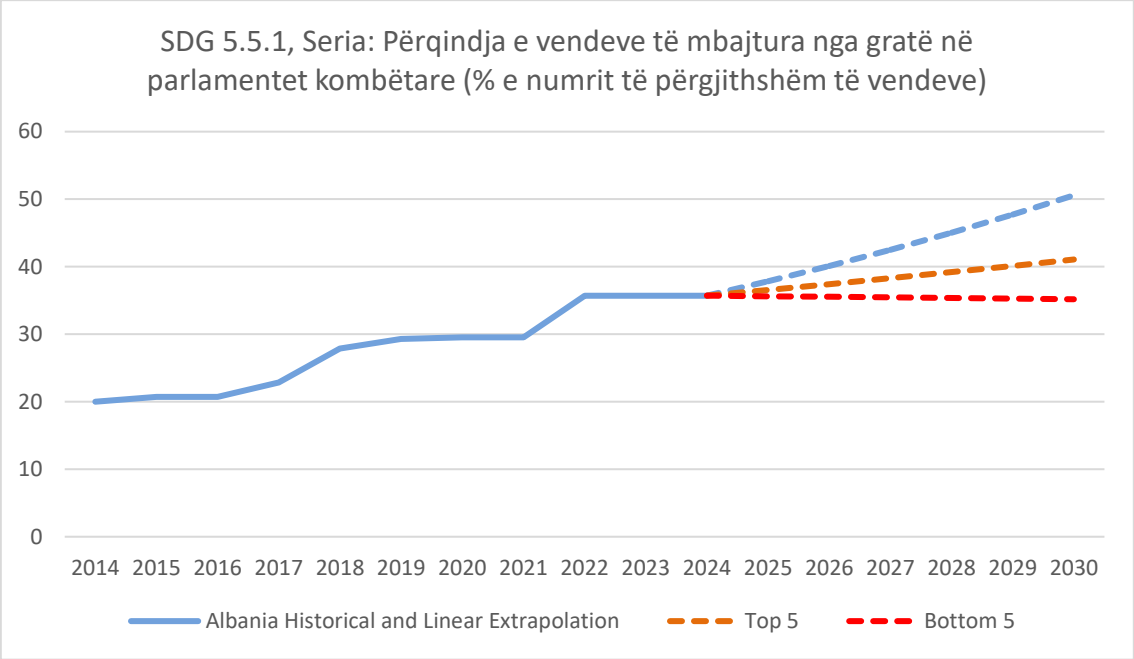

Duke ndjekur politikat e veta shumë të suksesshme, Shqipëria mund ta rrisë treguesin Përqindja e vendeve të mbajtura nga gratë në parlamentet kombëtare (% e numrit të përgjithshëm të vendeve) nga 36% në vitin 2024 deri në pak mbi 50% në vitin 2030. Ajo, gjithashtu, mund të përfitojë nga politikat shtesë që 5 vendet kryesore të parlamentit kanë miratuar, thjesht duke parë masat që vendet që kanë arritur tashmë një reduktim të tillë kanë ndërmarrë në 10 vitet e fundit (Danimarka, Kosta Rika, Meksika, Maqedonia e Veriut, Zelanda e Re). Ndjekja e trajektores së 5 vendeve kryesore do të na çonte në 41%, kështu që diapazoni midis 41% dhe 50% do të ishte kështu një objektiv realist për vitin 2030 për Shqipërinë, pasi ajo bazohet në politikat e saj të suksesshme dhe politikat e zbatuara tashmë dhe që kanë treguar se po funksionojnë në vende të tjera - Fqinjët më të Afërt më të suksesshëm.

Shembull i Treguesit 7.2.1: Pjesëmarrja e energjisë së rinovueshme në konsumin total përfundimtar të energjisë

Hapi 1: Shkarkoni të dhënat për të gjitha vendet dhe vitet (në këtë rast nga Baza e të Dhënave Globale të UNSTAT-it)

Hapi 2: Gjeni vlerën e vitit të fundit për Shqipërinë, e cila është viti 2021 dhe vlera është 41.91%.

Hapi 3: Krijoni një renditje në Excel të të gjitha vendeve 10 vjet para vlerës më të fundit të Shqipërisë, pra një renditje të të gjitha vendeve nga më e mira te më e keqja në vitin 2011.

Hapi 4: Bazuar në vlerën e Shqipërisë për vitin 2024, përcaktoni 15 NN nga viti 2011 dhe llogaritni progresin e tyre mesatar vjetor nga viti 2011 deri në vitin 2021.

Hapi 5: Shqyrtoni të gjitha vendet NN dhe eliminoni çdo njërën nëse është e justifikuar për arsye specifike (asnjë nuk duhet eliminuar)

Hapi 6: Mund të identifikohen 5 performuesit më të mirë dhe 5 më të ulët, me rezultatet e paraqitura në tabelën më poshtë, me rritjet mesatare vjetore të 5 performuesve më të mirë dhe 5 më të ulët të llogaritura, gjithashtu.

Hapi 7: Rritjet mesatare vjetore të 5 vendeve më të mira dhe 5 vendeve më të ulëta, si dhe shkalla historike e rritjes së Shqipërisë përdoren për të përcaktuar se ku mund të jetë Shqipëria në skenarin optimal. Në këtë rast, për shkak se progresi i Shqipërisë në tregues ishte një nga më të mirët, me një rritje mesatare prej 1.6% në vit, Shqipëria është shumë afër 5 vendeve më të mira të regjistruara. Grafiku tregon, gjithashtu, politikat e trajektores së 5 vendeve me performancën më të lartë, si dhe skenarin e keq, duke ndjekur politikat e 5 vendeve me performancën më të ulët.

Renditja në vitin 2011	Fqinji më i afërt nga viti 2011	Viti	Vlera në vitin 2011	Vlera në vitin 2021	Shkalla mesatare vjetore e rritjes	5 performuesit më të mirë	5 performuesit e fundit
69	Vanuatu	2011	35.75	24.64	-3.65%		x
68	Shqipëria	2011	35.84	41.91	1.58%	x	
67	Vietnami	2011	36.33	24.23	-3.97%		x
66	Kosta Rika	2011	38.02	34.16	-1.06%		
65	Bangladesh	2011	38.41	25.04	-4.19%		x
64	Samoa	2011	40.64	35.95	-1.22%		
	Shqipëria 2021	**2021**	**41.91**				
63	Belize	2011	42.18	26.56	-4.52%		x
62	Lesoto	2011	42.32	33.63	-2.27%		
61	Sao Tome dhe Principe	2011	42.38	40.75	-0.39%	x	
60	Mali i Zi	2011	42.77	39.64	-0.76%		
59	Ishujt Solomon	2011	43.61	49.13	1.20%	x	
58	Brazili	2011	45.25	46.48	0.27%	x	
57	Suedi	2011	45.43	57.9	2.46%	x	
56	Pakistani	2011	46.76	41.56	-1.17%		
55	Senegali	2011	47.97	35.42	-2.99%		x
5 normat më të larta mesatare vjetore të rritjes:					1.02%		
Shkalla mesatare vjetore e rritjes së 5 vendeve më të ulëta:					-3.86%		

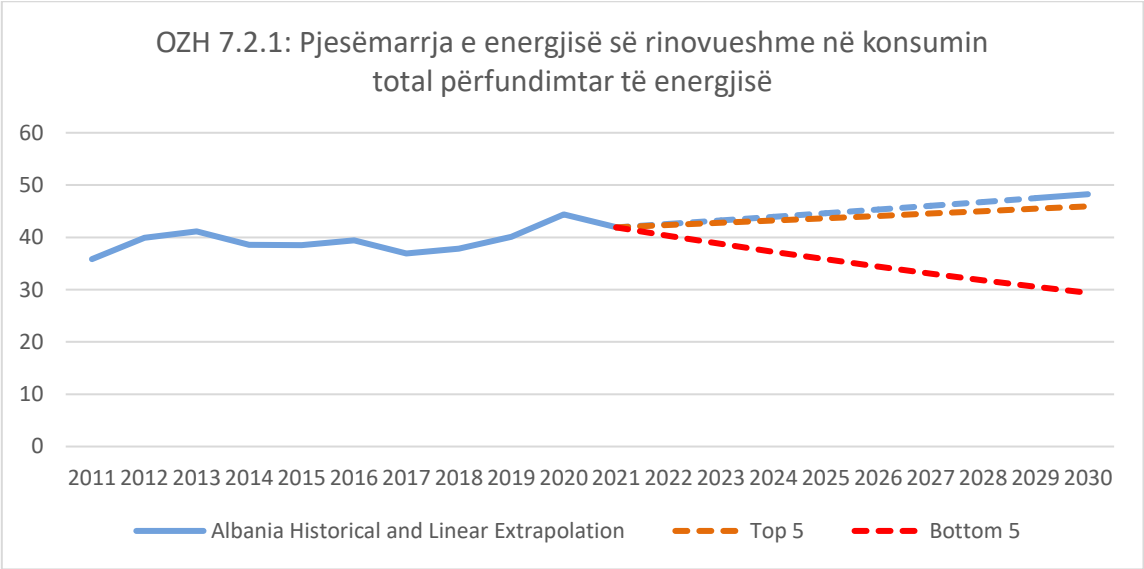

Duke ndjekur politikat e veta shumë të suksesshme, Shqipëria mund të rrisë pjesën e energjisë së rinovueshme të treguesit në konsumin total të energjisë përfundimtare nga 42% në vitin 2021 në 48% në vitin 2030. Ajo, gjithashtu, mund të përfitojë nga politikat shtesë që kanë miratuar NN-të me përqindje më të lartë, thjesht duke parë masat që vendet që kanë arritur tashmë një reduktim të tillë kanë ndërmarrë në 10 vitet e fundit (Sao Tome dhe Principe, Ishujt Solomon, Brazili dhe Suedia). Ndjekja e trajektores së 5 vendeve më të mira do të na çonte në 46%, kështu që diapazoni midis 46% dhe 48% do të ishte kështu një objektiv realist për vitin 2030 për Shqipërinë, pasi bazohet në politikat e saj të suksesshme dhe politikat e zbatuara tashmë dhe që kanë treguar se po funksionojnë në vende të tjera - Fqinjët më të Afërt më të suksesshëm.

UDHËZIM
Nr. 2, datë 12.5.2026

PËR PROCEDURAT, RREGULLAT, ARSYET DHE MËNYRËN E NJOFTIMIT PËR PEZULLIM NGA ANA E ZOTËRUESIT TË LEJES MINERARE

Në mbështetje të nenit 102 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, nenit 18, nenit 25, të ligjit nr. 10304, datë 15.7.2010, "Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar,

UDHËZOJ:

1. Përcaktimin e kritereve, kushteve dhe procedurave për shqyrtimin dhe miratimin e kërkesave për pezullim të aktivitetit minerar nga subjektet që ushtrojnë veprimtarinë e shfrytëzimit në zonën e lejuar, në përputhje me legjislacionin në fuqi për sektorin minerar.

2. Subjekti minerar mund të kërkojë pezullimin e aktivitetit minerar, në rastet kur provohet ekzistenca e një prej rasteve të mëposhtme:

a) Mungesa e tregut për produktin minerar, për shkak të rrethanave ekonomike apo mbylljes së tregjeve përpunuese, që ndikojnë drejtpërdrejt në shitjen e produktit minerar;

b) Rënia e çmimeve të mineralit nën koston e prodhimit, i mbështetur në raportet e tregjeve ndërkombëtare, uljes së cilësisë së mineralit, apo rritjes së kostove të prodhimit;

c) Kushtet e pafavorshme klimatike, veçanërisht në minierat e vendosura në zona të thella malore, të cilat pengojnë zhvillimin normal të aktivitetit minerar;

ç) Mungesa e fuqisë punëtore, veçanërisht në subjektet që operojnë në zona të largëta nga qendrat e mëdha të banuara;

3. Subjekti minerar, nëse kërkon ta pezullojë veprimtarinë e shfrytëzimit në zonën e lejuar, sipas përcaktimeve të neneve 18 dhe 25 të ligjit nr. 10 304, datë 15.7.2010, "Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, është i detyruar të paraqesë kërkesë me shkrim pranë ministrisë përgjegjëse për veprimtarinë minerare.

4. Kërkesa e parashikuar në pikën 3, të këtij udhëzimi, përmban:

a) një informacion të hollësishëm mbi arsyet e pezullimit dhe dokumentacionin provues përkatës;

b) periudhën e kërkuar të pezullimit;

c) planin e masave për ruajtjen e zonës minerare gjatë gjithë periudhës së pezullimit.

5. Ministria përgjegjëse për veprimtarinë minerare përcjell për shqyrtim dhe vlerësim kërkesën, së bashku me dokumentacionin shoqërues, pranë strukturës përgjegjëse për mbikëqyrjen dhe monitorimin e veprimtarisë minerare, e cila shprehet mbi të brenda afatit prej 30 (tridhjetë) ditësh nga data e depozitimit të kërkesës.

6. Struktura përgjegjëse për mbikëqyrjen dhe monitorimin e veprimtarisë minerare, gjatë vlerësimit të kërkesës, kur e çmon të nevojshme për shqyrtimin e plotë të saj, kërkon nga subjekti minerar paraqitjen e informacionit dhe dokumentacionit shtesë për rastet e përcaktuara në pikën 2, të këtij udhëzimi si dhe kur është e nevojshme, kryen verifikime në terren.

7. Subjektit minerar i caktohet një afat jo më i gjatë se 5 (pesë) ditë pune për paraqitjen e informacioneve shtesë të kërkuara sipas pikës 6 të këtij udhëzimi. Periudha nga data e njoftimit të kërkesës për plotësim deri në paraqitjen e informacionit të kërkuar nuk llogaritet në afatin e shqyrtimit të parashikuar në pikën 5 të këtij udhëzimi. Në rast se subjekti minerar nuk paraqet informacionin e kërkuar brenda afatit të caktuar, kërkesa shqyrtohet mbi bazën e dokumentacionit të administruar.

8. Struktura përgjegjëse për mbikëqyrjen dhe për monitorimin e veprimtarisë minerare, bazuar në të dhënat e depozituara gjatë gjithë aktivitetit minerar për subjektin, që ka kërkuar pezullimin e , të raportuara nga vetë subjekti, si dhe nga monitorimet e kryera në terren, përgatit një përmbledhje të ecurisë së lejes minerare në zotërim të subjektit minerar.

9. Në përfundim të shqyrtimit të kërkesës, struktura përgjegjëse për mbikëqyrjen dhe monitorimin e veprimtarisë minerare, përgatit një propozim të arsyetuar për miratimin ose refuzimin e kërkesës për pezullim dhe ia përcjell atë ministrit.

10. Ministri, brenda 30 (tridhjetë) ditëve kalendarike nga data e paraqitjes së propozimit të struktura përgjegjëse për mbikëqyrjen dhe monitorimin e veprimtarisë minerare, merr vendim për miratim ose refuzim të kërkesës për pezullim të veprimtarisë së shfrytëzimit në zonën e lejuar.

11. Vendimi i njoftohet subjektit minerar, Agjencisë Kombëtare të Burimeve Natyrore dhe Autoritetit Kombëtare të Sigurisë dhe Emer-

gjencave në Miniera, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

12. Gjatë periudhës së pezullimit, subjekti minerar, në përmbushje të detyrimeve të ligjit minerar dhe të akteve nënligjore të dala në zbatim të tij, është i detyruar:

a) të marrë masa për sigurinë teknike të objektit minerar;

b) të marrë masa për mirëmbajtjen e objektit minerar;

c) të respektojë detyrimet për mbrojtjen e mjedisit;

ç) të ruajë infrastrukturën e zonës minerare;

d) të raportojë periodikisht pranë autoritetit përgjegjës sipas kërkesave ligjore.

13. Në rast se kushtet për të cilat është miratuar pezullimi i aktivitetit minerar pushojnë së ekzistuari përpara përfundimit të afatit të miratuar, subjekti minerar ka detyrimin që, menjëherë dhe jo më vonë se 30 (tridhjetë) ditë nga momenti i krijimit të kushteve për të punuar, të njoftojë zyrtarisht, ministrinë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, strukturën përgjegjëse për mbikëqyrjen dhe monitorimin e veprimtarisë minerare dhe Agjencinë Kombëtare të Sigurisë dhe Emergjencave Minerare, për rifillimin e aktivitetit minerar.

14. Ngarkohen për zbatimin e këtij udhëzimi ministria përgjegjëse për veprimtarinë minerare, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore dhe Agjencia Kombëtare e Sigurisë dhe Emergjencave Minerare.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS
DHE ENERGJISË
Enea Karakaçi

URDHËR
Nr. 556, datë 20.5.2026

PËR MARRJEN E MASAVE KUFIZUESE PËR PARANDALIMIN DHE KONTROLLIN E SËMUNDJES SË MURTAJËS SË RUMINANTËVE TË VEGJËL

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës, të shkronjës "b", të pikës 1 dhe të pikës 2, të nenit 15, të ligjit nr. 10465, datë 29.9.2011, "Për shërbimin veterinar në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar,

URDHËROJ:

1. Ndalimin e tregtimit të ruminatëve të vegjël në tregjet e kafshëve të gjalla, panaire dhe grumbullime të tjera në qarkun Vlorë.

2. Ndalimin e lëvizjes së ruminantëve të vegjël dhe specieve të tjera të mbarështuara nga ferma në fermë në zonën e mbrojtur dhe në zonën e mbikëqyrjes.

3. Intensifikimin e mbikëqyrjes së popullatave të ruminantëve të vegjël dhe inventarizimin e tyre në zonën e mbrojtur dhe në zonën e mbikëqyrjes.

4. Forcimin e masave të biosigurisë.

5. Kafshët e llojit të imëta duhet të mbarështohen sipas kërkesave shëndetësore të mbarështimit të tyre, si dhe të jenë të izoluara nga kafshët e tjera në fermë dhe të kufizohet kontakti me kafshët e tjera.

6. Intensifikimin e fushatave të ndërgjegjësimit të fermerëve, transportuesve të kafshëve, veterinerëve privat dhe shërbimit veterinar shtetëror.

7. Intensifikimin e mbikëqyrjes dhe kontrollit veterinar në fermat që mbarështojnë ruminantë të vegjël dhe tregjet e kafshëve të gjalla në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.

8. Zbatimin e masave të tjera të përmendura në urdhrin nr. 802, datë 9.10.2024, "Për miratimin e Planit Kombëtar të Kontigjencës për sëmundjen e Murtajës së Ruminantëve të Vegjël (PPR)".

9. Masat e sipërcituara nga pika 2 deri në pikën 6 zbatohen në territorin e:

Nr.	NJËSIA ADMINISTRATIVE	FSHATI
	3 km	
1.	Orikum	Dukat Fshat
2.	Orikum	Dukat Fushë
3.	Orikum	Orikum
4.	Orikum	Radhimë
	10 km	
1.	Kotë	Gumenicë
2.	Horë-Vranisht	Tërbaç
3.	Brataj	Gjorm
4.	Orikum	Tragjas

10. Për zbatimin e këtij urdhri ngarkohen Drejtoria e Përgjithshme e Zhvillimit në Fushën e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë, Mbrojtjes së Bimëve dhe Peshkimit, Autoriteti Kombëtar i

Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve, Autoriteti Kombëtar të Ushqimit dhe Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I BUJQËSISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
Andis Salla

URDHËR
Nr. 557, datë 20.5.2026

PËR MARRJEN E MASAVE KUFIZUESE, PËR PARANDALIMIN DHE KONTROLLIN E SËMUNDJES SË MURTAJËS SË RUMINANTËVE TË VEGJËL

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102 të Kushtetutës, të shkronjës "b", të pikës 1 dhe pikës 2, të nenit 15, të ligjit nr. 10465, datë 29.9.2011, "Për shërbimin veterinar në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar;

URDHËROJ:

1. Ndalimin e tregtimit të ruminatëve të vegjël në tregjet e kafshëve të gjalla, panaire dhe grumbullime të tjera në qarkun Vlorë.

2. Ndalimin e lëvizjes së ruminantëve të vegjël dhe specieve të tjera të mbarështuara nga ferma në fermë në zonën e mbrojtur dhe zonën e mbikëqyrjes.

3. Intensifikimin e mbikëqyrjes së popullatave të ruminantëve të vegjël dhe inventarizimin e tyre në zonën e mbrojtur dhe zonën e mbikëqyrjes.

4. Forcimin e masave të biosigurisë.

5. Kafshët e llojit të imta duhet të mbarështohen sipas kërkesave shëndetësore të mbarështimit të tyre, si dhe të jenë të izoluara nga kafshët e tjera në fermë dhe të kufizohet kontakti me kafshët e tjera.

6. Intensifikimin e fushatave të ndërgjegjësimit të fermerëve, transportuesve të kafshëve, veterinerëve privat dhe shërbimit veterinar shtetëror.

7. Intensifikimin e mbikëqyrjes dhe kontrollit veterinar në fermat që mbarështojnë ruminantë të vegjël dhe tregjet e kafshëve të gjalla në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.

8. Zbatimin e masave të tjera të përmendura në urdhrin nr. 802, datë 9.10.2024, "Për miratimin e Planit Kombëtar të Kontigjencës për sëmundjen e murtajës së ruminantëve të vegjël (PPR)".

9. Masat e sipërcituara nga pika 2 deri në pikën 6, zbatohen në territorin e:

Nr.	Njësia Administrative	Fshati
	3 km	
1.	Lukovë	Borsh
2.	Lukovë	Nivicë
3.	Lukovë	Piqeras
4.	Lukovë	Qazim Pali
5.	Lukovë	Shën Vasil
	10 km	
1.	Lukovë	Çorraj
2.	Lukovë	Fterrë
3.	Lukovë	Lukovë
4.	Lukovë	Sasaj
5.	Himarë	Kudhës

10. Për zbatimin e këtij urdhri ngarkohen Drejtoria e Përgjithshme e Zhvillimit në Fushën e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë, Mbrojtjes së Bimëve dhe Peshkimit, Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve, Autoriteti Kombëtar i Ushqimit dhe Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I BUJQËSISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
Andis Salla

URDHËR
Nr. 449, datë 22.5.2026

PËR DELEGIM KOMPETENCE

Në mbështetje të germës "d", të nenit 28, të ligjit nr. 9000, datë 30.1.2003, "Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave", të germës "c", të pikës 2, të nenit 9, të ligjit nr. 111/2018, "Për Kadastrën"; të neneve 28 dhe 29, të ligjit nr. 44/2015, "Kodi i Procedurave Administrative", në funksion të mbarëvajtjes së veprimtarisë administrative dhe zbatimit të detyrimeve të parashikuara në kuadrin ligjor në fuqi;

URDHËROJ:

1. Delegimin e kompetencave znj. Jonida Brati, drejtore e Drejtorisë Juridike dhe Kontrollit Tekniko-Ligjor, për sa vijon:

- Për të nënshkruar aktet e ndërmjetme që i paraqiten gjykatës, lidhur me proceset gjyqësore të ndjekura nga Drejtoria e Përgjithshme e ASHK-së nëpërmjet përfaqësuesit të autorizuar nga drejtori i përgjithshëm, si: deklarata mbrojtjeje, parashtrime, prapësime, konkluzione përfundimtare, kërkesa për shtim/saktësim objekti, apo kërkesa të tjera procedurale gjatë zhvillimit të gjykimit, pjesë e fushës së përgjegjësisë së Drejtorisë Juridike dhe Kontrollit Tekniko-Ligjor, që i paraqiten gjykatës në funksion të zhvillimit dhe ecurisë së proceseve gjyqësore në të gjitha shkallët e gjykimit;

- Për të nënshkruar shkresat me karakter njohës dhe informues, dalëse të Drejtorisë së Përgjithshme, pjesë e fushës së përgjegjësisë së Drejtorisë Juridike dhe Kontrollit Tekniko-Ligjor që u drejtohen të tretëve (personat fizikë, persona juridikë privatë), si dhe ato të drejtuara strukturave të varësisë së ASHK-së në funksion të informimit të të tretëve.

2. Pavarësisht delegimit të kompetencave sipas këtij urdhri, drejtori i Drejtorisë Juridike dhe Kontrollit Tekniko-Ligjor, nëse e gjykon të nevojshme, mund t'i përcjellë për nënshkrim drejtorit të përgjithshëm aktet që i vlerëson të një rëndësie të veçantë.

3. Delegimi i kompetencës sipas këtij urdhri nuk përfshin nënshkrimin e autorizimit për përfaqësim gjyqësor, ankimet, rekurset apo aktet administrative dhe detyrat të cilat duhet të miratohen dhe të ushtrohen nga drejtori i përgjithshëm, në zbatim të nenit 9, të ligjit nr. 111/2018, "Për Kadastrën".

4. Në rast mungese në detyrë të drejtorit të Drejtorisë Juridike dhe Kontrollit Tekniko-Ligjor, delegimi i kompetencës konsiderohet i ndërprerë për periudhën e mungesës, në kuptim të nenit 29, pika 2, germa "c", e Kodit të Procedurave Administrative. Gjatë mungesës kompetenca ushtrohet nga drejtori i përgjithshëm.

5. Kompetenca e deleguar sipas pikës 1 të këtij urdhri, të ushtrohet duke filluar nga data e miratimit të këtij urdhri deri në shfuqizimin e tij.

6. Urdhrat nr. 226, datë 6.3.2026 dhe nr. 51, datë 14.1.2026, të drejtorit të përgjithshëm, shfuqizohen.

7. Ngarkohet znj. Jonida Brati, Drejtoria Juridike dhe e Kontrollit Tekniko-Ligjor dhe Sektori i Arkiv Protokollit në Drejtorinë e Përgjithshme për zbatimin e këtij urdhri.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletore Zyrtare.

DREJTOR I PËRGJITHSHËM
Lorena Goxhobelli

VENDIM
Nr. 254, datë 20.5.2026

PËR NDRYSHIMIN E VENDIMIT NR. 136, DATË 29.3.2023 TË KËSHILLIT TË LARTË GJYQËSOR, "PËR FILLIMIN E FUNKSIONIMIT TË GJYKATËS SË SHKALLËS SË PARË TË JURIDIKSIONIT TË PËRGJITHSHËM SHKODËR"

Këshilli i Lartë Gjyqësor, mbështetur në nenet 135, pika 1, 147, pika 1, 147/a, pika 1, shkronja "ë", të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; në nenin 61, pika 2, shkronja "ë", të ligjit nr. 115/2016, "Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë", të ndryshuar; në ligjin nr. 98/2016, "Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, pasi shqyrtoi nevojën për saktësimin e adresës së Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Shkodër,

VENDOSI:

1. Në vendimin nr. 136, datë 29.3.2023, të Këshillit të Lartë Gjyqësor, "Për fillimin e funksionimit të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Shkodër", neni 1, pika 3, adresa:

Rruga "Don Bosko"

zëvendësohet me:

Rruga "Et'hem Osmani".

2. Të gjitha dispozitat e tjera të vendimit nr. 136, datë 29.3.2023, të Këshillit të Lartë Gjyqësor mbeten të pandryshuara.

Ky vendim hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

PËR KËSHILLIN E LARTË GJYQËSOR
KRYETAR
Ilir Rusi

VENDIM
Nr. 120, datë 6.5.2026

MBI LICENCIMIN E SHOQËRISË "PROSOL" SHPK NË VEPRIMTARINË E PRODHIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të neneve 16, 37, pika 2, germa "a", 38, pika 1, germa "a", 39, pika 4, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të neneve 4, pika 1, germa "a", 5, pika 1, germa "a", 13 dhe 14, pika 9, të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", të miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar; si dhe të nenit 15, të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 6.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 705/10 prot., datë 5.5.2026, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës "Mbi kërkesën e shoqërisë 'Prosol' sh.p.k. për licencim në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike",

konstatoi se:

- Shoqëria "Prosol" sh.p.k., me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 2609 prot., datë 10.10.2025, ka paraqitur kërkesën për licencim në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali fotovoltaik, me kapacitet të instaluar 21 mw, me vendndodhje në fshatin Sheq-Marinas, Njësia Administrative Topojë, Bashkia Fier, qarku Fier.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 259, datë 21.10.2025, vendosi të fillojë procedurën për licencimin e shoqërisë në këtë veprimtari.

- ERE botoi njoftimin në median e shkruar për fillimin e kësaj procedure (në datat 22.10.2025 dhe 23.10.2025) dhe në përfundim të afatit të pritjes së komenteve apo objeksioneve nga të tretët (data 21.11.2025), nuk rezultoi të ketë të tilla. Njoftimi për fillimin e procedurës u botua edhe në rrjetet sociale dhe në faqen e internetit të ERE-s.

- ERE, po ashtu, ka njoftuar Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE) për fillimin e kësaj procedure, nëpërmjet shkresës nr. 2609/3 prot., datë 27.10.2025, ku i ka kërkuar të bëjë me dije nëse nga ana e saj ka një qëndrim ndryshe, në lidhje me vlefshmërinë e kontratës dhe të drejtën e shoqërisë për ndërtimin dhe shfrytëzimin e këtij burimi gjenerues. Nga ana e MIE-s nuk ka pasur kthim përgjigjeje.

- Në vijim të korrespondencës së zhvilluar me shoqërinë dhe duke qenë se ka rezultuar se ka ende dokumentacion që nevojitet të plotësohet, Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 339, datë 23.12.2025, vendosi të zgjasë deri në 30 (tridhjetë) ditë afatin e vendimmarrjes së kërkesës së shoqërisë për licencim në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali fotovoltaik. Ky vendim i është njoftuar shoqërisë nëpërmjet shkresës së ERE-s nr. 2609/15 prot., datë 29.12.2025.

- Me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 142 prot., datë 13.1.2026, shoqëria ka njoftuar se ende nuk e disponon dokumentacionin, ndaj Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 16, datë 26.1.2026, vendosi të pezullojë afatin e vendimmarrjes, lidhur me shqyrtimin e kërkesës së shoqërisë "Prosol" sh.p.k. për licencim, deri në depozitimin nga ana e shoqërisë të këtij dokumentacioni.

- ERE, me shkresën nr. 142/2 prot., datë 2.2.2026, ka njoftuar shoqërinë dhe ka vënë në dijeni MIE-n për vendimmarrjen e sipërcituar.

- MIE, me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 1724 prot., datë 18.2.2026, është shprehur se referuar kontratës nr. 1353 rep., nr. 578 kol., datë 18.3.2025, kapaciteti i instaluar i centralit është 21 mw.

- Në vijim të korrespondencës së zhvilluar me shoqërinë dhe seancës dëgjimore, të mbajtur në ERE më datë 17.3.2026, me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 705/4 prot., datë 18.3.2026, shoqëria ka depozituar në ERE kërkesën për shtyrjen e afatit të vendimmarrjes së Bordit, me qëllim depozitimin të dokumentacionit të përditësuar.

- Për sa më sipër, Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 93, datë 2.4.2026, vendosi të heqë pezullimin e vendosur me vendimin nr. 16 datë 26.1.2026 dhe të zgjasë afatin e vendimmarrjes përfundimtare për aplikimin e shoqërisë me 30 ditë.

- Ky vendim iu njoftua shoqërisë nëpërmjet shkresës së ERE-s me nr. 705/8 prot., datë 8.4.2026.

- Me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 705/9 prot., datë 24.4.2026, shoqëria ka depozituar dokumentacion plotësues.

- Nga analizimi i këtij aplikimi, rezulton se shoqëria ka kryer pagesën sipas përcaktimeve të

aneksit A, të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar.

Pajisja e shoqërisë me leje dhe miratime të tjera:

- Me vendimin e Këshillit të Ministrave (VKM) nr. 92, datë 12.2.2025, është miratuar ndërtimi i centralit gjenerues të energjisë elektrike fotovoltaike me kapacitet të instaluar 21 mw dhe veprave ndihmëse, i cili nuk është objekt koncesioni, në fshatin Sheq-Marinas, Njësia Administrative Topojë, Bashkia Fier, qarku Fier, nga shoqëria "Prosol" sh.p.k.

- Shoqëria ka nënshkruar me MIE-n kontratën nr. 1353 rep., nr. 578 kol., datë 18.3.2025, "Për ndërtimin, shfrytëzimin dhe administrimin e centralit gjenerues të energjisë elektrike fotovoltaike, me kapacitet prodhues 21 mw, dhe veprave ndihmëse, i cili nuk është objekt koncesioni, në fshatin Sheq-Marinas, Njësia Administrative Topojë, Bashkia Fier, qarku Fier, nga shoqëria 'Prosol' sh.p.k.".

- Shoqëria ka nënshkruar me "OST" sh.a. "Marrëveshjen për lidhjen me rrjetin e transmetimit të Parkut Fotovoltaik Prosol Solar", protokolluar në "OST" sh.a. me nr. 2408/4 prot., datë 26.6.2025.

- Shoqëria është pajisur me VNM paraprake nr. AN280820240010, datë 19.7.2024, Komisioni 118, lëshuar nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM), për personin juridik "Prosol" sh.p.k., për të zhvilluar projektin: "Ndërtimi i Centralit Fotovoltaik Prosol Solar, 21 mw".

Kushtet dhe afatet ligjore:

- ERE, në zbatim të nenit 38, pika 1, germa "a", të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, dhe nenit 5, pika 1, germa "a", të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, lëshon një licencë për veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike deri në 30 vjet. Jetëgjatësia e paneleve që shoqëria parashikon të përdorë është 30 vjet, ndaj dhe afati i licencës vlerësohet që të jetë për 30 vjet.

- Rezulton se shoqëria ka siguruar mjetet financiare për të financuar realizimin e projektit sipas modalitetit të financimit 80% me kredi bankare dhe 20% me financim nga kapitali aksionar, por në planin e biznesit të përditësuar ka parashikuar mundësinë e financimit të realizimit të projektit 100% me kredi bankare, ndaj vlerësohet që shoqëria, përpara fillimit të operimit, të depozitojë në ERE dokumentacionin përfundimtar të përditësuar për financimin e projektit.

- Shoqëria është pajisur me miratimin nga "OST" sh.a. për kapacitetin e instaluar 21 mwp nëpërmjet "Marrëveshjes për lidhjen me rrjetin e transmetimit të Parkut Fotovoltaik Prosol Solar", protokolluar në "OST" sh.a. me nr. 2408/4 prot., datë 26.6.2025. Në vijim, duke qenë se në dokumentacionin e depozituar gjatë shqyrtimit të aplikimit janë evidentuar paqartësi, lidhur me saktësimin e kapacitetit të instaluar të centralit (21 mw/21 mwp), shoqëria ka paraqitur pranë "OST" sh.a. kërkesën për marrjen e një konfirmimi/qëndrimi të shprehur, lidhur me fuqinë e instaluar të projektit. Në rrethanat kur e drejta e aksesit në rrjetin elektrik është e garantuar dhe rezulton se shoqëria ka një miratim nga "OST" sh.a., vlerësohet që t'i lihet kusht që, përpara fillimit të operimit, të depozitojë në ERE miratimin/qëndrimin e "OST" sh.a.

- Shoqëria aktualisht disponon një VNM paraprake nr. AN280820240010, datë 19.7.2024, të vlefshme deri më 19.7.2026, ndaj vlerësohet që t'i lihet asaj kusht që të dokumentojë në ERE fillimin e punimeve brenda kësaj date, përndryshe duhet të depozitojë një VNM paraprake të re.

- Shoqëria ka parashikuar që të vendosë në operim centralin brenda datës 1.3.2027 (brenda afatit të përcaktuar në kontratën e nënshkruar me MIE-n). Në këto rrethana, vlerësohet që të përcaktohet që ajo duhet të fillojë operimin brenda kësaj date.

- Po ashtu, në referencë të përcaktimeve të nenit 10 të kontratës së nënshkruar me MIE-n, vlerësohet që t'i lihet detyrë shoqërisë që, jo më vonë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë nga fillimi i operimit/ushtrimit të veprimtarisë së prodhimit të energjisë elektrike, të depozitojë në ERE dokumentacionin përkatës për testimin e veprës. Brenda këtij afati vlerësohet që t'i lihet asaj detyrë që të përditësojë në ERE dhe informacionin përkatës për strukturën organizative.

- ERE rezervon të drejtën e rishikimit të këtij vendimi në rast të depozitimit të sa lënë detyrë shoqërisë dhe në rast të depozitimit të akteve të ndryshme nga ato që kanë shërbyer për marrjen e këtij vendimi.

- Në përfundim, vlerësohet se shoqëria ka përmbushur kushtet për licencim, me detyrimin për të respektuar afatet dhe detyrimet e përcaktuara.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të licencojë shoqërinë "Prosol" sh.p.k. në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga centrali fotovoltaik, me kapacitet të instaluar 21 mw, me vendndodhje në fshatin Sheq-Marinas, Njësia Administrative Topojë, Bashkia Fier, qarku Fier, për një afat 30-vjeçar.

2. Përpara fillimit të operimit, shoqëria duhet të depozitojë në ERE miratimin/qëndrimin e "OST" sh.a. në lidhje me saktësimin e fuqisë së instaluar 21 mw të centralit, si dhe dokumentacionin përfundimtar të përditësuar për financimin e projektit.

3. Shoqëria duhet të dokumentojë fillimin e ndërtimit brenda afatit të vlefshmërisë së VNM paraprake aktuale, pra brenda datës 19.7.2026, përndryshe duhet të depozitojë në ERE një VNM të re.

4. Shoqëria duhet të fillojë ushtrimin e veprimtarisë së prodhimit të energjisë elektrike brenda datës 1.3.2027.

5. Jo më vonë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë nga fillimi i operimit/ushtrimit të veprimtarisë së prodhimit të energjisë elektrike, shoqëria duhet të dokumentojë në ERE testimin e veprës dhe të depozitojë informacion të përditësuar, në lidhje me stafin teknik efektiv në strukturën e saj organizative.

6. Ky vendim është objekt rishikimi, në rast të plotësimit/mosplotësimit të kushteve të pikave 2, 3, 4 dhe 5, të këtij vendimi dhe në rast të depozitimit të akteve të ndryshme nga ato që kanë shërbyer për marrjen e këtij vendimi.

7. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës të njoftojë shoqërinë "Prosol" sh.p.k., Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, "OST" sh.a., dhe "ALPEX" sh.a., për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni të vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 121, datë 6.5.2026

MBI LICENCIMIN E SHOQËRISË "ELENERGJI" SHPK NË VEPRIMTARINË E PRODHIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të neneve 16, 37, pika 2, germa "a", 38, pika 1, germa "a", 39, pika 4, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të neneve 4, pika 1, germa "a", 5, pika 1, germa "a", 13 dhe 14, pika 9, të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", të miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar; si dhe të nenit 15, të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 6.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 964/7 prot., datë 5.5.2026, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës "Mbi kërkesën e shoqërisë 'Elenergji' sh.p.k. për licencim në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike",

konstatoi se:

- Shoqëria "Elenergji" sh.p.k., me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 2725 prot., datë 27.10.2025, ka paraqitur kërkesën për licencim në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga HEC "Bushtrica 1", me kapacitet të instaluar 5,226 kw, me vendndodhje në pellgun ujëmbledhës të lumit Bushtricë, në qarkun e Elbasanit.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 284, datë 6.11.2025, vendosi të fillojë procedurën për licencimin e shoqërisë në këtë veprimtari.

- ERE botoi njoftimin në median e shkruar për fillimin e kësaj procedure (në datat 8.11.2025 dhe

10.11.2025) dhe në përfundim të afatit të pritjes së komenteve apo objeksioneve nga të tretët (data 9.12.2025), nuk rezultoi të ketë të tilla. Njoftimi për fillimin e procedurës u botua edhe në rrjetet sociale dhe në faqen e internetit të ERE-s.

- ERE, po ashtu, ka njoftuar Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE) për fillimin e kësaj procedure, nëpërmjet shkresës nr. 2725/4 prot., datë 20.11.2025. Nga MIE nuk ka pasur ndonjë qëndrim, në lidhje me fillimin e procedurës për licencimin e shoqërisë.

- Me shkresën nr. 2725/3 prot., datë 14.11.2025, ERE ka njoftuar shoqërinë për vendimin e fillimit të procedurës dhe i ka kërkuar depozitimin e informacionit/dokumentacionit të aplikimit të konstatuar të paplotësuar ose të plotësuar pjesërisht.

- Në vijim të korrespondencës së zhvilluar me shoqërinë dhe pasi ka rezultuar se ka ende dokumentacion që nevojitet të plotësohet për këtë aplikim, ndaj Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 340, datë 23.12.2025, vendosi të pezullojë procedurën e licencimit të shoqërisë "Elenergji" sh.p.k., deri në depozitimin e dokumentacionit të munguar të aplikimit.

- Ky vendim iu njoftuan shoqërisë nëpërmjet shkresës së ERE-s me nr. 2725/9 prot., datë 29.12.2025.

- Më pas, nëpërmjet *email*-it të datës 24.3.2026 dhe shkresës të protokolluar në ERE me nr. 964/1 prot., datë 26.3.2026, shoqëria ka depozituar në ERE dokumentacion/informacion plotësues për aplikimin.

- Me depozitimin e dokumentacionit përkatës nga shoqëria brenda afatit të përcaktuar në vendimin e Bordit nr. 340/2025, u vlerësua se ka rënë kushti i pezullimit, e si e tillë, Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 92, datë 2.4.2026, vendosi të heqë pezullimin e vendosur dhe të zgjasë afatin e vendimmarrjes përfundimtare për aplikimin e shoqërisë "Elenergji" sh.p.k., me qëllim zhvillimin e një komunikimi me shoqërinë, në lidhje me dokumentacionin/ informacionin, që ka ende nevojë për plotësime.

- Shoqëria, me shkresat e protokolluara në ERE me nr. 964/4 prot., datë 22.4.2026 dhe nr. 964/6 prot., datë 29.4.2026, ka depozituar informacionin/ dokumentacionin plotësues të kërkuar.

- Nga analizimi i këtij aplikimi, rezulton se shoqëria ka kryer pagesën sipas përcaktimeve të aneksit A dhe ka plotësuar dokumentacionin e kërkuar në zbatim të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar.

Pajisja e shoqërisë me leje dhe miratime të tjera:

- Shoqëria është pajisur me kontratën e koncesionit të formës "BOT" (ndërtim-operim-transferim) "Për ndërtimin e hidrocentralit 'Bushtrica 1'", nr. 2025 rep., nr. 925/1 kol., datë 18.9.2017, nënshkruar ndërmjet Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE) dhe subjektit për qëllime të veçanta "Elenergji" sh.p.k., ndryshuar me amendim kontrate nr. 1643 rep., nr. 1045/2 kol., datë 23.7.2018, kontratë shtesë koncesionit për një ndryshim në kontratën e koncesionit të formës "BOT" (ndërtim-operim-transferim) "Për ndërtimin e hidrocentralit 'Bushtrica 1'", nr. 34 rep., nr. 26 kol., datë 6.1.2022 dhe me kontratë shtesë koncesionit për një ndryshim në kontratën e koncesionit të formës "BOT" (ndërtim-operim-transferim) "Për ndërtimin e hidrocentralit 'Bushtrica 1', nr. 382 rep., nr. 146 kol., datë 17.1.2025.

- Shoqëria ka nënshkruar me "OST" sh.a. "Marrëveshjen për lidhjen me rrjetin e transmetimit", protokolluar në "OST" sh.a. me nr. 5877 prot., datës 15.8.2018, amenduar me amendimin nr. 1, protokolluar në "OST" sh.a. me nr. 3100/7 prot., më 28.7.2025.

- Shoqëria është pajisur me lejen për përdorimin e burimit ujor sipërfaqësor me nr. 395 prot., datë 31.5.2022, me nr. serial 000062, e lëshuar nga Këshilli i Basenit Ujor (KBU) Shkumbin, miratuar me vendimin nr. 3, datë 24.5.2022, të Këshillit të Basenit Ujor Shkumbin. Kjo leje është e vlefshme sipas kontratës së koncesionit.

- Shoqëria është pajisur me deklaratë mjedisore nr. AN110120240005, datë 25.3.2024, lëshuar nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM), për personin juridik "Elenergji" sh.p.k., për të zhvilluar projektin: "HEC Bushtrica 1", me kapacitet të instaluar 5,226 kw.

Kushtet dhe afatet ligjore:

- Shoqëria ka deklaruar se do të vendosë në punë hidrocentralin brenda datës 13.1.2027, afat ky brenda afatit të vlefshmërisë së përcaktuar në nenin 10.2 të kontratës së koncesionit nr. 2025 rep., nr. 925/1 kol., datë 18.9.2017, ndryshuar me kontratën shtesë nr. 382 rep., nr. 146 kol., datë 13.1.2025. Në

këto rrethana, vlerësohet të përcaktohet që shoqëria duhet të fillojë operimin brenda datës 13.1.2027.

- Po ashtu, në referencë të përcaktimeve të nenit 11, të kontratës nr. 2025 rep., nr. 925/1 kol., datë 18.9.2017, vlerësohet që t'i lihet detyrë shoqërisë që, jo më vonë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë nga fillimi i operimit/ushtrimit të veprimtarisë së prodhimit të energjisë elektrike, të depozitojë në ERE dokumentacionin përkatës për komisionimin dhe vënien në punë të veprës. Brenda këtij afati vlerësohet që t'i lihet asaj detyrë që të përditësojë në ERE dhe informacionin përkatës për strukturën organizative.

- ERE rezervon të drejtën e rishikimit të këtij vendimi në rast të depozitimit të akteve të ndryshme nga ato që kanë shërbyer për marrjen e këtij vendimi.

- Në përfundim, vlerësohet se shoqëria ka përmbushur kushtet për licencim, me detyrimin për të respektuar afatet dhe detyrimet e përcaktuara.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të licencojë shoqërinë "Elenergji" sh.p.k. në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike nga HEC "Bushtrica 1", me kapacitet të instaluar 5,226 kw, me vendndodhje në pellgun ujëmbledhës të lumit Bushtricë në qarkun e Elbasanit, me afat vlefshmërie të licencës deri më 18.9.2052.

2. Shoqëria duhet të fillojë ushtrimin e veprimtarisë së prodhimit të energjisë elektrike brenda datës 13.1.2027.

3. Jo më vonë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë nga fillimi i operimit/ushtrimit të veprimtarisë së prodhimit të energjisë elektrike, shoqëria duhet të dokumentojë në ERE komisionimin dhe vënien në punë të veprës, si dhe të përditësojë informacionin mbi strukturën organizative të saj.

4. Ky vendim është objekt rishikimi në rast të plotësimit/mosplotësimin nga shoqëria të kushteve të vendosura në pikat 2 dhe 3, si dhe në rast të depozitimit të akteve të ndryshme nga ato që kanë shërbyer për marrjen e këtij vendimi.

5. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës të njoftojë shoqërinë "Elenergji" sh.p.k., Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, "OST" sh.a. dhe "ALPEX" sh.a., për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni të vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare

KRYETAR
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 122, datë 6.5.2026

MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR SHQYRTIMIN E KËRKESËS SË SHOQËRISË "PREMIUM GREEN ENERGY" SHPK PËR LICENCIM NË VEPRIMTARINË E FURNIZIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të neneve 16 dhe 37, pika 2, germa "ç", të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të neneve 4, pika 1, germa "d", 5, pika 1, germa "d", dhe 10, pikat 1 dhe 3, të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", të miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar; si dhe të neneve 15 dhe 19, pika 1, germa "a", të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 6.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 1233/1 prot., datë 4.5.2026, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës "Mbi kërkesën e shoqërisë 'Premium Green Energy' sh.p.k. për licencim në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike",

konstatoi se:

- Shoqëria "Premium Green Energy" sh.p.k., me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 1233 prot., datë 21.4.2026, ka paraqitur kërkesën për licencim në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike.

- Nga shqyrtimi i aplikimit, në referencë të përcaktimeve të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar, rezulton se shoqëria ka kryer pagesën e aplikimit sipas përcaktimeve të aneksit A dhe ka plotësuar dokumentacionin e kërkuar për pikën 1.1, germat: "a", "b" dhe "c"; për pikën 1.2, germat: "a", "c" dhe "d"; për pikën 1.3, germat "b" dhe "c"; për pikën 2.4, germat "a" dhe "b".

- Aplikuesi duhet të plotësojë dhe informacionin/dokumentacionin si vijon:

Neni 9. Formati dhe dokumentacioni për aplikim

Pika 1.2. Dokumentacioni juridik dhe administrativ

- germa "b": Aplikuesi duhet të depozitojë në ERE vërtetimin e gjendjes gjyqësore (dëshminë e penalitetit) për vetë shoqërinë.

- Në kuadër të germës "c", shoqëria ka depozituar organigramën e saj dhe ka bërë me dije se kjo strukturë organizative nuk është ende efektive, por parashikohet të bëhet e tillë me hyrjen në treg dhe zgjerimin progresiv të portofolit të klientëve. Në këto rrethana, vlerësohet që në rast licencimi t'i lihet kusht shoqërisë që të depozitojë në ERE strukturën organizative përfundimtare në momentin e fillimit të ushtrimit efektiv të veprimtarisë.

Pika 1.3. Dokumentacioni financiar dhe fiskal

- germa "a": Aplikuesi duhet të depozitojë vërtetimet që nuk ka detyrime të pashlyera ndaj organeve tatimore dhe atyre të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore.

Pika 2.4. Dokumentacioni specifik për licencën e furnizimit të energjisë elektrike

- germa "b": Duke qenë se kontrata e shërbimit e depozituar nuk mbulon të gjithë afatin 5-vjeçar të licencës, vlerësohet të bëhet sqarimi përkatës me shoqërinë, me qëllim depozitimin e një dokumenti që mbulon të gjithë afatin e licencës ose vlerësimin në vijim të një licencimi me kusht.

- germa "c": Duke qenë se kontrata për disponimin e zyrave të ushtrimit të aktivitetit të furnizuesit nuk mbulon të gjithë afatin 5-vjeçar të licencës, vlerësohet të bëhet sqarimi përkatës me shoqërinë, me qëllim depozitimin e një dokumenti që mbulon të gjithë afatin e licencës ose vlerësimin në vijim të një licencimi me kusht.

- germa "d": Aplikuesi duhet të japë informacion dhe në lidhje me mënyrën e matjes së energjisë elektrike për klientët.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të fillojë procedurën për licencimin e shoqërisë "Premium Green Energy" sh.p.k. në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike, për një afat 5-vjeçar (pesëvjeçar).

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës të njoftojë shoqërinë "Premium Green Energy" sh.p.k. për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 123, datë 6.5.2026

MBI MIRATIMIN E KËRKESËS SË SHOQËRISË "ERSEKA SOLAR PARK 1" SHPK PËR KRIJIMIN E LLOGARISË NË REGJISTRIN ELEKTRONIK TË GARANCIVE TË ORIGJINËS DHE REGJISTRIMIN FILLESTAR TË PAJISJEVE TË PRODHIMIT PËR CENTRALIN FOTOVOLTAIK

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të nenit 22, të ligjit nr. 24/2023, "Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme"; të nenit 6, të "Rregullores për lëshimin, transferimin, shlyerjen dhe anulimin e garancive të origjinës për energjinë elektrike të prodhuar nga burimet e

rinovueshme", miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 300, datë 30.12.2024; si dhe të nenit 15, të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 6.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin e përgatitur nga Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës, me nr. 1040/3 prot., datë 5.5.2026, "Mbi shqyrtimin e kërkesës së shoqërisë 'Erseka Solar Park 1' sh.p.k. për krijimin e llogarisë në regjistrin elektronik të garancive të origjinës dhe regjistrimin fillestar të pajisjeve të prodhimit për centralin fotovoltaik",

konstatoi se:

1. Të dhëna mbi shoqërinë "Erseka Solar Park 1" sh.p.k.

- Shoqëria "Erseka Solar Park 1" sh.p.k. është licencuar në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike, me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 176, datë 18.5.2023, për centralin fotovoltaik me kapacitet 20 mw, në Njësinë Administrative të qendrës Ersekë, Bashkia Kolonjë, qarku Korçë dhe në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 231, datë 30.10.2024.

2. Korrespondenca dhe dokumentacioni i depozituar nga shoqëria

- Shoqëria "Erseka Solar Park 1" sh.p.k., me shkresën nr. 1040/2 prot, datë 23.4.2026, ka paraqitur kërkesën për krijimin e llogarisë në regjistrin elektronik të garancive të origjinës, regjistrimin fillestar të pajisjeve të prodhimit për centralin fotovoltaik, si dhe kërkesën për pajisjen me garanci të origjinës për prodhimin e gjeneruar nga impianti fotovoltaik "Erseka Solar Park 1" për periudhën janar 2026– mars 2026.

- Shoqëria ka bashkëlidhur formularin e aplikimit të plotësuar, sipas kërkesave të nenit 6, të "Rregullores për lëshimin, transferimin, shlyerjen dhe anulimin e garancive të origjinës për energjinë elektrike të prodhuar nga burimet e rinovueshme", duke specifikuar të dhënat identifikuese dhe teknike të pajisjeve të prodhimit, përfshirë karakteristikat teknike të centralit fotovoltaik, të dhënat mbi kapacitetin e instaluar, pikën e matjes, etj.

- Sa më sipër cituar, kjo shoqëri fillimisht, me shkresën nr. 1040 prot., datë 1.4.2026 ka përcjellë në ERE "Kërkesë për pajisje me GO për prodhimin e gjeneruar nga impianti fotovoltaik 'Erseka Solar Park 1', për periudhën dhjetor 2024–dhjetor 2025".

- ERE , në përgjigje të kërkesës, me shkresën nr. 1040/1/1 prot., datë 14.4.2026, i ka bërë me dije shoqërisë se në zbatim të nenit 6, të rregullores në fuqi, të miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 300, datë 30.12.2024, shoqëria duhet të paraqesë në fillim kërkesën për krijimin e një llogarie në regjistrin elektronik të garancive të origjinës, së bashku me të dhënat e përcaktuara në pikën 4 të këtij neni dhe se referuar përcaktimeve të pikës 7, të nenit 12 të rregullores, garancia e origjinës është e vlefshme për një vit duke filluar nga dita e fundit e periudhës së prodhimit për të cilën është lëshuar.

- Pas miratimit/vendimmarrjes së Bordit të ERE-s, shoqëria do të njoftohet në mënyrë që të publikojë në portal sasitë e energjisë elektrike të prodhuara për muajt janar–mars 2026, për të cilat kërkon dhe lëshimin e GO.

3. Analiza ligjore dhe vlerësimi

- Në përputhje me nenin 22, të ligjit nr. 24/2023, "Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme", ERE është organi kombëtar lëshues i garancive të origjinës dhe mban një regjistër elektronik për qëllime të lëshimit dhe administrimit të këtyre certifikatave.

- Në bazë të dokumentacionit të paraqitur, konstatohet se centrali fotovoltaik për të cilin kërkohet regjistrimi klasifikohet i përshtatshëm për lëshimin e garancive të origjinës, sipas nenit 6 të rregullores dhe tabelës 1.1 të saj.

- Vlerësohet se kërkesa përmbush të gjitha kriteret për regjistrimin fillestar dhe hapjen e llogarisë në regjistër si prodhues i energjisë elektrike nga burime të rinovueshme.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Miratimin e kërkesës së shoqërisë "Erseka Solar Park 1" sh.p.k. për krijimin e llogarisë në regjistrin elektronik të garancive të origjinës, në kategorinë prodhues dhe tregtar i energjisë elektrike, dhe regjistrimin fillestar të pajisjeve të prodhimit për centralin fotovoltaik.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës të njoftojë shoqërinë "Erseka Solar Park 1" sh.p.k. lidhur me vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 124, datë 6.5.2026

MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR MIRATIMIN E DISA NDRYSHIMEVE NË RREGULLOREN "PËR PROCEDURAT DHE AFATET PËR DHËNIEN, MODIFIKIMIN, TRANSFERIMIN OSE HEQJEN E LICENCAVE NË SEKTORIN E GAZIT NATYROR", MIRATUAR ME VENDIMIN E BORDIT TË ERE-s NR. 97, DATË 4.7.2017

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, si dhe të neneve 16, pika 11, 18; 22, 23 dhe 24 të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar; neneve 15 dhe 26 të rregullores "Për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 96, datë 17.6.2016, si dhe nenit 19 të rregullores "Për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e gazit natyror", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 97, datë 4.7.2017, Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 6.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin nr. 1527 prot., datë 6.5.2026, të përgatitur nga drejtoritë teknike, "Mbi fillimin e procedurës për miratimin disa ndryshimeve në rregulloren 'Për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e gazit natyror', miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 97, datë 4.7.2017",

konstatoi se:

- Në zbatim të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 97, datë 4.7.2017, është miratuar rregullorja "Për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin ose heqjen e licencave në sektorin e gazit natyror".

- Pas miratimit të rregullores, ligji nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror" është ndryshuar, ndër të tjera me ligjin nr. 81/2021, "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 102/2015, 'Për sektorin e gazit natyror'", duke shtuar veprimtari të reja që i nënshtrohen licencimit, si operimi në impiantet e GNL-së dhe GNK-së me përmasa të vogla.

- Nga analiza e përmbajtjes së rregullores ekzistuese është evidentuar nevoja për përditësimin e saj, me qëllim sigurimin e përputhshmërisë me kuadrin ligjor në fuqi.

- Në këtë kuadër, janë propozuar ndryshime që synojnë harmonizimin e rregullores me ligjin nr. 102/2015, të ndryshuar, duke përfshirë shtimin e këtyre kategorive të reja të veprimtarive të licencuara, dokumentacionin, afatet dhe procedurën përkatëse për t'u pajisur me licencë për ushtrimin e secilës prej këtyre veprimtarive, si dhe disa ndryshime të tjera në kuadër të saktësimit/qartësimit të përcaktimeve të rregullores.

- Ndryshimet dhe shtesat e propozuara në rregullore konsistojnë në përditësimin dhe harmonizimin e bazës ligjore me ndryshimet më të fundit të legjislacionit për sektorin e gazit natyror, zgjerimin e objektit të rregullores dhe përcaktimin më të detajuar të procedurave të licencimit për aktivitetet në sektorin e gazit natyror.

- Në këtë kuadër, parashikohen përkufizime të reja për Gazin Natyror të Lëngëzuar (GNL), Gazin Natyror të Komprimuar (GNK), impiantet me përmasa të vogla, operimin, përdorimin, operatorin e tregut dhe përdoruesin e sistemit, si dhe shtohen kategori të reja licencimi për operimin e impianteve të GNL-së dhe GNK-së me përmasa të vogla.

- Gjithashtu, riformulohen kriteret, afatet dhe dokumentacioni për Aplikim, duke përfshirë kërkesa teknike, financiare, mjedisore dhe të sigurisë për çdo kategori licence, si dhe përcaktohet mundësia e dhënies së licencës, me kusht dhe procedurat përkatëse të monitorimit dhe verifikimit të saj.

- Ndryshimet synojnë, gjithashtu, rritjen e transparencës dhe të efikasitetit administrativ

përmes riorganizimit të regjistrit të licencimeve dhe publikimit të të dhënave përkatëse në faqen zyrtare të ERE-s.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Fillimin e procedurës për miratimin e ndryshimeve në rregulloren "Për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e gazit natyror", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 97, datë 4.7.2017 (sipas ndryshimeve të propozuara bashkëlidhur).

2. Drejtoria e Rregullimit të Gazit Natyror të njoftojë palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni të vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit, në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi, apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 45 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

Ndryshime dhe shtesa në Rregullore:

Neni 1 ***është:*** *Kjo Rregullore është përgatitur në përputhje me nenin 16, pika 11, dhe nenin 24 të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror".*

Propozohet të bëhet*: Kjo Rregullore hartohet në zbatim të nenit 16, pika 11, dhe neneve 22, 23 dhe 24 të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar, ligjit nr. 81/2021, "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 102/2015"; ligjit nr. 89/2018 dhe ligjit nr. 64/2018, si dhe në zbatim të rregullores "Për organizimin, funksionimin dhe procedurat e Entit Rregullator të Energjisë", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016, të ndryshuar.*

Neni 2 ***është:*** *Kjo Rregullore përcakton procedurat e licencimit për: 1. Kryerjen e aktiviteteve sikurse përcaktuar në ligjin nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", duke specifikuar termat dhe kushtet për dhënien, ndryshimin e një licence, si dhe autoritetin e ERE-s për përcaktimin e pagesave për t'u kryer për çdo lloj Aplikimi për licencë. 2. Kushtet për dhënien, heqjen, modifikimin transferimin e një licence, në përputhje me nenet 27, 28 29 të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror".*

Propozohet të bëhet: *Kjo rregullore përcakton procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, ndryshimin ose heqjen e licencave për veprimtaritë e rregulluara në sektorin e gazit natyror, sipas përcaktimeve të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar, si dhe përcakton autoritetin e ERE-s për shqyrtimin e Aplikimeve, dhënien e licencave, me kusht dhe vendosjen e pagesave përkatëse për çdo Aplikim.*

Neni 3 ***propozohet të shtohen përkufizimet, si në vijim:***

"Gaz Natyror i Lëngëzuar" (GNL) është gazi metan CH_4, i cili kthehet në lëng në presionin 1 atm dhe temperaturë minus 161 gradë celsius.

"Gaz Natyror i Komprimuar" (GNK) është gazi metan CH_4, i cili komprimohet në presionin 200 atm.".

"Impiant me përmasa të vogla" është njësia lëvizëse që përdoret për prodhimin/depozitimin, transportimin dhe/ose shpërndarjen e sasive të vogla të GNL-së dhe/ose GNK-së.

"Impiant GNL-je" është terminali që përdoret për lëngëzimin e gazit natyror ose importin, eksportin, shkarkimin, apo rigazifikimin e GNL-së, përfshirë shërbimet ndihmëse dhe depozitat e përkohshme, të nevojshme për procesin e rigazifikimit dhe livrimin e mëtejshëm në sistemin e transmetimit, pa përfshirë pjesët e terminaleve të GNL-së, që përdoren për depozitim.

"Transmetim" është transporti i gazit natyror, nëpërmjet një rrjeti tubacionesh të presionit të lartë, i ndryshëm nga rrjeti i tubacionit në sektorin e kërkim-prodhimit, si edhe i ndryshëm nga një pjesë e tubacioneve të presionit të lartë, të përdorura paraprakisht për shpërndarjen e gazit, ku synohet livrimi e tij te klientët, pa përfshirë furnizimin.

"Shpërndarje" është transporti i gazit natyror nëpërmjet rrjeteve të tubacioneve, për livrimin e tij te klientët, pa përfshirë furnizimin.

"Furnizim" është shitja dhe rishitja e gazit natyror, përfshirë GNL-në, te klientët. "Tregtim" është blerja ose shitja me shumicë e gazit natyror.

"Operim" është vënia në veprim dhe shfrytëzim, në kuptimin tregtar, të infrastrukturës së sistemit të gazit natyror, në përputhje me kushtet e përcaktuara në licencën përkatëse, të lëshuar nga ERE.

"Hapësirë depozitimi" është hapësira e përdorur për depozitimin e gazit natyror, që zotërohet dhe/ose operohet nga një shoqëri e gazit natyror, përfshirë pjesën e impianteve të GNL-së, të përdorura për depozitim, duke përjashtuar ato impiante GNL-je që përdoren për veprimtarinë e prodhimit dhe hapësirat e rezervuara ekskluzivisht për Operatorin e Sistemit të Transmetimit (OST) në kryerjen e funksioneve të tij.

"Operatori i tregut" është struktura përgjegjëse e licencuar për operimin, organizimin dhe menaxhimin e tregut të gazit natyror.

"Përdorim" është vënia në funksionim dhe mirëmbajtja në aspektin teknologjik të infrastrukturës së sistemit të gazit natyror (tubacione gazsjellësish, impiante GNL-je apo hapësira depozitimi të gazit natyror).

"Përdorues i sistemit" është personi që furnizon ose furnizohet nga sistemi, si edhe vetë një operator i sistemit, i cili, sipas nevojave, i kryen vetë funksionet respektive.

Neni 4, pika 1, shtohen germat:

"ë) Operimin në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla;

f) Operimin në impiantet e GNK-së me përmasa të vogla."

Neni 5 riformulohet duke shtuar tog falshin *"operimin në impiantet e GNL-së dhe/ose GNK-së me përmasa të vogla"*, si në vijim: *Kohëzgjatja e vlefshmërisë së një licence, të lëshuar sipas kësaj Rregullorej,e për transmetim, shpërndarje, depozitim dhe GNL, prej ERE-s, në përputhje me nenin 4 të kësaj Rregulloreje, do të jetë për një periudhë prej 30 vjetësh, me të drejtë përsëritjeje. Kohëzgjatja e vlefshmërisë të një licence për furnizim dhe tregtim operimi në hapësirat e gazit natyror, funksionimin e operatorit të tregut të gazit natyror, operimin në impiantet e GNL-së dhe/ose GNK-së me përmasa të vogla do të jetë për një periudhë prej 10 vjetësh, me të drejtë përsëritjeje.*

Neni 8, pika 6, germa "a"*, hiqet fjala e "noterizuar".*

Neni 9 riformulohet tërësisht si vijon:

"1. Forma e Aplikimit (për t'u plotësuar nga Aplikanti)

2. Një Aplikim për një licencë do të përbehet nga: a. Aplikuesi duhet të plotësojë formatin e Aplikimit, sipas formatit në vijim:

a) Dokumentacioni ligjor, administrativ dhe pronësor:

i. Akti i regjistrimit në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit të Biznesit dhe statuti e akti i themelimit shoqërisë tregtare.

ii. Vërtetim i gjendjes gjyqësore (dëshmi penaliteti nga Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve), që vërteton se personi juridik dhe administratori/administratorët e shoqërisë tregtare nuk janë të dënuar.

iii. Në rastin e subjekteve me nënshtetësi të huaj, duhet të depozitohet vërtetimi i gjendjes gjyqësore të vendit të rezidencës, i përkthyer dhe i pajisur me vulë apostile.

iv. Struktura organizative dhe funksionimi administrativ i shoqërisë. Lista e Personelit sipas profilit (në përputhje me aktivitetin për të cilin është kërkuar licenca).

v. Me përjashtim të Aplikimit për licencë të furnizimit (neni 4.1.c) dhe tregtimit (neni 4.1.ç), dhe operimit të tregut marrëveshja dhe leja e miratuar nga Këshilli i Ministrave. Identiteti i të gjithë personave që kanë interes pronësor tek Aplikanti më të madh dhe të barabartë me 5%.

vi. Dokumentacioni që tregon titujt ose pronësinë mbi asetet që ka, që ka dedikuar ose ka nënkontraktuar/marrë me qira ose që pritet në mënyrë bindëse të përfitohen nga ose për Aplikantin për të kryer funksionet ose plotësuar detyrimet nën licencën e kërkuar. Lejet dhe autorizimet mjedisore, sipas rastit, për aktivitetet ushtrimi i të cilave kryhet me asetet përkatëse.

b) Dokumentacioni dhe Garancitë Financiare dhe Fiskale:

- Deklarime të lëshuara prej autoriteteve përkatëse për shlyerjen e detyrimeve fiskale dhe sigurimeve shoqërore, në masën që këto detyrime janë plotësuar prej Aplikantit.

- Bilancet financiare të audituara nga një shoqëri audituese e akreditуar, për secilin prej tre vjetëve të fundit që paraprijnë paraqitjen e Aplikimit.

- Garancinë e përshtatshme financiare (neni 4.1.c) dhe tregtimit (neni 4.1.ç) dhe garancinë e performancës që sigurojnë aftësinë e Aplikantit për të përmbushur të gjithë detyrimet e tij nën licencën e kërkuar, duke përfshirë por pa u kufizuar; largimin përfundimtar të plotë ose të pjesshëm të pajisjeve dhe/ose infrastrukturës dhe rehabilitimin e mjedisit, si dhe mbështetjen menaxheriale, operacionale dhe financiare prej pronarëve të Aplikantit.

- Me përjashtim të rastit të furnizimit (neni 4.1.c), rastit të tregtimit (neni 4.1.ç), rastit të aktivitetit të GNK-së (neni 4.1.ë) dhe rastit të aktivitetit të GNL-së (neni 4.1.f), një certifikatë sigurimi nga shoqëri sigurimi (që operojnë në përputhje me legjislacionin në fuqi në Shqipëri), që evidenton mbulimin e përgjegjësisë për dëmtimet për plagosje, sëmundje, ose raste të vdekjes së personave, ose për humbjen ose shkatërrimin e pronës të shkaktuara ose që kanë rezultuar prej aktiviteteve të Aplikantit, në kuadër të licencës së kërkuar në një nivel përgjegjësie jo më të vogël se 10 milionë USD. Kjo politikë, ose këto politika sigurie, do të jenë dhe do ët qëndrojnë në fuqi dhe me efekt të plotë për të gjithë

kohëzgjatjen e licencës së kërkuar. Për më tepër, i licencuari do të mbetet përgjegjës për çdo dëmtim që do të mund të ndodhë prej, ose të lidhet me, ose të rezultojë prej aktiviteteve të kryera gjatë kohëzgjatjes së licencës.

- Vërtetimin e kryerjes së pagesës ndaj ERE-s të tarifës së Aplikimit në fuqi në momentin e paraqitjes së Aplikimit.

- Një plan biznesi, i cili përfshin një analizë të kostove dhe përfitimeve, përfshirë kostot për largimin përfundimtar të pajisjeve dhe rehabilitimin e mjedisit me përfundimin e operacioneve.

- Nëse Aplikanti ka synim të përdorë një shoqëri menaxhimi për operacionet e tij ditore, ai duhet të informojë ERE-n për këtë synim dhe të japë një garanci të performancës për kryerjen me ndershmëri dhe besueshmëri të veprimeve prej kësaj shoqërie menaxhimi.

2. Dokumente specifike për llojin e licencës

Në varësi të tipit të licencës, Aplikanti do të paraqesë në ERE dokumentet që vijojnë:

a) Licenca për transmetimin e gazit natyror

a.1. *Subjekti që aplikon për një licencë në transmetimin e gazit natyror, duhet që më parë të certifikohet sipas procedurës së përcaktuar në nenin 37 të ligjit 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror".*

a.2. *Informacion me të dhëna të përgjithshme dhe teknike të projektit që përfshijnë sa vijon:*

i. Vendndodhjen e instalimeve dhe gjurmën e tubacioneve përfshirë hartën topografike për territorin ku do të ushtrojë aktivitetin;

ii. Kapacitetin maksimal teknik të kontraktuar dhe të disponueshëm në të gjitha pikat e hyrjes (in take) në sistem dhe të daljes (off take) prej sistemit dhe ndërlidhjet e tij me rrjete të tjera të transmetimit dhe të shpërndarjes, impiantet e magazinimit, prodhimit dhe terminalet e GNL-së;

iii. Volumet e projektuara ditore për t'u përpunuar sipas vlerësimeve të Aplikantit;

iv. Standardet teknike, presionet maksimale të projektuara, kërkesat e komprimimit dhe karakteristikat e tjera teknike të makinerive dhe pajisjeve teknike që do të instalohen;

v. Presionet e punës të projektuara mbështetur në vlerësimet e Aplikantit;

vi. Kategoritë dhe lista e konsumatorëve si dhe livrimet e parashikuara;

vii. Vendndodhjet e matësve dhe specifikimet;

viii. Vendndodhjet e kontrollit të cilësisë së gazit;

ix. Dëshmi të kontratave/angazhimeve për transportin e gazit;

x. Kërkesat e pritshme për hyrje prej palëve të treta ose çdo kërkesë e pritshme për përjashtim nga e drejta për hyrje e palëve të treta, sikurse çdo vendim i dhënë më parë për përjashtim prej detyrimit të dhënies së të drejtës së hyrjes për infrastrukturat e reja sipas ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror";

xi. Lidhjet ndërkufitare dhe parametrat e operimit në vendet fqinje;

xii. Marrëveshjet operacionale të balancimit;

xiii. Burimi i synuar dhe procedura e prokurimit të gazit natyror të nevojshëm për balancimin e sistemit të transmetimit;

xiv. Aftësia për lëvizjen në kah të kundërt;

xv. Punët e Aplikantit, për: a) zgjidhjen teknike të propozuar; b) vlerësimin e ndikimit mjedisor; c) vlerësimin e kostos; d) parashikimet ekonomike duke përfshirë mënyrat e financimit, të cilat justifikojnë planin e biznesit për projektin e Transmetimit të gazit natyror të përgatitura nga një shoqëri e specializuar inxhinierike;

xvi. Programin e punës për zbatimin e projektit dhe jeta e pritshme e projektit;

xvii. Planet vjetore të investimit për përmirësimin, zgjerimin ose modifikime të tjera të Sistemit të Transmetimit për një periudhë jo me pak se 5 vjet prej datës efektive të licencës, në përputhje me legjislacionin në fuqi;

xviii. Programi i parashikuar i mirëmbajtjes së sistemit të transmetimit.

b) Licenca për shpërndarjen e gazit natyror

Informacion me të dhëna të përgjithshme dhe teknike të projektit që përfshijnë sa vijon:

i. Vendndodhjen e instalimeve dhe gjurmën e tubacioneve përfshirë hartën Topografike;

ii. Zonën gjeografike të mbuluar nga Aplikimi;

iii. Kapacitetin maksimal teknik të kontraktuar dhe të disponueshëm në të gjitha pikat e hyrjes (in take) në Sistem dhe të daljes (off take) prej Sistemit dhe ndërlidhjet e tij me rrjetet e tjera të Transmetimit dhe Shpërndarjes, impiantet e magazinimit, prodhimit dhe terminalet e GNL;

iv. Volumet e projektuara ditore për t'u përpunuar sipas vlerësimeve të Aplikantit;

v. Standardet teknike, presionet maksimale të projektuara, kërkesat e komprimimit dhe karakteristikat e tjera teknike të makinerive dhe pajisjeve teknike që do të instalohen;

vi. Presionet e punës të projektuara mbështetur në vlerësimet e Aplikantit;

vii. Kategoritë e konsumatoreve dhe livrimet e projektuara;

viii. Vendndodhjet e matësve dhe specifikimet;

ix. Planet e aromatizimit përfshirë vendndodhjet;

x. Dëshmi të kontratave/angazhimeve;

xi. Kërkesat e pritshme për hyrje prej palëve të treta ose çdo kërkesë e pritshme për përjashtim nga e drejta për hyrjen e palëve të treta sikurse çdo vendim i dhënë më parë për përjashtim prej detyrimit të dhënies së të drejtës së hyrjes për

infrastrukturat e reja sipas ligjit nr. 102/2015 "Për Sektorin e Gazit Natyror";

xii. Lidhjet ndër-rajonale dhe parametrat e operimit të OSSH fqinje nëse është e përshtatshme;

xiii. Aftësia për lëvizjen në kah të kundërt në se është e përshtatshme;

xiv. Punët e Aplikantit për: a) zgjidhjen teknike të propozuar; b) vlerësimin e ndikimit mjedisor; c. vlerësimin e kostos; d) parashikimet ekonomike duke përfshire mënyrat e financimit të cilat justifikojnë planin e biznesit për projektin e Shpërndarjes të gazit natyror të përgatitura nga një firmë e specializuar inxhinierike;

xv. Programin e punës për zbatimin e projektit dhe jeta e pritshme e projektit;

xvi. Planet vjetore të investimit për përmirësimin, zgjerimin ose modifikime të tjera të Sistemit të Shpërndarjes për një periudhe jo më pak se 5 vjet prej datës efektive të Licensës në përputhje me legjislacionin në fuqi;

xvii. Programi i parashikuar i mirëmbajtjes së Sistemit të Shpërndarjes;

xviii. Sasia mesatare e gazit natyror që parashikohet për t'u shpërndarë gjatë një viti mbështetur në një program tipik mujor.

c) Licenca për operimin e impianteve të Gazit Natyror të Lëngëzuar (GNL)

Informacion me të dhëna të përgjithshme dhe teknike të projektit që përfshijnë sa vijon:

i. Tipi i impiantit të rigazifikimit;

ii. Hartat dhe vizatimet që tregojnë vendndodhjen e instalimeve në tokë dhe në det dhe pikën/at e lidhjes me tubacionet tokësore të transmetimit përfshirë hapësirat e magazinimit që lidhen me operacionet e GNL-së;

iii. Kapacitetin maksimal teknik, të kontraktuar dhe të disponueshëm në pikën e marrjes (off take) prej/për në terminal;

iv. Volumet e projektuara ditore për t'u përpunuar sipas vlerësimeve të Aplikantit;

v. Standardet teknike, presionet maksimale të projektuara, kërkesat e komprimimit dhe të matjes dhe karakteristikat e tjera teknike të makinerive dhe pajisjeve teknike që do të instalohen;

vi. Presionet e punës të projektuara mbështetur në vlerësimet e Aplikantit;

vii. Programet e synuara të furnizimit dhe madhësia e anijeve cisternë të GNL-së;

viii. Madhësia e rezervuarëve të depozitimit;

ix. Burimet e furnizimit;

x. Kategoritë dhe lista e konsumatorëve të pritshëm si dhe livrimet e projektuara;

xi. Kërkesat e pritshme për hyrje prej palëve të treta ose çdo kërkesë e pritshme për përjashtim nga e drejta për hyrje e palëve të treta sikurse çdo vendim i dhënë më parë për përjashtim prej detyrimit të dhënies së të drejtës së hyrjes për infrastrukturat e reja, sipas ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror";

xii. Punët e Aplikantit, për: a) zgjidhjen teknike të propozuar; b) vlerësimin e ndikimit mjedisor; c) vlerësimin e kostos; d) parashikimet ekonomike duke përfshirë mënyrat financimit, të cilat justifikojnë planin e biznesit për projektin e GNL-së të përgatitura nga një shoqëri e specializuar dhe e licencuar për këto shërbime;

xiii. Programin e punës për zbatimin e projektit dhe jetëgjatësia e pritshme e projektit;

xiv. Planet vjetore të investimit për përmirësimin, zgjerimin ose modifikime të tjera të impiantit të GNL-së për një periudhë jo më pak se 5 vjet prej datës efektive të licencës në përputhje me legjislacionin në fuqi;

xv. Programi i parashikuar i mirëmbajtjes së impiantit të GNL-së.

d) Licenca për operimin e hapësirave të depozitimit të gazit natyror

Informacion me të dhëna të përgjithshme dhe teknike të projektit që përfshijnë sa vijon:

i. Vendndodhjen gjeografike të hapësirës së depozitimit nëntokësor dhe gjurmën e tubacioneve përfshirë një hartë topografike;

ii. Përshkrim të kushteve gjeologjike të hapësirës depozituese nëntokësore;

iii. Volumi maksimal i depozitueshëm dhe gazi i vet i nevojshëm;

iv. Kërkesat minimale të cilësisë që duhet të plotësojë gazi që do të magazinohet;

v. Profili i debiteve të rilivrimit të gazit natyror;

vi. Presioni maksimal i rezervuarit nëntokësor;

vii. Numri i puseve dhe debitet maksimale të tyre të injektimit dhe të prodhimit;

viii. Standardet teknike, presionet maksimale të projektuara, kërkesat e komprimimit dhe matjes dhe karakteristikat e tjera teknike të makinerive dhe pajisjeve teknike që do të instalohen;

ix. Kërkesat minimale të cilësisë së gazit që do të livrohet sërish dhe instalimet që sigurojnë që cilësia e përcaktuar është arritur;

x. Dëshmi të kontratave/angazhimeve për depozitim;

xi. Kategoritë dhe listën e konsumatorëve (projekti);

xii. Kërkesat e pritshme për hyrje prej palëve të treta ose çdo kërkesë e pritshme për përjashtim nga e drejta për hyrje e palëve të treta sikurse çdo vendim i dhënë më parë për përjashtim prej detyrimit të dhënies së të drejtës së hyrjes për

infrastrukturat e reja sipas ligjit nr. 102/ 2015, "Për sektorin e gazit natyror";

xiii. Punët e Aplikantit për: a) zgjidhjen teknike të propozuar; b) vlerësimin e ndikimit mjedisor; c) vlerësimin e kostos; d) parashikimet ekonomike duke përfshirë mënyrat e financimit, të cilat justifikojnë planin e biznesit për projektin e depozitimit nëntokësor të gazit natyror të përgatitura nga një shoqëri e specializuar;

xiv. Programin e punës për zbatimin e projektit dhe jetëgjatësia e pritshme e projektit.

xv. Planet vjetore të investimit për përmirësimin, zgjerimin ose modifikime të tjera të hapësirave të depozitimit do të hartohen sipas nenit 56 pika 2 të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror";

xvi. Programi i parashikuar i mirëmbajtjes së hapësirave të depozitimit.

e) Licenca për tregtim të gazit natyror

1.*Duhet të përmbajë informacion të përgjithshëm që përfshin sa vijon:*

i. Sasinë mesatare të gazit natyror të shprehur në milionë N^{m^3}, e parashikuar për t'u livruar gjatë një viti;

ii. Garancinë që cilësia e gazit përmbush kriteret minimale të operatorit të sistemit;

iii. Kapitalin financiar të nevojshëm për kryerjen e aktivitetit që kërkohet prej licencës dhe në veçanti për të mbuluar ekspozimin financiar të shkaktuar prej balancimit të gazit.

f) Licencë për furnizim me gaz natyror

2.- *Duhet të përmbaje informacion të përgjithshëm që përfshin sa vijon:*

i. Sasinë mesatare të gazit natyror të shprehur në milionë N^{m^3}, e parashikuar për t'u livruar gjatë një viti;

ii. Garancinë që cilësia e furnizimit me gaz përmbush kriteret minimale të operatorit të Sistemit;

iii. Kapitalin financiar të nevojshëm për kryerjen e aktivitetit që kërkohet prej licencës dhe në veçanti për të mbuluar ekspozimin financiar të shkaktuar prej balancimit të gazit.

3.***g) Licencë për operimin e tregut:***

i. Lista e të punësuarve, profesioni, formimi;

ii. Dëshmi për posedimin e harduerit dhe softuerit të nevojshëm për komunikimin me të gjitha pikat e matjes, si dhe me të gjithë pjesëmarrësit në treg (klientët e tyre);

iii. Lista e anëtareve të Këshillit Mbikëqyrës.

4.***h) Licencë për operimin në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla***

Aplikuesi për licencim për operim në impiantet e GNL-së duhet të depozitojë informacion me të dhëna të përgjithshme dhe teknike të projektit, që përfshijnë sa vijon:

i. Miratimin nga organet përkatëse të menaxhimit dhe mbrojtjes së mjedisit (VNM, deklaratë mjedisore, leje) për ushtrimin e veprimtarisë, sipas legjislacionit në fuqi për vlerësimin e ndikimit në mjedis;

ii. Projektin teknik të detajuar, të hartuar nga studio e licencuar, që përmban të dhëna për impiantin, vendndodhjen e instalimeve, hartat e vendndodhjes, skemat e tubave dhe instrumenteve (P&ID), specifikimet teknike të pajisjeve kryesore (rezervuarë kriogjenikë për GNL-në), si dhe kapacitetet operacionale;

iii. Marrëveshje paraprake për autorizimin e burimit të furnizimit me gaz nëpërmjet transaksioneve dypalëshe në baza afatshkurtra, por jo më pak se 1 (një) muaj;

iv. Vërtetimin nga ISHTI-ja për inspektim të të gjitha pajisjeve për efekt të sigurisë dhe pajtueshmërisë teknike;

v. Një dokument operacional që përmban manualin e operimit të impiantit, procedurat e mirëmbajtjes, sistemin e menaxhimit të sigurisë dhe politikat e sigurisë industriale;

vi. Dokumentacion që vërtetën të drejtën e përdorimit të pajisjeve;

vii. Dëshmi për kualifikimin e stafit;

viii. Çdo leje tjetër sipas legjislacionit në fuqi për transportin e mallrave të rrezikshme.

i) Licencë për operimin në impiantet e GNK-së me përmasa të vogla

Aplikuesi për licencim për operim në impiantet e GNK-së me përmasa të vogla duhet të depozitojë informacionin/dokumentacionin specifik si vijon:

i. Miratimin nga organet përkatëse të menaxhimit dhe mbrojtjes së mjedisit (VNM, deklaratë mjedisore, leje) për ushtrimin e veprimtarisë, sipas legjislacionit në fuqi për vlerësimin e ndikimit në mjedis;

ii. Projektin teknik të detajuar, të hartuar nga studio e licencuar, që përmban të dhëna për impiantin, vendndodhjen e instalimeve, hartat e vendndodhjes, të dhëna për sistemet e kompresimit, skemën e stacioneve të mbushjes (nëse aplikohet);

iii. Autorizimin e burimit të furnizimit me gaz nëpërmjet transaksioneve dypalëshe në baza afatshkurtra, por jo më pak se 1 (një) muaj;

iv. Dëshmi të objekteve të autorizuara të magazinimit dhe mjeteve të specializuara të transportit (kamionë ose anije);

v. Vërtetimin nga ISHTI-ja për inspektimet, të të gjitha pajisjeve për efekt të sigurisë dhe pajtueshmërisë teknike;

vi. Një dokument operacional, që përmban manualin e operimit të impiantit, procedurat e mirëmbajtjes, sistemin e menaxhimit të sigurisë dhe politikat e sigurisë industriale;

vii. Dokumentacion që vërtetën të drejtën e përdorimit të pronës;

viii. Dëshmi për kualifikimin e stafit.".

Neni 12, mbas pikës 4 vijojnë, si në vijim:

"5. ERE mund të japë një vendim licencimi me kusht, kur gjykon se ndonjë nga kushtet e paplotësuara nuk është thelbësor për ushtrimin e menjëhershëm të veprimtarisë dhe aplikuesi merr përsipër ta plotësojë atë brenda një periudhe të caktuar.

6. Periudha e plotësimit të kushtit nuk mund të jetë më shumë se 12 (dymbëdhjetë) muaj nga data e hyrjes në fuqi të licencës, me kusht, sipas nenit 24, pika 2, të ligjit nr. 102/2015.

7. Vendimi i ERE-s për dhënien e licencës, me kusht specifikon:

a) kushtin e paplotësuar dhe arsyen pse konsiderohet jothelbësor;

b) afatin e saktë të plotësimit të kushtit;

c) dokumentacionin ose provat që duhet të paraqesë i licencuari për verifikimin e plotësimit;

d) pasojat ligjore nëse kushti nuk plotësohet brenda afatit.

8. I licencuari me kusht paraqet pranë ERE-s provat e plotësimit të kushtit jo më vonë se 30(tridhjetë) ditë para skadimit të afatit të përcaktuar.

9. Nëse kushti plotësohet brenda afatit, ERE lëshon licencën e plotë pa kusht, duke shfuqizuar vendimin e licencës me kusht.

10. Nëse kushti nuk plotësohet brenda afatit, ERE fillon procedurat e heqjes së licencës sipas nenit 17 të kësaj rregulloreje, duke njoftuar paraprakisht me shkrim të licencuarin.

11. ERE refuzon dhënien e licencës në rastet e mëposhtme, sipas nenit 26 të ligjit nr. 102/2015.

Në vendimin e ERE-s për refuzimin arsyetohen shkaqet sipas pikës 1 të këtij neni.".

Neni 17 pas pikës 2 riformulohet si në vijim:

"3. Të dhënat përkatëse në lidhje me licencat për kryerjen e veprimtarive në sektorin e energjisë elektrike dhe tërheqjen e tyre regjistrohen në regjistrin manual që mbahet nga sekretaria e Bordit.

4. Regjistri i licencimeve mbahet nga struktura përgjegjëse për licencimet në ERE dhe përditësohet pas çdo mbledhjeje të Bordit dhe publikohet në faqen zyrtare të internetit të ERE-s. Ky regjistër përmban këto të dhëna:

a) Emrin e të licencuarit;

b) NUIS-in;

c) Numrin dhe serinë e licencës;

d) Aktivitetin e licencuar;

e) Numrin dhe datën e vendimit të Bordit të ERE-s;

f) Kohëzgjatja e licencës;

g) Vendimet e licencimit të dhëna me kusht.".

Aneksi A ndryshon si në vijim:

ANEKSI A

PAGESA E REGJISTRIMIT DHE PROCEDIMIT TË NJË APLIKIMI

AKTIVITETI	Licencim	Modifikim	Rinovim	Transferim licence/asetesh
Transmetim të gazit natyror	1 000 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë
Shpërndarje të gazit natyror	1 000 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë
Furnizim të gazit natyror	1 000 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë
Tregtim të gazit natyror	40 000 lekë	30 000 lekë	30 000 lekë	30 000 lekë
Operim në hapësirat e depozitimit të gazit natyror	1 000 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë
Operim në impiantet e GNL-së	1 000 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë
Funksionimin e operatorit të tregut të gazit natyror	1 000 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë
Operimi në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla	1 000 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë
Operimi në impiantet e GNK-së me përmasa të vogla	1 000 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë	100 000 lekë

Shënim:

a) Aplikuesi, në momentin e paraqitjes së Aplikimit, duhet të ketë kryer pagesën sipas përcaktimeve të këtij aneksi. Pagesa e Aplikimit është e pakthyeshme dhe mund të kryhet drejtpërdrejt në llogarinë bankare me të dhënat si vijon, ose pas lëshimit të një fature elektronike nga struktura e financës në ERE, sipas kërkesës së vetë aplikuesit:

"Banka Kombëtare Tregtare", në numrin e llogarisë 0200511 (në lekë) dhe IBAN AL7320511021200511 CLCUCLALLL.

Shërbimi i komisionit të bankës (në nisje dhe mbërritje) paguhet nga aplikuesi.

b) Aplikuesi, në momentin e paraqitjes së Aplikimit, bashkëlidh deklaratën, si më poshtë:

DEKLAROJ SE:

- Nuk më është hequr apo refuzuar më parë një licencë për operimin në sektorin e gazit natyror brenda apo jashtë vendit.

(Nëse aplikuesit i është hequr apo refuzuar më parë një licencë, duhet të bëjë me dije arsyet dhe vendimin përkatës)

_____
_____
_____

- Jam njohur me kuadrin ligjor dhe nënligjor në fuqi dhe angazhohem për zbatimin e tij, si dhe të rregullave dhe rregulloreve të miratuara nga ERE për operimin në sektorin e gazit natyror.
- Dokumentet dhe të dhënat e paraqitura për qëllime të këtij Aplikimi janë të vërteta dhe jam i vetëdijshëm se, në rast deklarimi të të dhënave të pavërteta apo të paraqitjes së dokumenteve të falsifikuara apo me të dhëna jo të vërteta, jam subjekt i masave të parashikuara në Kodin Penal dhe aktet e tjera ligjore dhe nënligjore në fuqi.
- Jam i gatshëm të paraqitem në ambientet e ERE-s në rast nevoje të zhvillimit të ndonjë seance dëgjimore në kuadër të këtij Aplikimi.
- Kam kryer pagesën e Aplikimit, sipas përcaktimeve të rregullores, në datën __.____._____, pranë Bankës _____.
- Nuk jam i angazhuar në ndonjë aktivitet tjetër tregtar në Shqipëri ose vend tjetër.

(*Nëse aplikuesi është angazhuar në ndonjë aktivitet tjetër tregtar, duhet të japë shpjegimet përkatëse)*

_____
_____
_____

Për aplikuesin

_____

(*Emër Mbiemër, nënshkrim)*

Shtohet shtojca 1-A si më poshtë:

SHTOJCA 1-A

Sipas ligjit 105/2015, përkufizimi 17/1, "Impiant me përmasa të vogla", është njësia lëvizëse që përdoret për prodhimin/depozitimin, transportimin dhe/ose shpërndarjen e sasive të vogla të GNL-së dhe/ose GNK-së.

VEPRIMTARIA E OPERIMIT ME IMPIANT ME PËRMASA TË VOGLA GNL/GNK
(për t'u plotësuar nga aplikuesi)

Tipi i impiantit	**GNL sasive të vogla** ☐	prodhim	☐
		depozitim	☐
		transport	☐
		shpërndarje rigazifikim	☐
	GNK sasive të vogla ☐	prodhim kompresim	☐
		depozitim	☐
		transport	☐
		shpërndarje	☐

Për aplikuesin

_____

(*emër mbiemër, nënshkrim)*

VENDIM
Nr. 125, datë 6.5.2026

MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR MIRATIMIN E LICENCËS TIP PËR VEPRIMTARINË E OPERIMIT NË IMPIANTET E GNL-së ME PËRMASA TË VOGLA

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të neneve 16, 22, pika 2, germa "ë" dhe 23, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar; si dhe të neneve 15 dhe 26, të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", të miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 6.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin nr. 1527 prot., datë 6.5.2026, të përgatitur nga Drejtoritë Teknike, "Mbi fillimin e procedurës për miratimin e licencës tip për veprimtarinë e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla";

konstatoi se:

- Në zbatim të neneve 16, pika 11; 22, pika 2, germa "ë" dhe 23, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar, ERE ka autoritetin për të miratuar licencën dhe kushtet e saj për veprimtarinë e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, si dhe përcakton kushtet dhe kriteret e licencimit për ushtrimin e veprimtarive në sektorin e gazit natyror.

- Licenca tip e hartuar nga ERE përcakton kuadrin e plotë rregullator për ushtrimin e veprimtarisë së operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, duke parashikuar të drejtat dhe detyrimet e të licencuarit, në përputhje me nenin 22, pika 2, germa "ë", të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar.

- Licenca tip parashikon detyrimin e të licencuarit për të mbajtur llogari të ndara për aktivitetin e licencuar dhe çdo aktivitet tjetër, si dhe për të dorëzuar bilance financiare vjetore pranë ERE-s, brenda datës 31 mars të çdo viti, në zbatim të nenit 30, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar.

- Kushtet e licencës tip sanksionojnë detyrimin e të licencuarit për të garantuar funksionimin e sigurt dhe të qëndrueshëm të impianteve kriogjenike, duke përfshirë hartimin dhe zbatimin e procedurave operative dhe planeve të emergjencës për menaxhimin e rrjedhjeve, zjarreve, shpërthimeve dhe avarive teknike, si dhe sigurimin e personelit teknik të trajnuar dhe të kualifikuar për operimin e sistemeve të GNL-së me përmasa të vogla.

- Licenca tip parashikon detyrimin e të licencuarit për të raportuar periodikisht pranë ERE-s të dhëna operative, financiare dhe sasiore, duke përfshirë shpenzimet dhe të ardhurat operative, pasqyrat e rrjedhës së parasë, të dhënat mbi sasitë e GNL-së të transportuara, numrin e klientëve të shërbyer, si dhe ankesat e regjistruara dhe trajtimin e tyre, në zbatim të kërkesave të raportimit të miratuara nga ERE sipas nenit 16, pika 24, të ligjit nr. 102/2015.

- Kushtet e licencës tip garantojnë aksesin e rregulluar dhe jodiskriminues të palëve të treta në shërbimet e ofruara, duke parashikuar publikimin e informacionit të detajuar mbi kapacitetet e kontraktuara dhe të disponueshme, metodologjinë e tarifave, si dhe të dhënat mbi sasinë e gazit në çdo impiant, me qëllim nxitjen e konkurrencës dhe mbrojtjen e interesave të konsumatorëve.

- Licenca tip parashikon mekanizma të qartë për zbatimin e masave administrative dhe heqjen e licencës nga ERE, në rastet kur i licencuari nuk përmbush kushtet thelbësore të licencës, rrezikon jetën, shëndetin dhe pasurinë e qytetarëve, shkel dispozitat për mbrojtjen e mjedisit, ose nuk kryen pagesat rregullatore të vendosura nga ERE, në zbatim të neneve 27 dhe 106, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar.

- Në këtë kuadër, licenca tip synon të rregullojë ushtrimin e kësaj veprimtarie në mënyrë të unifikuar, duke garantuar respektimin e kërkesave ligjore, standardeve teknike dhe të sigurisë.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Fillimin e procedurës për miratimin e licencës tip për veprimtarinë e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla (dokumenti bashkëlidhur).

2. Drejtoria e Rregullimit të Gazit Natyror, të njoftojë palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni të vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund

ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 45 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

LICENCË PËR VEPRIMTARINË E OPERIMIT NË IMPIANTET E GNL-së ME PËRMASA TË VOGLA

Licenca i jepet: _____
NUIS: _____
Numri i licencës: _____
Seria: _____
Data e hyrjes në fuqi:_____
Kohëzgjatja: _____

Bazuar në autoritetin që i është dhënë në ligjin nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar, Enti Rregullator i Energjisë (ERE) i jep këtë licencë (Licenca), për të kryer veprimtarinë e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, personit të lartpërmendur, i quajtur "I licencuari", subjekt i kushteve të licencës të bashkangjitura dhe pjesë integrale të saj, si dhe kushteve të përcaktuara nga Bordi në vendimin e tij.

Kjo licencë hyn në fuqi në datën e shkruar më lart dhe do të vazhdojë të jetë në fuqi, deri në përfundim të afatit të dhënë në rast se nuk hiqet nga ERE në përputhje me kushtet e licencës të përfshira këtu, apo parashikimeve të ligjit nr. 102/2015, "Për Sektorin e Gazit Natyror", i ndryshuar.

KRYETAR I ERE-s

KUSHTET E LICENCËS PËR VEPRIMTARINË E OPERIMIT NË IMPIANTET E GNL-së ME PËRMASA TË VOGLA

Neni 1
Dispozita të përgjithshme

ERE është autoriteti i vetëm në Republikën e Shqipërisë, i njohur në kreun III, Seksionin I, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar, për të lëshuar dhe deklaruar hyrjen në fuqi të kësaj licence.

1. Nëse ndonjë kusht i kësaj licence bëhet nul ose i anulueshëm apo pushon së qeni në fuqi, ky kusht do të hiqet nga licenca dhe kushtet e mbetura të licencës do të vazhdojnë të jenë plotësisht në fuqi.

2. Në rastet e transferimit të licencës, i licencuari ka detyrimin të njoftojë menjëherë ERE-n.

3. ERE ka të drejtën ekskluzive për të modifikuar këtë licencë, në rast se kushtet dhe rrethanat kanë ndryshuar, si dhe për të përmbushur dispozitat e "Rregullave për organizimin e tregut të gazit natyror"; ligjin nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar, "Kushtet e përgjithshme për furnizimin me gaz natyror"; "Kodin e rrjetit të transmetimit"; "Kodin e rrjetit të shpërndarjes"; "Kodin matjes"; dhe/ose aktet nënligjore në fuqi të miratuara nga ERE në zbatim të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar.

Përkufizimet e termave të përcaktuar në:

- Ligjin nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror" i ndryshuar;
- "Rregulloren për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, ose heqjen e licencave në sektorin e gazit natyror", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 97, datë 4.7.2017;
- "Rregullore mbi procedurat e heqjes së licencave në sektorët e energjisë elektrike dhe gazit natyror", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 58, datë 18.4.2017;
- "Rregulloren e organizimit, funksionimit dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96 datë 17.6.2016;
- Rregullat dhe rregulloret që i përkasin sektorit të gazit natyror (legjislacioni në fuqi), përfshihen në këtë licencë për çdo qëllim.

Fjalë dhe fraza të tjera, të përdorura në këtë licencë dhe në kushtet e licencës, të cilat nuk

përfshihen në ligjet dhe rregulloret e mësipërme, kanë kuptimet si më poshtë vijon:

- "Gaz natyror i lëngëzuar" (GNL) është gazi metan CH4, i cili kthehet në lëng në presionin 1 atm dhe temperaturë minus 161 gradë celsius.

- "Impiant me përmasa të vogla" është njësia lëvizëse që përdoret për prodhimin/depozitimin, transportimin dhe/ose shpërndarjen e sasive të vogla të GNL-së.

- "Ndërsubvencionime", do të thotë transferimi i fondeve ose ndarje e kostove ndër llogaritë e të licencuarit ose llogaritë, me qëllim mbështetjen financiare të një aktiviteti apo biznesi përveç furnizimit, prodhimit dhe/ose tregtimit të gazit natyror nga të ardhurat e fituara nga i licencuari që kryen aktivitetin e licencuar, ose duke i kaluar kostot të shkaktuara nga i licencuari gjatë kryerjes së aktivitetit të licencuar tek një aktivitet apo biznes tjetër përveç furnizimit, prodhimit dhe/ose tregtimit të gazit natyror.

- "Aktivitet i licencuar", do të thotë aktivitetet e lidhura direkt dhe të nevojshme për kryerjen e aktivitetit të operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, në përputhje me ligjin nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar, "Rregullat për organizimin e tregut të gazit natyror", "Kushtet e përgjithshme për furnizimin me gaz natyror", si dhe rregullat dhe rregulloret e tjera që aplikohen.

- "I licencuar", sikurse përdorur në këtë dokument, do të thotë personi i përmendur në faqen e parë të kësaj licence, që mban licencën e lëshuar nga ERE për kryerjen e aktivitetit të licencuar.

- "Procedurat e licencimit për sektorin e gazit natyror", do të thotë procedura e parashikuar në "Rregulloren për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, ose heqjen e licencave në sektorin e gazit natyror", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 97, datë 4.7.2017.

- "Legjislacioni në fuqi", do të thotë të gjitha standardet, kodet, rregullat, rregulloret, metodologjitë dhe çdo vendim ose akt tjetër në fuqi, të miratuara nga ERE dhe autoritete të tjera kompetente sipas ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar.

- "Informacion me ndjeshmëri tregtare", do të thotë, të dhëna në lidhje me biznesin ose me natyrë tregtare të përdoruesve të sistemit, që zotërohen nga i licencuari gjatë procesit të ushtrimit të aktivitetit të licencuar, të cilat duhet të mbahen konfidenciale.

- "Informacion me avantazh tregtar" do të thotë informacion i lidhur me aktivitetin e vetë të licencuarit, i cili duhet të mbahet konfidencial dhe nuk duhet t'i jepet apo t'i bëhet i ditur të tjerëve në mënyre diskriminuese.

- "Forcë madhore" është një akt ose ngjarje natyrore apo shoqërore, si: tërmetet, rrufetë, ciklonet, përmbytjet, shpërthimet vullkanike, zjarret ose luftërat, konfliktet e armatosura, kryengritjet, veprime terroriste ose ushtarake, të cilat pengojnë të licencuarin të përmbushë detyrimet e tij sipas licencës, si dhe akte apo ngjarje të tjera që janë përtej kontrollit të arsyeshëm dhe që nuk kanë ardhur për faj të të licencuarit dhe i licencuari nuk ka pasur mundësi të shmangë një akt ose ngjarje të tillë nëpërmjet ushtrimit të vullnetit, përpjekjeve, aftësive dhe kujdesit të tij të arsyeshëm.

- "Pagesa rregullatore", është pagesa vjetore që shoqëritë e licencuara në sektorin e gazit natyror paguajnë në ERE për të mbuluar kostot e veprimtarisë rregullatore të tij, në bazë të një metodologjie të miratuar nga ERE.

Neni 2

Kryerja e aktivitetit të licencuar

1. I licencuari autorizohet nga kjo licencë për të zhvilluar aktivitetin e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla sipas legjislacionit në fuqi në Republikën e Shqipërisë. Në rast se subjekti synon të ushtrojë edhe veprimtari të tjera të rregulluara në sektorin e gazit natyror, si transmetimi, shpërndarja apo depozitimi, ai duhet të pajiset me licencat përkatëse për secilën prej tyre, në përputhje me nenin 22, germa "ë", të ligjit nr. 102/2015. Në çdo rast, i licencuari mban llogari të ndara për secilën veprimtari të licencuar, sipas nenit 30 të këtij ligji.

2. I licencuari nuk do të pengojë, parandalojë ose të tentojë të ndalojë të licencuarit e tjerë ose pjesëmarrësit potencialë ose konkurrentët që të angazhohen ose të hyjnë në biznesin e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla apo në aktivitete të tjera në sektorin e gazit natyror në Republikën e Shqipërisë;

3. I licencuari nuk do të përfshihet në asnjë formë aktiviteti monopol ose antikonkurrencë të ndaluar nga legjislacioni dhe aktet nënligjore në fuqi.

4. I licencuari nuk mund të ushtrojë veprimtari të tjera të rregulluara në sektorin e gazit natyror, përfshirë transmetimin, shpërndarjen apo

depozitimin e gazit natyror, pa u pajisur me licencën përkatëse nga ERE.

5. Brenda datës 31 janar të çdo viti, i licencuari do t'i dërgojë ERE-s një informacion dhe deklaratë me shkrim për kryerjen e aktivitetit gjatë vitit paraardhës dhe përmbushjes së kuadrit ligjor në sektorin e gazit natyror, sipas kërkesave të raportimit të vendosura nga ERE sipas nenit 16, pika 24, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar.

6. I licencuari nuk do të bashkëpunojë me persona të tjerë për të dëmtuar interesat e të licencuarve ose klientëve të gazit natyror.

7. I licencuari do ta kryejë aktivitetin e licencuar në përputhje me parimet e transparencës, të përcaktuara nga legjislacioni në fuqi.

8. I licencuari që do të angazhohet në aktivitete të tjera të ndryshme nga aktiviteti për të cilin është licencuar, duhet të informojë ERE-n në rastet kur synon të:

a) angazhohet në aktivitet tjetër përveç aktivitetit të licencuar; ose

b) të ngrejë një biznes shoqërues.

9. ERE mund ta ndalojë angazhimin në një aktivitet tjetër ose të vendosë kushte të veçanta për ngritjen e Bizneseve Shoqëruese të nevojshëm për të mbrojtur interesat e klientëve.

10. I licencuari nuk është përgjegjës për mospërmbushjen e kushteve të licencës në rast të një force madhore deri në atë shkallë sa forca madhore është shkaku për këtë mospërmbushje të kushteve të licencës. Në këtë rast, i licencuari duhet të njoftojë menjëherë ERE-n dhe të licencuarit e tjerë ose klientët me të cilët i licencuari ka lidhur marrëveshje.

Neni 3
Detyrimet e të licencuarit

1. I licencuari është i detyruar të zbatojë legjislacionin në fuqi dhe gjithë vendimet e Këshillit të Ministrave dhe rregulloret e rregullat e miratuara nga ERE.

2. I licencuari në aktivitetin e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, në zbatim të kësaj licence, duhet:

a) të regjistrohet si pjesëmarrës i tregut shqiptar të gazit natyror pranë operatorit të tregut të gazit natyror, sipas procedurave të regjistrimit dhe do të zbatojë legjislacionin në fuqi dhe vendimet e ERE-s;

b) të ndërmarrë të gjitha masat e nevojshme për përmirësimin e eficiencës operative dhe ekonomike të veprimtarisë së licencuar, me qëllim që të sigurojë cilësinë dhe qëndrueshmërinë e shërbimeve të ofruara prej tij në përfitim të klientëve dhe të sektorit të gazit natyror;

c) të kryejë operimin në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, duke garantuar funksionimin e sigurt dhe të qëndrueshëm të impianteve, mbrojtjen e jetës dhe shëndetit të personelit, mbrojtjen e mjedisit, si dhe përmbushjen e standardeve teknike dhe të sigurisë në fuqi;

d) të sigurojë kushte objektive dhe jodiskriminuese, për akses të shërbimet e ofruara në kuadër të aktivitetit të licencuar;

e) të kufizojë diskriminimin ndërmjet përdoruesve ose grupeve të përdoruesve të shërbimit të operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, sidomos kur ky diskriminim favorizon shoqëritë e lidhura;

f) të mbrojë informacionin konfidencial, me natyrë tregtare, të marrë gjatë kryerjes së veprimtarisë së tij;

g) të sigurojë funksionimin, mirëmbajtjen dhe monitorimin periodik të impianteve, pajisjeve kriogjenike, sistemeve të sigurisë, sistemeve të matjes dhe pajisjeve nën presion, në përputhje me standardet teknike dhe kërkesat e legjislacionit në fuqi;

h) të hartojë dhe zbatojë procedura operative dhe plane emergjence për menaxhimin e rrjedhjeve, zjarreve, shpërthimeve, avarive teknike dhe çdo rreziku tjetër që lidhet me operimin e impianteve të GNL-së me përmasa të vogla;

i) të sigurojë që personeli teknik i angazhuar në operimin e impianteve të jetë i trajnuar dhe i kualifikuar për operimin e sistemeve kriogjenike dhe infrastrukturës së gazit natyror.

Neni 4
Llogaritë dhe raportimi

1. I licencuari do të mbajë regjistra llogarie dhe do të përgatisë bilance financiare, të cilat do të mbahen të ndara për aktivitetin e licencuar dhe çdo aktivitet tjetër (përfshirë aktivitete të tjera të licencuara) ku është angazhuar i licencuari, në përputhje me rregullat e kontabilitetit dhe procedurat e miratuara nga ERE dhe në përputhje me nenin 30, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e

gazit natyror", i ndryshuar. Kur është e nevojshme dhe sipas kushteve të përcaktuara tek rregullat dhe rregulloret që aplikohen, këto llogari mund të ofrohen në një formë të konsoliduar. I licencuari do t'i dorëzojë ERE-s bilance financiare vjetore deri në datën 31 mars të çdo viti. Nëse i licencuari ushtron më shumë se një aktivitet, faturat e shpenzimeve për çdo aktivitet që ushtron, duhet të jenë lehtësisht të dallueshme se cilit aktivitet i përkasin, me shenja dalluese të qarta sipas përkatësisë së aktivitetit të licencuar për të cilin janë përdorur. Në çdo rast të tillë, i licencuari duhet t'i deklarojë ERE-s mënyrën e identifikimit të secilës faturë.

2. I licencuari do të vërë në dispozicion të ERE-s, ministrisë, autoritetit të konkurrencës dhe autoriteteve të tjera përgjegjëse të dhënat përkatëse, për një periudhë, të paktën 5-vjeçare, të gjitha transaksionet, në kontratat e sigurimit të aktivitetit të operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, me të licencuar të tjerë apo me klientët me shumicë, siç kërkohet sipas nenit 77, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar.

3. Të dhënat duhet të përfshijnë detaje për karakteristikat e transaksioneve përkatëse, si:

a) kohëzgjatja,;

b) rregullat e ofertës dhe zgjidhjes së mosmarrëveshjeve;

c) sasinë, datat;

d) kohën e ekzekutimit të kontratës;

e) çmimet e transaksionit;

f) mjetet e identifikimit të klientëve me shumicë të përfshirë, detaje për të gjitha kontratat e papaguara.

4. ERE mund të vërë në dispozicion të pjesëmarrësve të tregut të dhëna të caktuara, të deklaruara nga i licencuari, me kusht që të mos publikohet informacioni që përbën sekret tregtar.

5. I licencuari njofton menjëherë ERE-n për çdo situatë emergjente që ndikon në funksionimin e impiantit, duke përshkruar masat e marra.

6. I licencuari do të ndajë shpenzimet e përbashkëta mes aktivitetit të tij të licencuar dhe tipave të tjera të aktiviteteve, në përputhje me rregulloret dhe rregullat e ERE-s. I licencuari do t'i paraqesë ERE-s, në kërkesën e tij, në formën dhe në afatin e vendosur nga ERE, dokumentacionin që vendos bazat për ndarjen e shpenzimeve të përbashkëta mes aktiviteteve që do të ushtrohen, si dhe rezultatet e arritura pas kësaj ndarje.

7. I licencuari do të njoftojë ERE-n, brenda 10 ditëve, për çdo ndryshim të:

a) adresës;

b) statutit të të licencuarit;

c) certifikatës së regjistrimit;

d) NUIS-it;

e) organeve kryesore drejtuese; ose

f) strukturës së biznesit të licencuar.

8. Gjithë njoftimet zyrtare, aplikimet, peticionet, pretendimet ose korrespondenca tjetër me ERE-n lidhur me licencën duhet të jenë me shkrim dhe i nënshkruar respektivisht nga një zyrtar i autorizuar ose përfaqësues ligjor i caktuar i të licencuarit ose ERE-s, dhe të dërgohet me korrier ose postë të regjistruar, duke kërkuar një verifikim të fletës së marrjes. Adresat e palëve duhet të vendosen mbi zarf. Gjithë njoftimet ose korrespondenca tjetër do të konsiderohen se hyjnë në fuqi nga momenti i dorëzimit, ose nëse nuk janë dorëzuar për shkak të gabimit të dërguesit, nga momenti i prezantimit.

9. I licencuari do të dërgojë në ERE informacion periodik, lidhur me:

a) shpenzimet dhe të ardhurat operative (mujore, dhe në progresion 3-mujor);

b) pasqyra *cash-flow* (mujore dhe progresive);

c) tabela e të dhënave mbi sasitë e GNL-së me përmasa të vogla, të transportuara (mujore dhe progresive);

d) çdo informacion të kërkuar rast pas rasti nga ERE;

e) numrin e klientëve për të cilët ka ofruar shërbimin e transportimit (mujore dhe progresive);

f) grafikët e ngarkesës;

g) sistemet e matjes;

h) të dhëna mbi ankesat e regjistruara, trajtimin dhe korrigjimet në faturimet përkatëse objekt ankimi (mujore dhe progresive);

i) çdo informacion tjetër sipas ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror" dhe kërkesave të raportimit të miratuara nga ERE sipas nenit 16, pika 24, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror".

10. I licencuari në aktivitetin e operimit në impiantet e GNL-së me përmasa të vogla, për shërbimet e ofruara, është i detyruar të japë informacionin e përcaktuar me këtë ligj dhe aktet e tjera ligjore të zbatueshme, në një mënyrë lehtësisht të aksesueshme nga palët. I licencuari duhet të publikojë:

a) informacionin e detajuar, në lidhje me shërbimet që ofron, kushtet përkatëse të aplikueshme dhe informacionin teknik të nevojshëm;

b) informacionin për kapacitetet e kontraktuara dhe të disponueshme, informacion që ofrohet në formë numerike, lehtësisht të aksesueshëm nga palët;

c) të dhënat mbi sasinë e gazit në çdo impiant ose grup impiantesh, rrjedhave hyrëse e dalëse, si dhe kapaciteteve në dispozicion në impiant, duke përfshirë edhe impiantet ku është përjashtuar aksesi i palës së tretë, në qoftë se ky detyrim korrespondon me mënyrën me të cilën është ofruar aksesi për përdoruesit e sistemit. Ky informacion i komunikohet OST-së kombëtare, licencuar nga ERE, e cila e bën publike, në mënyrë të përmbledhur, për sistemin apo nënsistemin. Informacioni përditësohet, të paktën, çdo ditë;

d) në mënyrë që të lehtësojë përdorimin efikas të infrastrukturës dhe të sigurojë tarifa transparente, objektive dhe jodiskriminuese, bën publik informacion të detajuar për metodologjinë dhe strukturën për përllogaritjen e tarifave të infrastrukturës, nën aksesin e rregulluar të palëve të treta.

Neni 5
Përdorimi i informacionit

1. I licencuari do të sigurojë që çdo informacion i marrë si rezultat i aktivitetit të tij të licencuar nuk do t'i jepet askujt, me përjashtim të rasteve kur:

a) jepet pëlqim paraprak me shkrim i personit me të cilin lidhet informacioni;

b) informacioni është bërë publik;

c) kur të licencuarit i kërkohet ose lejohet të përhapë informacionin për të përmbushur kushtet e kësaj licence sipas një urdhri të ERE-s, ose çdo dispozite ligjore të aplikueshme;

d) informacioni duhet përhapur në funksion të kryerjes se aktivitetit të licencuar.

2. I licencuari do të sigurojë që çdo biznes shoqërues nuk do të përdorë asnjë informacion të të licencuarit për të fituar një avantazh konkurrues të pajustifikuar dhe do të sigurojë që nuk do të përhapë asnjë informacion tek ndonjë person tjetër (përfshirë biznese të tjerë shoqëruese) që mund ta mundësojnë këtë person të fitojë çdo lloj përfitimi komercial të pajustifikuar.

3. Çdo informacion me avantazh tregtar në zotërim të të licencuarit duhet të shpërndahet në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese dhe duhet të aksesohet lehtësisht dhe në mënyrë të barabartë nga konsumatorët aktuale dhe të mundshëm dhe palët e tjera të interesuara. Shpërndarja e informacionit me avantazh tregtar duhet të përpunohet për të parandaluar trajtimet preferenciale të konsumatorëve individual, pjesëmarrësve të tjerë të tregut të gazit natyror ose palëve të tjera të interesuara, në lidhje me fushëveprimin, përmbajtjen dhe/ose formën e informacionit të shpërndarë dhe/ose kohën kur ai është shpërndarë.

4. I licencuari do të ndërmarrë çdo hap të nevojshëm për ta ruajtur konfidencial informacionin në posedim të tij dhe për t'i raportuar ERE-s, në përputhje me detyrimet ligjore sipas kërkesave të përcaktuara në ligjin nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar, kushteve të përgjithshme për furnizimin me gaz natyror dhe kontratën e furnizimit me gaz natyror.

5. Informacioni i dërguar ERE-s nga i licencuari do të konsiderohet publik me përjashtim të rasteve kur me kërkesë specifike të të licencuarit, ERE me vendim përcakton që ky informacion është i natyrës pronësore dhe përhapja e tij nuk i shërben interesit publik.

6. ERE ruan konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar të marrë nga i licencuari sipas kushteve dhe afateve të përcaktuara tek rregulloret dhe rregullat që aplikohen sipas neneve 16, pika 15 dhe 20, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar.

7. I licencuari nuk do të hyjë në marrëveshje të cilat i licencuari e di ose duhet ta dijë që çojnë në shkelje të kushteve të licencës.

8. I licencuari do të respektojë ligjet dhe vendimet e qeverisë së Republikës së Shqipërisë dhe rregulloret e rregullat e ERE-s.

Neni 6
Pagesat e rregullimit

1. I licencuari do t'i paguajë ERE-s pagesa rregullimi në mënyrë të rregullt dhe të vazhdueshme gjatë afatit të kësaj licence, siç përcaktohet nga ERE në rregulloren për pagesat e rregullimit, si dhe nenin 14, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar.

2. Nëse i licencuari nuk i paguan ERE-s pagesat e rregullimit brenda afatit të përcaktuar nga ERE, i licencuari do të penalizohet në përputhje me ligjin nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror" dhe rregulloren mbi kushtet dhe procedurat e vendosjes së gjobave dhe masën konkrete për çdo shkelje, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 95, datë 4.7.2017.

Neni 7
Kontrolli mbi kryerjen e aktivitetit të licencuar

1. ERE do të monitorojë respektimin nga i licencuari të kushteve të licencës, do të rishikojë raportet e marra nga i licencuari dhe është e autorizuar që të inspektojë në çdo kohë regjistrat financiarë të të licencuarit, dhe mund të kërkojë një auditim teknik dhe/ose financiar të veprimtarive të të licencuarit. Për këtë qëllim, ERE, ndër të tjera, duhet të ketë akses të pakufizuar tek llogaritë e të licencuarit sipas neneve 30 dhe 31, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", të ndryshuar.

2. Përfaqësuesit e autorizuar të ERE-s mund të hyjnë në ambientet, pajisjet dhe dokumentet e të licencuarit për të inspektuar veprimtarinë e licencuar sipas rregullave të ERE-s. I licencuari do të japë çdo ndihmë të kërkuar nga ERE gjatë këtij inspektimi.

3. Në bazë të ankesës së konfirmuar të çdo pale të tretë ose me iniciativën e vet, ERE mund të nisë një hetim administrativ për respektimin nga i licencuari të kushteve të licencës ose rregullave të ERE-s.

4. Nëse pas hetimit, ERE konkludon se i licencuari nuk i ka respektuar kushtet e licencës, ERE mundet të ndërmarrë masa të tjera brenda autoritetit të saj, me qëllim që të sigurojë përmbushjen e afateve dhe kushteve të kësaj licence.

5. I licencuari do ta informojë dhe sqarojë ERE-n për çdo shkelje të kushteve të licencës, jo më vonë se një javë pasi kjo shkelje i bëhet e njohur të licencuarit.

6. I licencuari do t'u bindet vendimeve të nxjerra nga ERE, përfshirë pagesat e gjobave të vëna nga ERE, sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 8
Amendimi i licencës

1. ERE mund të ndryshojë/shfuqizojë kushtet e licencës në rast se ato nuk përputhen, me:

a) legjislacionin në fuqi dhe vendimet e qeverisë së Republikës së Shqipërisë që janë në përputhje me legjislacionin në fuqi;

b) vendimet e nxjerra nga një gjykatë shqiptare me kompetencë juridiksionale.

2. Në çdo kohë i licencuari mund t'i propozojë ERE-s ndryshime të tjera të kushteve të kësaj licence, duke paraqitur një propozim me shkrim, së bashku me dokumentet mbështetëse. ERE mund të propozojë ndryshime të kushteve të kësaj licence e t'i konsultojë ato me palët e interesit përpara miratimit.

3. ERE do të marrë vendimin përfundimtar vetëm pasi të marrë në konsideratë interesat e klientëve dhe të licencuarve të tjerë. Palët e interesuara do të informohen me shkrim për çdo ndryshim të propozuar. Nëse ERE dhe i licencuari arrijnë një marrëveshje për këto ndryshime, kushtet e licencës do të amendohen. Nëse marrëveshja nuk arrihet, i licencuari mund të apelojë në Gjykatën Administrative Tiranë.

4. Të gjitha ndryshimet te kushtet e licencës duhet të kryhen nga ERE sipas kushteve dhe afateve të përcaktuara në ligjin nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", procedurës së licencimit për sektorin e gazit natyror dhe rregulloreve dhe rregullave të tjera që aplikohen.

5. Amendamentet e bëra në kushtet e licencës do të publikohen në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

Neni 9
Vendosja e masave administrative dhe heqja e licencës

1. Nëse i licencuari nuk përmbush kushtet e kësaj licence, ERE mund të aplikojë masa administrative, sipas nenit 106, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror" dhe "Rregullores mbi kushtet dhe procedurat e vendosjes së gjobave dhe masën konkrete për çdo shkelje".

2. ERE mund të heqë licencën në përputhje me nenin 27, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror" dhe "Rregullores për procedurat e heqjes së licencave në sektorin e energjisë elektrike dhe të gazit natyror".

Neni 10
Heqja e licencës

1. ERE heq një licencë kur i licencuari:

a) nuk përmbush më kushtet thelbësore të licencës;

b) shkel dispozitat ligjore për mbrojtjen e mjedisit gjatë kryerjes së veprimtarisë së tij;

c) rrezikon jetën, shëndetin dhe pasurinë e qytetarëve;

d) nuk kryen pagesat e rregullimit, të vendosura nga ERE;

e) bëhet financiarisht i paaftë ose kërkon shpalljen e falimentimit;

f) me kërkesë të të licencuarit;

g) ka pushuar së kryeri funksionet e caktuara sipas licencës.

2. Licenca mund të hiqet nga ERE sipas kushteve dhe afateve të përcaktuara te ligji nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror", "Procedurave të licencimit për sektorin e gazit natyror", "Rregullores mbi procedurat e refuzimit të licencës në sektorët e energjisë elektrike dhe gazit natyror", si dhe rregullave dhe rregulloreve të tjera që aplikohen.

Neni 11
Zgjidhja e mosmarrëveshjeve dhe e drejta për apelim

1. Çdo çështje e diskutueshme ose kërkesë mes të licencuarit dhe çdo pjesëmarrësi tregu do të zgjidhet sa më shumë që të jetë e mundur me mirëkuptim, në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe rregulloret dhe rregullat e ERE-s.

2. Nëse zgjidhja nuk arrihet me mirëkuptim, atëherë ERE në bazë të kërkesës së çdo personi që është palë në këtë mosmarrëveshje do ta zgjidhë mosmarrëveshjen dhe do të nxjerrë vendimin e tij në përputhje me nenin 98, të ligjit nr. 102/2015, "Për sektorin e gazit natyror" dhe "Rregullores për trajtimin e ankesave të paraqitura nga konsumatorët dhe zgjidhjes së mosmarrëveshjeve midis të licencuarve në sektorët e energjisë elektrike dhe gazit natyror", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 114, datë 8.7.2016

3. I licencuari mund të apelojë kundër vendimeve të ERE-s në Gjykatën Administrative Tiranë.

VENDIM
Nr. 127, datë 13.5.2026

MBI PËRCAKTIMIN E ÇMIMIT TË SHITJES SË ENERGJISË ELEKTRIKE NGA FURNIZUESI I MUNDËSISË SË FUNDIT, PËR MUAJIN PRILL 2026, PËR KLIENTËT E LIDHUR NË NIVELIN E TENSIONIT 35 kV

Në mbështetje të neneve 16 dhe 87, pika 4, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të "Metodologjisë së përcaktimit të çmimit të shitjes së energjisë elektrike nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit", miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 201, datë 4.12.2017, të ndryshuar me vendimin nr. 144, datë 25.6.2018 dhe nr. 233, datë 20.12.2019; dhe nenit 15, të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 13.5.2026, pasi shqyrtoi relacionin me nr. 1505/1 prot., datë 11.5.2026, të përgatitur nga Drejtoria e Tarifave dhe Çmimeve, "Mbi përcaktimin e çmimit të shitjes së energjisë elektrike nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit, për muajin prill 2026, për klientët e lidhur në nivelin e tensionit 35 kV",

konstatoi se:

I. Aspektet ligjore dhe procedurale

1. Paraqitja e kërkesës nga "FSHU" sh.a.

Shoqëria "FSHU" sh.a., me shkresën nr. 3171 prot., datë 4.5.2026, protokolluar në ERE me nr. 1505 prot., datë 4.5.2026, ka depozituar kërkesën për miratimin e çmimit të shitjes së energjisë elektrike për muajin prill 2026, për klientët e lidhur në nivelin e tensionit 35 kV që furnizohen nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit.

2. Procesi i shqyrtimit të dokumentacionit nga ERE

Kërkesa është shqyrtuar në përputhje me nenin 15, të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin nr. 96, datë 17.6.2016, si dhe në mbështetje të neneve 16 dhe 87, pika 4, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar, si dhe të "Metodologjisë për përcaktimin e çmimit të shitjes së energjisë elektrike nga Furnizuesi i Mundësisë së

Fundit" miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 201, datë 4.12.2017, të ndryshuar.

II. Analiza e përllogaritjes së çmimit të shitjes së energjisë elektrike nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit, për muajin prill 2026, për klientët e lidhur në nivelin e tensionit 35 kV

1. Blerja e energjisë në bursë

Për muajin prill 2026, "FSHU" sh.a. ka siguruar sasinë e nevojshme të energjisë elektrike për këtë kategori klientësh përmes blerjeve ditore/mujore në Bursën Shqiptare të Energjisë (ALPEX), duke u bazuar në profilet ditore të prokuruara, çmimet ditore/orare dhe vlerat përkatëse të faturuara.

2. Përllogaritja e Çmimit Mesatar të Ponderuar të Blerjes (ÇBEt)

Bazuar në të dhënat e paraqitura, "FSHU" sh.a. ka përllogaritur çmimin mesatar të ponderuar të blerjes së energjisë elektrike për muajin prill 2026, në vlerën 9.01 lekë/kwh. Kjo vlerë është verifikuar edhe nga ERE, nëpërmjet një rillogaritjeje, nga e cila rezultoi se mesatarja e ponderuar e çmimit të blerjes së energjisë elektrike është 9.01 lekë/kwh, në përputhje me përllogaritjet e paraqitura nga shoqëria.

3. Komponentët sipas metodologjisë (neni 8, vendimi nr. 201, datë 4.12.2017, të ndryshuar)

Në përputhje me metodologjinë përkatëse, komponentët e përdorur për përllogaritjen e çmimit të shitjes së energjisë elektrike janë si më poshtë:

- Çmimi mesatar i ponderuar i blerjes së energjisë elektrike (ÇBEt) për muajin prill 2026: 9.01 lekë/kwh;
- Tarifa e shërbimit të transmetimit të energjisë elektrike për periudhën 1 janar 2025 – 31 dhjetor 2027, e miratuar me vendimin e Bordit të ERE nr. 279, datë 16.12.2024: 0.85 lekë/kwh;
- Tarifa e shërbimit të shpërndarjes në nivel tensioni 35 kV, sipas vendimit të Bordit të ERE-s nr. 312, datë 12.12.2025, "Mbi lënien në fuqi deri më 30 prill 2026 të tarifave të shpërndarjes së energjisë elektrike", të miratuara me vendimin e Bordit të ERE nr. 73, datë 13.4.2022": 1.55 lekë/kwh;
- Kostot administrative: 1.06 lekë/kwh;
- Kurset zyrtare të këmbimit të publikuara nga Banka e Shqipërisë (lekë/euro), për çdo datë respektive në harkun kohor 31.3.2026–29.4.2026.
- Në zbatim të "Metodologjisë së përcaktimit të çmimit të shitjes së energjisë elektrike nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit", referuar aplikimit të "FSHU" sh.a., si dhe mbështetur në llogaritjet e ERE-s, çmimi i shitjes së energjisë elektrike për klientët që furnizohen nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit për muajin prill 2026, përllogaritet si më poshtë:

Çmimi i energjisë elektrike të furnizuar nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit për klientët e lidhur në nivelin e tensionit 35 kV për muajin prill 2026			
		Njësia	**Çmimi**
CBEt	Çmimi mesatar i ponderuar i blerjes së energjisë elektrike	Lekë/kWh	9.01
Pr	Kthimi për riskun i përcaktuar në përqindje për vitin (3%)	Lekë/kWh	0.27
CA	Kosto administrative të Furnizuesit të Mundësisë së Fundit	Lekë/kWh	1.06
TRr	Tarifa e përdorimit të rrjetit të transmetimit	Lekë/kWh	0.85
TSHt	Tarifa e përdorimit të rrjetit të shpërndarjes	Lekë/kWh	1.55
Çmimi i energjisë = CBEt + Pr * CBEt + TRr + TSHt + CA		**Lekë/kWh**	**12.75**

- Bazuar në çdo element të formulës llogaritëse, si dhe duke marrë në konsideratë të dhënat e paraqitura në aplikimin e shoqërisë, rezulton se:
- Çmimi i shitjes së energjisë elektrike për klientët e lidhur në nivelin e tensionit 35 kV të furnizuar nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit rezulton 12.75 lekë/kwh për muajin prill 2026.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Përcaktimin e çmimit të shitjes së energjisë elektrike të furnizuar nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit për muajin prill 2026, prej 12.75 lekë/kwh për klientët e lidhur në nivelin e tensionit 35 kV.

2. Ndryshimi i secilit element përbërës në llogaritjen e çmimit të shitjes së energjisë elektrike të

furnizuar nga Furnizuesi i Mundësisë së Fundit për kategorinë e klientëve të cilësuar në këtë vendim, do të përbëjë shkak për rishikimin e këtij vendimi nga Bordi i ERE-s.

3. Drejtoria e Tarifave dhe Çmimeve të njoftojë aplikuesin për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 128, datë 13.5.2026

MBI LICENCIMIN E SHOQËRISË "KOKA & ERGI ENERGY PESHK" SHPK NË VEPRIMTARINË E TREGTIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të neneve 16 dhe 37, pika 2, germa "d", të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të neneve 4, pika 1, germa "e", 5, pika 1, germa "e", dhe 13, të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", të miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar; si dhe të nenit 15, të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 13.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 990/5 prot., datë 11.5.2026, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës "Mbi kërkesën e shoqërisë 'Koka & Ergi Energy Peshk' sh.p.k. për licencim në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike",

konstatoi se:

- Shoqëria "Koka & Ergi Energy Peshk" sh.p.k., me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 990 prot., datë 26.3.2026, ka paraqitur kërkesën e saj për licencim në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 99, datë 9.4.2026, vendosi të fillojë procedurën për licencimin e shoqërisë në këtë veprimtari.

- ERE botoi njoftimin në median e shkruar për fillimin e kësaj procedure (në datat 10.4.2026 dhe 11.4.2026) dhe në përfundim të afatit të pritjes së komenteve apo objeksioneve nga të tretët (data 20.4.2026), nuk rezultoi të ketë të tilla. Njoftimi për fillimin e procedurës u botua edhe në rrjetet sociale dhe në faqen zyrtare të internetit të ERE-s.

- ERE, me shkresën nr. 990/3 prot., datë 14.4.2026, ka njoftuar shoqërinë për fillimin e procedurës për licencimin e saj, si dhe i ka bërë me dije informacionin/dokumentacionin që nevojitet të plotësohet në aplikim. Me *email*-in e datës 28.4.2026, ERE i ka kujtuar shoqërisë depozitimin e informacionit/dokumentacionit të munguar, duke i vendosur bashkëlidhur dhe një kopje të skanuar të shkresës së datës 14.4.2026.

- Me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 990/4 prot., datë 28.4.2026, shoqëria ka plotësuar të gjithë dokumentacionin e aplikimit.

- Nga analizimi i aplikimit rezulton se shoqëria ka kryer pagesën e aplikimit dhe ka plotësuar tërësisht dokumentacionin e përcaktuar në "Rregulloren për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të licencojë shoqërinë "Koka & Ergi Energy Peshk" sh.p.k. në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike, për një afat 5-vjeçar.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës të njoftojë shoqërinë "Koka & Ergi Energy Peshk" sh.p.k., "OST" sh.a., "OSSH" sh.a. dhe "ALPEX" sh.a., për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni të vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 129, datë 13.5.2026

MBI LICENCIMIN E SHOQËRISË "SUNNY SIDE ENERGY" SHPK NË VEPRIMTARINË E FURNIZIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Në mbështetje të neneve 16 dhe 37, pika 2, germa "ç", të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të neneve 4, pika 1, germa "d", 5, pika 1, germa "d" dhe 13, të "Rregullores për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", të miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar; si dhe të nenit 19, pika 1, germa "a", të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e Entit Rregullator të Energjisë", miratuar me vendimin nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 13.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 856/15 prot., datë 12.5.2026, të Drejtorisë së Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës "Mbi kërkesën e shoqërisë 'Sunny Side Energy' sh.p.k. për licencim në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike",

konstatoi se:

- Shoqëria "Sunny Side Energy" sh.p.k., me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 856 prot., datë 9.3.2026, ka paraqitur kërkesën e saj për licencim në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 83, datë 19.3.2026, vendosi të fillojë procedurën për licencimin e shoqërisë në këtë veprimtari.

- ERE botoi njoftimin në median e shkruar për fillimin e kësaj procedure (në datat 20.3.2026 dhe 21.3.2023) dhe në përfundim të afatit të pritjes së komenteve apo objeksioneve nga të tretët (data 30.3.2026), nuk rezultoi të ketë të tilla. Njoftimi për fillimin e procedurës u botua edhe në rrjetet sociale dhe në faqen zyrtare të internetit të ERE-s.

- ERE, me shkresën nr. 856/4 prot., datë 25.0.2026 dhe *email*-in nr. 856/5 prot., datë 10.4.2026, ka njoftuar shoqërinë për fillimin e procedurës së licencimit, si dhe i ka bërë me dije informacionin/dokumentacionin që nevojitet të plotësohet në aplikim.

- Me *email*-in e protokolluar në ERE me nr. 856/7 prot., datë 14.4.2026, dhe me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 856/8 prot., datë 15.4.2026, shoqëria ka depozituar dokumentacion/ informacion plotësues, nga analizimi i të cilit, rezultoi se nevojitet të plotësohej më tej dokumentacioni i aplikimit.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 113, datë 21.4.2026, vendosi të zgjasë deri në 30 (tridhjetë) ditë afatin e vendimmarrjes për licencim, për t'i dhënë kohë shoqërisë të depozitojë dokumentacionin e munguar.

- Ky vendim iu njoftua shoqërisë me shkresën nr. 856/10 prot., datë 24.4.2026, së bashku me dokumentacionin që duhej të plotësohej. Duke qenë se kjo shkresë është kthyer mbrapsht nga shërbimi postar, ERE i ka dërguar një kopje të skanuar të saj me *email*-in e datës 29.4.2026.

- Me shkresën e protokolluar në ERE me nr. 826/14 prot., datë 5.5.2026, shoqëria ka depozituar të gjithë dokumentacionin e munguar.

- Nga analizimi i aplikimit, rezulton se ajo ka kryer pagesën e aplikimit dhe ka plotësuar të gjithë dokumentacionin e kërkuar nga "Rregullorja për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin, rinovimin, njohjen dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 109, datë 29.6.2016, të ndryshuar.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Të licencojë shoqërinë "Sunny Side Energy" sh.p.k. në veprimtarinë e furnizimit të energjisë elektrike, për një afat 5-vjeçar.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës të njoftojë shoqërinë "Sunny Side Energy" sh.p.k., "OST" sh.a., "OSSH" sh.a. dhe "ALPEX" sh.a., për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni të vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 130, datë 13.5.2026

MBI MIRATIMIN E KËRKESËS SË SHOQËRISË "5GX ENERGY" SHPK PËR KRIJIMIN E LLOGARISË NË REGJISTRIN ELEKTRONIK TË GARANCIVE TË ORIGJINËS DHE REGJISTRIMIN FILLESTAR TË PAJISJEVE TË PRODHIMIT PËR CENTRALIN FOTOVOLTAIK

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, "Për sektorin e energjisë elektrike", të ndryshuar; të nenit 22, të ligjit nr. 24/2023, "Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme"; të nenit 6, të "Rregullores për lëshimin, transferimin, shlyerjen dhe anulimin e garancive të origjinës për energjinë elektrike të prodhuar nga burimet e rinovueshme", miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 300, datë 30.12.2024; si dhe të nenit 15, të "Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s", miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 13.5.2026, mbasi shqyrtoi relacionin e përgatitur nga Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës, me nr. 1276/3 prot., datë 11.5.2026, "Mbi shqyrtimin e kërkesës së shoqërisë '5GX Energy' sh.p.k. për krijimin e llogarisë në regjistrin elektronik të garancive të origjinës dhe regjistrimin fillestar të pajisjeve të prodhimit për centralin fotovoltaik",

konstatoi se:

1. Të dhëna mbi shoqërinë "5GX Energy" sh.p.k.

- Shoqëria "5GX Energy" sh.p.k. është licencuar në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 135, datë 9.7.2024, i ndryshuar, për centralin fotovoltaik me kapacitet 10 mw, në zonën kadastrale 1020, fshati Allprenaj, Njësia Administrative Golem, Bashkia Lushnje, qarku Fier dhe në veprimtarinë e tregtimit të energjisë elektrike me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 111, datë 10.6.2024.

2. Korrespondenca dhe dokumentacioni i depozituar nga shoqëria

- Shoqëria "5GX Energy" sh.p.k. me shkresën nr. 1276 prot., datë 27.4.2026, ka paraqitur kërkesën për krijimin e llogarisë në regjistrin elektronik të garancive të origjinës dhe regjistrimin fillestar të pajisjeve të prodhimit për centralin fotovoltaik.

- ERE nëpërmjet *email*-it zyrtar datë 29.4.2026, të protokolluar në vijim me nr. 1276/1 prot., datë 29.4.2026, i ka bërë me dije informacionin/ dokumentacionin e pa plotësuar në këtë aplikim dhe në përgjigje, shoqëria me shkresën nr. 1276/2 prot., datë 5.5.2026 ka përcjellë të plotë informacionin/ dokumentacionin e kërkuar.

- Shoqëria ka bashkëlidhur formularin e aplikimit të plotësuar, sipas kërkesave të nenit 6 të rregullores, duke specifikuar të dhënat identifikuese dhe teknike të pajisjeve të prodhimit, përfshirë karakteristikat teknike të centralit fotovoltaik, të dhënat mbi kapacitetin e instaluar, pikën e matjes, etj.

3. Analiza ligjore dhe vlerësimi

- Në përputhje me nenin 22, të ligjit nr. 24/2023, "Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme", ERE është organi kombëtar lëshues i garancive të origjinës dhe mban një regjistër elektronik për qëllime të lëshimit dhe administrimit të këtyre certifikatave.

- Në bazë të dokumentacionit të paraqitur, konstatohet se centrali fotovoltaik për të cilin

kërkohet regjistrimi, klasifikohet i përshtatshëm për lëshimin e garancive të origjinës, sipas nenit 6 të rregullores dhe tabelës 1.1 të saj.

- Vlerësohet se kërkesa përmbush të gjitha kriteret për regjistrimin fillestar dhe hapjen e llogarisë në regjistër si prodhues i energjisë elektrike nga burime të rinovueshme.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Miratimin e kërkesës së shoqërisë "5GX Energy" sh.p.k. për krijimin e llogarisë në regjistrin elektronik të garancive të origjinës, në kategorinë prodhues dhe tregtar i energjisë elektrike dhe regjistrimin fillestar të pajisjeve të prodhimit për centralin fotovoltaik.

2. Drejtoria e Licencimit, Autorizimeve dhe Garancisë së Origjinës të njoftojë shoqërinë "5GX Energy" sh.p.k. lidhur me vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

VENDIM
Nr. 12, datë 18.5.2026

PËR NJË NDRYSHIM NË VENDIMIN E KOMISIONIT KOMBËTAR RREGULLATOR NR. 7, DATË 22.2.2023, "PËR LICENCIMIN E SHOQËRISË RAJONALE UJËSJELLËS-KANALIZIME GJIROKASTËR SHA"

Në mbështetje të neneve 13, 14, 16 dhe 17, të ligjit nr. 8102, datë 28.3.1996, "Për kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimit e përpunimit të ujërave të ndotura", i ndryshuar (ligji nr. 8102); të VKM-së nr. 958, datë 6.5.2009, "Për miratimin e kategorive të licencimit dhe të procedurave për aplikim për licencë" (VKM-ja nr. 958), si dhe të vendimit të Komisionit Kombëtar Rregullator nr. 29, datë 8.12.2009, "Për procedurat e dhënies dhe rinovimit të licencave profesionale për subjektet juridike e fizike që ushtrojnë veprimtari në sektorin e furnizimit me ujë dhe largimit e përpunimit të ujërave të ndotura", të ndryshuar (Rregullore e licencimit),

KOMISIONI KOMBËTAR
RREGULLATOR,

në mbledhjen e datës 18.5.2026, pasi shqyrtoi çështjen me objekt: "Mbi miratimin e vendimit 'Për një ndryshim në vendimin e Komisionit Kombëtar nr. 7, datë 22.2.2023, 'Për licencimin e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër sh.a.'"".

KONSTATOI SE:

1. Shoqëria Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër sh.a., me shkresën nr. 679 prot., datë 31.3.2026 dhe plotësimet me shkresën nr. 859/1 prot., datë 22.4.2026, me lëndë "Dërgim dokumentacioni për rinovim licence për efekt të ndryshimit të drejtuesit teknik", ka paraqitur pranë Entit Rregullator të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura (ERRU) kërkesën për rinovim të licencës për efekt të ndryshimit të drejtuesit teknik të shoqërisë, të shoqëruar me dokumentacionin sipas përcaktimeve të parashikuara në VKM-në nr. 958 dhe Rregullores së Licencimit, të ndryshuar.

2. Komisioni Kombëtar Rregullator (KKRR) e gjeti paraqitjen e kërkesës së Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër sh.a., për rinovim licence për efekt të ndryshimit të drejtuesit teknik në konformitet me kriteret dhe procedurën e parashikuar në VKM-në nr. 958 dhe Rregulloren e Licencimit, të ndryshuar.

3. KKRR-ja ka licencuar Shoqërinë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër me vendimin nr. 7, datë 22.2.2023, "Për licencimin e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër", me një afat 4-vjeçar, ku shoqëria autorizohet të ofrojë shërbimin e grumbullimit dhe shpërndarjes së ujit për konsum publik dhe largimit të ujërave të ndotura.

4. Drejtuesi teknik i shoqërisë në vendimin nr. 7, datë 22.2.2023, "Për licencimin e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër sh.a.", ishte z. Bashkim Tola, i diplomuar në Universitetin Politeknik, në profilin Inxhinieri e Shpimit të Puseve, viti 1997, i cili në këtë aplikim është zëvendësuar nga znj. Çelestina Dajlani, Inxhiniere Hidroteknike e diplomuar në Universiteti Politeknik të Tiranës, Fakulteti i Inxhinierisë së Ndërtimit, viti 2013. Znj. Dajlani ka një eksperiencë mbi 10-vjeçare në sektorin UK, prej vitit 2015 ka qenë Inxhiniere në Drejtorinë Teknike të ish-shoqërisë UK Gjirokastër sh.a., më pas Përgjegjëse e Kontrollit të Humbjeve dhe Menaxhimit të Projekteve, pranë SHRUK-së Gjirokastër sh.a. dhe së fundmi mban pozicionin e drejtorit teknik pranë kësaj shoqërie. Znj. Dajlani plotëson kërkesat e VKM-së nr. 958, mbi edukimin dhe eksperiencën në profesion.

5. ERRU-ja, në vlerësimin e kërkesës për ndryshimin e licencës për efekt të ndryshimit të drejtuesit teknik, ka marrë në konsideratë përmbushjen nga ana e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër sh.a. të kërkesave të ligjit nr. 8102, të VKM-së nr. 958, dhe Rregullores së Licencimit, të ndryshuar, në mënyrë të veçantë sa i takon garantimit që i licencuari të veprojë në përputhje me kushtet e licencës së tij dhe të mbrojë interesat e konsumatorëve, në lidhje me cilësinë, eficiencën, vazhdueshmërinë dhe garancinë e shërbimit.

Për gjithë sa më sipër, Komisioni Kombëtar Rregullator, pasi arriti në përfundimin se kërkesa e SHRUK-së Gjirokastër sh.a. është i bazuar ligjërisht dhe plotëson kërkesat ligjore të parashikuara në kuadrin rregullator në fuqi,

VENDOSI:

1. Germa "b", e pikës 2, të vendimit të KKRR-së nr. 7, datë 22.2.2023, "Për licencimin e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Gjirokastër sh.a.", bëhet si më poshtë:

"b) Drejtues Teknik – znj. Çelestina Dajlani.".

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim publikohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Gerta Lubonja

VENDIM
Nr. 13, datë 18.5.2026

PËR NJË NDRYSHIM NË VENDIMIN E KOMISIONIT KOMBËTAR RREGULLATOR NR. 43, DATË 8.11.2024, "PËR LICENCIMIN E SHOQËRISË RAJONALE UJËSJELLËS-KANALIZIME VLORË SHA", I NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 13, 14, 16 dhe 17, të ligjit nr. 8102, datë 28.3.1996, "Për kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimit e përpunimit të ujërave të ndotura", të ndryshuar (ligji nr. 8102), të VKM-së nr. 958, datë 6.5.2009, "Për miratimin e kategorive të licencimit dhe të procedurave për aplikim për licencë" (VKM-ja nr. 958), si dhe të vendimit të Komisionit Kombëtar Rregullator nr. 29, datë 8.12.2009, "Për procedurat e dhënies dhe rinovimit të licencave profesionale për subjektet juridike e fizike që ushtrojnë veprimtari në sektorin e furnizimit me ujë dhe largimit e përpunimit të ujërave të ndotura", të ndryshuar (Rregullore e licencimit),

KOMISIONI KOMBËTAR
RREGULLATOR,

në mbledhjen e datës 18.5.2026, pasi shqyrtoi çështjen me objekt: "Mbi miratimin e vendimit 'Për një ndryshim në vendimin e Komisionit Kombëtar nr. 43, datë 8.11.2024, 'Për licencimin e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a.", të ndryshuar,

KONSTATOI SE:

1. Shoqëria Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a. me shkresën nr. 1003 prot., datë 9.4.2026, me lëndë "Përcjellje e dokumentacionit për ndryshimin e përfaqësuesit ligjor të Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a.", ka paraqitur pranë Entit Rregullator të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura (ERRU) kërkesën për rinovim të licencës për efekt të ndryshimit të drejtuesin ligjor, të shoqëruar me dokumentacionin sipas përcaktimeve të parashikuara në VKM-në nr. 958 dhe Rregullores së Licencimit, të ndryshuar.

2. Komisioni Kombëtar Rregullator (KKRR) e gjeti paraqitjen e kërkesës së Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a. (SHRUK Vlorë) për rinovim licence për efekt të ndryshimit të drejtuesit ligjor në konformitet me kriteret dhe procedurën e parashikuar në VKM-në nr. 958 dhe Rregulloren e Licencimit, të ndryshuar.

3. KKRR-ja ka licencuar SHRUK Vlorë sh.a., me vendimin nr. 43, datë 8.11.2024, "Për licencimin e Shoqërinë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a.", me një afat 4 vjeçar, ku shoqëria autorizohet të ofrojë shërbimin e grumbullimit, shpërndarjes së ujit për konsum publik dhe largimin e ujërave të ndotura.

4. Drejtues ligjor i shoqërisë me vendimin e KKRR-së nr. 43, datë 8.11.2024, "Për licencimin e Shoqërinë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a.", i ndryshuar, ishte z. Ermal Murati, i cili kishte përfunduar studimet Bachelor për Menaxhim Biznesi, viti 2001, në Tiranë në Fakultetin Ekonomik. Në këtë aplikim është zëvendësuar nga z. Klevis Kaso, me Master Shkencor në Administrim Biznes, i diplomuar në Universitetin "Ismail Qemali" Vlorë, viti 2009. Z. Klevis Kaso ka një eksperiencë disa vjeçare në pozicione drejtuese dhe menaxheriale, si në sektorin privat ashtu dhe në sektorin publik. Gjatë periudhës 2023–2025 ka qenë zëvendëskryetar i Bashkisë Vlorë.

5. ERRU-ja, në vlerësimin e kërkesës për ndryshimin e licencës për efekt të ndryshimit të drejtuesit ligjor ka marrë në konsideratë përmbushjen nga ana e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a. të kërkesave të ligjit nr. 8102, të VKM-së nr. 958, dhe Rregullores së Licencimit, të ndryshuar, në mënyrë të veçantë sa i takon garantimit që i licencuari të veprojë në përputhje me kushtet e licencës së tij dhe të mbrojë interesat e konsumatorëve, në lidhje me cilësinë, eficiencën, vazhdueshmërinë dhe garancinë e shërbimit.

Për gjithë sa më sipër, Komisioni Kombëtar Rregullator, pasi arriti në përfundimin se kërkesa SHRUK Vlorë sh.a. është i bazuar ligjërisht dhe plotëson kërkesat ligjore të parashikuara në kuadrin rregullator në fuqi,

VENDOSI:

1. Germa "a", e pikës 2, e vendimit të KKRR-së nr. 43, datë 8.11.2024, "Për licencimin e Shoqërisë Rajonale Ujësjellës-Kanalizime Vlorë sh.a.", i ndryshuar, bëhet si më poshtë:

"a) Drejtues Ligjor – z. Klevis Kaso.".

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim publikohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Gerta Lubonja

KËRKESË
Nr. 609/9, datë 29.5.2026

PËR SHPRONËSIM PUBLIK

Agjencia Shtetërore për Shpronësimin shpall kërkesën "Për shpronësimin, për interes publik, të pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga realizimi i projektit 'Zgjerim i rrugës Elbasan–Përrenjas–Qafëthanë (faza VIII)'".

Subjekti kërkues i këtij projekti është Autoriteti Rrugor Shqiptar.

Me anë të këtij publikimi kërkojmë të vëmë në dijeni personat e prekur nga ky shpronësim, për pasuritë e paluajtshme, pronë private, të cilët do të kompensohen sipas vlerësimit paraprak të llogaritur për pasuritë e llojit "truall", bazuar në vendimin nr. 89, datë 3.2.2016, të Këshillit të Ministrave "Për miratimin e hartës së vlerës së tokës në Republikën e Shqipërisë", si dhe për pasuritë e llojit "ndërtesë", bazuar në vendimin nr. 138, datë 23.3.2000, të Këshillit të Ministrave, "Për kriteret teknike të vlerësimit dhe të përllogaritjes së masës së shpërblimit të pasurive pronë private që shpronësohen, të pasurive që zhvlerësohen dhe të të drejtave", sipas tabelës paraprake bashkëlidhur.

Personat që preken nga ky projekt, të cilët kanë emrin në tabelën e publikuar, dhe personat të cilët preken, por nuk figurojnë në këto lista, jo më vonë se 15 (pesëmbëdhjetë) ditë nga publikimi në Fletoren Zyrtare kanë të drejtë të paraqesin pretendimet e tyre, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës, si edhe të shprehen nëse janë dakord me të dhënat e publikuara për përfundimin e procedurave të shpronësimit pranë Autoritetit Rrugor Shqiptar, si dhe në Agjencinë Shtetërore për Shpronësimin.

Vlera totale paraprake e shpronësimit është prej 32,491,879.7 (tridhjetë e dy milionë e katërqind e nëntëdhjetë e një mijë e tetëqind e shtatëdhjetë e nëntë pikë 7) lekësh.

DREJTOR I PËRGJITHSHËM
Ermal Shena

LISTA PARAPRAKE E PRONARËVE TË PASURIVE TË PALUAJTSHME, PRONË PRIVATE, QË SHPRONËSOHEN NGA REALIZIMI I PROJEKTIT "ZGJERIMI I SEGMENTIT RRUGOR ELBASAN–PËRRENJAS–QAFËTHANË, FAZA VIII"

Nr.	PRONARI					TË DHËNA (mbi pasurinë sipas ASHK-së)				VLERËSIMET PËR SHPRONËSIM SIPAS LLOJIT "ARË"			VLERËSIMET PËR SHPRONËSIM SIPAS LLOJIT "TRUALL"			VLERËSIMET PËR OBJEKTET E BANIMIT			Preventivi	Vlera totale	Shënime
	Emri	Atësia	Mbiemri	Adresa e pasurisë	Rrethi	Zona kadastrale	Nr. pasurie	Lloji i pasurisë	SIPËRFAQE TOTALE	Sip. (m^2)	Çmimi (lekë/m^2)	Vlera (lekë)	Sip. (m^2)	Çmimi (lekë/m^2)	Vlera (lekë)	Sip. (m^2)	Çmimi (lekë/m^2)	Vlera (lekë)			
1	Shkelqim Donika	Hajdar Hajredin	Çepi Çepi	VULÇAN	LIBRAZHD	3843	396-ND1	Ndërtesë	116.8							116.8	32,695.0	3,818,776.0		3,818,776.0	Godinë banimi 1-katëshe, sip. banimi = 116.8 m^2
2	Alma Eduart	Beqir Selim	Sina Sina	VEHÇAN	LIBRAZHD	3725	267/7-ND3	Ndërtesë	165							405.5	32,695.0	13,257,822.5	6,050,427.0	19,308,249.5	Kati përdhes soc.-eko. = 165 m^2, kati 1 banimi = 240 m^2, kati 2 banimi = 165.5 m^2
3	Ismet Trandafile	Xhaferr Isak	Stafa Stafa	VULÇAN	LIBRAZHD	3843	397/3	Truall	261.3				261.3	154.0	40,240.2	139.9	32,695.0	4,574,030.5		4,614,270.7	Sip. banimi kati nëntokë = 52.8 m^2, sip. banimi kati përdhes 87.1 m^2
4	Dashamir Bukurie Antoneta Shkelqim Luljeta	Hajdar Hajdar Hajdar Hajdar Hajdar	Çepi Kryemadhi Xoxa Çepi Hoxha	VULÇAN	LIBRAZHD	3843	396-ND	Ndërtesë	145.3							145.3	32,695.0	4,750,583.5		4,750,583.5	Godinë banimi 1 katëshe, sip. banimi = 145.3 m^2
	Shuma paraprake																			32,491,879.7	

	Formati 61x86/8

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2026

Adresa: Rr. "Nikolla Jorga", Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 384 lekë

||FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË|Vulosur elektronikisht nga Qendra e Botimeve Zyrtare|Viti: 2026 - Numri: 113|Datë: 02.06.2026 16:13:03 +02:00|6fd2e6c2-c889-4337-b23b-7511794ef9e2

Shënim: Ky dokument është gjeneruar dhe vulosur me anë|të një procedure automatike nga një sistem elektronik|(Qendra e Botimeve Zyrtare)